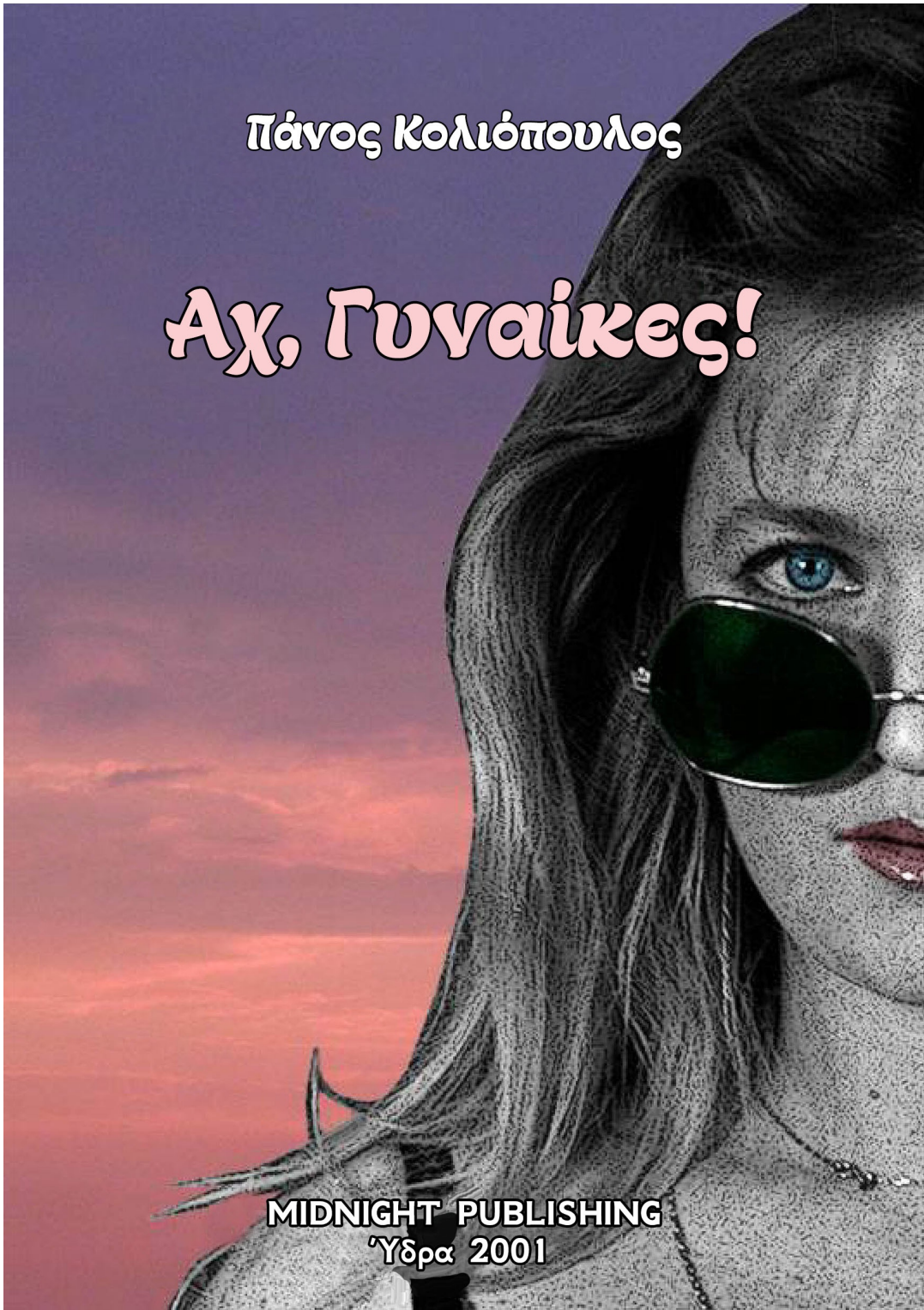

Πάνος Κολιόπουλος

Αχ, Γυναίκες!

MIDNIGHT PUBLISHING
Ύδρα 2001

Αχ, Γυναίκες!

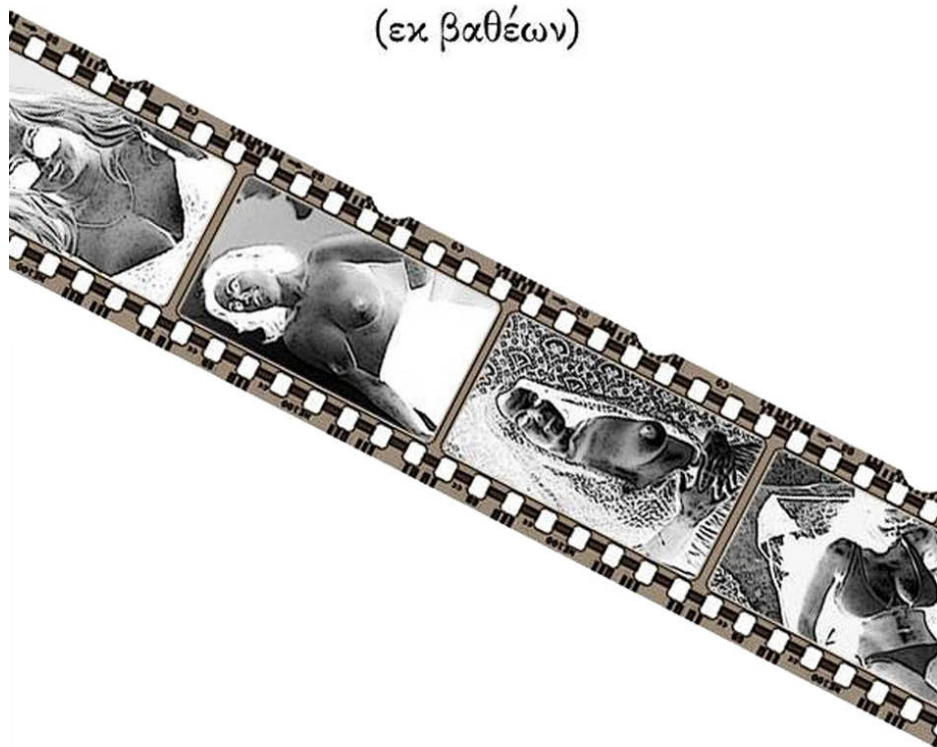
(Εκ βαθέων)

Πάνος Κολιόπουλος

Αχ, Γυναίκες!

(εκ βαθέων)

MIDNIGHT PUBLISHING
Ύδρα 2001

Εξώφυλλο και εικονογράφηση: Πάνος Κολιόπουλος
Οι βινιέτες είναι Public Domaine

Copyright © 2001 Panos Coliopoulos
S. Dousmani 44
Corfu 49100
email: panflynn@otenet.gr

Οι Γυναίκες

Εν Αρχή Ην.....	9
Η Παρθένος.....	27
Η Αμερικιάνα.....	41
Η Αθλήτρια.....	57
Η Φίλη.....	77
Η Τραγουδιάρα.....	95
Η Γειτόνισσα.....	113
Η Βλάχα.....	131
Η Μπιζνεσγούμαν.....	149
Η Σταρ.....	169
Η Κομμώτρια.....	187
Η Λοκατζού.....	209
Η Δημοσιογράφα.....	233
Η Πολισμιάνα.....	249
Οπότε.....	269

TΟ ΚΑΚΟ Η ΤΟ ΚΑΛΟ –ανάλογα με τη φυσική και ηθική τοποθέτηση του καθενός– ξεκίνησε όταν ο θείος Κλέοπας μου χάρισε για τη δέκατη πέμπτη επέτειο των γενεθλίων μου μια Kodak Instamatic, απ’ αυτές της δεκάρας, που δίνουν τώρα δωρεάν μαζί με κάθε κουτί απορρυπαντικό.

—Για να φωτογραφίζεις ωραία τοπία και καλλιτεχνικές συνθέσεις, ήταν τα συνοδευτικά λόγια του δωρητή. Και, πού ξέρεις... μπορεί κάποτε να σε καμαρώσουμε και νικητή διαγωνισμού της Φωτογραφικής Λέσχης!

Έτσι, ο θείος Κλέοπας, ένας συντηρητικός δεινόσαυρος με «πνευματικές ανησυχίες», υπήρξε, τρόπον τινά, ο εκούσιος μητρός μου σ’ ένα κόσμο, την ύπαρξη του οποίου δεν υποπτευόμουν καν έως τότε, αλλά που θα καθόριζε δραστικά και τελεσίδικα τη μετέπειτα πορεία μου στους δαιδαλώδεις διαδρόμους της ζωής και της κοινωνίας. Είμαι σίγουρος πως, αν μπορούσε να μαντέψει τότε, την πορεία αυτή, ο σεπτός αυτός συγγενής θα προτιμούσε να είχε κόψει το χέρι του σύρριζα, παρά να μου κάνει το φτηνοδώρο που μου έκανε.

Το δώρο δεν θα μπορούσε να έρθει σε καταλληλότερη στιγμή. Μόλις με είχαν αποκλείσει από την ομάδα του μπάσκετ του σχολείου –ως «παντελώς άσχετο», κατά τη ρήση του Γυμναστή μου– και το χτύπημα αυτό της μοίρας με είχε γονατίσει, θρυμματίζοντας με τρόπο ανεπανόρθωτο κι οριστικό τα πιο κρυφά, πλην θεμιτά, μου όνειρα. Γιατί, είναι γνωστό σε όσους πέρασαν από μικτό σχολείο, ότι οι αθλητές –πώς να το κάνουμε– χαίρουν άλλης αίγλης στα μάτια του κοριτσόκοσμου. Στην πραγματικότητα, δεν μονοπωλούν μόνο τον θαυμασμό και το χειροκρότημα, αλλά και τα καλύτερα κομμάτια, από τα διαθέσιμα στο scho-

λικό γίγνεσθαι, τις «θεές», αφήνοντας για την πλέμπα το δεύτερο πράγμα, τα περισσεύματα, τον κατιμά. Αποκλειόμενος λοιπόν από τον κύκλο των ηρώων, αποκλειόμενος κι από τα πρόνομια της πρώτης διαλογής, πράγμα τουλάχιστον καταστροφικό την εποχή εκείνη, αφού είχα ήδη επικεντρώσει την προσοχή μου σε δυο-τρεις περιπτώσεις από τις πιο φανταχτερές και (φευ) απρόσιτες που θα 'πρεπε τώρα να μετατρέψω σε απλές φαντασιώσεις, αποχαιρετώντας κάθε άλλη ελπίδα προσέγγισης οριστικά.

Απαρηγόρητος λοιπόν και με την εφηβεία να παίζει εις βάρος μου το γνωστό, εφιαλτικό της παιχνίδι, αποφάσισα ν' αφοσιωθώ στην Τέχνη. Να διαπρέψω ως δημιουργός τουλάχιστον, μιας και δεν γινόταν να διαπρέψω αλλιώς. Και... πού ξέρεις καμιά φορά... Ίσως, να ήταν κι αυτός ένας τρόπος κατάληψης του οχυρού, με άλλα, πιο φλου, λιγότερο χειροπιαστά μέσα. Μήπως δεν το 'χε πει ήδη ο φον Κλαούσεβιτς; «Πόλεμος είναι η συνέχιση της διπλωματίας με άλλα μέσα». Στις καλαθιές και τ' ακροβατικά τσακίσματα των συναγωνιστών-ανταγωνιστών μου, δεν θα μπορούσα εγώ ν' αντιπαραθέσω, ύπουλα και υποβολιμαία, τη δύναμη του (δημιουργικού) μυαλού μου; Εκεί που οι μπεχλιβάνηδες δηλαδή δεν θα 'χαν παρά να επιδεικνύουν μύες και μπράτσα, εγώ θα επένδυα στην καθόλου χειροπιαστή και τα μάλα φευγαλέα πνευματική και καλλιτεχνική δημιουργία. Γιατί, έτσι κι ο ήρωας των καλαθιών βρίσκει σε «κακή μέρα» και δεν σταυρώνει μπαλιά για μπαλιά, αυτομάτως διασύρεται, ενώ ο καλλιτέχνης πάντα έχει τη δυνατότητα να περάσει και τη χειρότερη πατάτα σαν «έμπνευση» και «πρωτοποριακή δημιουργία». Ο θρίαμβος του πνεύματος επί της κτηνώδους δύναμης!

Άρχισα να εντρυφώ στο αντικείμενό μου. Αγόρασα βιβλία, περιοδικά, παιδεύτηκα με φιλμ, φακούς, θεωρίες φωτισμού, πλάνα λήψης, καδραρίσματα και τα συναφή και στο τέλος κάτι κατάφερα να κάνω. Τα θέματά μου ήταν βέβαια αυτά που διαλέγει ο κάθε αρχάριος. Νεκρές φύσεις, δραματικές φωτοσκιάσεις, τοπία, άνθη, πτηνά, όλα βέβαια ιδωμένα κάτω από την «καλλιτεχνική» σκοπιά. Προσπαθούσα, ο άμοιρος, να μιμηθώ την Τέχνη που κραύγαζε από τις προθήκες των συνοικιακών (και όχι μόνο) φωτογραφείων. Κι όπως δεν είχα μέτρο σύγκρισης, ήμουν κι ευχαριστημένος από πάνω. Μια χαρά τα κατάφερα.

—Έχει «μάτι», το άτιμο! σχολίαζαν καλοπροαίρετα οι άσχετοι συγγενείς.

Και μόνο όταν επιχειρούσα να τους αποθανατίσω στο φιλμ, στραβομουτσούνιαζαν και γύριζαν την κριτική ανάποδα.

—Χάλια μ' έβγαλες! Πωπώ! Κοίτα κάτι ρυτίδες που μου κόλλησες!

—Μ' έκανες να φαίνομαι εκατό κιλά, παλιόπαιδο! Μην τολμήσεις να με ξαναφωτογραφίσεις γιατί θα στη σπάσω τη μηχανή.

—Καλέ εδώ με δείχνει γριά! Σχίσ' την γρήγορα...

Και πώς να τους εξηγήσεις ότι η κάμερα, η ρημάδα, δεν λείπει ψέματα, εκτός κι αν αρχίσεις εσύ τα ματσακόνια μετά, με ρετούς και τερτίπια; Πώς να τους πείσεις ότι οι ρυτίδες είναι αυτές που κάνουν μια λήψη ενδιαφέρουσα;

Για κάμποσο καιρό παιδεύτηκα μ' αυτά τα θέματα, τα «καλλιτεχνικά». Μάλιστα κατάφερα να τύχω και μιας κάποιας αναγνώρισης, αφού μου ανέθεσαν να κάνω τη φωτογράφιση των τελειοφίτων για το περιοδικό που έβγαζε κάθε χρόνο το σχολείο μας. Πάντως, το ένιωθα κι ο ίδιος, αυτός ο δρόμος δεν μ' έβγαζε πουθενά. Άλλα πράγματα με τραβούσαν εμένα, πιο «καλλιτεχνικά» από τις λεύκες με φόντο τον συνεφιασμένο ουρανό, την πρωινή δροσιά στα πέταλα των λουλουδιών και τα γατάκια που τα πλένει η μαμά τους, στο καλάθι τους. Έβλεπα τα πορτραίτα των ηθοποιών στα εξώφυλλα των λαϊκών περιοδικών και η καρδιά μου αναπετάριζε. Νά, κάτι τέτοιο θα μου πήγαινε! Να φωτογραφίζω βεντέτες, τραγουδίστριες, κοσμικές... Να τις βάζω να ποζάρουν εμπρός στον μαγικό φακό μου, να τις μεταμορφώνω σε θεές εξαϊλωμένες κι απρόσιτες, να αναδεικνύω τα κρυφά τους χαρίσματα (όσο πιο κρυφά, τόσο πιο καλά), να τις... Τέλος πάντων...

Η ευκαιρία μου λεγόταν κυρία Νίτσα και ήταν φίλη της μαμάς.

Η κυρία Νίτσα ήταν απ' αυτές τις σαρανταπεντάρες που δεν λεν να το βάλουν κάτω. Όχι πολύ ψηλή, αλλά νταρντάνα, με στήθια και καπούλια εν αφθονία, με βαμμένο καστανό μαλλί

φτιαγμένο περμανάντ και πάντα ντυμένη στην πέννα, δεν μπορώ να πω ότι πέραγα απαρατήρητη. Στη γειτονιά δεν την είχαν και σε πολύ μεγάλη υπόληψη, γιατί “Ενώ ο άντρας της θαλασσοδέρνεται για να έχει αυτή του πουλιού το γάλα, τούτη εδώ δεν λέει να μαζευτεί από τους δρόμους και τα καντούνια...”. Στην πραγματικότητα τη ζήλευαν, γιατί αυτές δεν είχαν την ελευθερία τη δική της –αλλά η τεχνική της αλεπούς είναι γνωστή ανά τους μαχαλάδες. Όχι δηλαδή ότι η γυναίκα έκανε τίποτα το επιλήψιμο (κι αν έκανε θα το ‘κανε κρυφά και με κάθε διακριτικότητα), αλλά οι κουτσομπόλες δουλειά δεν έχουν και δουλειά βρίσκουν. Η μάνα μου, προς τιμή της, δεν ανήκε σ’ αυτή την κατηγορία. Αυτή, αντιθέτως, την πήγαινε μια χαρά την κυρία Νίτσα, πράγμα που είχε σαν συνέπεια να τη βλέπουμε συχνά-πυκνά στο σπίτι μας.

Οφείλω να ομολογήσω ότι, από την αρχή, από τότε που πήρα είδηση τα σχετικά με το «μυστήριο της ζωής», η κυρία Νίτσα μου δημιούργουσε έντονα συναισθήματα αγαλλίασης, ειδικά σε κείνες τις ώρες τις μυστικές, της κρυφής περισυλλογής, όταν η εικόνα γίνεται φαντασίωση, ηδονή, έκρηξη κι ανακούφιση. Ε, ναι... Ήταν ο πιο πρόχειρος –και πλέον ικανοποιητικός– ερεθισμός που είχα στη διάθεσή μου. Ξέρετε πώς γίνεται. Κάθεσαι σε μια γωνιά, ήσυχος σαν καλό παιδί, και με την άκρη του ματιού σου παραμονεύεις. Τώρα ένα κομμάτι στήθος, σ’ ένα απρόσμενο σκύψιμο, τώρα μια αστραπή μηρού, σ’ ένα σταύρωμα των ποδιών, νά κι ένα λίκνισμα των γοφών... Μια μασχάλη... Μια κίνηση... Ένα βλέμμα... Υλικό ανεξάντλητο προς αξιοποίηση αργότερα, στο οικείο άβατο της τουαλέτας. Η κυρία Νίτσα μου πρόσφερε αφειδώς, αν και εν αγνοία της, όλα εκείνα που χρειαζόμουν. Πώς να μην την ευγνωμονώ;

Ένα άλλο που καταχωρώ στα υπέρ της κυρίας Νίτσας ήταν που της άρεσαν –τουλάχιστον αυτό ισχυριζόταν– οι φωτογραφίες μου. Συχνά καθόταν μαζί μου και μελετούσε τις καινούργιες μου δημιουργίες, κριτικάροντας καλόπιστα, κάνοντας εύστοχες παρατηρήσεις και κουβεντιάζοντας μαζί μου τις αισθητικές, αλλά και τις τεχνικές λεπτομέρειες. Φυσικά η κατάληξη ήταν πάντα η διαπίστωση ότι «είχα ταλέντο» κι ότι «μια μέρα θα πήγαινα μπροστά». Για να πω την αλήθεια, η ευλογημένη αυτή γυναίκα ήταν ο μοναδικός άνθρωπος του περιβάλλοντός μου, άμεσου και

μη, που φαινόταν να παίρνει στα σοβαρά τη λόξα μου. Καθόλου παράξενο λοιπόν που κέρδισε την εμπιστοσύνη μου κι άρχισα σιγά-σιγά να ξανοίγομαι μαζί της, μιλώντας της για τα σχέδια και τις επιδιώξεις μου, τα όνειρά μου και τις ελπίδες μου —πράγμα αδιανόητο με τους άλλους.

—Για να πω την αλήθεια, της εξομολογήθηκα μια μέρα που ξεδιαλέγαμε μια καινούργια φουρνιά τοπίων, η Φύση και τα θέματά της δεν με πολυενδιαφέρουν.

—Τότε γιατί ασχολείσαι μ' αυτά; απόρησε εκείνη.

—Από ανάγκη, της εξήγησα. Τι να κάνω; Βλέπετε, τα δέντρα, τα λουλούδια, τα βουνά και οι λόγγοι προσφέρονται αφειδώς. Δεν έχεις παρά να πατήσεις το κουμπί. Είναι εκεί για όλους και δεν έχουν το παραμικρό πρόβλημα να σου ποζάρουν οποιαδήποτε ώρα της ημέρας ή της νύχτας.

—Και τι θα 'θελες να φωτογραφίζεις δηλαδή;

—Ανθρώπους, είπα χωρίς δισταγμό. Δεν υπάρχει πιο συναρπαστικό θέμα από τους ανθρώπους.

—Συμφωνώ, χαμογέλασε η κυρία Νίτσα. Δεν βλέπω όμως τι σ' εμποδίζει να φωτογραφίζεις ανθρώπους. Δόξα τω Θεώ ένα σωρό υπάρχουν γύρω μας.

—Α όχι, διαμαρτυρήθηκα. Δεν μιλάω για ανθρώπους-τοπία. Τους γέρους και τις γριές, τους παπάδες και τους ψαράδες που αποθανατίζουν οι λεγόμενοι «καλλιτέχνες φωτογράφοι» χρησιμοποιώντας εκείνα τα δραματικά εφφέ («παιχνίδια φωτοσχίασης» που λεν κι οι κριτικοί) και που βλέπουμε εν' αφθονία στις προθήκες των μαγαζιών τους. Αυτό δεν είναι παρά μια άλλη μορφή τοπίου. Για μένα το ίδιο τετριμμένο και βαρετό με τους φράχτες, τα κεραμίδια και τα γαϊδουράγκαθα.

Με κοίταξε παραξενεμένη.

—Δεν καταλαβαίνω, είπε. Πώς θες να τους φωτογραφίζεις δηλαδή τους ανθρώπους;

—Στο στούντιο, της εξήγησα. Να έχω απόλυτο έλεγχο του περιβάλλοντος, του φωτισμού, της ατμόσφαιρας... Να δημιουργώ καταστάσεις... Να παίζω με την εναλλαγή των εκφράσεων,

τη διάθεση, την κίνηση του κορμιού... Πράγματα που αξίζει τον κόπο να μείνουν δηλαδή.

Η κυρία Νίτσα κούνησε το κεφάλι της χαμογελώντας με κατανόηση.

—Μ' άλλα λόγια εσύ θες να κλέβεις ψυχές, παρατήρησε.

Σειρά μου να σαστίσω. Μου εξήγησε.

—Υπάρχουν φυλές στην Αφρική, είπε, που δεν θέλουν να φωτογραφίζονται γιατί νομίζουν ότι η κάμερα τους κλέβει την ψυχή.

Το σκέφτηκα.

—Δεν έχουν κι άδικο, είπα στο τέλος. Ο καλός ο φωτογράφος αυτό προσπαθεί να κάνει. Να αιχμαλωτίσει τη στιγμή, να παγώσει χρονικά και να διαφυλάξει την έκφραση του μοντέλου του. Είναι κάποια μορφή κλοπής κι αυτή, ίσως. Βέβαια χρειάζεται κι έμπνευση.

—Έμπνευση δημιουργική εννοείς;

—Αν σε εμπνέει το μοντέλο η ποιότητα της δημιουργίας είναι εγγυημένη, δήλωσα με ύφος αυθεντίας.

—Άρα, το πρόβλημα είναι στο μοντέλο;

Έκανα μια κίνηση με τα χέρια μου.

—Αμ, τι λέμε;

—Και τι σ' εμποδίζει να στήσεις έναν φίλο σου απέναντι και να τον φωτογραφίσεις, όπως καταλαβαίνεις εσύ;

—Φίλο μου! φώναξα εκνευρισμένος. Φίλο μου! Μα τι λέτε τώρα, κυρία Νίτσα, άντρες θα φωτογραφίζω; Τι με περάσατε;

Η κυρία Νίτσα σήκωσε τα φρύδια της.

—Α, οι άντρες αποκλείονται.

—Εμ! (τα ευκόλως εννοούμενα...)

—Άρα, αφού αποκλείσαμε τους άντρες, μας μένουν οι γυναίκες, συμπέρανε η συνομιλήτριά μου δια της εις άτοπον απαγωγής.

—Ακριβώς.

—Ε, τότε πιάσε τις φίλες σου.

Σήκωσα τα μάτια στον ουρανό απελπισμένος.

—Αυτό δηλαδή το νομίζετε εύκολο εσείς;

—Γιατί όχι;

Άντε τώρα να εξηγήσεις στην κυρία Νίτσα για τι κρυόκωλα πλάσματα μιλάμε. Εδώ σινεμά τους λες να πάτε και σε κοιτάζουν σαν να επιβουλεύεσαι την παρθενιά τους, πόσο μάλλον φωτογράφηση!

—Αφενός γιατί δεν ξέρω καμιά κάπως παρουσιάσιμη που θα μου ‘κανε τη χάρη κι αφετέρου γιατί, πώς να το κάνουμε, δεν υπάρχει και καμιά να με εμπνέει, εξήγησα υπομονετικά.

Η κυρία Νίτσα γέλασε.

—Κι εγώ; έκανε φιλάρεσκα. Εγώ σε εμπνέω;

Κόντεψε να μου ‘ρθει κόλπος. Ορίστε; Άκουσα καλά ή μήπως άρχισα να έχω παρακρούσεις;

—Εσείς; ψιθύρισα κοκκινίζοντας στη σκέψη όλων εκείνων των «αμαρτημάτων» που είχαν εκείνη ως επίκεντρο.

—Ναι, εγώ. Γιατί, παράξενο σου φαίνεται;

Ξεροκατάπια με πολύ μεγάλο κόπο.

—Ξέρετε...

—Εχτός κι αν με βρίσκεις πολύ... γριά, συμπλήρωσε η κυρία Νίτσα που φαινόταν να το διασκεδάζει.

Γριά! Γριά η κυρία Νίτσα! Η θεά των πολυτιμότερων φαντασιώσεών μου; Αν είναι ποτέ δυνατόν! Άκου... γριά!

Διαμαρτυρήθηκα εντονότατα κι αυτό φάνηκε να ευχαριστεί ιδιαίτερω τη φίλη της μαμάς μου.

—Τότε, συμφωνείς;

Αν συμφωνούσα, λέει!

Αποφασίσαμε να κάνουμε την αρχή την επομένη κιόλας.

Στο σπίτι της κυρίας Νίτσας –για ευνόητους λόγους– και με κάθε μυστικότητα –για τους ίδιους λόγους.

—Δεν χρειάζεται να το διαφημίσουμε στις εφημερίδες, μου είπε χαμογελώντας. Το μυαλό του κόσμου πάει πάντα στο πο- νηρό... Καταλαβαίνεις...

Αν καταλάβαινα λέει!

Περιττό να πω ότι εκείνο το βράδυ το πέρασα άγρυπνος, στριφογυρίζοντας στο κρεβάτι μου σαν κολασμένος (που ήμουν) κι αφήνοντας το μυαλό μου να δημιουργεί σενάρια που κυμαίνονταν μεταξύ του «αυστηρώς ακατάλληλου» και του «ιδιαζόντως απεχθούς». Τέλος πάντων...

Την επομένη το απόγευμα παρουσιαζόμουν, κατά το σχέδιο, στης κυρίας Νίτσας –από την πίσω πόρτα– κουβαλώντας επιμε- λώς τυλιγμένη σε μια σακούλα σκουπιδιών το τελευταίο μου απόκτημα, μια μεταχειρισμένη Pentax Spotmatic F, που είχα χτυπήσει με τις οικονομίες μου σε τιμή ευκαιρίας, και δυο-τρία ρολά μαυρόασπρο φιλμ.

Η κυρία Νίτσα με υποδέχτηκε με το γνωστό της χαμόγελο και μου 'κλεισε το μάτι συνωμοτικά.

—Η μεγάλη στιγμή, ε, Χαραλαμπάκη; είπε.

Μεγάλη δεν θα πει τίποτα. Τεράστια είναι η σωστή λέξη.

Ήταν με τη ρόμπα του σπιτιού, μια βελούδινη σε βαθύ γκρενά απόχρωση, πιασμένη στη μέση με ένα κορδόνι, αλλά πρόσεξα ότι φορούσε ψηλοτάκουνες γόβες, είχε φτιάξει τα μαλ- λιά της και είχε βαφτεί, για την περίπτωση. Όταν κάθισε στον καναπέ σταυροπόδι, περιμένοντας τις «οδηγίες» μου, διαπίστω- σα ότι φορούσε μαύρες μεταξωτές κάλτσες με ασορτί ζαρτιέρες. Η καρδιά μου, και τα άλλα ευαίσθητα εξαρτήματά μου, άρχισαν να πάλλονται σε βαθμό εξαιρετικά ανησυχητικό (κι επώδυνο). Προσπάθησα να συγκεντρωθώ στην προετοιμασία της μηχανής μου, αλλά με χέρια που έτρεμαν ακατάπαυστα δεν ήταν και κα- μιά εύκολη δουλειά. Οι φακοί μου γλίστραγαν, το φιλμ δεν έλε- γε να πιάσει στις εγχοπές, ο μηχανισμός προώθησης σκάλωνε... Χαμός!

Με τα πολλά κάπως τα κατάφερα κι έτσι μπορέσαμε να ξε- κινήσουμε.

Η πρώτη μου αμιγώς καλλιτεχνική séance! Κάτω από άλλες συνθήκες θα ένιωθα πανευτυχής, έτσι όμως που είχαν τα πράγματα τώρα, το μόνο που παρακαλούσα ήταν να φτάσει ο Γολγοθάς το συντομότερο σε αίσιο τέλος, πριν γίνω ρεζίλι των σκυλιώνε και δεν με πλένει μετά ολόκληρος ο Ιορδάνης ποταμός, μαζί με τους παραπόταμους.

Επειδή ο φωτισμός δεν ήταν και πολύ σόι –πού να ξέρω τότε για σπότηλαϊτς και ρεφλέκτορς!– αναγκαστήκαμε να δουλέψουμε κοντά στο παράθυρο, με το φως της ημέρας. Η κυρία Νίτσα δεν είχε κανένα πρόβλημα να ποζάρει. Έπαιρνε διάφορες στάσεις, άλλαζε εκφράσεις, άλλοτε μοιραία, άλλοτε δραματική, άλλοτε γελαστή, άλλοτε προκλητική (αχ!), οδηγούσε τη φωτογράφιση με τη σιγουριά που οδηγεί ο νταλικέρης το όχημά του σε άδεια εθνική οδό. Ευτυχώς δηλαδή, γιατί εγώ ούτε ήξερα πού βρισκόμουν πια. Μόνο να καδράρω μπορούσα ακόμη και να πατάω το κουμπί κι αυτό με χίλια ζόρια.

Σιγά-σιγά όμως άρχισα να χαλαρώνω κάπως. Βοηθούσε και το ότι η κυρία Νίτσα δεν σταμάτησε στιγμή να μιλάει σ' όλο το διάστημα του ποζαρίσματος, δημιουργώντας μια ατμόσφαιρα άνεσης (κάτι που πρέπει να είναι, όπως έμαθα αργότερα, μια από τις βασικές επιδιώξεις του κάθε φωτογράφου στο στούντιο). Το τελευταίο φιλμ τραβήχτηκε σχεδόν αβίαστα. Είχα πάρει πια το κολαΐ και κατάφερα να συγκεντρωθώ κάπως σ' αυτό που έκανα. Να μην γίνουμε πια και τελείως ρεζίλι!

Αφού τελείωσε και η τελευταία πόζα, η κυρία Νίτσα έφτιαξε καφέ για την ίδια και πορτοκαλάδα για μένα και κάθισε κοντά μου να συζητήσουμε την πρώτη μας κοινή εμπειρία.

—Λοιπόν, πώς σου φάνηκε; με ρώτησε. Κάναμε κάτι ή μήπως ήμουν τελείως απαράδεκτη;

—Μα τι λέτε τώρα, κυρία Νίτσα; διαμαρτυρήθηκα. Ήσασταν υπέροχη. Λόγω τιμής. Θα το δείτε άλλωστε όταν τυπώσω τις φωτογραφίες... Αρκεί να μην τα 'κανα εγώ θάλασσα...

—Θα δούμε, είπε. Αλλά και κάτι να μην πήγε καλά... ε, εδώ είμαστε πάλι.

Περίμενα κείνο το βράδυ να πάνε όλοι για ύπνο και μετά γλίστρησα, σαν τον κλέφτη, στο μπάνιο που διαμόρφωνα κατά

την περίσταση σε σκοτεινό θάλαμο και στρώθηκα στη δουλειά. Εμφάνισα τα φιλμ με χτυποκάρδι, μην κάνω καμιά τσούκα και πάει χαμένος ο κόπος, τα στέγνωσα με το πιστολάκι των μαλλιών της μαμάς κι επιθεώρησα με αγωνία τα αρνητικά. Όπως το περίμενα το πρώτο φιλμ ήταν για τα μπάζα. Οι πόζες ήταν αλλού υπερφωτισμένες κι αλλού υποφωτισμένες (είχα ξεχάσει να ρυθμίζω το διάφραγμα) κι όλες ανεξαιρέτως κουνημένες του σκοτωμού. Το δεύτερο ήταν κάπως καλύτερο, δυο-τρία καρέ τυπώνονταν, αλλά κι αυτό ήταν για τα πανηγύρια. Το τρίτο και τελευταίο όμως ήταν σχεδόν άψογο –όσο μπορούσα να κρίνω διαβάζοντάς το ανάποδα. Ο φωτισμός σωστός, το νετάρισμα τέλειο, το καδράρισμα υποφερτό, τα στιγμιότυπα συναρπαστικά. Έπεσα με τα μούτρα να τυπώνω στον μεγεθυντή (έναν Durst 60) που μου είχαν χαρίσει τα περασμένα Χριστούγεννα. Ευτυχώς μου είχε μείνει μισό πακέτο χαρτί (grade 2) 21x29 εκ. κι έτσι μπόρεσα να κάνω δουλειά.

Υπάρχει μια αναμφισβήτητη μαγεία στην εμφάνιση του φωτογραφικού χαρτιού. Το βλέπεις να σκουραίνει σιγά-σιγά μέσα στο εμφανιστικό υγρό, πρώτα οι σκούροι τόνοι, μετά οι μεσαίοι και τέλος οι ανοιχτοί, να παίρνει μορφή και να σχηματίζει την εικόνα που αιχμαλώτισε ο φακός τη συγκεκριμένη στιγμή και είναι το πιο απόλυτο συναίσθημα δημιουργίας που μπορεί να νιώσει κανείς. Τη μια στιγμή, η λευκή, γυαλιστερή σελίδα και την επόμενη, έργο τέχνης, ντοκουμέντο, χρόνος παγωμένος, αιχμαλωτισμένος. Πάντα με συνέπαιρνε αυτή η αίσθηση στον σκοτεινό θάλαμο, αλλά τώρα που είχα να κάνω με μορφή ανθρώπινη –και τι μορφή!– η διέγερση ήταν άλλο πράγμα (κυριολεκτώ).

Βλέποντας τα πορτραίτα με τις εναλλαγές έκφρασης της κυρίας Νίτσας να παίρνουν μορφή μπρος στα έκθαμβά μάτια μου ένιωθα να καταλαμβάνομαι από την ίδια εκείνη έξαψη που δοκίμασα νωρίς το απόγευμα, όταν την αντιμετώπισα στο σπίτι της. Τα παιχνιδιάρικα μάτια, το φλύαρο (και δεν εννοώ μόνο σε λέξεις) στόμα, οι ανέμελες μπούκλες των μαλλιών, το στήσιμο του λαιμού, η αρχή του μεγαλειώδους μπούστου... Θεέ και Κύριε! Έψαξα πυρετωδώς ανάμεσα στα αρνητικά για να βρω τίποτα κάπως πιο «περιεκτικά» καδραρίσματα. Κάτι που να προχωρούσε λίγο πιο κάτω... Πιο χαμηλά... Κάτι που ν' αποκαλύπτει περισσότερα... Βρήκα δύο. Εκεί είχα φροντίσει να καδράρω «κα-

λύτερα». Το ένα απορρίφθηκε αμέσως, γιατί τα πέτα της αναθεματισμένης της ρόμπας έριχναν βαριές σκιές κι έκρυβαν τα πάντα, το άλλο όμως ήταν σπουδαίο κελεπούρι. Εκεί, η τύχη με ήθελε. Επωφελούμενος από μια κίνηση του μοντέλου, ο φακός, είχε αποθανατίσει πεντακάθαρα το «τρίγωνο του θανάτου», τη γέννηση του πληθωρικού στήθους, με το διαχωριστικό Υ που χώριζε τους δύο λόφους του παράδεισου, «sharp like a needle», όπως θα έγραφαν τα πιο περισπούδαστα εγχειρίδια της φωτογραφικής τέχνης. Τύπωσα ένα δείγμα και μετά άρχισα να μεγεθύνω επιλεκτικά, μέχρι που έφτασα να έχω όλη την επιφάνεια του χαρτιού κατειλημμένη από το ανεπανάληπτο αυτό κειμήλιο της γυναικείας ανατομίας.

Ξαφνικά άστραψε στο μυαλό μου η συναρπαστική αλήθεια. Χάρη στην φωτογραφία οι αμαρτωλές μου φαντασιώσεις δεν χρειαζόταν πια να εξαρτιούνται από τη μνήμη ή τη συνθετική ικανότητα του εγκεφάλου μου! Τώρα πια είχα ντοκουμέντα στη διάθεσή μου. Ότι καλύτερο μπορεί να συμβεί σε κάποιον που βρίσκεται στη δική μου κατάσταση, μετά από το ζωντανό αντικείμενο εννοείται. Αυτό, ήταν! Είχα βρει τον δρόμο μου! Τον σκοπό μου στη ζωή! Φωτογραφία! Ιδού το μέλλον μου, ιδού το πεπρωμένο μου, η αδιαμφισβήτητη κλίση μου! Εύρηκα!

Περιττό να πω ότι έβαλα αμέσως, εκείνο το βράδυ, σ' ενέργεια την καινούργια περί φαντασίωσης θεωρία μου, με εξαιρετική επιτυχία οφείλω να ομολογήσω. Μετά, κι αφού είχα ξοδέψει όλα τα χαρτιά, ταχτοποίησα το μπάνιο-σκοτεινό θάλαμο, στέγνωσα τις εκτυπώσεις –μετά φόβου Θεού, μήπως γίνει καμιά μητρική ή πατρική νυχτερινή έφοδος–, τις ταχτοποίησα με επιμέλεια σ' ένα μεγάλο φάκελο, που έκρυφα σε μέρος σίγουρο (μαζί με τα τσιγάρα και τα σουηδικά «επιμορφωτικά» φυλλάδια) κι έπεσα να ξεραθώ επιτέλους καλά χαράματα.

Η κυρία Νίτσα δέχτηκε το προϊόν της συνεργασίας μας με επιφωνήματα χαράς και θαυμασμού.

—Α, μα αυτές είναι αριστουργήματα, βρε Χαραλαμπάκη! αναφώνησε ξεφυλλίζοντας τις εκτυπώσεις. Αριστουργήματα! Εσύ, παιδί μου, έχεις μεγάλο ταλέντο, το 'ξερα εγώ.

—Είδατε που λέγαμε για την έμπνευση; της υπενθύμισα. Ορίστε. Για να μην μου λέτε αηδίες.

Γέλασε.

—Είσαι ένας εσύ! είπε παιχνιδιάρικα.

Άπλωνε τις φωτογραφίες πάνω στο τραπεζάκι του καφέ όπως τις έπαιρνε μία-μία από τη στοίβα και τις θαύμαζε.

—Κοίτα, κοίτα! έλεγε και ξανά 'λεγε. Κοίτα τι ωραίος φωτισμός... Τι ωραία πόζα... Αχ, αγόρι μου, σαν σταρ του σινεμά μ' έκανες!

—Εγώ ό,τι έβλεπα τραβούσα, είπα μετριόφρονα.

Και ξαφνικά πάγωσα. Είχε φτάσει στις τελευταίες εκτυπώσεις, τις «καλλιτεχνικές» μεγεθύνσεις του στήθους! Μέσα στη βιασύνη μου και την πρεμούρα μου να κρύψω το επίμαχο υλικό είχα ξεχάσει να τις αφαιρέσω από τον φάκελο πριν της τις δείξω. Τώρα; Με την ψυχή στο στόμα την είδα να σταματάει μπροστά στα δημιουργήματα μου σαστισμένη.

—Τι είναι αυτές εδώ; έκανε.

Τι να είναι αυτές εδώ, σας ερωτώ;

—Κάτι δοκιμές που έκανα για τον φωτισμό..., προσπάθησα να τα μπουρδουκλώσω κοκκινίζοντας αισχρά.

—Δοκιμές;!...

—Ναι... Είχα κάτι προβλήματα με τον κόκκο...

Άρχισε να εξετάζει τις κατάπτυστες μεγεθύνσεις μία-μία.

—Τόσες πολλές δοκιμές;

—Ε!...

Μέτρησε τις φωτογραφίες μεγάλωφωνα.

—...δώδεκα, δεκατρείς, δεκατέσσερις... Δεκατέσσερις δοκιμές;

Αυτό το «δοκιμές» περίεργα τονισμένο. Δεν ήξερα πού να κρυφτώ. Και να μην ανοίγει η ρημάδα η γη να με καταπιεί! Τώρα;

Η κυρία Νίτσα στράφηκε προς το μέρος μου. Με ανακούφιση—αλλά και ανησυχία—την είδα να χαμογελάει.

—Χαραλαμπάκη, μου είπε κοιτάζοντάς με κατευθείαν στα μάτια, έχω την εντύπωση ότι είσαι πολύ μεγάλη μάρκα!

Πήγα να διαμαρτυρηθώ αλλά δεν μ' άφησε.

—Μην το χαλάς, είπε. Εντάξει, το καταλαβαίνω ότι εσείς τ' αγόρια έχετε έναν διαφορετικό τρόπο να... χμ, κοιτάτε τις γυναίκες. Νόμος της Φύσης απaráβατος. Αλλά, δεν σκέφτηκες ότι αν έπεφταν οι φωτογραφίες στα χέρια κάποιου... Της μαμάς σου, φερ' ειπείν, ή του μπαμπά σου... Ε; Το διανοείσαι; Ποια η θέση η δική μου τότε; Τι να τους πω και τι να εξηγήσω; Καταλαβαίνεις σε τι δύσκολη θέση με φέρνεις;

Κατέβασα το κεφάλι με συντριβή. Δίκιο. Δίκιο μέχρι κει που δεν παίρνει, αλλά...

—Δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση, μουρμούρισα. Τα πράγματατά μου τα κρύβω, δεν τα βρίσκει κανείς.

Κούνησε το κεφάλι με δυσπιστία.

—Εμένα μου λες; είπε. Δεν ξέρεις πόσα ποδάρια έχει ο Διάολος!

Πήρε τις πόζες και τις εξέτασε.

—Άλλωστε, αυτές εδώ δεν είναι και τίποτα το σπουδαίο, είπε κριτικάροντας. Κοίτα με τι κόκκο τις έχεις φορτώσει από τις αλλεπάλληλες μεγεθύνσεις. Πολύ κατώτερες από τις υπόλοιπες.

—Είναι η μεγέθυνση, μουρμούρισα εγώ απολογούμενος.

Γύρισε και με κοίταξε σκεπτική.

—Για πες μου, έκανε ξαφνικά. Τι προσπαθούσες να κάνεις; Κάτι έτσι, πιο... χμ, αισθησιακό, ας πούμε; Κάτι πιο ενδιαφέρον;

Κατέβασα το κεφάλι καταντροπιασμένος. Μας κάναν τσακωτούς, πάει και τελείωσε. Τώρα τι να πω, ότι και να 'λεγα εναντίον μου θα ήταν.

—Και γιατί δεν μου το έλεγες ευθέως τότε; συνέχισε ξαφνικά η κυρία Νίτσα.

Σήκωσα το κεφάλι και την κοίταξα αποσβολωμένος. Ορίστε; Πώς είπατε;

—Να σας έλεγα...

Χαμογέλασε.

—Ε, ναι. Καλύτερα θα ήταν να μου το 'λεγες. Πού ξέρεις, μπορεί και να μ' έπειθες.

Θα πρέπει να άλλαξα καμιά δεκαπενταριά χρώματα, από το βαθύ κόκκινο, στο κίτρινο, το άσπρο, το πράσινο, το μωβ, ολόκληρη τη γκάμα του ουράνιου τόξου, με εξαίρεση τα μπλε. Η κυρία Νίτσα βλέποντάς με έτσι ξέσπασε σε γέλια.

—Γιατί σου κάνει τόση εντύπωση; είπε. Άλλωστε... Τέχνη δεν κάνουμε; Στην Τέχνη όλα επιτρέπονται.

Κάθισα στην άκρη του καναπέ και προσπάθησα να ξαναβρώ τον φυσιολογικό ρυθμό της αναπνοής μου.

—Δηλαδή;..., κατάφερα να ψελλίσω με τα πολλά.

Έσκυψε και μου έδωσε ένα χαϊδευτικό μπατσάκι στο μάγουλο.

—Δηλαδή... Πότε θες να κάνουμε ακόμα μία φωτογράφιση; Με έναν όρο όμως... Τα φιλμ και τις φωτογραφίες θα τα εμφανίσουμε εδώ, μαζί. Είπαμε, ο Διάολος έχει πολλά ποδάρια.

Η φωτογράφιση έγινε την επομένη και δεν έμοιαζε σε τίποτα με την πρώτη.

Η κυρία Νίτσα κράτησε το λόγο της. Αισθησιασμό ήθελα; Μου τον έδωσε με το παραπάνω. Σε σημείο που να νομίζω στιγμές-στιγμές ότι είχα πεθάνει και είχα πάει στον παράδεισο, τον ισλαμικό, όχι τον δικό μας, τον ξενέρωτο. Ρόμπα μισάνοιχτη, ενισχυμένα σουτιέν, ζαρτιέρες, δαντελένιες κυλότες... Στήθη τιτάνια, γυμνά, να λάμπουν στο μισόφωτο του δειλινού, μεριά γεμάτα, μεστά λαγόνια, μπράτσα απλωμένα... Θέωση!

Το περίεργο είναι ότι το τραχ μου πια είχε πάει περίπατο. Τα χέρια μου ήταν σταθερά, το μυαλό μου ξεκάθαρο, οι κινήσεις μου σίγουρες, οι αποφάσεις μου σωστές. Δεν χρειαζόταν να περιμένω να δω τον μόχθο αυτού του απογεύματος τυπωμένο για να

διαπιστώσω ότι το αποτέλεσμα ήταν αντάξιο της εμπειρίας, το ήξερα εκ των προτέρων (κι από τότε έτσι γίνεται μέχρι σήμερα). Ούτε η αναπόφευκτη συνέχεια –μεταξύ σκοτεινού θαλάμου και κρεβατοκάμαρας– με εξέπληξε. Ήταν, πώς να το πω... φυσικό κι επόμενο. Προέκταση της Τέχνης που και οι δυο με τέτοιο ζήλον βαλθήκαμε να υπηρετήσουμε. Μέρος της μαθητείας μου που μόλις άρχιζε, έτσι κλεφτά και «παράνομα», όπως όλα τα πράγματα που έχουν ενδιαφέρον κι αξία.

Οι φωτογραφίσεις της κυρίας Νίτσας συνεχίστηκαν για πολύ καιρό ακόμη, το ίδιο συναρπαστικές κι επιτυχημένες. Τελείωσαν όταν ήρθε η ώρα να φύγω στην Ευρώπη για σπουδές (φωτογραφίας φυσικά), αλλά μένει πάντα αυτό το ογκώδες υλικό των συγκινητικών εκείνων πρωτόλειων να μου θυμίζει τις μέρες εκείνες τις μαγικές, όταν σπούδαζα τη ζωή μέσα από την κάμερα και την κάμερα μέσα από τη ζωή. Κατά κάποιον τρόπο στην κυρία Νίτσα οφείλω την απόφασή μου ν' ασχοληθώ με τη φωτογραφία στα σοβαρά. Αν δεν ήταν εκείνη, να με καθοδηγήσει, με τέτοια μαεστρία κι αυταπάρηση στα πρώτα μου βήματα, πολύ φοβάμαι ότι θα κατέληγα πίσω από τον πάγκο κάποιας τράπεζας, φωτογραφίζοντας δεντράκια, κορυφογραμμές και νεκρές φύσεις τα σαββατοκύριακα, μίζερος, δυστυχισμένος και μαγκούφης.

Σήμερα μπορώ να πω ότι έχω δημιουργήσει κάποιο όνομα στο επάγγελμα, με στούντιο δικό μου, βοηθούς, γραμματείς και φαρισαίους και μια πελατεία που καλύπτει ολόκληρο το φάσμα του κόσμου των Show Business! Δημιουργίες μου στολίζουν τα εξώφυλλα –αλλά και τις μέσα σελίδες– των πιο γκλαμουράτων περιοδικών. Οι θεές του modeling, οι νεράιδες του πάγκου, οι πριμαντόνες της τηλεόρασης κάνουν ουρά έξω από την πόρτα μου για να τους φτιάξω το πορτφόλιό τους, έτσι όπως εγώ ξέρω. Ο τηλεφωνητής μου είναι κάθε μέρα τίγχα στα μηνύματα για δουλειές, προτάσεις και συνεργασίες. Το όνομά μου αναγκάστηκε να το ρετουσάρω κομμάτι. Βλέπεις, αυτό το Χαράλαμπος Πιτσαρής δεν χτυπούσε και τόσο καλά, ενώ Ιάσων Παλαιολόγος, ε, πώς να το κάνουμε, προσδίδει άλλο κύρος, υποδηλώνει μια κάποια αρχοντιά, βρε αδερφέ!

Όλα πάνε, δόξα τω Θεώ, κατ' ευχήν. Δεν ήταν όμως πάντα έτσι. Για να φτάσω εδώ που έφτασα χρειάστηκε να περάσω από σαράντα κύματα (συχνά μάλιστα χωρίς σωσίβιο). Για να καταλάβετε τι θέλω να πω, ρίξτε μια ματιά στις σελίδες που ακολουθούν.

Α, ναι... Παραλίγο να το ξεχάσω. Η κυρία Νίτσα, η μούσα και ηγέριά μου, άφησε τελικά τον ωσει παρόντα ναυτικό σύζυγό της και την έκανε μ' έναν Αζερμπαϊτζανό караγκιοζοπαίχτη. Πάντα θυσία για την Τέχνη αυτή η ευλογημένη γυναίκα! Ας είναι καλά, όπου κι αν βρίσκεται.

ΤΗΝ ΠΩΛΙΝΑ ΤΗ ΓΝΩΡΙΣΑ το πρώτο καλοκαίρι που γύρισα από το Παρίσι για διακοπές. Τη γνώρισα από την Αθηνά, το κορίτσι μου και μόνιμη αφέντρα της καρδιάς μου την εποχή εκείνη. Πρέπει να ομολογήσω ότι μου έκανε αμέσως εντύπωση. Μη φανταστεί κανείς δηλαδή ότι έπεσα ανάσκελα κι έβγαζα αφρούς από το στόμα, αλλά κάπως περιέργα μου καρφώθηκε.

Δεν ήταν καμιά θεοκαλλονή, να πεις, εντάξει, αφού όλοι πέφτουν γιατί όχι κι εγώ; Όχι, τίποτα τέτοιο, μάλλον συνηθισμένη φυσιογνωμία. Μέτρια στο ύψος, δεμένη σωστά –έκανε και μπαλέτο συν τα άλλα–, με γυναικείες καμπύλες, εκεί όπου χρειάζονταν, γεμάτο στήθος και δυνατές γάμπες, όμορφο πρόσωπο, με μακριά μαύρα μαλλιά που της έφταναν μέχρι τη μέση, σίγουρα δεν προκαλούσε κυκλοφοριακή συμφόρηση όταν περπατάγε στον δρόμο, αλλά από την άλλη δεν την πέρναγες και τελείως στο ντούκου (τουλάχιστον εγώ, ούτε που σκέφτηκα να ντουκάρω).

Τώρα, γιατί η Πωλίνα, τη στιγμή μάλιστα που η σχέση μου με την Αθηνά ήταν από τις πιο ιδανικές, τόσο από συναισθηματικής όσο –κυρίως και πρωτίστως– και από σεξουαλικής άποψης, τρέχα γύρευε. Άβυσσος η ψυχή του ανθρώπου κι άκρη δεν βρίσκει κανείς, μακάρι και να τη μελετάει εκατόν πενήντα χρόνια. Εμένα πάντως μου μπήκε η ιδέα κι άμα σου μπαίνει μια ιδέα –ειδικά γι' αυτά τα πράγματα– βράσε ρύζι, δεν σου βγαίνει ούτε με σφαίρες. Από κει και πέρα δεν θα βρεις ησυχία παρά μόνο αν τα καταφέρεις να την υλοποιήσεις (ή να φας τα μούτρα σου, που είναι κι αυτό μια μορφή υλοποίησης). Πλην όμως η υπόθεση ήταν εξαιρετικά λεπτή. Πρώτον γιατί υπήρχε η Αθηνά, που δεν έπρεπε να καταλάβει τίποτα, και δεύτερον, πάλι λόγω

της Αθηνάς και της φιλίας τους, η θέση της κοπέλας ήταν δύσκολη. Πώς να ενδώσει, έτσι, εν ψυχρώ, στις ανομολόγητες ορέξεις του γκόμενου της φίλης της; Πάει; Δεν πάει. (Τόσο ήξερα τότε, τρομάρα μου, τόσο έλεγα. Γιατί, όπως διαπίστωνα αργότερα, πλειστάκις, δεν υπάρχει μεγαλύτερο αφροδισιακό για τις γυναίκες από το να «υποκύπτουν» στις ανομολόγητες ορέξεις των γκόμενων, συζύγων, αρραβωνιαστικών κλπ. των φιλενάδων τους. Κάτι τους κάνει «κλικ» στον εγκέφαλο, ρε παιδί μου, ένα μυστήριο πράγμα!).

Την Πωλίνα τη βλέπαμε σχεδόν κάθε μέρα. Πότε ερχόταν στο σπίτι της Αθηνάς, στη Φιλοθέη, να πάμε όλοι μαζί θερινό σινεμαδάκι, πότε για βόλτα μαζί με την παρέα, πότε κάνα ταβερνάκι, όλο μέσα στη δράση βρισκόταν. Αυτό ήταν καλό, γιατί έτσι είχα όλη την άνεση να καλλιεργήσω τεχνηέντως μια άνετη κατάσταση, δημιουργώντας τις φιλικές εκείνες προϋποθέσεις που αποτελούν το εφαλτήριο για κάθε περαιτέρω εξέλιξη. Φίλοι, φίλοι, χαριοφίλοι και ξαφνικά, τσάααακ, καλημέρα σας, ήρθαμε για τα χαλιά. Το κόλπο παίζει σε όλα τα τραπέζια και σ' όλα τα γεωγραφικά μήκη και πλάτη του πλανήτη (εξακριβωμένο κι αυτό).

Κύριος εσύ, οι προθέσεις σου αγνές και άμεμπτες! Το μόνο που επιδιώξεις είναι μια ειλικρινής και άδολη φιλία. Αν είναι δυνατόν κάτι τέτοιο; Σας παρακαλώ! Τι λέμε τώρα! Αλίμονο! Να σκεφτείτε ότι μερικοί από τους καλύτερους και πιο στενούς μου φίλους είναι γυναίκες (παραλείπεις βέβαια εντέχνως να αναφέρεις ότι, αυτό επιτελέσθη αφού πρώτα βγάλατε κανονικά τα μάτια σας, σε κάποια από τις στροφές αυτές που κάνουν τη ζωή άξια να τη ζήσει κανείς, after all). Και το μασάνε οι γυναίκες το λαχανικό; Αμ δε που το μασάνε! Σιγά να μην αρχίσουν να πιστεύουν και στη Χιονάτη με του επτά νάνους τώρα! Τους αρέσει όμως να προσποιούνται το αντίθετο. Αλίμονο! Η φιλία μεταξύ των δύο φύλων όχι μόνο είναι εφικτή, αλλά κι επιβάλλεται (ε ναι, σε περίπτωση που έχεις να κάνεις με κάνα τσόλι!). Κι όλα βαδίζουν αρμονικά στον δρόμο των ιστορικών τους πεπρωμένων, μέχρι που θα 'ρθει η ευλογημένη στιγμή να διαψευστεί ο κανόνας και να περάσουμε –πανευτυχείς– στη λίστα των εξαιρέσεων.

Έτσι λειτουργούσα κι εγώ λοιπόν στην προκειμένη περίπτωση, από ένστικτο περισσότερο, και να δεις που τα κατάφερα μια χαρά. Σε μικρό χρονικό διάστημα έφτασα σ' ένα πολύ καλό επίπεδο οικειότητας με τη φίλη της φίλης μου. Σε σημείο που να μπορώ να της τηλεφωνώ, φερ' ειπείν, χωρίς να παρεξηγούμαι ή να τη συνοδεύω το βράδυ στο σπίτι της, όταν δεν υπήρχε άλλος καβαλιέρος διαθέσιμος. Κι όλα μέσα στην καλή χαρά. Ούτε υπόνοιες, ούτε δυσπιστίες (απ' την καλή μου εννοώ), ούτε τίποτα. Φυσιολογικά πράγματα. Τι διάολο, φίλοι ήμασταν!

Είχαμε μπει στον Αύγουστο πια και τα χρονικά περιθώρια άρχισαν να στενεύουν. Έμενε δεν έμενε ένας μήνας για δράση, μετά, κάθε κατεργάρης στον πάγκο του. Έπρεπε να κινηθώ, αν δεν ήθελα να μείνω με τη φιλία στο χέρι. Αυτό όμως μια κουβέντα είναι, χρειαζόταν να βρεθεί ένα σχέδιο δράσης, μια τεχνική περαιτέρω προσέγγισης. Τι όμως;

Η λύση μου προέκυψε από κει που δεν το περίμενα. Και τι λύση!

Έπρεπε κατά την επιστροφή μου στις Art-Deco να παρουσιάσω μια εργασία, που όφειλα εδώ και καιρό και που δεν έπαιρνε άλλη αναβολή. Το θέμα της εργασίας ήταν το γυναικείο γυμνό. Το στοιχείο μου, θα μου πεις! Σύμφωνοι, αλλά από την άλλη μεριά και μεγάλο παλούκι, γιατί υπάρχει πάντα το πρόβλημα του μοντέλου. Πού διάολο να βρεις δεσποινίδες πρόθυμες να πετάξουν τα ρουχαλάκια τους, εν ονόματι της Τέχνης; Δεν γίνεται να τις ψαρέψεις στο δρόμο. Και καλά αν έχεις τίποτα αδερφές, τίποτα ξαδέρφες κάπως απελευθερωμένες ή καμιά γκομενίτσα που δέχεται να κάνει μια μικρή θυσία. Αν δεν έχεις όμως; Δεν λέω ότι δεν προσπάθησα στο Παρίσι. Προσπάθησα όσο μπορούσα, ο φουκαράς, αλλά κάθε που κατάφερα καμιά, ήμασταν τόσο απασχολημένοι να βγάζουμε τα μάτια μας ώστε η Τέχνη πέραγε σε δεύτερο πλάνο. Μετά, όταν την ξαναθυμόμουν ήταν κατά κανόνα αργά. Ή τα είχα τσουγκρίσει με την εφήμερη σχέση μου ή διαπίστωνα ότι δεν πληρούσε τις απαραίτητες προδιαγραφές (θαμπωμένος από τους τιτάνιους βύζους της, για παράδειγμα, είχα παραβλέψει ότι τα ποδαράκια της ήταν σαν σπιρτόξυλα κι ότι ο πισινός της σκούπιζε το πάτωμα). Μια φορά που έκανα την πρόταση σε κάτι «κυρίες της νύ-

χτας» της Πιγκάλ κόντεψαν να με λυντσάρουν. Μοιραία λοιπόν, η εργασία για τη Σχολή είχε μείνει πίσω και τώρα έτρεχα και δεν έφτανα.

Η Αθηνά, στην οποία πρόσπεσα, μου το ξέκοψε αμέσως.

—Αν θες με μαγιό, πολύ ευχαρίστως, είπε. Αλλιώς, ξέχασε το.

—Με μαγιό! ανέκραξα απελπισμένος. Μα δεν πρόκειται για κατάλογο μόδας!

—Εγώ αυτό μπορώ να κάνω, αυτό κάνω.

—Μα... Πρόκειται για Τέχνη! διαμαρτυρήθηκα εγώ.

—Να μην σου πω τώρα τι την έχω την Τέχνη, ήρθε η κοφτή απάντηση.

—Δηλαδή... Δεν γίνεται τίποτα;

—Τίποτα.

Κατέβασα το κεφάλι με συντριβή.

—Τώρα εγώ τι θα δείξω στη Σχολή; μουρμούρισα.

Η Αθηνά με λυπήθηκε.

—Γιατί δεν λες της Πωλίνας; πρότεινε.

Και το στομάχι μου πήρε δυο ανάποδες τούμπες.

—Της Πωλίνας;

—Ναι, γιατί; Ωραίο σώμα έχει, φίλη μας είναι... Πού ξέρεις;

Ένωσα να κοκκινίζω μέχρι τις πατούσες. Ορίστε; Πώς είπατε;

—Έλα, βρε Αθηνά τώρα..., είπα. Γίνονται αυτά τα πράγματα;

Η Αθηνά γέλασε.

—Γιατί δεν γίνονται; Σιγά... Τι θα κάνεις, να τη φωτογραφίσεις θέλεις, δεν πρόκειται να...

Σταμάτησε απότομα και μου 'ριξε ένα υποψιάρικο βλέμμα.

—'Η μήπως κι έχεις τίποτ' άλλο στο μυαλό σου; μου πέταξε.

Ποιος, εγώ; Για τ' όνομα του Θεού και της Παναγίας!

—Τώρα λέμε ότι θέλουμε, είπα. Εγώ εσένα θέλω να φωτογραφίσω. Την Πωλίνα εσύ την ανέφερες, εμένα ούτε που μου πήγε ο νους.

—Γιατί; Μια χαρά κοπέλα είναι, με τσίγκλησε η φίλη μου σιγουρεμένη τώρα πως οι προθέσεις μου ήταν αγαθές.

Έκανα τον δύσκολο.

—Άσε με, μωρέ, με το βλήτο!

Η Αθηνά γέλασε, ικανοποιημένη.

—Ε, δεν χρειάζεται να είναι κανείς και Αϊνστάϊν για να φωτογραφηθεί.

Το τράβηξα ακόμα λίγο.

—Και σιγά τώρα την καλλονή!... Σαν τη Μπουμπουλίνα είναι.

Η Αθηνά προσπάθησε να κρύψει τη χαρά της.

—Δεν έχεις δίκιο... Καλά, μπορεί να είναι λίγο... ατσούμπαλη, αλλά και καλούτσικο προσωπάκι έχει κι ωραία μαλλιά...

Απορώ πώς ξέχασε την ψυχή!

—Μα τι μου λες τώρα, αγάπη μου; έσπρωξα εγώ τη φάση μακρύτερα. Τι μου λες; Είδες τις γάμπες της;

Γέλια η καλή μου.

—Εντάξει, δεν στην προξενέψαμε και για Ράκελ Γουέλς, είπε. Φωτογράφισέ την επιλεκτικά.

—Ναι, στα σκοτεινά και με μαύρο φίλτρο, γκρίνιαξα εγώ (δήθεν).

—Ε, αυτό διαθέτει το κατάστημα. Αν σ' αρέσει, αν δεν σ' αρέσει...

Έκανα ότι το σκεφτόμουν.

—Εγώ πάντως θα ‘θελα εσένα, μουρμούρισα (σίγουρος για την απάντηση).

—Με μαγιό, πολύ ευχαρίστως.

—Πάλι θα τα λέμε;...

—Εμ, αφού δεν παίρνεις από λόγια...

Έπεσα σε περισυλλογή.

—Και καλά..., θα θελήσει να φωτογραφηθεί η Πωλίνα;

—Δεν χάνουμε τίποτα να τη ρωτήσουμε.

Έκανα τον δύσκολο.

—Μα πώς να της το ζητήσω τώρα, βρε αγάπη μου; Δεν το ξέρω και τόσο καλά το κορίτσι, δεν έχουμε το θάρρος.

—Α, καλά, αν ντρέπεσαι, τη ρωτάω εγώ.

Να μου ζήσεις χρυσόστομη! Εδώ είμαστε! Καλπαζουσιά και με βίζα!

Η Αθηνά κράτησε τον λόγο της. Έπιασε τη φιλενάδα και της εξέθεσε την κατάσταση. Αυτή ξαφνιάστηκε στην αρχή, είχε κάτι φιλοαντιρρήσεις, αλλά της επειδή ήταν πιο απελευθερωμένη από τη δικιά μου, της επειδή κολακεύτηκε, στο τέλος υπέκυψε. Να βοηθούσε την κατάσταση δηλαδή, πολύ ευχαρίστως, αφού πρόκειται για Τέχνη μάλιστα, αλλά –ξηγημένα πράγματα– το βρακάκι της δεν υπήρχε περίπτωση να το βγάλει. Αν μπορούσε να βολευτεί η κατάσταση έτσι, έχει καλώς, αλλιώς...

Καλά, ήθελε και ρώτημα;!!!

Έμενε να τακτοποιηθούν οι τεχνικές λεπτομέρειες τώρα. Και πρώτα απ’ όλα το μέρος όπου θα λάβαινε χώρα το κοσμοϊστορικό γεγονός. Βέβαια το ιδανικό θα ήταν σπίτι μου, δυστυχώς όμως εκεί υπήρχαν οι γονείς, παράγων ανασταλτικός και τα μάλα αρνητικός για κάθε περαιτέρω εξέλιξη (που θα έπρεπε να θεωρείται –ήμουν αποφασισμένος– σαν αναπόφευκτη). Οπότε, δεν έμενε παρά να βρεθεί κάποια βολική ερημιά, απόκεντρη και προσφερόμενη για τέτοιου είδους ατασθαλίες. Ευτυχώς ήταν καλοκαίρι κι όλο κάποια ακρογιαλιά θα βρισκόταν διαθέσιμη, κατά Σούνιο μεριά. Ένας φίλος μου δέχτηκε να μου δανείσει

το αυτοκίνητό του, με την προϋπόθεση να έβλεπε τις φωτογραφίες –αν, εννοείται, καταφέραμε να τις κάνουμε. Τα υπόλοιπα ήταν παιχνιδάκι.

Δευτέρα πρωί-πρωί, μάζεψα το μοντέλο μου από το σπίτι του, και με διάθεση που την έκανε ανεπανάληπτη η αισιοδοξία μου για το άμεσο μέλλον κατηφορίσαμε στην παραλιακή, ψάχνοντας για τον φωτογραφικό μας –και όχι μόνο– παράδεισο.

Τελικά, όταν σε θέλει η τύχη!... Λίγο μετά τη Βάρκιζα πέσαμε πάνω στην ιδανική τοποθεσία. Ένας κολπίσκος, κρυμμένος από τον δρόμο, σκιερός κι έρημος, όλος δικός μας, να τον χρησιμοποιήσουμε όπως μας φώτιζε ο Θεός και το μυαλό μας το περιέργο. Άμμος λεπτή, χρυσαφένια, θάλασσα λάδι, ουρανός καταγάλανος με κάτι συννεφάκια για στολίδι στο βάθος του ορίζοντα... Παράδεισος λέμε!

—Α, είναι αριστούργημα, αναφώνησε η Πωλίνα. Όπως στον κινηματογράφο!

Και πού να δεις παρακάτω!

Αποφασίσαμε, όπως ήταν φυσικό, να κάνουμε πρώτα μια βουτιά, να δροσιστούμε, τα νερά ήταν πειρασμός.

Πρώτη φορά την έβλεπα με μπικίνι κι αναγκάστηκα να συγχαρώ τον εαυτό μου για τη διορατικότητα και το κοφτερό μου, αρτίστικο, μάτι. Όντως, η φίλη της φίλης ήταν μια χαρά. Γεμάτη μεν, αλλά συμπαγής, με πλούσιο στήθος, επιθετικούς γοφούς, ίσιο στομάχι κι ένα ζευγάρι αισθησιακά πόδια μπαλαρίνας (πάντα μου άρεσαν οι γυμνασμένες γάμπες στις γυναίκες). Έπεσα άρον-άρον στο νερό γιατί η αισθητική μου εκτίμηση είχε αρχίσει να παραγίνεται ορατή. Παιζαμε για λίγο στη θάλασσα, παραβγήκαμε στο κολύμπι –όπου με άφησε μια πισίνα πίσω–, μουλιάσαμε καλά-καλά, γελάσαμε, πιτσιλίσουμε ο ένας τον άλλο και μετά βγήκαμε ν' ασχοληθούμε με τις... εργασίες μας.

Στην αρχή ήταν διστακτική. Ντρεπόταν να βγάλει το σουτιέν, όταν το 'βγαλε ντρεπόταν να πάρει τα χέρια από το στήθος της... Τέτοια. Σιγά-σιγά όμως –και με την κουβεντούλα που τεχνηέντως δημιούργησα– ο πάγος έσπασε και το μοντέλο ήρθε κι ένωσε πιο άνετα. Εγώ πάλι όλο επιφωνήματα κι επαίνους. “Μπράβο! Θεά! Αριστούργημα! Καταπληκτική! Μα εσύ είσαι

θαύμα!” κι όλα αυτά που αποτελούν απαραίτητο εργαλείο στη δουλειά ενός φωτογράφου γυναικών. Δεν παρέλειπα βέβαια να πετάω και κάποια πιο συγκεκριμένα κομπλιμέντα πότε-πότε. “Έχεις πολύ όμορφο στήθος! Δεν έχω ξαναδεί τόσο αισθησιακές θηλές! Οι γάμπες σου είναι θεϊκές! Το δέρμα σου είναι σκέτο μετάξι!”, κομπλιμέντα που γίνονταν δεκτά άλλοτε με γελάκια κι άλλοτε με σεμνές διαμαρτυρίες του τύπου “πες μου κι άλλα, μην σταματάς”.

Κάπου-κάπου πλησίαζα για να διορθώσω κάποια στάση, επωφελούμενος της ευκαιρίας για ένα μικρό αγγιγματάκι από ‘δώ, ένα μικρό χάδι από χει. Κανένα πρόβλημα, όλα πήγαιναν κατ’ ευχήν! Μετά το τρίτο φιλμ διαισθανόμουν ότι η υπόθεση ήταν στο σακί. Βλέπεις η όλη στάση του μοντέλου είχε αλλάξει δραστικά τώρα. Συστολές κι αναστολές πήγαν περίπατο. Φαινόταν να το διασκεδάζει κι αν έκρινα από κείνη τη σπιθίτσα που άναβε κάθε τόσο στο μάτι της ήταν έτοιμη και για την εκτός προγράμματος (;) συνέχεια. Ευτυχώς δηλαδή, γιατί είναι δύσκολο να φωτογραφίζεις φορώντας μαγιό και να προσπαθείς να χτύψεις τον «ενθουσιασμό» που σε διακατέχει (όποιος το ‘χει κάνει ξέρει).

Κατά το μεσημέρι είχα ξοδέψει όλα τα φιλμ που έφερα.

Καθίσαμε κοντά-κοντά στη σκιά, να ξεκουραστούμε, αλλά πρόσεξα ότι δεν έκανε καμιά κίνηση να καλύψει το γυμνό της στήθος –λεπτομέρεια σημαδιακή! Κουβεντιάσαμε για λίγο και, όπως ευτυχώς συμβαίνει στις περιπτώσεις αυτές δεν αργήσαμε να έρθουμε και πιο κοντά, εννοώ σε απόσταση αναπνοής και βάλε. Αλληλούια!

Και ξαφνικά, εκεί που πηγαίναμε για νέο ρεκόρ ρουφηχτού φιλιού...

—Τι κάνουμε! ανέκραξε άπελπις η Πωλίνα.

—Τι κάνουμε; απόρησα εγώ μέσα στην παραζάλη μου.

—Η Αθηνά!

—Πού ‘ναι;! τινάχτηκα εγώ αλαφιασμένος.

—Εννοώ, δεν είναι σωστό αυτό που κάνουμε της Αθηνάς, μου εξήγησε η τρελή.

—Της Αθηνάς τίποτα δεν της κάνουμε, σε μας κάνουμε ότι κάνουμε, γρύλισα.

—Η Αθηνά όμως είναι φίλη μου.

—Παρομοίως, μουρμούρισα.

—Εγώ όμως κωλύομαι, επέμεινε το πλάσμα.

Τέλος πάντων, έπεσα από δίπλα στο πίτσι-πίτσι, εμείς δηλαδή τι κακό κάνουμε, αφού έτσι φιλικά πορευόμαστε, και νά η θάλασσα, νά το αεράκι, η ακρογιαλιά, οι βαρκούλες και οι γλάροι που μας φέρνουν βόλτα, με την ελπίδα να τσιμπήσουν κανένα μεζέ, το καλοκαίρι, ο ήλιος, το φεγγάρι, άντε και κάτι στροφές από τον Σεφέρη... κάπως ήρθε κι έστρωσε η κατάσταση. Και δώστου πάλι τα ρουφηχτά και δώστου τα κεφαλοκλειδώματα. Σε λίγο είχαμε γίνει σύμπλεγμα ηρωικό και πένθιμο για τον χαμένο ανθυπολοχαγό της Αλβανίας (ότι θέλω λέω).

Και πάνω που προχωράω στο παρασύνθημα, έτοιμος να παρουσιάσω όπλα, ξανατραβιέται αλλόφρων η παρλιακιά.

—Μη, μου λέει. Δεν κάνει.

Σαλτάρισα πια τελείως εγώ!

Βρε καλή μου, βρε χρυσή μου... Βρε δεν τα είπαμε αυτά, δεν τακτοποιήσαμε τις εκκρεμότητες τώρα, πριν από λίγο; Δεν συμφωνήσαμε ότι, αφού ό,τι κάνουμε το κάνουμε στο φιλικό και με το σταυρό στο χέρι, δεν έχουμε καμιά αμαρτία; Δεν είπαμε για τις βαρκούλες και τους ψαράδες, δεν είπαμε για την κάψα του καλοκαιριού και τις θαλασσινές σπηλιές; Τι δεν κάνει και κουραφέξαλα... είμαστε σοβαροί τώρα;!

—Όχι, μου λέει, δεν κατάλαβες. Δεν εννοώ για την Αθηνά... Για άλλο λέω.

—Για άλλο; Τι άλλο; ανέκραξα ο ταλαίπωρος, εκτός εαυτού και σε φυσική κατάσταση κρίσιμη.

Και κει πάνω μου το σκάει το μυστικό. Δεν γίνεται, λέει, να προχωρήσουμε καθόσον, πώς να μου το εξηγήσει... Νά... ετύγχανε παρθένος (παρθένος εικοσιενός χρονών!!!) και κατόπιν τούτου...

Ήμουν έτοιμος να πάρω φόρα και να κοπανήσω το κεφάλι μου πάνω σ' ένα παρακείμενο βραχάκι –μα όλα τα περιεργα του κόσμου σ' εμένα θα πέφτουν;!– όταν έπεσε το υστερόγραφο.

Όπου, ναι μεν η παρθενία, παρθενία –κι επ' αυτού παρέμενε αμετακίνητη κι ακλόνητη σαν τον βράχο που ήθελα να κουτουλήσω–, αλλά... Αλλά, αν υποσχόμουν ότι θα σεβαστώ τους νόμους και τους προφήτες, θα μπορούσαμε ενδεχομένως να ξεπεράσουμε τον σκόπελο αυτό με άλλους τρόπους (το «με άλλους τρόπους» τονισμένο). Δόξα τω Θεώ φαντασία είχαμε κι όσο για ηθικούς φραγμούς –εφόσον οι απόψεις μας συνέπιπταν στο περί παρθενίας κεφάλαιο– εντάξει, δεν ετίθετο θέμα.

Και όντως δεν ετέθη θέμα. Μέχρι το σούρουπο που, με βαριά καρδιά κι ακόμα πιο βαριά πόδια, σουρθήκαμε μέχρι το αμάξι για να πάρουμε τον δρόμο του γυρισμού δοκιμάσαμε κάθε συνουσιακή μέθοδο που ξέραμε ή που μπορούσαμε να φανταστούμε, πλην της καταπτύστου και παρθενορρηκτικής. Έτσι, και την πίτα ολόκληρη διατηρήσαμε και τον σκύλο χορτάτο (και άσπιλο). Και βέβαια, μην το ξεχνάμε, τα πάντα στο φιλικό και το άνετο. Μ' άλλα λόγια, αμαρτία μηδέν κι όλος ο ενεχόμενος πληθυσμός ευχαριστημένος.

Οι «καλλιτεχνικές» αυτές δραστηριότητες με την Πωλίνα επαναλήφθηκαν πλειστάκις –περιττό να το διευκρινίσω– μέχρι την ημερομηνία της αναχώρησής μου για το Παρίσι. Τηρήσαμε φυσικά την αρχική μας συμφωνία κατά γράμμα, χωρίς να παρεκκλίνουμε ούτε κατά ένα ιώτα. Το κακό είναι ότι, με εξαίρεση την πρώτη εκείνη μέρα στην παραλία, άλλες φωτογραφίες δεν ευκαιρήσαμε να κάνουμε. Έτσι αναγκάστηκα να φτιάξω ένα πορτφόλιο εκ των ενόντων που μόλις και μετά βίας κατάφερε να μου τσιμπήσει τη βάση στη Σχολή για να προχωρήσω παραπέρα. Πάντως, τι τα θες, η μικρή αυτή (μηδαμινή) απώλεια, σε σύγκριση με την ανεκτίμητης αξίας εμπειρία που απεχόμισα, είναι άνευ σημασίας.

Την Πωλίνα την ξαναείδα σποραδικά αρκετές φορές τα χρόνια που ακολούθησαν και πάντα είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω ότι οι φιλικές μας σχέσεις παρέμεναν ακλόνητες και σταθερές, εντελώς ανεπηρέαστες από την απόσταση και τα μεγάλα χρονικά διαστήματα που χώριζαν τη μια συνάντησή μας από

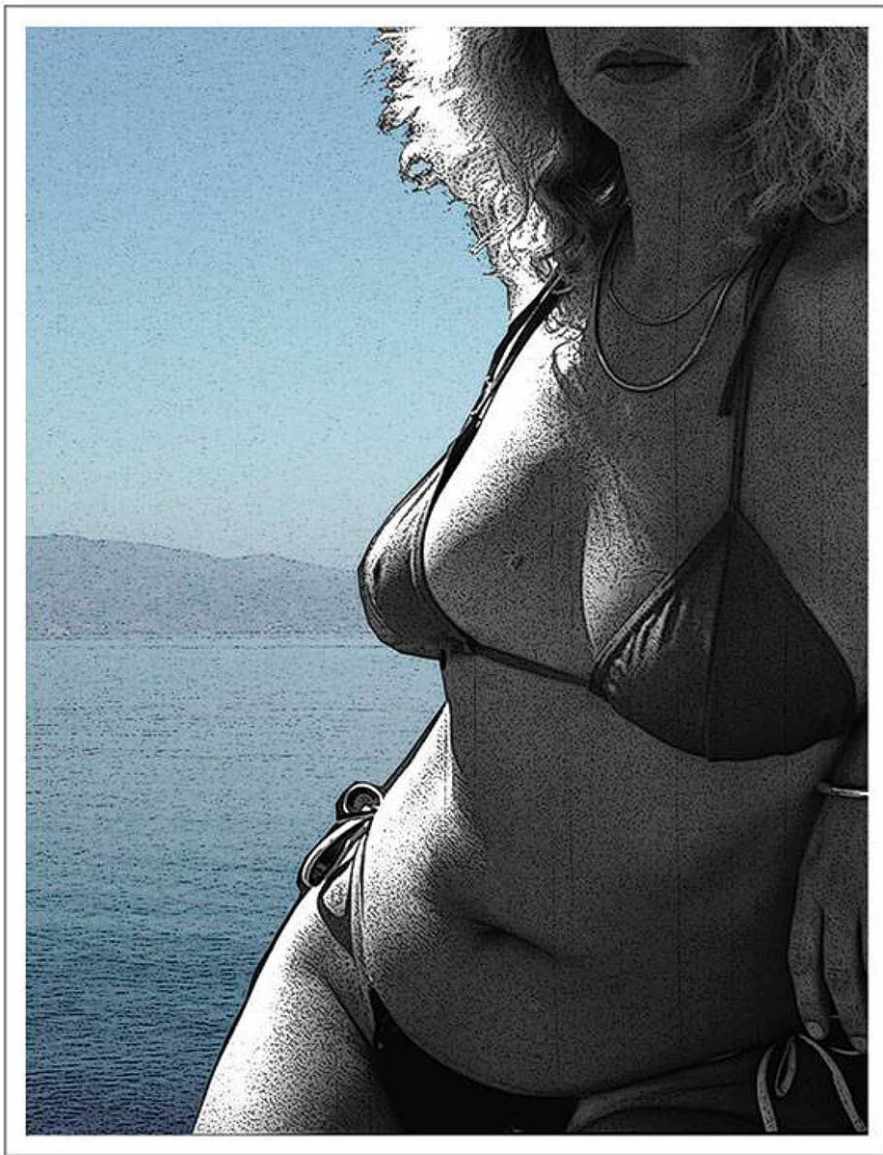
την άλλη. Έμαθα ότι παντρεύτηκε αργότερα έναν κύριο κατά πολύ μεγαλύτερό της, που θα είχε φαντάζομαι την έκπληξη της ζωής του διαπιστώνοντας την πρώτη νύχτα του γάμου ότι είχε πέσει πάνω στη μοναδική Ελληνίδα παρθένα της κατηγορίας των άνω των εικοσιπέντε χρονών. Σίγουρα, ο καλός αυτός άνθρωπος, δεν θα παρέλειψε ν' ανάψει μια λαμπάδα ίσαμε το μπόϊ του στη χάρη της αγίας Κασσιανής, ευχαριστώντας την για το θείο δώρο που του έστειλε. Αλλά γιατί να παραξενεύεται, δεν είχε ακόμη καταλάβει ότι η Ελλάδα είναι η χώρα των θαυμάτων;

Είπατε τίποτα;

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ, μετά το δίπλωμα, δεν μπορώ να πω ότι ήταν στρωμένα με ροδοπέταλα, αναμενόμενο ήταν άλλωστε. Δεν περίμεναν εμένα, βλέπεις, φρέσκο εκ Παρισίων, να έρθω να μεταδώσω τα φώτα του (φωτογραφικού) πολιτισμού. Έπεσε λοιπόν κουπί που πήγε σύννεφο, τρέχοντας δεξιά κι αριστερά, όπου παρουσιαζόταν κάτι, ίσα να βγαίνει το ρημάδι το χαρτζηλίκι δηλαδή, γιατί ντρεπόμουν, κοτζάμ γαίδαρος, να με τρέφουν οι γονείς μου. Κι όχι τίποτ' άλλο, αλλά είχα ν' αντιμετωπίσω κι αυτά τα αχώνευτα "Δεν στα 'λεγα εγώ; Αμ δεν υπάρχει ψωμί στην Τέχνη. Κοίτα να βρεις καμιά δουλίτσα της προκοπής, να τρυπώσεις, σε καμιά τράπεζα, στη ΔΕΗ, τον ΟΤΕ, ν' αποκατασταθείς κι εσύ σαν άνθρωπος". Αλλά δεν το 'βαζα κάτω. Είχα αποφασίσει να την παλέψω τη δουλειά κι όπου μ' έβγαζε. Στο κάτω-κάτω, αν έβλεπα τα σκούρα, υπάρχουν και οι γάμοι και τα βαφτίσια!

Η ευκαιρία παρουσιάστηκε νωρίς το πρώτο μου «ελεύθερο» καλοκαίρι.

Ο Νώντας ήταν, σαν εμένα, φρέσκος στο επάγγελμα. Μόλις είχε τελειώσει μια ψευτοσχολή στην Ιταλία και κοίταζε κι αυτός να δικτυωθεί όπως μπορούσε, ο άνθρωπος. Γνωριστήκαμε σε μια αποθήκη φωτογραφικών ειδών, που είχαμε πάει ν' αγοράσουμε φιλμ του μέτρου, και κάτι τα κοινά μας ενδιαφέροντα, κάτι τα προβλήματα και κάτι η αίσθηση ανωτερότητας που μας έδιναν οι σπουδές στο εξωτερικό, γρήγορα γίναμε φίλοι. Αυτός ήταν που ανακάλυψε πρώτος τη μηχανή με τα νησιά.

—Πού ζούμε, ρε μαλάκα! μου λέει μια μέρα. Ξέρεις, ρε, τι γίνεται τη στιγμή που μιλάμε στα νησιά; Χαμός γίνεται, αυτό γίνεται. Κι εμείς καθόμαστε εδώ, σαν μαλάκες, και κωλοβαράμε.

—Τι λες, ρε μαλάκα; γέλασα εγώ. Εδώ δεν έχουμε λεφτά για το τρόλεϋ, για νησιά είμαστε; Ονειρεύεσαι;

—Δεν κατάλαβες, ρε μαλάκα, μου κάνει αυτός. Δεν μιλάω για διακοπές, για δουλειά μιλάω.

Μου εξήγησε. Το καλοκαίρι, στα «κοσμικά» λεγόμενα νησιά χάνει η μάνα το παιδί και το παιδί τη μάνα. Κόσμος πάει κι έρχεται, ξεφαντώνει, το ρίχνει έξω... Ξεσάλωμα! Μπαρ, εστιατόρια, ντίσκο και χοροπηδάδικα, κάνουν χρυσές δουλειές. Μαζεύουν τα τάλαρα από το πάτωμα και δεν προφταίνουν. Οπότε... Ιδού η ευκαιρία για κάτι περπατημένα τζημάνια σαν ελόγου μας. Βουτάμε τις μηχανές, φιλμ, χαρτιά, εμφανίσεις, ένα μεγεθυντή τσέπης και ξαμολιόμαστε. Πιάνουμε Ύδρα, Σπέτσες, Μύκονο, Κω, Ρόδο, νοικιάζουμε ένα δωμάτιο, κοτσάρουμε ένα σκοτεινό θάλαμο της συμφοράς, αρπάζουμε τις κάμερες και την πέφτουμε στα διασκεδάζοντα πλήθη. “Photo-souvenir, please, (sir, madam, miss)?” Τραβάμε τις πόζες μας, εμφανίζουμε τα φιλμ, τυπώνουμε, και την επομένη με το καλό κάνουμε τη γύρα, να εισπράξουμε τον καρπό των κόπων μας. Άνετοι κι ωραίοι! Και να μην σου πω για τα τυχερά... Καθόσον, είναι γνωστό και στις κότες πια, ότι όλες αυτές οι ξενέρωτες εκ Δυσμών δεν έχουν άλλο πράγμα στο μυαλό παρά πώς να διαθέσουν το στερημένο τους πράγμα σε κάτι θεϊκά, ελληνικά τεκνά, σαν την πάρτη μας. Νομίζω! Το τερπνόν μετά του ωφελίμου. Είπε κανείς τίποτα; Α μπράβο!

Η ιδέα μου άρεσε, ειδικά το δεύτερο σκέλος της, γιατί –κακά τα ψέματα– την εποχή εκείνη δεν ήμουν μόνο ρέστος από λεφτά, αλλά –φευ!– κι από το άλλο, το κατάπτυστο, πράγμα που έκανε την κατάστασή μου τρισχειρότερη. Δεν κάθισα λοιπόν να το πολυσκεφτώ. Έτσι, με τρία χιλιάρικα, δανεικά κι αγύριστα, απ’ τη μαμά στην τσέπη (καλούτσικο εφόδιο, αν αναλογιστεί κανείς ότι μιλάμε εδώ για το ’75-’76), μπαρκάριζα με τον κολλητό μου στη «Μυρτιδιώτισσα» με προορισμό τη Μύκονο.

Η Μύκονος την εποχή εκείνη δεν ήταν αυτό που ξέρουμε σήμερα. Τότε ίσα που ξεκίναγε. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι δεν γινόταν ο σχετικός χαμός. Τα μπαράκια και τα χοροπηδάδικα ξεφύτρωναν σαν μανιτάρια κάθε μέρα γύρω σου. Κι ο κόσμος εκλεκτός. Ξένοι κάποιας επιφάνειας, Αθηναίοι «κοσμικοί»,

τέτοια... Τη νύχτα δεν υπήρχε περίπτωση να βαρεθείς, όλο και κάτι έσκαγε στην πλώρη σου (ή την πρύμνη, ανάλογα με τα γούστα). Χαμός και ξεσάλωμα μέχρι των πρώτων πρωινών ωρών, ούτε ωράριο ούτε τίποτα. Τα ξενυχτάδικα σεβίριζαν και πρωινό να φανταστείς. Κι όλος αυτός ο πληθυσμός ψόφαγε ν' αποθανατιστεί βεβαίως. Κι εμείς, φυσικά, πανταχού παρόντες. Τσάκα-τσούκα, οι κάμερες πέταγαν σπίθες. Και οι τσέπες όλο και γέμιζαν. Κι όπως ήταν αναμενόμενο οι γνωριμίες έδιναν κι έπαιρναν. Μετά από δυο εβδομάδες κραιπάλης κανείς από τους δυο μας δεν θυμόταν πρόσωπα πια, μόνο αιδοία. Αποθέωση!

Δεν νομίζω ότι θα το κουνούσαμε από κει πέρα όλο το καλοκαίρι, αν δεν την έπεφτε ο Νώντας στη γυναίκα ενός από τους «γνωστούς κοσμικούς» της Αθήνας, και δεν τους έκανε τσακωτούς ο άντρας της να γυμνάζονται φιλότιμα μεταμεσονυχτίως στο Κάμα Σούτρα στον Πλατύ Γιαλό. Το βάλουμε λοιπόν στα πόδια άρον-άρον (γιατί οι άνθρωποι που έχουν παράδες και δύναμη δεν χωρατεύουν).

—Μα, ρε βλήμαα, τι σ' έπιασε να την πέσεις στην πουρή;! αγανάκτησα.

Στο οποίο έλαβα τον αφορισμό που έμελλε να γράψει αργότερα Ιστορία.

—Ο καλός ο μύλος όλα τ' αλέθει, δικέ μου.

Απ' τη Μύκονο περάσαμε στην Πάρο, μετά στην Κω, αλλά δεν βαριέσαι, πεθαμένα πράγματα. Έτσι αποφασίσαμε ν' ανηφορίσουμε κατά την Ύδρα, που την εποχή εκείνη γνώριζε ανεπανάληπτες δόξες —οι τελευταίες της αναλαμπές. Και άγια πράξαμε. Γιατί πέσαμε ακριβώς στην περίπτωση που ψάχναμε, τόσο από επαγγελματικής όσο κι από «ψυχαγωγικής» άποψης.

Κείνο το καλοκαίρι ειδικά στην Ύδρα γινόταν το έλα να δεις! Κόσμος και κοσμάκης. Όλες οι φυλές του Ισραήλ, όλα τα σουλούπια, όλα τα σουσούμια, για όλα τα γούστα και βάλε. Κοτεράδες χλιδάτοι, με πληρώματα ηλιοκαμένες βόρειες, διασημότητες με την αυλή τους, καλλιτέχνες, απατεώνες, βιδωμένοι, γκλαμουράτοι, κοσμικοί μπατίρηδες, μυθικοί λεφτάδες, κοχότες πολυτελείας και τάχαμου διανοούμενοι ερημίτες... απ' όλα είχε ο μπαχτσές! Κι όλα εν αφθονία. Καλύτερα από τη Μύκονο, γιατί

εδώ, αφενός υπήρχε μια μακρά παράδοση ξεσαλώματος κι αφετέρου, ό,τι γινόταν, γινόταν γύρω από το λιμάνι —όπως στο θέατρο—, δεν είχες να τρέχεις στου διαόλου τη μάνα για να βρεις το πεδίο δράσης.

Στρωθήκαμε βέβαια αμέσως στη δουλειά. Τις κάμερες και στη γύρα. Το πρωί κατεβαίναμε στις παραλίες, στη Σπηλιά, στο Καμίι ή στο Μιραμάρε, τραβούσαμε δυο-τρία φιλμ, μοιράζαμε κάρτες, κάναμε γνωριμίες. Το μεσημεράκι την πέφταμε στα εστιατόρια και τα καφενεία, κάναμε ένα διάλειμμα για να εμφανίσουμε την πρωινή παραγωγή και το βράδυ ξαμολιόμασταν ξανά, να μοιράσουμε τις τυπωμένες φωτογραφίες στους δικαιούχους και να καλύψουμε τα συμβάντα της νύχτας —που κι εδώ δεν τελείωνε παρά με την ανατολή του ήλιου. «Κάβος», «Σιρόκο», «Bahia», «Πειρατής» η γύρα. Δεν αφήναμε κουνούπι. Μετά, εφόσον είχε προκύψει κάτι το ενδιαφέρον, αφήναμε την Τέχνη και ριχνόμασταν κι εμείς στο ξεσάλωμα, τρεις-τέσσερις ώρες ύπνο, εμφάνιση των νυχτερινών και πάλι από την αρχή. Δόξα τω Θεώ! Σ' ένα μήνα μέσα βγάλαμε αρκετά λεφτά για να περάσουμε άνετα τον μισό χειμώνα. Μέχρι το τέλος του καλοκαιριού —αν συνέχιζε έτσι αυτό το βιολί— θα κανονίζαμε και τον άλλο μισό. Να μου ζήσεις ελληνικό καλοκαίρι!

Το μόνο κακό στην όλη ιστορία ήταν ό,τι, με το ρυθμό που ρολάραμε, δεν μας έμενε και πολύς χρόνος για διασκέδαση και χαβαλέ —εδώ με το ζόρι ξεκλέβαμε λίγες ώρες να κοιμηθούμε. Βέβαια τις κάναμε τις παρασπονδίες μας, αλλά όλο στο τροχάδη και στο βιαστικό. Τι να ευχαριστηθείς έτσι;

Ο Νώντας άρχισε τη γκρίνια.

—Τι θα γίνει, ρε μαλάκα; κλαιγόταν κάθε τρεις και λίγο. Είτε πηδάω, είτε πάω για κατούρημα ένα και το αυτό. Ψεκάστε, σκουπίστε, τελειώσατε. Έτσι θα τη βγάλουμε;

Δίκιο είχε, αλλά πού να το βρισκε; Είπαμε, οι μέρες ήταν πονηρές και τα πράγματα δύσκολα για τους πρίγκηπες. Αν δεν τραβούσαμε γερό κουπί το καλοκαίρι, τον χειμώνα θα πλέναμε πιάτα σε κανένα μαγέριχο της Ομόνοιας. Πώς να το κάνουμε, η Τέχνη χρειάζεται θυσίες. Δεν μπορεί να τα χουμε όλα δικά μας. Η αλήθεια όμως ήταν ότι και μένα με ζόριζε αυτή η κατάσταση. Γυρολόγος είχα καταντήσει πια! Αυτά τα όνειρα έκανα όταν κο-

προσκύλιαζα κλωτσώντας μακάρια πεσμένα φύλλα στον Σηκουάνα;

Όπως ήταν φυσικό, μετά από ένα διάστημα αρχίσαμε να χαλαρώνουμε. Κόψαμε τις πρωινές γυροβολιές και περιοριστήκαμε στη νύχτα. Έτσι μπορέσαμε κι εμείς να ζήσουμε λίγο σαν άνθρωποι, να κάνουμε κανένα μπάνιο, να φάμε μια μπουκιά ψωμί καθιστοί, να εξυπηρετήσουμε και κάνα θήλεο ξαπλωμένοι, βρε αδερφέ. Στο κάτω-κάτω, τι έγινε, θα καθόμασταν λίγο παραπάνω –αφού το καλοκαίρι έδειχνε να τραβάει σε μάκρος– και θα φέρναμε τη μια με την άλλη.

Σ' αυτή τη φάση ήταν που έκανα τη γνωριμία της Πενέλοπης.

Η Πενέλοπη ήταν μια Αμερικιάνα, καμιά τριανταπενταριά χρονών, παντρεμένη μ' έναν Έλληνα, που διατηρούσε ταγαράδικο στο νησί. Από τους τακτικούς πελάτες, αφού κάθε βράδυ βγαίνουν με παρέες κι έκαναν τη γύρα των ξενοχτάδικων, αδειάζοντας τις κάβες κι ακουμπώντας κάθε φορά σεβαστά ποσά στα γκαρσόνια. Γνωριστήκαμε από τις φωτογραφίες βέβαια. Μιλήσαμε, βγήκαμε και λίγο «συνάδελφοι», αφού και η ίδια ασχολιόταν με την Τέχνη, σχεδιάζοντας κοσμήματα, ήπιαμε κι ένα-δυο ποτηράκια, ήρθε και έδεσε η δουλειά, γίναμε φίλοι.

Στην αρχή, για να πω την αλήθεια, δεν μου πέρασε τίποτα κατάπτυστο από το –αιωνίως σε αναζήτηση καινούργιων συγκινήσεων– μυαλό μου. Όχι ότι δεν ήταν αξιόλογη η περίπτωση της δηλαδή. Ήταν και παραήταν, αλλά, θες το Μυκονιάτικο κάζο του Νώντα, θες το ότι ο άντρας της κι αυτή ακουμπούσαν μπόλικά όβολα κάθε φορά για τα τυπωμένα ενσταντανέ της συμφοράς που τους πάσαρα, δεν θέλησα να το διερευνήσω πιο εις βάθος το πράγμα. Και να 'θελα όμως, δεν είχα κι αφορμή. Γιατί η κυρία Πενέλοπη, πρέπει να το πούμε, όπου πήγαινε πήγαινε με τον σύζυγο, διασκέδαζε με τον σύζυγο, γινόταν πίτα με τον σύζυγο κι έφευγε με τον σύζυγο. Σπάνιο φαινόμενο σ' αυτά τα γεωγραφικά πλάτη, αλλά έτσι ήταν. Αμέμπτου διαγωγής λοιπόν και τα σκυλιά δεμένα. Από κείνες που «δεν δίνουν δικαίωμα», κατά τη λαϊκή ρήση.

Όμως, όταν θέλει ν' ανακατευτεί ο διάλογος...

Είχαν οργανώσει, λέει, μια εκδρομή με καΐκι στην πίσω μεριά του νησιού κι αν ήθελα να πήγαινα κι εγώ μαζί, να τραβήξω και καμιά αναμνηστική πόζα, να τη βλέπουν οι ξενέρωτοι τον χειμώνα και να νοσταλγούν το αξέχαστο ελληνικό καλοκαίρι.

—It's going to be fun, μου είπε η Πενέλοπη.

Βέβαια, για την Πενέλοπη, όλα fun ήταν —μαύρο fun δηλαδή, αλλά τέλος πάντων—, όμως, όπως δεν είχα τίποτα καλύτερο να κάνω, και με την προοπτική να συνδυάσω το τερπνόν μετά του ωφελίμου, είπα το ναι και μπαρκάρισα.

Οι εκδρομείς ήταν δυο μεσόκοπα ζευγάρια, οικογενειακοί φίλοι της Πενέλοπης από την Αλαμπάμα, δυο επίσης μεσόκοπες παρατρεχάμενες της, ξέμπαρκες Αγγλίδες, άλλα κάνα-δυο ζευγάρια κολλητών του συζύγου, κι αυτοί άνω των σαρανταπέντε, ο σύζυγος, ο καϊκτός κι εγώ. Δεν μπορώ να πω ότι ήταν η ονειρεμένη ομήγυρη πια —μούχλα και κατάπτωση—, αλλά όπως δεν επρόκειτο να περάσω το υπόλοιπο του βίου μου μαζί τους, έκανα υπομονή. Μια μέρα ήταν αυτή, θα πέραγε. Στο κάτω-κάτω, θα 'βλεπα και άγνωστα τοπία δωρεάν. Κι αν τα 'βρισκα σκούρα το 'παιζα και σε στυλ «me Tarzan, you Jane», και γλύτωνα τις παρλάτες. “Εγκώ, μικρό ιταγκενή! Εγκώ νο καταλαβαίνει μεγάλο λευκό μπουάνα”!

Τέλος πάντων, ο καιρός ήταν λουκούμι, η θάλασσα καθρέφτης και το καΐκι τσούλαγε πάνω στα αρυτίδωτα νερά σαν πατιναδόρος πάνω στον πάγο. Πέρασαμε το Καμίι, τον Βλυχό, τον Παλαμηδά, το ηθικό των ταξιδιωτών ακμαίο και η διάθεση κάγκελο!

—Wow, look how beautiful, darling!

—It's wonderful, sweetheart!

—Gee, look at the cliffs!

—Look at the fish!

—Fantastic!

Και πάει λέοντας. Εγώ βέβαια τη δουλειά μου. Κλικ από 'δώ, κλικ από κει, «cheese» και δώστου ξανα-cheese, κι άντε μια με τη φάλαινα στην κουπαστή, άντε μια και με τις φώκιες,

όλες μπουλούκι με φόντο το απέραντο γαλάζιο... Τι να κάνει ο άνθρωπος, το ψωμάκι να βγαίνει! Με το που περάσαμε τον Μώλο βγήκαν οι πρώτες μπουκάλες ούζο, μέχρι το Μπίστι βγήκαν και οι δεύτερες, μαζί και κάτι μεζεδάκια. Οι κύριοι άρχισαν να 'ρχονται στο κέφι (γιατί, εντάξει, πώς αλλιώς ν' αντέξουν οι άνθρωποι τη ζωή με τα ξόανα που κουβαλούσαν δίπλα τους;). Οι κυράδες πάλι μαζεύτηκαν όλες μαζί κι άρχισαν τα ψου-ψου και τα μου-μου, και δώστου κακαρίσματα και δώστου χαρούλες. Εγώ τώρα το ούζο δεν το πήγαινα με κανένα Χριστό, κι ακόμα λιγότερο την παρέα των πότηδων, με τις μαντάμες μ' έπιανε ντελίριο, οπότε κατέληξα μοιραία με τον Γιώργη, τον καπετάνιο, να μιλάμε για παραγάδια και δολώματα (εγώ που δεν ήξερα από ποια μεριά ρίχνουν την πετονια στη θάλασσα!). Μέχρι να φτάσουμε στον τελικό μας προορισμό, τον κόλπο της Λιμνιώνιζας, είχα γίνει ξεφτέρι στην ψαρική και είχα δώσει την υπόσχεσή μου να συμμετάσχω οπωσδήποτε στο επόμενο πυροφάνι.

Η τοποθεσία όμως ήταν υπέροχη, χαλάλι της! Ένας κόλπος με νερά κατακάθαρα, κρουσταλλένια, σαν αυτά που βλέπουμε στις καρτ-ποστάλ των διακοπών σε παραδείσια νησιά, μια παραλία με φιλή άμμο, απάτητη από άνθρωπο –πρόσφατα τουλάχιστον– και πάνω και γύρω-γύρω πεύκα που έφταναν σχεδόν μέχρι κάτω, στο νερό. Όνειρο! Αρχεί να είσαι σε θέση να το εκτιμήσεις. Το λέω αυτό γιατί η συντριπτική πλειοψηφία των εκδρομικών, μηδέ των κυράδων εξαιρουμένων, είχαν φτάσει σ' αυτό το σημείο κεφίου που όταν βρίσκεσαι σε σκυλάδικο ανεβαίνεις στο τραπέζι και χορεύεις καρσιλαμά.

Τέλος πάντων, αποβιβαστήκαμε, στρώσαν τα τσαμασίρια τους κάτω, ταπεράκια, παγοκιβώτια, κάσες με μπύρες και κρασιά –λες και σκοπεύαμε ν' αντέξουμε καμιά πολυήμερη πολιορκία– οι άντρες πέταξαν και τα περιττά τους ρούχα και την άραξαν να ξεροψήνονται στο λιοπύρι με το μαγιά και το ψαθάκι στο (κατά κανόνα) καραφλό τους κεφάλι, παρέα με μια μπουκάλα απ' ότι τραβούσε η καρδιά του καθενός. Οι κυράδες πάλι, όλο γελάκια και τσαλίμια, αποκάλυψαν κι αυτές τα κάλλη τους στον τελείως φρικαρισμένο ήλιο του Αργοσαρωνικού, που αν και θα 'χε δει φώκιες ο κακομοίρης στη διάρκεια της πολύχρονης τουριστικής καριέρας του, δεν είναι υποχρεωτικό να τις έχει συνηθίσει κιόλας.

Εμένα τώρα ν' ανοίξει η γη να με καταπιεί, εδώ που έμπλεξα. Κοιλίες, πατσές, ψωμάκια, κυτταρίτιδες, μαστάρια που κρέμονταν τον κατήφορο (το τόπλες τις μάρανε βλέπεις!), δεν ήξερα πού να σταθώ και πού να γυρίσω. Όπως ήταν φυσικό, έψαξα και βρήκα (οπτικό) καταφύγιο στη μόνη παρουσιάσιμη περίπτωση εκεί πέρα, την Πενέλοπη. Κι όταν λέω «παρουσιάσιμη» διαπράττω ποινικό αδίκημα, γιατί η κοπέλα, αφενός ήταν η μόνη κάτω των σαράντα σ' αυτή τη συνάθροιση των ΚΑΠΗ, αφετέρου ξεχώριζε από τις άλλες σαν τη μύγα μες στο γάλα. Ψηλή, καλοφτιαγμένη –εντάξει, ίσως με κάτι ψωμάκια παραπάνω–, με το προσωπάκι της το ελκυστικό, με τα μαλλάκια της τα ξανθά, να πέφτουν στους ώμους της σγουρά κι ατίθασα, με τα στηθάκια της τα μεστωμένα ν' αψηφούν τους αδυσώπητους νόμους της βαρύτητας, με τα μακριά, λεπτά της πόδια και τα ορεκτικά λαγόνια της, ήταν μια όαση για διψασμένους στρατοκόπους. Φορούσε ένα ελάχιστο G-string, χρώματος ανοιχτού γκρι, που ίσα που κάλυπτε το επίμαχο τρίγωνο του θανάτου και καθόλου την περιοχή των γλουτών. Η κοιλιά, στρογγυλή και λεία, λίγο πιο τονισμένη απ' το κανονικό, αντί ν' αφαιρέσει πρόσθετε αισθησιασμό στην όλη εικόνα. Μάλιστα.

Και σας ερωτώ: Φταίω εγώ που, κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, άρχισα να φτιάχνω σενάρια στο μυαλό μου; Όχι, να βάλετε το χέρι στην καρδιά και να μου πείτε.

Τέλος πάντων, επειδή η κατάστασή μου είχε αρχίσει να γίνεται περιέργη και το μάτι των κυράδων έκοβε σαν ξυράφι, μπήκα στη θάλασσα κι έκανα ότι κολύμπαγα, να συνέλθω λίγο, μην παθαίναμε και κανένα κάζο δηλαδή και μας έβγαινε το όνομα. Στην παραλία τα πτώματα είχαν αράξει, ταξινομημένα κατά φύλο, κι έπιναν τον Ιορδάνη ποταμό, λες και δεν υπήρχε αύριο, λες και θα στέρευαν οι κάνουλες από τα οινοποιεία! Μέχρι το μεσημέρι ήταν όλοι σχεδόν τάβλα. Όσοι είχαν λίγο κουράγιο, σούρθηκαν μέχρι κάτω από τη σκιά των δέντρων, μερικοί έκαναν μια σύντομη ηρωική εξόρμηση ως τον αφρό της θάλασσας, οι υπόλοιποι ξεράθηκαν εκεί όπου βρίσκονταν.

Να βγω έξω ούτε κουβέντα, να μείνω μέσα πάλι θα μούλιαζα σαν σφουγγάρι, έτσι κολύμπησα σιγά-σιγά μέχρι κάτι βραχάκια στο αριστερό άκρο του όρμου, εκεί που σχηματιζόταν μια

μικροσκοπική, φυσική πισίνα, και βγήκα έξω να στεγνώσω και να πάρω ανάσα –ρε, πού έμπλεξα! Φαίνεται ότι, χωρίς να το καταλάβω με πήρε ο ύπνος, γιατί δεν την πήρα χαμπάρι να έρχεται. Μόνο όταν μου μίλησε πετάχτηκα.

—Τι έγινες, κρύβεσαι;

Η Πενέλοπη είχε καταφτάσει κολυμπώντας και σκαρφάλωνε –Αμερικάνα Αφροδίτη αναδυόμενη– πάνω στο βραχάκι μου.

—Μπα..., νά..., έτσι, εδώ... Με πήρε ο ύπνος φαίνεται, κατάφερα να αρθρώσω.

Ήρθε και κάθισε κοντά μου, στάζοντας από παντού. Άγιε μου Σουλπίκιε! Κολάζεται ο άνθρωπος ή δεν κολάζεται; Ξεροκατάπια και της έκανα χώρο, προσπαθώντας να δίνω όσο μικρότερο στόχο γινόταν, καθόσον τα συγκινησιακά συμπτώματα άρχισαν να γίνονται και πάλι εμφανή. Φαίνεται ότι κάτι πρόσεξε γιατί μου πέταξε, χαμογελώντας έναν πόντο.

—Δεν φαντάζομαι να μου... επιτεθείς, εδώ στην ερημιά;

Τώρα, φταίει ο φονιάς; Όχι, να μου πείτε.

—Δηλαδή, της κάνω κι εγώ (α, μα την καριόλα!), έτσι και σου μουντάρω θα βρεθεί μετά δικαστής να με καταδικάσει;

Γέλασε.

—Έλα, βρε Μπάμπης, ένα αστείο είπαμε!

Ναι, συνέχισε εσύ τα αστεία με τα σώβρακα κι άντε να ξεμπλέξουμε μετά. Άκου «αστείο»!

Καθίσαμε λίγο εκεί πέρα χαζολογώντας, εμένα να μ' έχει φάει η αγωνία, γιατί η κατάστασή μου, που όσο πήγαινε και χειρότερευε, δεν κρυβόταν πια με τίποτα, αλλά τι να κάνεις, δεν υπήρχε δρόμος διαφυγής. Καθόμουν στωικά λοιπόν και παρακάλαγα θεούς και δαίμονες να την κάψει ο ήλιος, να μπορούμε μέσα στο νερό, να συγκαλυφθεί το σκάνδαλο.

Φαίνεται ότι εισακούστηκα, γιατί σε λίγο η παρέα μου πύρωσε και πρότεινε να κάνουμε μια βουτιά στη φυσική πισίνα, να δροσιστούμε. Πράγμα που έγινε δεκτό με μεγάλο ενθουσιασμό βέβαια.

Τώρα, όποιος κόπανος ισχυρίζεται ότι το νερό επηρεάζει αρνητικά τη στύση, ή άσχετος είναι ή δεν του έχει ποτέ σηκωθεί σωστά. Γιατί, θες κάτι η στενότητα του χώρου, θες που είχα ξεπεράσει από ώρα τα όριά μου, αντί τα πράγματα να καλυτερεύσουν χειροτέρευαν. Όσπου, σε μια στιγμή που έγινε μια λάθος κίνηση (μά το Θεό, τυχαίο ήταν), συνέβη το αναπόφευκτο. Ξαφνικά βρέθηκα κολλημένος στον πίσω προφυλακτήρα της συνλουομένης μου, χωρίς να υπάρχει χώρος για μανούβρα. Ανάστα ο Κύριος!

—Εϊ! Τι κάνεις εκεί; ήρθε το ξαφνιασμένο επιφώνημα.

—Τίποτα, ψέλλισα εγώ ο ταλαίπωρος. Τίποτα.

—Τίποτα! ήρθε η δικαιολογημένη απορία. Εσύ κοντεύεις να μου κάνεις δίδυμα! Τίποτα το λες αυτό;

—Μια στιγμή, να ξεμπλέξουμε, γιατί ο χώρος είναι στενόχωρος, μουρμούρισα.

Αλλά δεν φαινόταν να την πολυπειράζει η στενότητα του χώρου.

—Μπα, καλά είναι κι έτσι, είπε (και με κούφανε). Μόνο μην κάνεις καμιά απότομη κίνηση και πνιγούμε.

Απότομη κίνηση; Τι λέτε, κυρία μου; Αλίμονο! Με το γάντι. Μην ανησυχείτε καθόλου, ούτε που θα το καταλάβετε!

Άρχισα λοιπόν εγώ τις επιδέξιες μανούβρες, άπλωσα και τα ξερά μου τολμηρά, κάτι καβουράκια προαισθάνθηκαν τυφώνα και τρέξαν να κρυφτούν, η παράσταση άρχιζε. Μανούβρα στη μανούβρα —πάντα με λεπτότητα και ταχτ, εννοείται— φτάσαμε κάποτε στα δύσκολα. Η Πενέλοπη, που μέχρι τη στιγμή εκείνη φαινόταν να υπομένει τη μοίρα της με στωικότητα, με σταμάτησε.

—Περίμενε, μου κάνει. Να γυρίσω.

—Γιατί; απόρησα εγώ (και με το δίκιο μου).

—Γιατί, έτσι που είμαστε μπορεί να γίνει και κανένα λάθος, μου εξήγησε.

Μανουβράραμε λοιπόν, έτσι ώστε να βρεθούμε σε μια πιο «politically correct» στάση, και συνέχισα από κει που είχα στα-

ματήσει. Αλλά δεν ήταν γραφτό να γίνουν τα πράγματα όπως τα υπολόγιζα. Μια στιγμή πριν από την κρίσιμη σύζευξη, η Αμερικάνα Νηρηίδα, με σταμάτησε και πάλι.

—Μια στιγμή, να βγάλω το μαγιό μου, μην σκιστεί σε κανέναν βράχο, είπε.

Ποιο μαγιό! Μια συστοιχία σπάγκων ήταν το εξάρτημα! Τέλος πάντων, ως τζέντελμαν σεβάστηκα την επιθυμία της κι έκανα για άλλη μια φορά κράτει. Άλλες μανούβρες, συνοδευόμενες από τα σχετικά αστειόκρια που φέρνει η αμηχανία στις περιπτώσεις αυτές, και το πολύτιμο ημιμπανιερό έβγαινε από τη μέση. Ωραία, τώρα θ' ανάβαμε τα βεγγαλικά! Και ήταν ώρα, γιατί άρχισα να παρατηρώ —με μεγάλη ανησυχία— κάτι περιέργες πτωτικές τάσεις, που δεν προμήνυαν τίποτα καλό. Αλλά...

—Μια στιγμή να το ακουμπήσω στον βράχο, ήταν η επόμενη επιθυμία της.

Την οποία φυσικά σεβάστηκα. Το υποκατάστατο του μαγιό τοποθετήθηκε στον βράχο και πήραμε και πάλι τις θέσεις μας στην παλαιίστρα. Τώρα όμως έπρεπε να επαναλάβω από την αρχή την προεργασία, καθόσον τα πράγματα δεν ήταν καθόλου όπως πριν και κινδυνεύαμε να πάθουμε κανένα κάζο απ' αυτά που δεν συγχωρούνται. Ευτυχώς, το αίμα έβραζε ακόμη, κι έτσι σε λίγο βρισκόμουν στην ευχάριστη θέση να περάσω στο επόμενο αποφασιστικό βήμα, ένα βήμα που —καλώς εχόντων των πραγμάτων— έπρεπε να 'χει επιτελεστεί εδώ και ώρα. Αλλά...

—Μην νομίζεις ότι συνηθίζω να το κάνω αυτό συχνά, ήρθε η αναπάντεχη δήλωση (εν μέσω δύο εναγκαλισμών).

—Ποιο; απόρησα εγώ (και με το δίκιο μου).

—Εννοώ να πηγαίνω με άλλους άντρες, μου εξήγησε.

Λες κι εμένα μ' έκοφτε αν πήγαινε με ολόκληρο λόχο ορεινών καταδρομών!

—Εγώ δεν είμαι άλλος άντρας, μουρμούρισα προσπαθώντας να συγκεντρωθώ στον στόχο μου.

Με σταμάτησε.

—Σοβαρά μιλάω, έκανε. Πρώτη φορά απατώ τον Περικλή.

—Σε πιστεύω, τραύλισα με αγωνία (καθόσον...).

—Θέλω να με πιστέψεις, Μπάμπης, επέμεινε αυτή. Δεν ξέρω τι μ' έπιασε. Μένω έκπληκτη με τον εαυτό μου.

—Δεν πειράζει, την παρηγόρησα. Φίλοι είμαστε, είναι σαν να μην κάναμε τίποτα (κι αν συνεχίσουμε έτσι σίγουρα δεν θα κάνουμε).

Γέλασε.

—Τι νόστιμα που τα λες! είπε. Τι νόστιμα! Μακάρι να μην είχα τύψεις.

—Αν είναι να 'χεις τύψεις, δεν το αφήνεις να τις έχεις μετά; πρότεινα.

Άλλα γέλια.

—Καλά λες, είπε. Έλα, να... αμαρτήσουμε τότε.

Αλλά μια κουβέντα είναι αυτή. Γιατί, για την αμαρτία χρειάζονται και κάποιες προϋποθέσεις κι αυτές, για την ώρα, μάλλον ήταν ισχνές. Άντε πάλι τις χειρολαβές και τα κεφαλοκλειδώματα, άντε η διαδικασία από την αρχή. Τέλος πάντων, με τα πολλά, κάτι καταφέραμε. Αν το διατηρούσαμε κιόλας θα ήμασταν οι καλύτεροι του χωριού!

—Μια στιγμή, ν' αλλάξω θέση γιατί με κόβει ένας βράχος στην πλάτη.

Άλλη μανούβρα, κοινή αυτή τη φορά (για ευνόητους λόγους), μέχρι που βρήκαμε το κατάλληλο σημείο. Όλα αυτά με απώλειες βέβαια.

Κι άντε πάλι στο τραμπολίνο.

—Να προσέξεις γιατί δεν παίρνω προφυλάξεις, ήρθε η νοθεσία.

—Θα προσέξω, τη διαβεβαίωσα (ενώ κρύος ιδρώτας άρχισε να με περιλούζει —μέσα στο νερό!).

—Μήπως έχεις μαζί σου κανένα προφυλακτικό;

Προφυλακτικό στο μαγιό!

—Όχι, βόγκηξα απελπισμένος.

—Καλά, συναίνεσε αυτή. Να προσέχεις όμως...

Τι να προσέχω που όπως τα βλεπα τα πράγματα δεν θα χρειαζόταν καν. Αλλά δεν γινόταν πια να κάνω πίσω. Αφού πέσαμε στο ποτάμι έπρεπε να κολυμπήσουμε με όλες τις δυνάμεις μας, μην μας παρασύρει ο καταρράκτης κι εδώ δεν είναι σινεμά, να σε σώσει ο Ταρζάν. Μάζεψα λοιπόν ότι αποθέματα καλής θέλησης (που δεν φτάνει βέβαια σε τέτοιες περιπτώσεις) και συνέχισα να κολυμπώ ενάντια στο ρεύμα κρώουλ. Η δικιά μου πάλι, σαν να μην συνέβαινε τίποτα! Λες και είχαμε βγει για πικνίκ στη χλόη! Πάω στοίχημα ότι αν της βρισκόταν καμιά εφημερίδα πρόχειρη σίγουρα θα διάβαζε τις τιμές των οπωρολαχανικών. Αφασία, ρε παιδί μου! Ότι πρέπει για να σου κουρελιάσει το ήδη κατακουρελιασμένο ηθικό! Και να πετάει επιπλέον πότε-πότε και παραινήσεις του είδους: “Πολύ ωραία, darling, συνέχισε”, “Oh, it’s sooo good!”, “Κοντεύεις;”, “Μην αργήσουμε γιατί θα μας ψάχνουν”, “Μια στιγμή, γιατί μούδιασε το πόδι μου”... Τέτοια!

Ξέρω ότι υπάρχει η αντίληψη πως οι γυναίκες είναι μάνες στο να προσποιούνται οργασμό. Είναι, λέει, ένα από τα σημεία στα οποία υπερέχουν των αντρών! Μερικά «αχ, αχ!» και τρέχα γύρευε. Ε, λοιπόν, είμαι στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσω επιστημονικά (κι αποδεδειγμένα) ότι το ίδιο (και καλύτερα) μπορούν να κάνουν και οι άντρες! Με την προϋπόθεση βέβαια να βρίσκονται μέσα στο νερό. Σίγουρα πράγματα, δοκιμασμένα.

Γιατί με ποιο άλλο τρόπο θα μπορούσα να σώσω τη μούρη μου, την αποφράδα εκείνη ημέρα; Σας ερωτώ.

«Αχ, αχ» το λοιπόν κι εγώ κι έξω από την πόρτα.

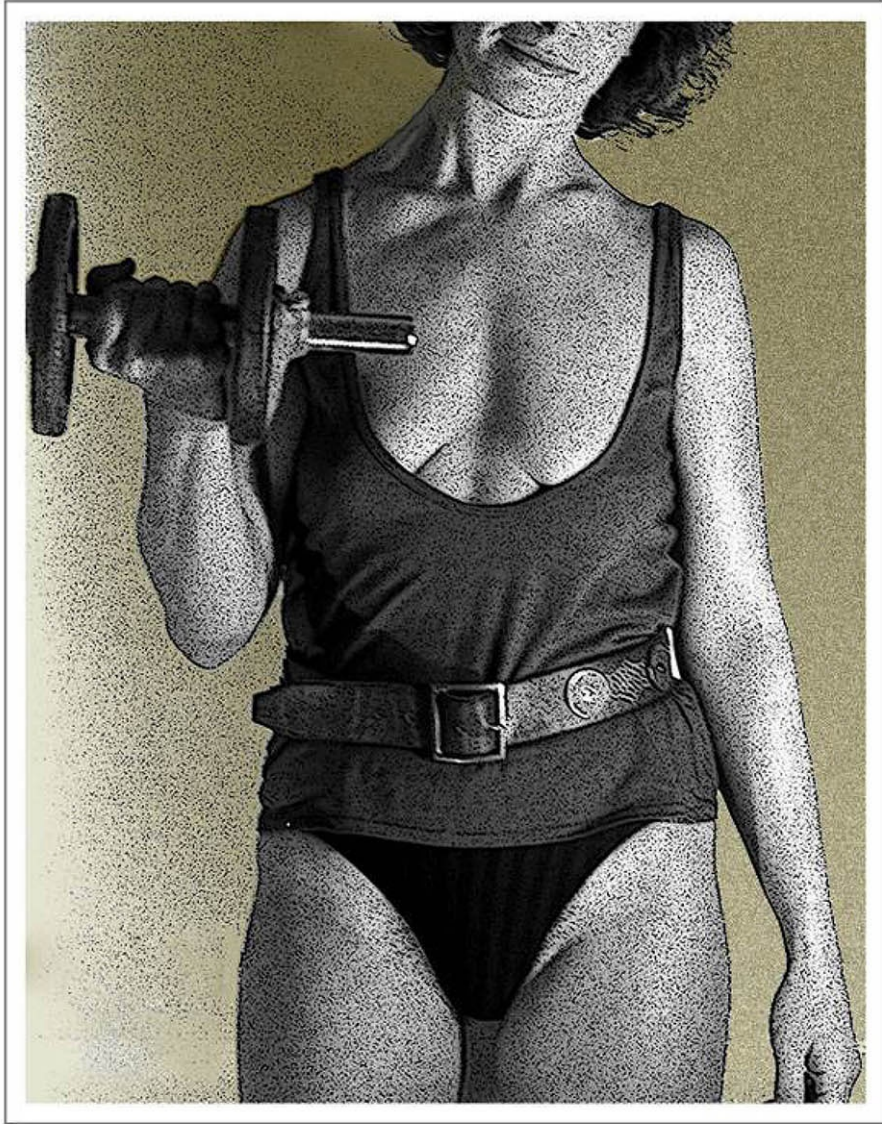
Και το καταπληκτικότερο... Τι γυρίζει και μου λέει, η απίθανη, άμα του πέρατος των εχθροπραξιών;

—Thank you, darling! Αυτή ήταν η πιο δυνατή εμπειρία που είχα μέχρι τώρα.

Δηλαδή... Ανατριχιάζω στη σκέψη πώς πρέπει να ήταν οι άλλες!

Η Αθλήτρια

ΜΕ ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ δεν είχα καμιά ιδιαίτερη προεμούρα να μπλεχτώ. Όμως όταν οι καιροί είναι δύσκολοι και οι επιλογές περιορισμένες δέχεσαι ότι βρεθεί εμπρός σου, δεν κάθεσαι να το πολυφειρίζεις το πράγμα. Έτσι, βρέθηκα για κάμποσο καιρό να δουλεύω, εκτός των άλλων, και σαν φωτορεπόρτερ για μια από τις πολλές τότε αθλητικές εφημερίδες. Με την ιδιότητά μου αυτή λοιπόν βρέθηκα να καλύπτω τους Βαλκανικούς Αγώνες Στίβου, που τη χρονιά εκείνη λάβαιναν χώρα σε μια από τις γειτονικές σλάβικες πρωτεύουσες. Για ευνόητους λόγους δεν λέμε σε ποια ακριβώς. Η Σόφια ήταν, το Βελιγράδι ήταν, το Βουκουρέστι ήταν; Τι σημασία έχει στο κάτω-κάτω, σιγά στις διαφορές που υπήρχαν (τω καιρώ εκείνω) ανάμεσα σε πόλεις του υπαρκτού (ακόμη) σοσιαλισμού.

Κατέλυσα λοιπόν κι εγώ, όπως και το σύνολο της Ελληνικής αποστολής και των αποδέλοιπων δημοσιογράφων, σ' ένα τεράστιο, άχαρο και γκρίζο ξενοδοχείο, που θύμιζε περισσότερο στρατώνια και που θα το ονομάσουμε συμβολικά «Σλάβια». Για τις συνθήκες διαβίωσης καλύτερα να μην κάνω λόγο, όποιος ταξίδεψε στα μέρη αυτά έχει ιδίαν άποψη. Δωμάτια-κελιά, τουαλέτες στο βάθος του διαδρόμου και ντους με παγωμένο νερό, που άλλοτε έσταζε σκουριά, από τα πανάρχαια υδραυλικά που δεν συντηρούσε κανείς, κι άλλοτε δεν έσταζε τίποτα, οπότε έπρεπε να πλυθείς με μεταλλικό νερό εμφιαλωμένο. Απελπισία και κακομοιριά, αλλά τι να κάνεις, ας όψεται η άτιμη η ανάγκη! Άλλωστε, νέοι ήμασταν, δεν πείραζε να κάνουμε και λίγο χαβαλέ.

Οι αγώνες τότε, πριν χάσουν τη σημασία τους και καταντήσουν επαρχιακές ημερίδες, όπως σήμερα, διαρκούσαν τρεις μέρες. Οι αποστολές έφταναν μια-δυο μέρες πριν από την έναρξη, για

να έχουν κάποιο περιθώριο εξοικείωσης οι αθλητές υποτίθεται, αλλά στην πραγματικότητα για να δοθεί η ευκαιρία στους πολυπληθείς συνοδούς να ξαμοληθούν για (πάμφθηνα) ψώνια. Έτσι, το όλο νταβαντούρι, πήγαινε-έλα και διαμονή, κράταγε κοντά στη βδομάδα. Η εφημερίδα μου τώρα, προκειμένου να εξοικονομήσει όβολα, αποφάσισε να στείλει έναν και μόνο άνθρωπο, για όλες τις δουλειές, φωτογραφίες, ρεπορτάζ, συνεντεύξεις, κι όπως οι άλλοι ήταν όλοι παλιές καραβάνες και ξέραν να φυλάγονται από τις κακοτοπιές, ο κλήρος έπεσε μοιραία κι αναπόφευκτα σε μένα. Το ότι από ρεπορτάζ και συνεντεύξεις είχα μαύρα μεσάνυχτα δεν φαινόταν να πτοεί κανέναν.

—Σιγά μωρέ τη δυσκολία! είπε ο αρχισυντάκτης μου. Το μόνο που έχεις να κάνεις είναι να παίρνεις τα επίσημα αποτελέσματα από τη γραμματεία και να μας τα τηλεγραφείς, εμείς θα βάζουμε τη «σάλτσα» και θα τα σερβίρουμε. Όσο για τις συνεντεύξεις, μηδέν πρόβλημα, τους βάζεις να πουν το ποίημα στο μαγνητόφωνο κι έξω από την πόρτα. Στο κάτω-κάτω αθλητές είναι, δεν είναι τίποτα πυρηνικοί επιστήμονες, όλοι το ίδιο παραμύθι λένε. Εσύ συγκεντρώσου στις φωτογραφίες. Ξέρεις... τίποτα ζόρικα ενσταντανέ, γεμάτα ένταση και δράση, να τους κουφάνουμε τους ανταγωνιστές και τα άλλα τα βρισκουμε.

Το ευτύχημα, στο «Σλάβια» με ρίξαν στο ίδιο δωμάτιο μαζί μ' έναν από τους παλαίμαχους του αθλητικού ρεπορτάζ, τον Μήτσο, έναν τύπο διαόλου κάλτσα, που ήξερε τα κόλπα και τα κατατόπια απέξω κι ανακατωτά κι έτσι είχα κάπου ν' ακουμπήσω για συμβουλή και καθοδήγηση, δεν θα βάδιζα πια τελείως στο σκοτάδι.

—Μη φοβάσαι τίποτα, μικρέ, μου δήλωσε αυτός. Άκου τον θείο Μήτσο και θα δεις που όλα θα πάνε καλά. Στο κάτω-κάτω, σιγά τους Ολυμπιακούς! Χαβαλές υπόθεση είναι η όλη φτιάξη, ίσα να βρισκόμαστε σε δουλειά. Θα δεις.

Και είδα.

Τις δυο μέρες που προηγήθηκαν των αγώνων, η αποστολή, αθλητές και συνοδοί, του δώσαν να καταλάβει. Από τα χαράματα ξαμολιόντουσαν στην πόλη, άλλοι για ψώνια, άλλοι για σουλάτσο κι άλλοι μπας και χτυπήσουν καμιά αδέσποτη σλαβοπούλα. (Καθόσον, τότε, για ένα ζευγάρι νάυλον κάλτσες πετύχαινες

θαύματα. Με ένα μπλουτζήν έπαιρνες ολόκληρο παρθεναγωγείο, μαζί με τις καθηγήτριες!). Μόνο κάτι βλαχάκια ξενέρωτα –συνήθως δρομείς των μεγάλων αποστάσεων– την έπεφταν στην προπόνηση, τους άλλους με το ζόρι τους έβλεπε το στάδιο κι αυτό μισή ωρίτσα το απόγευμα. Το βράδυ πάλι, άλλη ομαδική επέλαση στα ξενυχτάδικα, που όμως –ατυχώς– βαρούσαν διάλυση από τις έντεκα, και μετά πίσω στο ξενοδοχείο, όπου ακολουθούσε κανονικό ξεσάλωμα, με μπουγελώματα, πυροφάνια, μαξιλαροπόλεμο και φασινοπόλεμο κι άλλα, λιγότερο προσκοπικά, γιατί, μην το ξεχνάμε, η αποστολή ήταν μικτή –και αγοράκια και κοριτσάκια. Είχα μείνει έκθαμβος, γιατί δεν περίμενα τέτοιες καταστάσεις σε εθνική αποστολή.

—Ρε συ, τι γίνεται εδώ; ρώτησα τον Μήτσο πελαγωμένος.

Αυτός γέλασε.

—Αμ τι νόμιζες; μου κάνει. Εκδρομή με το κατηχητικό είμαστε; Του δίνουν να καταλάβει τα παιδιά! Και καλά που κάνουν δηλαδή, γιατί στο κάτω-κάτω, σιγά, σάματι πάμε για το κύπελλο;

—Καλά, και πώς θα κατεβούν στους αγώνες; απόρησα (ο αγαθός).

—Έλα, μωρέ, ‘ντάξει. Όσο πάει. Σάματι πρόκειται να λύσουν το πρόβλημα της ζωής τους έτσι και χτυπήσουν πρωτιά; Άστα τα παιδιά να ξεδώσουν.

Μάλιστα.

—Κι οι συνοδοί;

—Οι συνοδοί, το μόνο που νοιάζονται είναι το ταξιδάκι και τα ψώνια. Να περάσουν καλά και να κουβαλήσουν πίσω όσα αρώματα, δερμάτινα κι άλλα καλούδια χωράνε οι βαλίτσες τους. Χέστηκαν για το ποιος θα βγει πρώτος και ποιος τελευταίος. Σάματι θα τους ζητήσει κανείς ευθύνες; Οι αθλητές αγωνίζονται, αυτοί θα εισπράξουν τα «μπράβο», αυτοί και τα «γιούχα». Μπήκες;

Μπήκα.

Και μπαίνοντας, άρχισα να κοιτάζω κι εγώ ένα γύρο με

άλλο μάτι. Γιατί, στο κάτω-κάτω, εγώ θα έδινα το παράδειγμα αγιοσύνης κι εγκράτειας μέσα σ' αυτό τον χαμό;

Την Αντιγόνη την πρόσεξα από την πρώτη στιγμή. Και πώς να μην την προσέξεις άλλωστε; Πάνω από 1.80, με πλάτες τετράγωνες και μπράτσα ανάγλυφα από τα μούσκουλα, πρόσωπο με κανονικά –αν και κάπως αδρά– χαρακτηριστικά και κίνηση αιλουροειδούς, είχε ένα κάποιο εκτόπισμα το κορίτσι, πώς να το κάνουμε! Ήταν, όπως πληροφορήθηκα, από την Καστοριά, έριχνε δίσκο^(*) κι εθεωρείτο από τους (ελάχιστους) σίγουρους για κάποιο μετάλλιο.

Τώρα, δεν ξέρω πώς μου κάθισε η Αντιγόνη στο μυαλό –σίγουρα δεν ήταν ο τύπος γυναίκας που συνήθως μ' ενέπνεε. Ίσως να 'φταιγε το γενικό κλίμα. Ίσως να με τράβηξε αυτό ακριβώς, το διαφορετικό πάνω της (δεν είχα ιδέα πώς ήταν να βγάζεις τα μάτια σου με αμαζόνα). Ίσως πάλι το ότι ήταν η μόνη διαθέσιμη τη στιγμή αυτή (οι άλλες, οι πιο ζουμερές και πεταχτούλες, είχαν καπαρωθεί από το πούλμαν ακόμη). Γεγονός είναι πάντως ότι άρχισα να καταστρώνω σχέδια προσέγγισης.

Δεν παρέλειψα βέβαια να συλλέξω τις σχετικές πληροφορίες από τον παντογνώστη Μήτσο.

—Ο Μασίστας στη χώρα των Κυκλάπων! ανέκραξε αυτός. Τι λες, ρε παιδάκι μου, αυτή έτσι και σου κάνει κεφαλοκλείδωμα, πάει, σε σακάτεψε. Μιλάμε ότι, η γυναίκα, κάνει σαράντα push ups στο ένα χέρι! Μια φορά είχε κάνει μπρα-ντε-φερ με τον σφαιροβόλο, τον Τσούκα και κόντεψε να του βγάλει το μπράτσο!

—Για λέγε, τον προέτρεψα εγώ. Τι στοιχεία έχουμε;

—Τι να σου πω... περί ορέξεως ουδείς λόγος, σήκωσε τους ώμους ο βετεράνος. Λοιπόν... Αντιγόνη Τσακιρίδου: Ανερχόμενο αστέρι των ρίψεων. Τρεις φορές κατάρριψη του πανελλήνιου ρεκόρ πέρυσι και δυο φέτος, μέχρι στιγμής. Φοβερά προσόντα, κτηνώδης δύναμη, αν έφτιαχνε λιγάκι τον παλμό της χτυπάει μέχρι βάθρο σε Ολυμπιάδα. Κατά τα άλλα, κατάγεται από ένα χωριό έξω από την Καστοριά, σπουδάζει στη Γυμναστική Ακα-

---

(*) Εννοείται ότι όλα τα στοιχεία που αφορούν πρόσωπα και πράγματα είναι σοφά παραποιημένα, ούτως ώστε να μην εκθέσουμε οικογένειες και καταστάσεις.

δημία και δεν μασάει σάπια. Αν έχεις τίποτα στο μυαλό σου, κοίτα πώς θα της το φέρεις με τρόπο, γιατί παίρνει φωτιά στο πιτς φυτίλι και να μην σε τρέχουμε σε τίποτα βαλκανικά νοσοκομεία της συμφοράς. Ξέρω 'γώ, κανόνισε... Μην πεις όμως μετά ότι δεν σε προειδοποίησα.

—Και δεν μου λες... Έχει κανένα δεσμό εδώ πέρα; ρώτησα.

Ο Μήτσος έβαλε τα γέλια.

—Δεσμό; Τι λες, ρε αγόρι μου! Ποιος μαλάκας παίζει το τομάρι του κορώνα-γράμματα σε τέτοια επικίνδυνα παιχνίδια; Όσο γι' αυτό, μη φοβάσαι, ο δρόμος ελεύθερος και τα σκυλιά δεμένα.

Αποφάσισα να κάνω την προσέγγιση επικαλούμενος την επαγγελματική μου ιδιότητα. Τι πιο φυσικό από μια συνέντευξη που ζητάει ένας εντεταλμένος δημοσιογράφος από ένα αστέρι του στίβου;

Η τύπισσα μ' έκοψε δύσπιστα από πάνω μέχρι κάτω.

—Συνέντευξη; είπε. Εσύ ποιος είσαι; Δεν σε ξέρω.

—Είμαι καινούργιος, της εξήγησα.

Δεν φάνηκε να πολυτείθεται.

—Και πώς την είδες τη δουλειά, ρε αγόρι μου; είπε. Πάνω στην καμπούρα μου θα μάθεις;

Αναγκάστηκα να της εξηγήσω πώς είχε η υπόθεση. Ότι δηλαδή εγώ, βασικά, φωτογράφος ήμουν, αλλά, ένεκα οι οικονομίες μ' έστειλαν και σαν ρεπόρτερ.

Η αμαζόνα έσκασε χαμόγελο.

—Α, φωτογράφος! έκανε. Αμ, πες μου ότι σου γυάλισα λοιπόν, να συνεννοηθούμε, που κάθεσαι και μου μιλάς για συνεντεύξεις και τέτοια σάπια. Εσύ πόζες ενδιαφέρεσαι να πάρεις, έτσι δεν είναι;

Αναγκάστηκα να συμφωνήσω, αφού το έβλεπε έτσι το πράγμα. Τι, ήταν ώρες αυτές για διαφωνίες;

—Δηλαδή, ρε δικέ μου, εμένα τι με πέρασες, για κάνα φωτομοντέλο, να μου τραβήξεις πόζες;

Σάστισα λίγο, αλλά δεν έχασα τελείως την ψυχραιμία μου.

—Με παρεξηγείτε, δεσποινίς Αντιγόνη, είπα. Διαθέτετε ένα θαυμάσιο κορμί, με τέλεια γράμμωση. Ο κάθε φωτογράφος θα 'θελε να το αποθανατίσει.

Αυτό την κολάκεψε.

—'Ντάξ', ρε παιδί μου, δεν λέω... Έχουμε και μια άλφα γράμμωση, να πούμε, αλλά μου κάνει εντύπωση, γιατί να μην την πέσεις σε καμιά από τις άλλες, τις τσαχπινούλες, εδώ πέρα, που κουνάνε την ουρά τους για κάτι τέτοια.

—Το μάτι το δικό μου δεν κάνει ποτέ λάθος, της εξήγησα σοβαρά (είχα πάρει θάρρος, τρομάρα μου!). Το κορμί το δικό σας δύσκολα το βρίσκει κανείς. Άλλωστε, εσείς είσαστε το αστέρι, ο κόσμος για σας ενδιαφέρεται κι όχι για τις μέτριες και τις άσημες.

Άρχισε να παρουσιάζει σημεία κάμψης.

—Και δηλαδή, ρε παληκάρι, όταν λέμε φωτογραφίες πώς το εννοούμε; Δεν φαντάζομαι να έχεις στο μυαλό σου τίποτα ξεβρακώματα;

—Μα τι λέτε, δεσποινίς Αντιγόνη! ανέκραξα εγώ (η σουπιά). Για ποιον με περάσατε; Ούτε κατά διάνοια... Θα δείτε... Μόνο καλόγουςτες, καλλιτεχνικές, πόζες θα κάνουμε. Έχετε μου εμπιστοσύνη.

Με κοίταξε σκεφτική.

—Τέλος πάντων, είπε στο τέλος. Θα δούμε τι καπνό φουμάρεις κι ελόου σου. Πάντως, εμένα μου φαίνεσαι καλό παιδί, ελπίζω να μην πέφτω έξω.

Αυτό το τελευταίο το άφησε να επικρέμαται σαν απειλή πάνω από το κεφάλι μου.

Κανονίσαμε τη «συνέντευξη» για το ίδιο απόγευμα στο δωμάτιό της.

Τη βρήκα με «τα ρούχα της δουλειάς», ένα ολόσωμο μαγιό

με ψηλό κόψιμο —αυτά που λένε λεοτάρ— να κάνει ασκήσεις δικεφάλων με βάρη των δέκα κιλών. Έτσι, μισόγυμνη, με τον ιδρώτα να τρέχει ποτάμι πάνω της, ήταν ακόμα πιο εντυπωσιακή. Το κορμί της ήταν σαν εκείνα που βλέπουμε στα περιοδικά για γυναίκες body-builders. Όλο μούσκουλα κι ούτε εκατοστό λίπους πουθενά! Στην παραμικρή της κίνηση οι δικέφαλοι, οι τρικέφαλοι, οι δελτοειδείς, οι κοιλιακοί και οι γλουτιαίοι χόρευαν καντρίλιες κάτω από το λείο, ηλιοκαμένο της δέρμα. Μια αίσθηση υγείας και δύναμης ανάβλυζε από το είναι της και πλημμύριζε το στενόχωρο δωμάτιο. Πρόσεξα ότι δεν ξύριζε τις μασχάλες, αφήνοντας την άφθονη τριχοφυΐα να κάνει την όλη εικόνα, αντί για αποκρουστική, περισσότερο αισθησιακή. (Τι σου κάνει όμως καμιά φορά το μυαλό, όταν βιδώνεται περίεργα!).

—Καλώς τον, με χαιρέτησε καθώς η συγκάτοικος της, ένα μανούλι των εμποδίων, μου ‘κανε χώρο να καθίσω στην άκρη ενός κρεβατιού. Βγάλε το σακάκι κι έλα να κάνεις καμιά άσκηση, γιατί κομμάτι σγκουριασμένο σε βλέπω, καχομοίρη μου.

Τη διαβεβαίωσα ότι μου έδινε μεγαλύτερη ικανοποίηση να παρατηρώ εκείνη να γυμνάζεται (και μόνο η ιδέα να σηκώσω ένα απ’ αυτά τα φοβερά σίδερα μου προκαλούσε εξάρθρωση και των δυο ώμων), πράγμα που την έκανε να γελάσει.

—‘Ντάξ’, ρε δικέ μου, είπε. Άλλοι τη βρίσκουν με ζαρτιέρες, άλλοι τη βρίσκουν με καμουτσίκια, εσύ φαίνεται τη βρίσκεις με τα βάρη. Περί ορέξεως ουδείς λόγος, που λένε και οι γραφές. Σωστά, φιλενάδα;

Η φιλενάδα φιλογέλασε, μάζεψε τα συμπράγκαλά της και την έκανε για την πόρτα, προφασιζόμενη κάποια επείγουσα αθλητική εργασία.

—Τρίχες! σχολίασε η δική μου κάνοντας ανατάσεις με τα δυο βάρη συγχρόνως (λες και σήκωνε κορύνες!). Τρίχες! Για πήδημα πάει. Εγώ την ξαπόστειλα βέβαια, για να ‘χουμε πιο άνεση, αλλά κι αυτή άλλο που δεν ήθελε. Καλά δεν έκανα;

—Άγια, παραδέχτηκα ξεροκαταπίνοντας. Άγια.

—Μην σου μπαίνουν τίποτα τρελές ιδέες δηλαδή, με αποπήρε σουφρώνοντας τα έντονα φρύδια της. Για τη δουλειά μας εννοώ, για τη φωτογράφιση. Δεν υπάρχει λόγος να έχουμε τους άλλους, να μας σπάνε τα ούμπαλα.

—Κι εγώ έτσι το κατάλαβα, τη διαβεβαίωσα, ενώ έκανα ότι ρύθμιζα τις μηχανές.

—Έτσι μπράβο. Γιατί όποιος κάνει καλούς λογαριασμούς έχει και καλούς φίλους.

—Σωστά.

Σταμάτησε τις ασκήσεις και με κοίταξε χαμογελώντας.

—‘Ντάξ’, ρε δικέ μου, είπε. Χαλάρωσε. Δεν έγινε τίποτα. Δεν πρόκειται να σε φάμε, φωτογράφηση θα κάνουμε.

—Χαλαρός είμαι, μουρμούρισα προσπαθώντας να κρατήσω τη φωνή μου σταθερή.

—Σιγά να μην είσαι! Εσύ κοντεύεις να πάθεις έμφραγμα. Τι διάολο! Θεε να κάνουμε ένα μπρα-ντε-φερ, να λύσεις;

Κρύος ιδρώτας με περιέλουσε καθώς θυμήθηκα τι είχε πάθει από ένα παρόμοιο «λύσιμο» ο άτυχος Τσούκας.

—Λέω να το αποφύγουμε καλύτερα, είπα. Βλέπετε, πρέπει να ‘χω το χέρι σταθερό (κι ακέραιο) για τη φωτογράφηση.

Σήκωσε τους ώμους της.

—Όπως αγαπάς, είπε. Λοιπόν, από πού θεε ν’ αρχίσουμε;

—Το καλύτερο θα ‘ταν να συνεχίσετε εσείς τις ασκήσεις, πρότεινα. Εγώ θα τραβήξω μερικά φιλμ και μετά... βλέποντας και κάνοντας.

Έτσι, ο θηλυκός Μασίστας ξανάπιασε τα βάρη κι εγώ πέρασα για μια ακόμη φορά εκεί όπου ένιωθα πιο άνετα, πίσω από τον φακό της κάμερας. Λοιπόν, ένα περίεργο πράγμα... η ματιά μου, περιορισμένη από το τετράγωνο σκόπευσης, αλλάζει τελείως! Ξαφνικά, αρχίζω να βλέπω πράγματα που στη φυσιολογική μου κατάσταση, δια γυμνού οφθαλμού, ούτε που θα τα ‘παιρνα είδηση. Λεπτομέρειες, μικρές και επουσιώδεις, παίρνουν μονομιάς άλλη διάσταση. Ατμόσφαιρες, κινήσεις, ένα τρεμούλιασμα των χειλιών από ‘δώ, μια μυϊκή σύσπαση από κει, μια φευγαλέα έκφραση, δημιουργούν ολόκληρους κόσμους, μυστικούς και άκρως αισθησιακούς. Με τη μηχανή στο μάτι αποκρυπτογραφώ στοιχεία του χαρακτήρα του μοντέλου μου που ούτε καν θα τα

πρόσεχα διαφορετικά. Ψυχαναλυτικό κρεβάτι! Τόσο πια είχα μάθει να εμπιστεύομαι αυτό το φαινόμενο, ώστε αν μ' ενδιέφερε να γνωρίσω κάποιον σε βάθος τον πέρανα από το κόσκινο της κάμερας πρώτα. Και να δεις που σπάνια έπεφτα έξω. Ένα μυστήριο πράγμα! Έτσι κι αυτή τη φορά, με το που χτύπησα τις πρώτες πόζες άρχισα να εμβαθύνω στο ποιον και την κατάσταση της φοβερής Αντιγόνης.

Το πρώτο που κατάλαβα ήταν ότι η κοπέλα ταλαιπωριόταν από κάποιο κόμπλεξ. Εξ' ου και η επιθετικότητα και η αθυροστομία της. Φαίνεται ότι κάτι δεν της πήγαινε καλά από την αρχή, ίσως το ύψος και το σουλούπι της, κι αντί ν' αποτραβηχτεί και να γίνει ένα με τους ίσκιους, μην τολμώντας να σηκώσει μάτι ν' αντικρίσει άνθρωπο, αυτή αντέδρασε εντελώς αντίθετα. Τόνισε τα χαρακτηριστικά της σε σημείο υπερβολής, έτσι ώστε να είναι αδύνατο να περάσει απαρατήρητη, κι έχτισε έναν χαρακτήρα που σ' έπιανε από τα μούτρα, πριν προλάβεις εσύ να κάνεις κάποια κίνηση που θα την πλήγωνε. Τώρα, το άλλο που καταλάβαινα είναι ότι, όλο αυτό το καμουφλάζ, όλο το νταβαντούρι, λειτουργούσε ακόμη και σαν ασπίδα κατά του ελοχεύοντος αισθησιασμού που τη χαρακτήριζε και στον οποίο δεν τολμούσε να δώσει φυσιολογική διέξοδο. Γιατί αισθησιασμός υπήρχε και περίσσειε, να φαν κι οι κόττες, μόνο που εκδηλωνόταν μ' άλλον τρόπο, με κώδικα που χρειαζόταν αποκρυπτογράφηση. Και βέβαια, πού θα έβρισκε ειδικότερο στην τέχνη αυτή από τον υποφαινόμενο;

Όσο προχωρούσε η περίεργη αυτή φωτογράφιση τόσο η ατμόσφαιρα έστρωνε. Σε λίγο, να φανταστείς, φτάσαμε να μπορούμε να κουβεντιάζουμε σχεδόν φυσιολογικά. Λέω «σχεδόν» γιατί, εντωμεταξύ, από την πολλή την παρατήρηση, εγώ κόντευα να φτάσω σε κείνο το κρίσιμο σημείο που ή τρέχεις να κρυφτείς ή παρατάς τις κάμερες και μουντάρεις. Πώς να το κάνουμε, η περίπτωση που είχα μπρος μου ήταν μοναδική! Το μυαλό είχε πάρει φόρα και κουτούλαγε!

Όταν έκρινα ότι τα πράγματα είχαν χαλαρώσει αρκετά, πήρα μια βαθιά ανάσα κι αποφάσισα να περάσω στο επόμενο βήμα. Ψυχραιμία!

—Άσε τα βάρη, είπα, και πάρε μερικές φυσικές πόζες, εκεί

κοντά στο παράθυρο. Όχι, μην σκουπίζεις τον ιδρώτα... Ναι, έτσι μπράβο... Κάνε ότι θες κι ότι σου 'ρχεται. Χαλαρά και φυσικά...

Έκανε ότι της είπα και σε λίγο είχα γεμίσει δυο απανωτά μαυρόασπρα με πόζες που ήξερα εκ των προτέρων ότι ήταν καταπληκτικές. Στο διάστημα αυτό συνεχίσαμε να μιλάμε... Την είχα φέρει εκεί που ήθελα. Βλέπεις, χωρίς να το ξέρει, έπαιζε στην έδρα μου πια. Κι εγώ, στην έδρα μου, όχι να το περηφανευτώ, αλλά δεν πιάνομαι, ρε παιδί μου! Ειδικά όταν έχω κέφια. Κι από κέφια είχα και περίσσειμα.

—Τώρα κατέβασε την αριστερή σου τιράντα, της κάνω σε μια ανύποπτη στιγμή. Σήκωσε το αντίθετο μπράτσο σου και φέρ' το πίσω από το κεφάλι σου... Φτιάχνεις τα μαλλιά σου.

Με κοίταξε σαστισμένη.

—Μα...

—Άκου με και θα με θυμηθείς, επέμεινα εγώ.

Την είδα να διστάζει.

—Μα, οι μασχάλες μου..., ξεκίνησε να λέει.

—Οι μασχάλες σου, τι; έκανα εγώ το κορόιδο.

—Δεν τις έχω ξυρίσει...

—Ε και; Δεν έχεις ιδέα πόσο αισθησιακή είσαι έτσι που είσαι, την πυροβόλησα.

—Αισθησιακή!

Αυτό της έκανε φοβερή εντύπωση φαίνεται, γιατί μ' ένα δειλό χαμόγελο (πού ο τσαμπουκάς ο προηγούμενος!) «συνεμμορφώθη προς τας υποδείξεις». Πράγμα που είχε σαν αποτέλεσμα μια ακόμη σειρά από αλησμόνητες και άκρωσ ορεχτικές πόζες.

Κι εδώ αρχίζουν τα δύσκολα.

Την άφησα να κάνει ένα διάλειμμα, ενώ εγώ άλλαζα φιλμ στη μηχανή. Μέχρι τη στιγμή εκείνη είχα τραβήξει έξι μαυρόασπρα και δύο Ektachrome. Η Αντιγόνη εντυπωσιάστηκε με την ποσότητα.

—Τόσα πολλά φιλμ; θαύμασε.

—Και λίγα που είναι για σένα, της είπα (πράγμα που τη σκλάβωσε βέβαια).

Τέλειωσα με τα ματσακόνια και στράφηκα προς το μέρος της προσπαθώντας να πάρω όσο γινόταν πιο σοβαρό (κι έντιμο ύφος).

—Λοιπόν, Αντιγόνη, της κάνω. Θέλω να σου πω ότι έχεις ένα καταπληκτικό κορμί. Όχι μόνο επειδή είναι καλοφτιαγμένο, αθλητικό κι αρμονικό, είναι που έχει μια ποιότητα και μια ομορφιά τελείως ασυνήθιστη και προσωπική. Εγώ τουλάχιστον, τόσα χρόνια στο επάγγελμα (ναι, καλά!) τέτοιο αισθησιασμό και τέτοιο ερωτισμό δεν συνάντησα άλλοτε σε γυναίκα.

Είχε μείνει και με κοίταζε μ' ανοιχτό το στόμα. Σιγά να μην είχε ξανακούσει τέτοιο συλλείτουργο ποτέ!

—Με δουλεύεις, ρε δικέ μου;

—Φαίνομαι να σε δουλεύω; απάντησα αυστηρά. Μάλλον εσύ με δουλεύεις, γιατί, δεν μπορεί, αυτά θα τα 'χεις ακούσει από πολύ κόσμο άπειρες φορές.

Κούνησε το κεφάλι της ζαλισμένη.

—Ναι, εμένα μου λες! μουρμούρισε.

Μπίγκο!

—Λοιπόν, συνέχισα εγώ ακάθεκτος. Θα σου προτείνω κάτι κι αν συμφωνήσεις έχει καλώς, αλλιώς τελειώνουμε εδώ, υλικό για τη δουλειά μας έχουμε άφθονο κι εκλεκτό, και πάντα φίλοι και καλή καρδιά. Αν θες πάλι μου τραβάς και καμιά σφαλιάρα, αν κρίνεις ότι θίγεσαι.

Έσκασε ένα διστακτικό χαμόγελο.

—Γιατί, τι θα μου προτείνεις που θα με θίξει; ρώτησε.

—Όπως σου είπα και προηγουμένως, εξήγησα, πιστεύω ότι έχεις ένα καταπληκτικό κορμί. Λοιπόν, αν θες και συμφωνείς, πολύ θα ήθελα να κάνουμε και μια σειρά από πόζες, εκτός εργασίας, για μας τους δυο, για το κέφι μας, ρε παιδί μου. Μπορώ να σου εγγυηθώ ότι αυτές οι φωτογραφίες δεν πρόκειται να βγουν ποτέ παραέξω, χωρίς τη δική σου συγκατάθεση.

Τώρα τα μάτια της είχαν στενέψει και το πρόσωπό της είχε πάρει τη γνωστή πρωτινή του σκληράδα.

—Δηλαδή, για τι φωτογραφίες μιλάμε; γρύλισε.

Τώρα ή του ύψους ή του βάθους.

—Μιλάμε για φωτογραφίες χωρίς το μαγιό σου, είπα όσο πιο φυσικά μπορούσα.

Του βάθους, γιατί η μπεχλιβάνισσα με άδραξε από τον γιακά και με ταρακουνούσε.

—Τι λες, ρε μάγκα; φώναξε. Περνιέσαι για ξύπνιος ή τον ξύπνιο παρασταίνεις; Δηλαδή, για τι με πέρασες, ρε τσόλι, για κάνα λαγουδάκι του «Playboy»;

Εδώ χρειαζόταν μυαλό ξυράφι πια, αλλιώς...

—Σιγά τις θεές! είπα όσο ψύχραιμα μου επέτρεπε η τσαλακωμένη μου κατάσταση. Εσύ τους ρίχνεις δέκα-μηδέν, μόνο που δεν το 'χεις συνειδητοποιήσει ακόμη.

Με άφησε σαστισμένη και με κοίταξε.

—Ρε συ, με δουλεύεις κι από πάνω;

—Να σε δουλέψω για να κερδίσω τι; απάντησα. Την καθαρή αλήθεια σου λέω κι αν θες την πιστεύεις, αν δεν θες, εντάξει, κάτσε να πιστεύεις ότι θες. Πάντως, καθρέφτες φαντάζομαι θα έχεις στο σπίτι σου, ρίξε καιιά ματιά κι έλα μετά να μιλήσουμε.

Τη μπέρδεψα.

—Καλά, κι όλα αυτά τα μούσκουλα τα βρίσκεις γυναικεία εσύ δηλαδή; έκανε διστακτικά.

—Εγώ σε βρίσκω όμορφη σαν αρχαίο άγαλμα, είπα. Στο επαναλαμβάνω, τέτοιο κορμί δεν έχω ξανασυναντήσει. Πώς να σου ανοίξω τα μάτια, ρε παιδί μου, να το καταλάβεις κι εσύ; Αφού δεν παίρνεις από λόγια, είσαι αγύριστο κεφάλι. Αν σου κολλήσει κάτι εκεί μέσα δεν ξεκολλάει. Γι' αυτό τόλμησα να σου προτείνω τις φωτογραφίες, για να συνειδητοποιήσεις και μόνη σου του λόγου το αληθές.

Έβαλε τα χέρια στη μέση της και μ' έκοψε για κάμποσο με το κεφάλι γερό στο πλάι και τα μάτια μισόκλειστα.

—'Ωρες είναι να μου πεις ότι με κάνεις κέφι κιόλας! είπε.

Ξεροκατάπια. Όχι βιασύνες. Διπλωματία. Διπλωματία και ρέγουλα. Το φρούτο είναι ώριμο, θα πέσει από μονάχο του.

—Δεν είναι αυτό το θέμα μας τώρα, απάντησα ατάραχος. Μιλούσαμε για Τέχνη κι ομορφιά. Άσε με να σε φωτογραφίσω όπως εγώ ξέρω και να με φτύσεις αν το μετανιώσεις. Άλλωστε, είπαμε, οι φωτογραφίες αυτές θα 'ναι για μας. Δεν πρόκειται να βγουν παραέξω. Αν δεν μ' εμπιστεύεσαι είμαι πρόθυμος να σου δώσω τα αρνητικά, αφού εμφανίσω τα φιλμ (κι αφού φροντίσω να κάνω κόπιες, εννοείται).

—Δεν είπα ότι δεν σ' εμπιστεύομαι, μουρμούρισε η θηρία. Αλλά, νά... Ξέρω κι εγώ;... Πολύ ξαφνικό μου 'ρθε. Δεν μου 'χει ξανασυμβεί και δεν ήμουν προετοιμασμένη.

—Πάντα υπάρχει η πρώτη φορά, είπα διδακτικά.

Έκανε κάμποσα βήματα πάνω-κάτω στο δωμάτιο.

—Και... έχω τον λόγο σου ότι, αν συμφωνήσω, οι φωτογραφίες αυτές θα μείνουν μεταξύ μας;

Νά το, γουρούνι στο σακί!

—Αυτό στο ορκίζομαι σ' ότι έχω ιερό (σε τι;), απάντησα επίσημα.

Χαμογέλασε αμήχανα.

—Δεν ξέρω, ρε παιδί μου..., είπε. Δεν ξέρω. Δεν μου 'χει ξανατύχει... Από την άλλη μεριά, με τρώει η περιέργεια...

—Ας κάνουμε μια δοκιμή και βλέπουμε, πρότεινα. Αν νιώθεις άσχημα το σταματάμε.

Αναστέναξε.

—Αχ, ρε φωτογράφε, φωτιές που ανάβεις! είπε. Σε καλό να μας βγουν. Τέλος πάντων... Ας το δοκιμάσουμε και βλέπουμε. Εδώ που φτάσαμε άλλωστε ή που θα σε πλακώσω ή που θα σε πηδήξω, άλλη κατάληξη δεν βλέπω.

Χαράλαμπε (Ιάσονα θέλω να πω) τεράστιε!

Σε δυο λεφτά πέταγε από πάνω της το ιδρωμένο μαγιό,

αποκαλύπτοντας την (όντως) αγαλμάτινη ομορφιά της, σ' όλο της το μεγαλείο, εμπρός στον θολωμένο μου φακό και στο ακόμα πιο θολωμένο μου μάτι.

—Έχεις πολύ ωραίο στήθος, κατάφερα να τραυλίσω (για να της δώσω θάρρος).

Χαμογέλασε.

—Σοβαρολογείς;

—Να μην σώσω...

Από το σημείο εκείνο και πέρα η υπόθεση ήταν κερδισμένη. Ρολό το ρολό, τράβηξα οχτώ μαυρόασπρα, πόζες ανεπανάληπτες και μοναδικές (τις φυλάω ακόμη στο αρχείο μου στον φάκελο με την ετικέτα «Perfect»). Η Αντιγόνη, μετά από έναν αναμενόμενο, αλλά περαστικό, δισταγμό, προσαρμόστηκε στη νέα κατάσταση και συνεργάστηκε καταπληκτικά μαζί μου. Τόσο καταπληκτικά που κανείς μας δεν κατάλαβε πώς περάσαμε από το ποζάρισμα τσιφ στο κρεβάτι. Άλλωστε το είχε προφητέψει, δεν το είχες;

Το απόγευμα εκείνο και το βράδυ που ακολούθησε θα μου μείνουν αξέχαστα. Φαίνεται ότι η δισκοβόλα είχε καιρό να ασχοληθεί μ' αυτού του είδους τα αθλήματα και τώρα που βρήκε ευκαιρία του 'δινε να καταλάβει (βρήκαμε παπά, να θάψουμε και τους ζωντανούς). Το φως της επόμενης ημέρας με βρήκε σε κατάσταση προχωρημένης αποσύνθεσης, με το ταλαίπωρο σαρκίο μου γεμάτο μώλωπες κι εκχυμώσεις, χωρίς να υπολογίζω κάνα-δυο διαστρέμματα και θλάσεις. Η καλή μου την είχε κάνει κιόλας για το στάδιο, όπου θ' αγωνιζόταν αυτό το πρωί στους προκριματικούς. Με την ψυχή στο στόμα κατάφερα να ντυθώ και να σουρθώ όπως-όπως στο δωμάτιό μου, να πάρω μια χούφτα ασπιρίνες και να βάλω το κεφάλι μου κάτω από τη βρύση. Μετά, μάζεψα τις μηχανές και κούτσα-κούτσα κατέβηκα τις σκάλες (πού ασανσέρ στον στάβλο!), μήπως και βρω κανέναν να φιλοτιμηθεί να με πετάξει μέχρι το στάδιο. Όπως η ώρα όμως ήταν περασμένη δεν στάθηκα τυχερός. Προσπάθησα να συνεννοηθώ με τον ρεσεψιονίστ, να μου φωνάξει ένα ταξί, αλλά αυτός, πέρα από ένα υποχρεωτικό χαμόγελο συνοδευόμενο από άπειρα «ντα» δεν φάνηκε ιδιαίτερα χρήσιμος.

Μια ματιά στο ρολοί με πληροφόρησε ότι έτσι κι αλλιώς η ώρα είχε περάσει και οι προκριματικοί θα βρίσκονταν στο τέλος τους, δεν πρόφταινα. Γεμάτος αγωνία έτρεξα στο τηλέφωνο, πήρα το στάδιο, με χίλια βάσανα κατάφερα να με συνδέσουν με τις θέσεις των δημοσιογράφων και ζήτησα τον Μήτσο. Η γραμμή ήταν άθλια, αλλά τέτοιες ώρες τέτοια λόγια. Του εξήγησα με δυο λόγια το πάθημά μου και τον παρακάλεσα να μου δώσει επί τροχάδην τ' αποτελέσματα των Ελλήνων αθλητών που αγωνίζονταν αυτό το πρωί ώστε να μπορέσω να τα στείλω στην εφημερίδα μου. Ο καλός ο άνθρωπος άρχισε να με ενημερώνει. Ο ένας κατοστάρης μας, στο τσακ κατάφερε να περάσει στον ημιτελικό, ο άλλος έξω. Η εμποδίστρια πέρασε κι αυτή, ο σφαιροβόλος στο τσακ, οι δυο άλτες του μήκους άνετοι και ωραίοι, οι τετρακοσάρηδες και οι οχτακοσάρηδες μπαίνουν κατευθείαν στον ημιτελικό γιατί δεν υπήρχε πολύς κόσμος στ' αγωνίσματά τους... Άκουγα ό,τι μπορούσα μέσα από τα φριχτά παράσιτα και σημείωνα πυρετωδώς σ' ένα κομμάτι στρατσί που βρήκα πρόχειρο. Ξαφνικά η γραμμή κόπηκε και παρά τις φρενιτιώδεις προσπάθειές μου δεν κατάφερα ν' αποκαταστήσω την επαφή. Το ευτύχημα μόνο ένα αποτέλεσμα υπολειπόταν, αυτό της δυσκοβολίας, όπου θα ήταν πολύ απίθανο να μην είχε περάσει η δικιά μου. Έτσι, της έβαλα εκεί μια φανταστική επίδοση από το μυαλό μου και τηλεγράφησα τα καθέκαστα στην εφημερίδα.

Ανακουφισμένος που τη σκαπούλαρα έτσι φτηνά βρήκα μια πολυθρόνα και σωριάστηκα, να πάρω ανάσα. Ο καλοκάγαθος ρεσεψιονίστ, που φαίνεται με λυπήθηκε η ψυχή του με τέτοιο τρεχαλητό που έριξα, μου έφερε μια κομμουνιστική πορτοκαλάδα, να έρθω να συνέλθω κι έτσι άρχισα να παίρνω σιγά-σιγά τα πάνω μου.

Το πούλμαν της αποστολής έφτασε λίγο αργότερα και η Αντιγόνη, που με κιαλάρισε από την πόρτα, έτρεξε κοντά μου και μ' άδραξε από το μανίκι.

— Έλα, κουνήσου, με διέταξε. Πάμε στο δωμάτιο.

Χωρίς να δώσει προσοχή στις (κόσμιες πλην αγωνιώδεις) διαμαρτυρίες μου μ' έσουρε μέχρι τις σκάλες, με τσουβάλιασε όπως-όπως τα τρία πατώματα μέχρι τη φωλιά του θηρίου κι εκεί, αφού με απάλλαξε απ' ότι ρουχισμό στεκόταν εμπόδιο

στους ανίερους σκοπούς της, με πέταξε στο πάτωμα και μπιπ, μπιπ, μπιπ...

Μετά, κι αφού (με χίλια ζόρια) πείστηκε ότι ήμουν έτοιμος να παραδώσω το πνεύμα, τεντώθηκε ηδονικά, σαν σαρκοβόρο αιλουροειδές που μόλις κολάτισε και μου χαμογέλασε αγγελικά.

—Λοιπόν, φωτογράφε, είχες δίκιο, μου είπε. Αυτή η φωτογράφιση μου βγήκε σε καλό τελικά.

—Έκανες ρεκόρ; κατάφερα να ψελλίσω ξέπνοα (έτσι, για να δείξω ενδιαφέρον).

Στράφηκε και με κοίταξε κατάπληκτη.

—Τι, δεν ήσουν στο στάδιο; έκανε.

Της εξήγησα ότι τεχνικοί λόγοι —ανεξάρτητοι της θελήσεώς μου— μου στέρησαν αυτή τη χαρά.

—Α, έτσι εξηγείται, είπε.

Άρχισαν να με ζώνουν τα μαύρα φίδια.

—Τι εξηγείται; κατάφερα να αρθρώσω.

Γέλασε.

—‘Ντάξ’, ρε δικέ μου, πώς κάνεις έτσι; Συμβαίνουν αυτά στον αθλητισμό. Νά... Όπως δεν έβρισκα «χέρι» έριξα τρεις άκυρες κι αποκλείστηκα.

—Αποκλείστηκες! έκανα ξέψυχα.

Με άδραξε από τα μαλλιά και μου κόλλησε ένα ρουφηχτό φιλί στην καρωτίδα.

—Ε, και τι έγινε; είπε. Σιγά τους αγώνες! Στο κάτω-κάτω, τώρα που ξεμπερδεψα μπορούμε να επιδοθούμε απερίσπαστοι στο δικό μας αγώνισμα, αγόρι μου εσύ ζημιάρικο!

Δεν χρειαζόταν να μου δώσουν εξηγήσεις από την εφημερίδα για τους λόγους της απόλυσής μου, ούτε κι εγώ επέμεινα βέβαια.

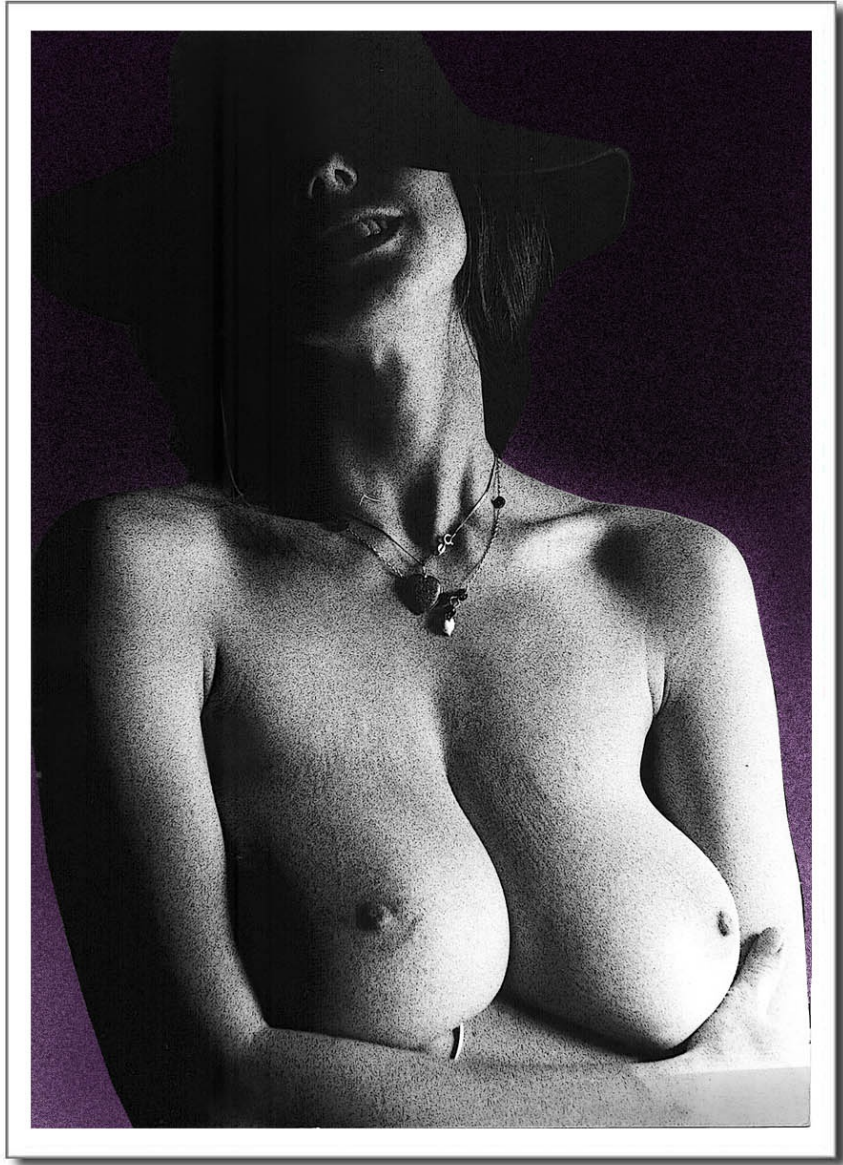
Από την Αντιγόνη δεν γλύτωσα παρά μόνο όταν τα μάζεψα

–σε αθλία φυσική και ψυχολογική κατάσταση– και μετανάστευσα στη Θεσσαλονίκη, προσωρινά βέβαια, μέχρι να ξεχαστώ και να ξεχάσω.

Δεν ασχολήθηκα ξανά με αθλητικό ρεπορτάζ (εννοείται).

ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ δεν πήγα στα τυφλά. Είχε βλέπεις προκύψει μια δουλίτσα με το σινεμά, όπου ένας από τους «προχωρημένους», γνωστούς στους κουλτουριάρικους κύκλους, σκηνοθέτες θα γύριζε, λέει, μια «νοηματική» ταινία και χρειαζόταν έναν οικονομικό –ένεκα η άτιμη η στενότητας– φωτογράφο για τα stills (τις πόζες που τραβάμε δηλαδή κατά το γύρισμα και χρησιμοποιούμε μετά για τα πανό των κινηματογράφων, τα έντυπα και τη διαφήμιση). Εγώ πάλι, που καιγόμουν να την κάνω από την Αθήνα και τις τανάλιες της Αντιγόνης, πήδηξα στην ευκαιρία και –όπως συμβαίνει συχνά στις περιπτώσεις αυτές– βρέθηκα πηδηγμένος ο ίδιος. Γιατί τελικά η ταινία ναυάγησε, ο σκηνοθέτης λάκισε αφήνοντας τους πάντες απλήρωτους και με τα εργαλεία στο χέρι (ίνα μη τι χείρον είπω) και νά ‘μαι στη συμπρωτεύουσα, στον άσσο, άνεργος, πεινασμένος και άστεγος.

Γιατί καλά, μπορεί να λέμε η συμπρωτεύουσα και η συμπρωτεύουσα, αλλά άμα είναι για δουλειά λίγο πιο εξειδικευμένη από την κατασκευή μπουγάτσας και τριγώνων Πανοράματος, αποδεικνύεται το χειρότερο κωλοχώρι και με το συμπάθιο δηλαδή, αλλά ξέρω τι λέω. Τελικά, θες από κωλοφαρδία, θες επειδή το πήρα πατριωτικά, κάπως τα βόλεψα βρίσκοντας απασχόληση σ’ ένα φωτογραφείο, στον Βαρδάρη, που ειδικευόταν στις «εβδομαδιαίες» καθώς και στις πόζες για ταυτότητες και διαβατήρια. Δεν ήταν ακριβώς αυτό που ονειρεύεται ο κάθε φέρελπις (και ξενοσπουδαγμένος) νέος φωτογράφος, αλλά πάντως χιλιάδες φορές προτιμότερο από τη λάντζα στα πατσάτζιδικα, τα τσιπουράδικα και τα κρασοπουλιά.

Όσο για κεραμίδι, εδώ τουλάχιστον στάθηκα τυχερός, γιατί είχα εκεί στα ξένα τον φίλο μου τον Πάτροκλο, από τον στρατό, που προθυμοποιήθηκε ο άνθρωπος να με φιλοξενήσει μέχρι να

βρω μια τρύπα να χωθώ. Ο Πάτροκλος ήταν ένας τύπος άλλο πράγμα. Ψευτοηθοποιός το επάγγελμα, είχε καταφέρει να πάρει απολυτήριο από τον στρατό, πάνω στους έξι μήνες, καταπίνοντας ένα ασημόχαρτο από σοκολάτα (σχιά στις πλάκες, “τα θερμά μου συλλυπητήρια” κι έξω από την πόρτα), αφήνοντας εμάς, τα ζώα, να κλαίμε τη μοίρα μας ξεδοντιάζοντας τσατσάρες.

Ο Πάτροκλος είχε πιάσει ένα ευρύχωρο υπόγειο, κατά Καλαμαριά μεριά, δυο δωμάτια, κουζίνα και μπάνιο, είχε βρει μια δουλίτσα και σ’ έναν ψευτοθίασο που έδινε «προχωρημένες» παραστάσεις, και με κάτι δουλειές του ποδαριού από ‘δώ, με κάτι τράκες σε μια εύπορη πλην άκληρη θεία, από κει, τα βόλευε μια χαρά. Το σπίτι του ήταν κανονικό κέντρο διερχομένων. Ότι μπατιροδιανοούμενοι, ότι τεχνοκομπογιανίτες, ότι λιγουρομουσικοί, σαλτιμπάγκοι, καλλιτέχνες, ηθοποιοί και νούμερα εδώ κατέληγαν. Για να κοιμηθεί κανείς θα ‘πρεπε να περιμένει να πάει τέσσερις η ώρα, να γυρίσουν οι βρυκολάκοι στα μνήματα. Χάος από τα πλέον μπουρδελέ, αλλά τι να κάνει ο άνθρωπος όταν βρίσκεται στην ανάγκη, συνηθίζει. Έτσι καθόμουν σε μια γωνιά και προσπαθούσα να ξεκλέψω κανένα μπιτζελότο, όσο οι αυριανές διασημότητες της Τέχνης τυραγνούσαν τις αθώες τους κιθάρες, απάγγελαν τραγικά κακοποιημένα κείμενα και κουβέντιαζαν με τις ώρες, χωρίς σκοπό και χωρίς αντικείμενο. Εντάξει, μια φάση ήταν, θα πέραγαε.

Η Φωφώ ήταν η άτυπη οικονόμος, γραμματεύς, προστάτιδα, νοσοκόμα κι αδερφή του ελέους του Πάτροκλου. Μια από τις συνήθεις αζήτητες που αφιερώνουν τη ζωή και την ενέργειά τους (ενίοτε δε και το σαρκίον των) στο ίνδαλμά τους (που τις περισσότερες φορές αγνοεί ως και την ύπαρξή τους). Η Φωφώ κανόνιζε τα πάντα στη ζωή του φίλου μου. Καθάριζε το σπίτι, του ψώνιζε (συχνάκις ιδίοις εξόδοις), του μαγείρευε, του έπλενε τα ρούχα, του έβρισκε δουλειές, του κανόνιζε ακροάσεις και ραντεβού, τον κούρευε, τον μπανιάριζε, τον έτριβε, τον κανάκευε όταν γριπωνόταν και γενικά έκανε όλα εκείνα που καθιστούν μια γυναίκα απαραίτητη στη ζωή ενός άντρα. Εκτός αυτού έβρισκε τον χρόνο να δουλέψει (σχεδιάστρια σ’ ένα τεχνικό γραφείο) και να περιποιηθεί και τους λέτσους που ενέσκηπταν, ως λαίλαψ, το βράδυ. Θησαυρός η κοπέλα, αν σκεφτεί κανείς ότι όλα αυτά τα έκανε χωρίς το παραμικρό (φανερό τουλάχιστον) κίνητρο. Γιατί,

πώς να το κάνουμε, δεν μπορεί να θεωρηθεί κίνητρο το ένα μπαλαμούτιασμα το δεκαπενθήμερο –κι αυτό μόνο σε περιόδους ξηρασίας– που της παραχωρούσε γενναιόδωρα ο μαχαραγιάς φίλος μου!

Και δεν ήταν πια και τελείως του πεταματού η κοπέλα, βρε παιδί μου. Εντάξει, από πρόσωπο καλύτερα να μη μιλάμε... Τεράστιος μύθος, πρησμένα μάτια πίσω από χοντρούς μυωπικούς φακούς, μεγάλο στόμα (αλλά όχι εξαιρετικά σαρκώδες), το όλο στεφανωμένο από κάτι ξεπλυμένα μαλλιά ακαθορίστου χρώματος που –ό,τι κι αν έκανε– έδειχναν μονίμως ξεχτένιστα κι άλουστα. Αλλά το σωματάκι της ήταν πρώτο. Θαυμάσιες αναλογίες, σφιχτό χρέας, λείο δέρμα, καλλιγραφικές περιφέρειες, το όλο επικυρωμένο από ένα ζευγάρι ευμεγέθεις και άκρως ορεχτικούς βύζους. Αν αφαιρούσες δηλαδή νοερά την μάλλον προβληματική πρόσοψη ταξίδευες καλύτερα κι από «Άρλεκιν». Φαίνεται όμως ότι του Πάτροκλου –που δεν του έλειπαν τα «τυχερά»– δεν του ‘καναν εντύπωση αυτά τα προσόντα.

—Απορώ πώς δεν σε φτύνει, έτσι που τη μεταχειρίζεσαι, δεν μπόρεσα να μην του παρατηρήσω μια μέρα.

—Πώς τη μεταχειρίζομαι δηλαδή; απόρησε (ειλικρινέστατα) αυτός.

—Χειρότερα κι από υπηρέτρια, ρε παιδί μου! είπα. Έτσι, καημό το έχω, να σ’ ακούσω να της πεις ένα «ευχαριστώ» κάποτε.

—Τι λες, ρε μαλάκα! γέλασε ο φίλος μου. Εσύ λες «ευχαριστώ» στη μάνα σου όταν σε φροντίζει;

—Η μάνα μου έχει υποχρέωση να με φροντίζει, μαλάκα, του απάντησα διδακτικά. Αυτός είναι ο προορισμός της μάνας, να φροντίζει. Η γκόμενα όμως δεν έχει καμιά τέτοια υποχρέωση, πόσο μάλλον όταν τη φτύνεις κι από πάνω.

—Και καλά, της είπα εγώ να με φροντίζει;

—Ένας λόγος παραπάνω. Το κάνει από καλή προαίρεση.

—Ε, εντάξει, μπράβο της. Εγώ τώρα τι φταίω; Σάματι δεν δείχνω την ευαρέσκειά μου σε τακτά χρονικά διαστήματα; Τι άλλο να κάνω, να την παντρευτώ;

—Να της φέρεσαι καλύτερα. Πες της ένα καλό λόγο, δεν πρόκειται να πάθεις τίποτα.

—Κι αν συνηθίσει;

Άντε τώρα να βγάλεις νόημα με τέτοιου είδους νοοτροπία!

Πάντως, εγώ προσπαθούσα να της συμπεριφέρομαι όσο πιο ευγενικά γινόταν —ίσα να μην παρεξηγηθώ δηλαδή. Ένα γαϊδούρι στο σπίτι ήταν αρκετό, δεν χρειαζόταν και δεύτερο. Έτσι, συχνά συγύριζα, πριν γυρίσει εκείνη από τη δουλειά, έπλενα τις στοίβες τα πιάτα, έστρωνα τα κρεβάτια και σε ώρες εξαιρετικής έμπνευσης μαγείρευα κιόλας. Με μάλωνε.

—Ντροπή σου, Μπάμπη (με λέγαν ακόμη Μπάμπη τότε). Τι πράγματα είναι αυτά; Εσύ εδώ είσαι μουσαφίρης, αντί να σε φροντίζουμε μας φροντίζεις; Μην σε ξαναδώ να κάνεις τέτοιες βλακειές γιατί θα μαλώσουμε.

Τι να της πεις; Φαίνεται ότι το σήκωνε ο οργανισμός της.

Μια-δύο φορές την πήρα να πάμε σινεμά. Έγινε μάχη να της κάνω τα εισιτήρια.

—Δεν σου περισσεύουν για τέτοιου είδους χειρονομίες, με αποπήρε. Άλλωστε, πού είναι η ισότητα;

Αυτό να μου πεις!

—Ισότητα δεν είναι μόνο να πληρώνεις το εισιτήριο του σινεμά για πάρτη σου, της πέταξα προσεκτικά.

—Αλλά;...

—Είναι ένα σωρό άλλα, πολύ πιο ουσιαστικά, προσπάθησα να ξεφύγω.

Με άφησε να ξεφύγω, γιατί έβλεπε πού πήγαινε η κουβέντα (δεν φαινόταν τόσο βλάκας τελικά) και κατάλαβε ότι δεν τη συνέφερε.

Σιγά-σιγά αποκτήσαμε μια κάποια οικειότητα. Μιλάγαμε πιο πολύ τώρα, κάναμε παρέα, γελάγαμε.

—Κοίτα μη μου τη χαλάσεις με τις ιδέες σου, με νουθετούσε ο Πάτροκλος. Πήδα την αν θες, αλλά άσε το μυαλό της ήσυχο, θα το στραβώσεις και θα τρέχουμε.

Τα βράδια που μαζευόταν η κουρελοδιανόηση ερχόταν και καθόταν κοντά μου, στην απόμερη γωνιά που συνήθως έπιανα κι εκεί λαγοκοιμόμασταν παρέα, πτώματα και οι δυο και με καμιά διάθεση να συμμετάσχουμε στη βελτίωση του κόσμου δια της Τέχνης.

Πρέπει να πω ότι, δεδομένης της παρατεταμένης αγαμίας της εποχής εκείνης, είχα και στιγμές που έτρεφα κατάπτυστες σκέψεις και εικόνες στο στερημένο μου μυαλό. Πιστεύω, με το χέρι στην καρδιά, ότι αν φατσιακώς η κατάσταση ήταν διαφορετική, ενδέχεται να είχα ξεπεράσει προ πολλού τους όποιους ενδοιασμούς (δεν) είχα –μήπως δεν μου είχε δώσει τις ευλογίες του ο Πάτροκλος;– και να περάσω σε πιο ενδιαφέρουσες καταστάσεις, αλλά έτσι που είχαν τα πράγματα δεν το έβρισκα πια και τόσο δύσκολο να το παίζω ενάρετος. Είχα και το πρόσφατο κάζο της Αντιγόνης... Όμως, η αλήθεια είναι, ότι σε κάποια άκρη του μυαλού μου οι κατάπτυστες διαδικασίες είχαν ξεκινήσει.

Το μπαμ έγινε ξαφνικά κι απροειδοποίητα.

Ο Πάτροκλος κανόνισε με κάτι φίλους (και γχομενίτσες) να πάνε το Σαββατοκύριακο στη Χαλκιδική. Μου είπε κι εμένα, αλλά αφενός τα οικονομικά μου της στιγμής δεν επέτρεπαν τέτοιες ακροβασίες κι αφετέρου το Σάββατο είχα κανονίσει να δω έναν τύπο που έβγαζε μια καινούργια εφημερίδα κι έψαχνε για προσωπικό, έτσι ξέμεινα στη «Νύφη του (βρωμερού) Θερμαϊκού». Η συνάντηση με τον εκδότη πήγε ανέλπιστα καλά. Είδε τη δουλειά μου, διάβασε το (φουσκωμένο) μου βιογραφικό, εντυπωσιάστηκε με τις σπουδές μου και συμφωνήσαμε να πιάσω δουλειά από Δευτέρα κιόλας, που ξεκινούσε η προετοιμασία για την έκδοση.

Καταχαρούμενος εγώ, κι ακόμα περισσότερο με την προοπτική να έχω το σπίτι κατάδικό μου (και έρημο) για δυο ολόκληρες μέρες, ψώνισα μπύρες κι εφόδια, περιοδικά κι εφημερίδες και πήγα να την αράξω στον ασυνήθιστα ήσυχο, υπόγειο παράδεισο της Καλαμαριάς.

Η Φωφώ έκανε την εμφάνισή της κατά τις πέντε και με ξάφνιασε, γιατί είχα, αφελώς, υποθέσει ότι θα συμμετείχε κι αυτή στην Χαλκιδική εξόρμηση του Πάτροκλου. Όπως απεδείχθη η κοπέλα δεν είχε ιδέα, ο γαϊδαρος ούτε καν την ειδοποίησε.

Βέβαια δεν ήταν η πρώτη φορά που την άδειαζε κανονικά, αλλά τούτη εδώ ήταν φαίνεται αλλιώς από τις άλλες. Γιατί, βλέπεις, τη μέρα αυτή είχε τα γενέθλιά της η άμοιρη και ήλπιζε... Τι ήλπιζε μόνο αυτή κι ο Θεός το ξέρουν, αλλά η απογοήτευση της δύσκολα μπορούσε να κρυφτεί.

Τέλος πάντων, τι να κάνω κι εγώ... την έβαλα να καθίσει, τη σερβίρισα κι ένα παγωμένο ποτήρι κρασί κι αποφάσισα να της μαγειρέψω ένα γενέθλιο δείπνο –κάτι που της άξιζε με το παραπάνω. Το ένα κρασί έφερε το άλλο και το άλλο το παράλλο κι έτσι μέχρι να σκοτεινιάσει και να ετοιμάσω τα κεριά και τα συμπαραμαρτούμενα, η εορτάζουσα είχε κάνει κυβέρνηση δική της.

—Το κάθαρμα! φώναξε σε μια στιγμή. Το κάθαρμα! Ξέχασε τα γενέθλιά μου... Τα ξέχασε το κάθαρμα! Ακούς, Μπάμπη;

—Τώρα, μη βιαζόμαστε να κρίνουμε..., μουρμούρισα εγώ θορυβημένος (γιατί με τους μεθυσμένους πάντα κομπλάριζα). Μπορεί... Μπορεί να 'ναι παλαιοημερολογίτης, ο άνθρωπος...

—Ο γαΐδαρος! διόρθωσε η έξαλλη Φωφώ. Ο γαΐδαρος, όχι ο άνθρωπος. Αυτό είναι... Ένας γαΐδαρος κι ένα κάθαρμα... Εγώ στο λέω... Βάλε μου κρασί...

—Όπου να 'ναι τρώμε, έκανα επιφυλακτικά. Μήπως;...

Σηκώθηκε τρεκλίζοντας, πήγε στη μπουκάλα (απ' αυτές τις δίλιτρες), την άρπαξε και κατέβασε μια θηριώδη γουλιά.

—Απόψε θέλω να μεθύσω, δήλωσε.

—Δεν νομίζω ότι θα χρειαστεί να κάνεις και μεγάλη προσπάθεια, μουρμούρισα.

Γέλασε. Ήπια άλλη μια γιγάντια γουλιά και μετά ήρθε να κρεμαστεί πάνω μου.

—Εσύ είσαι αλλιώς όμως, Μπάμπη..., μου δήλωσε. Εσύ είσαι ευγενικός... Τσέλτελμαν... Κύριος... Όχι σαν αυτό το γομάρι...

Κι αρπάζοντάς με απότομα μου σβούριξε ένα ρουφηχτό, κρασένιο φιλί που κόντεψε να με τελειώσει.

Προσπάθησα να βάλω μια τάξη στα πράγματα.

—Κάθισε στο τραπέζι, να σε ρβίρω, της λέω. Θα δεις... Ένα δείπνο μοναδικό!

Αλλά δεν το βάζε κάτω.

—Δεν θέλω δείπνο... Θέλω να με πάρεις αγκαλιά.

Τι να κάνω κι εγώ, στην κατάσταση που βρισκόταν δεν σήκωνε νουθεσίες, την πήρα αγκαλιά. Την κράτησα για λίγο έτσι κι αφέθηκε. Πάνω που άρχισα να ελπίζω ότι την πήρε ο ύπνος την ακούω να βάζει ξαφνικά τα γέλια.

—Ξέρεις τι θέλω να κάνω τώρα; μου πετάει.

—Να κοιμηθείς; έκανα με ελπίδα.

—Όχι... όχι... Μάντεψε ξανά...

—Να σε πάω σπίτι σου;

Κούνησε το κεφάλι αρνητικά και πλησίασε τη μπουκάλα, ίσα που πρόλαβα να την εξαφανίσω.

—Θέλω να με... φωτογραφίσεις!

Ανατρίχιασα. Τι έλεγε η γυναίκα! Ήξερε τι έλεγε; —μάλλον όχι. Να τη φωτογραφίσω στα χάλια που βρισκόταν! Και να πουλούσαμε μετά τις πόζες για μπουτσούνες αποκριάτικες;

—Βρε καλή μου, βρε χρυσή μου...

Τίποτα αυτή.

—Θέλω να με φωτογραφίσεις.

Ε, τι να κάνω, αντίρρηση σε μεθυσμένο; Την έβαλα να καθίσει στον καναπέ και πήγα να φέρω την κάμερα. Επιστρέφοντας με περίμενε άλλη μια έκπληξη. Η Φωφώ είχε πετάξει όλα της τα ρούχα και την είχε αράξει σαν οδαλίσκη της συμφοράς στον καναπέ, παρέα με τη μπουκάλα —που είχε κάπως ξετρυπώσει.

—Θα με φωτογραφίσεις γυμνή, δήλωσε αποφασιστικά.

Κι έτσι τη φωτογράφισα γυμνή.

Ευτυχώς, στο δεύτερο φιλμ απάνω την πήρε (επιτέλους!) ο ύπνος κι έτσι γλυτώσαμε τα παρατράγουδα. Με χίλια ζόρια κα-

τάφερα να τη ντύσω, φώναξα ένα ταξί, την έβαλα μέσα –νεκρό βάρος– και τη μετέφερα στο διαμέρισμά της, τρία τετράγωνα παρακάτω. Εκεί βρήκα ευτυχώς τη συγκάτοικο της που με βοήθησε να την ξεφορτωθώ κι έτσι τελείωσε κι αυτό το επεισοδιακό Σαββατόβραδο –που το ‘χα φανταστεί πολύ διαφορετικό στο ξεκίνημά του.

Για το περιστατικό δεν ξαναμιλήσαμε με τη Φωφώ. Αφού δεν το έθιξε εκείνη, προτίμησα κι εγώ να κάνω τον ψόφιο κοριό. Πάντως, οι σχέσεις μας άλλαξαν. Όσο και να κάναμε την κοροϊδα, υπήρχε μια κάποια ένταση ανάμεσά μας. Εδώ παραλίγο να... Τέλος πάντων.

Σε λίγο καιρό βρήκα μια φθηνή γκαρσονιέρα κι έτσι αποχαιρέτησα τον Πάτροκλο και το περιβάλλον του και μπόρεσα επιτέλους κι εγώ να χαρώ τον ύπνο σαν άνθρωπος.

Τη Φωφώ την είδα κάτι μήνες μετά στο δρόμο. Χαρές, φιλιά “τι έγινες, έτσι κάνει ο κόσμος;”, “ε, δουλειές... δεν πρόλαβα... δεν μπόρεσα...”, αυτά. Πήγαμε να καθίσουμε σ’ ένα παραπλήσιο καφεενάδι, ήπιαμε ένα ούζο, ήπιαμε δεύτερο...

—Τι κάνεις απόψε; μου πετάει η Φωφώ ξαφνικά.

—Τίποτα, λέω εγώ που συνελήφθην απροετοίμαστος.

—Πάμε σινεμά; μου προτείνει.

Καλοκαιράκι ήταν, χαρά Θεού, από το να κλειστώ μέσα χιλιάδες φορές προτιμότερο το σινεμά.

—Και δεν πάμε; της λέω.

—Να περάσουμε μόνο πρώτα από το σπίτι ν’ αλλάξω, μου κάνει.

Και περάσαμε.

Και το ένα έφερε το άλλο... Κι ένα ουζάκι για να θυμηθούμε τα παλιά, κι άλλο ένα για να πάρουμε κουράγιο, κι ένα ακόμα για τον δρόμο... Κι αντί για τον δρόμο, νά ‘μαστε στο κρεβάτι, σε θανάσιμα συμπλέγματα και λαβές αεροπλανικές!

Τώρα εγώ το ούζο δεν το αντέχω, είναι γνωστό. Από το δεύτερο ποτηράκι κιόλας φεύγω και τρέχα να με βρεις. Δεν το λέω

σαν δικαιολογία, απλά εξηγώ τη συμπεριφορά μου, που θα ήταν σίγουρα (;) πολύ πιο διαφορετική κάτω από φυσιολογικές συνθήκες. Όμως τη στιγμή εκείνη εγώ είχα την αίσθηση ότι κρεβάτωνα τη Ράχελ Γουέλτς αυτοπροσώπως! Τέλος πάντων.

Ξαφνικά, κι ενώ ήμασταν στο τσακ να περάσουμε στη φάση «έσονται εις σάρκαν μίαν», η Φωφώ με σταματάει.

—Δεν κάνει, Μπάμπη... δεν πρέπει.

Λοιπόν, καμιά γυναίκα δεν πρόκειται να καταλάβει ποτέ πόσο ηλίθιες είναι οι —για όποιους λόγους— αναστολές της τελευταίας στιγμής. Γιατί, τι θα πει, κυρά μου “μη”, “όχι”, “δεν πρέπει”, “σταμάτα”, όταν έχεις φτάσει τον άλλο στο αμήν και θέλει ένα έτσι για να κάνει μπαμ; Τι σκατά λόγος μπορεί να προκύψει (ξαφνικά) τέτοιες ώρες; Και πού ήταν αυτός ο λόγος τόσην ώρα που συνέπραττες ενθουσιωδώς στο να βρεθούμε εδώ που βρεθήκαμε; Γιατί δεν το ‘λεγες απ’ την αρχή ότι βρισκόμαστε στις «δύσκολες ημέρες», ότι προέκυψαν «ηθικές αναστολές», ότι θυμήθηκες τον ανυποψίαστο σύζυγό σου που θαλασσοδέρνεται στον Ινδικό με τα γκαζάδικα, ή τον πρώτο σου άτυχο έρωτα στο Δημοτικό που σου δημιούργησε ψυχικά τραύματα, ή ότι άφησες το φαγητό στη φωτιά, τον θερμοσίφωνα ανοιχτό, τη γάτα αταίιστη ή ότι ξέχασες να βάλεις «μπριλκρήμ», να κανονίσουμε την πορεία μας, να μην τραβιόμαστε άδικα για το τίποτα και μας κοροϊδεύουν και οι κορέοι από το νταβάνι; Έτσι, καημό το ‘χω —με τις Ελληνίδες ειδικά— να φτάσουμε μια φορά στο μοιραίο χωρίς τη σάλτσα των «αναστολών» στη διαδρομή. Μια φορά, ρε παιδί μου, κι ας πεθάνω μετά! Να βγάλουμε τα μάτια μας «κοινή συναινέσει», πώς το λένε, να μην έχω εγώ πάντα τον ρόλο του κακού διαφθορέα, που βρήκε την άδολη κορασίδα σε μια αδύναμη στιγμή και την εκμεταλλεύτηκε αισχρά. Αφού, για να βάλουμε μπρος τη μηχανή, πάει να πει ότι και των δυονών μας τρώει ο πισινός, προς τι λοιπόν το μελό και η σκηνοθεσία; Θα τα βγάλουμε που θα τα βγάλουμε τα ρημάδια τα μάτια μας, είναι ανάγκη να ταλαιπωρηθούμε κι από πάνω σωματικά και ψυχικά; Γιατί δεν το πιάνουν αυτό οι γυναίκες (ακόμα και οι πιο γάτες ανάμεσα σ’ αυτές); Τι σκατά πλύση εγκεφάλου έχουν υποστεί για ν’ αντιδρούν όλες, ΟΛΕΣ, με τον ίδιο προβλέψιμο τρόπο;

Ορίστε τώρα. Να ‘χεις φτιαχτεί στο μάξιμουμ —και μ’ ένα

πατσούρι από πάνω (που πρέπει κανονικά να σου ανάψει λαμπάδα για το ψυχικό)– και ξαφνικά να πέφτει απαγορευτικό! Καλά, τα παίρνεις στο κρανίο ή δεν τα παίρνεις;

Προσπάθησα να τη λογικέψω. “Βρε καλή μου, βρε έτσι μου, βρε παιδί μου εσύ απίθανο... βρε τι έπαθες ξαφνικά;... βρε μην φοβάσαι... τίποτα δεν θα πάθεις, κανείς δεν έπαθε τίποτα απ’ αυτό... βρε λογικέψω, που είμαστε τόσο ωραία...”. Τίποτα. Εκεί αυτή! “Δεν πρέπει... δεν κάνει... μη...”. Αλλά και να μην λέει να μαζευτεί, να πάει παραπέρα, να ρίξει ένα σκουτί πάνω της, να εγκαταλείψει το θυσιαστήριο τέλος πάντων... Αντίθετα, και αγκαλιτσες και φιλάκια και χαρούλες και χαδάκια, αλλά όταν παίρναν ν’ αγριεύουν τα πράγματα πέφταμε πάλι στο «μη» και κάναμε reset στο μηχάνημα –άντε ξανά-μανά από την αρχή.

Είπαμε ότι τα είχα τραβήξει τα ουζάκια μου και συνεπώς το αισθητικό μου κριτήριο είχε υποστεί ορισμένες σοβαρές αβαρίες. Κανονικά, μετά από μια-δυο προσπάθειες (έτσι, για την τιμή των όπλων), θα τράβαγα ένα φάσκελο και θα πήγαινα στην ευχή του Χριστού και της Παναγίας –σιγά να μην την παρακαλούσα κιόλας, την παντόφλα! Όμως δεν βρισκόμουν στα κανονικά μου κι ως εκ τούτου την πολέμαγα τη φάση, λες και είχαν σωθεί οι γυναίκες στον πλανήτη Γη και μου ‘χε πέσει λαχείο η τελευταία. Κι άντε ακόμα μια προσπάθεια, κι άντε πάλι απ’ την αρχή, κι άντε να βάλουμε τέχνη, κι άντε να επιστρατεύσουμε ότι επιδέξιο λακριντί μας βρισκόταν την ώρα εκείνη στους βαλτωμένους δαιδάλους του ουζοποτισμένου μας εγκεφάλου... Μιλάμε δηλαδή για μεγάλη ξεφτίλα!

Και η εν λόγω εκεί, το βιολί της, “δεν πρέπει... δεν κάνει...”.

Είχαμε μπει στην αρένα γύρω στις επτά το απόγευμα και φτάσαμε αισίως δώδεκα παρά τέταρτο, όπου να ‘ταν θα γύριζε η συγκάτοικος, οπότε χαιρέτα μας τον πλάτανο!

Άλλη μια προσπάθεια και σαν να μου φάνηκε ότι τη φορά αυτή η αντίσταση ήταν ασθενέστερη. Στο μεταξύ είχαμε καλύψει όλες τις περιπτώσεις του «γιατί μη». Όχι, δεν βρισκόμασταν στις «δύσκολες ημέρες». Όχι, δεν φοβόταν μήπως συλλάβει κατά τύχη –έπαιρνε χάπι (άλα της!). Όχι, δεν ήταν τύψεις λόγω Πάτροκλου, αν και... Όχι, της άρεσα. Όχι, με ήθελε κι αυτή όσο εγώ. Όχι, δεν ήταν παρθένα (ξέρεις καμιά φορά;). Όχι, δεν είχε

θηρσκευτικές αναστολές. Όχι, δεν φοβόταν την κατάρρα του Φαραώ. Όχι, δεν είχε σύφιλη, βλεννόρροια ή άλλα συναφή (μέχρι εκεί φτάσαμε!). Όχι, δεν ήταν λεσβία. Όχι, δεν είχε κάνει τάμα αγαμίας στον Άγιο Αντώνιο (μεγάλη η χάρη Του). Όχι, δεν ήταν κουρασμένη. Όχι, δεν ήταν για πολιτικούς λόγους. Όχι, δεν της επιστούσε την προσοχή το ωροσκόπιό της. Όχι, να μην το πάρω προσωπικά. Απελπισία μιλάμε!

Τελικά, δώδεκα παρά δέκα, λίγο πριν βγουν οι βρυκολάχοι, μου το 'σκασε επιτέλους το μυστικό.

—Μου αρέσεις πολύ, είπε, αλλά νά... Δεν μου πάει να έχω μια σχέση και να τραβιέμαι κι αλλού.

Κι εγώ που νόμιζα ότι το είχαμε καλύψει το σημείο αυτό! Τώρα τι να κάνω, να κλάψω ή να γελάσω; Γιατί αν νόμιζε ότι η σχέση που είχε με τον Πάτροκλο ήταν σχέση, ε τότε, τι να πω, η γυναίκα ήταν πολύ πιο βούρλο απ' ότι τελικά έδειχνε.

—Είμαι σίγουρος ότι ο Πάτροκλος δεν πρόκειται να πληγωθεί θανάσιμα, της κάνω (ανακουφισμένος, γιατί τώρα ξέραμε ποιον εχθρό πολεμούσαμε). Άλλωστε, εντός της οικογενείας παραμένει η δουλειά, μηδέν αμαρτία.

—Μα δεν μιλάω για τον Πάτροκλο, μου ρίχνει εκείνη τη μπόμπα (και μ' αφήνει ξερό).

—Δεν μιλάς για τον Πάτροκλο; επανέλαβα σαν ηχώ.

—Όχι.

—Μα τότε, για ποιον μιλάμε; απόρησα εγώ (που δεν μου χώραγε στο μυαλό ότι μπορεί να υπήρχε κι άλλος ευεργέτης εκτός του —έχοντος συμφέρον— Πάτροκλου).

—Για τον Κώστα, ήρθε η απάντηση.

Ο Κώστας ήταν ένα ξεπλυμένο πράγμα από την παρέα των «καλλιτεχνών» που τη μέρα πούλαγε εγκυκλοπαίδειες και το βράδυ έπαιζε κοντραμπάσο σ' ένα κέντρο. Ο τελευταίος άνθρωπος που θα μου πέρναγε από το μυαλό σαν πιθανός «ανταγωνιστής», την ώρα αυτή, για τον πρόσθετο λόγο ότι ο εν λόγω τυπάκος τραβιόταν από καιρό κι επιτυχέστατα με μια θεογομηνάρα που περπάταγε κι αναστέναζαν οι πλάκες!

—Μα... ο Κώστας δεν είναι με την Κάτια; απόρησα.
Μου 'ριξε μια αυστηρή ματιά.
—Το τι κάνει ο Κώστας είναι δικός του λογαριασμός, με αποπήρε. Το τι κάνω εγώ εξετάζουμε.
—Εσύ για την ώρα δεν κάνεις τίποτα, παρατήρησα.
—Και τότε τι δουλειά έχεις γυμνός από πάνω μου; ήρθε η πληρωμένη απάντηση.
—Προσπαθώ να σε πείσω μήπως κι αμαρτήσουμε, εξήγησα.
—Σου είπα, αυτό δεν γίνεται... Έχω αναστολές.
—Αλλά με τον Πάτροκλο πώς και δεν έχεις; αντέτεινα.
—Με τον Πάτροκλο είναι αλλιώς, είπε απότομα. Είμαστε φίλοι.
—Κι εμείς τι είμαστε; αναρωτήθηκα.
Με κοίταξε ξαφνιασμένη.
—Φίλοι είμαστε;
—Εμ τι είμαστε;
—Δηλαδή... Δεν υπάρχουν συναισθηματικές περιπλοκές;
—Καμία, τη διαβεβαίωσα (κάνοντας κάποιες σοφές μανούβρες συγχρόνως).
Φάνηκε να το σκέφτεται.
—Πάλι δεν ξέρω αν είναι σωστό, αποφάνθηκε.
Οι μανούβρες μου επικεντρώθηκαν –δεν υπήρξε αντίσταση.
—Σωστό, σωστότατο, την καθησύχασα. Θα δεις τι ωραία...
Ούτε που θα καταλάβεις τη διαφορά.
—Είσαι σίγουρος;
Αν ήμουν σίγουρος, λέει! Η σιγουριά προσωποποιημένη!
Και για να της το αποδείξω κι έμπρακτα προχώρησα στο προ πολλού αναμενόμενο παρασύνθημα.
Στο τσακ! Γιατί τριάντα περίπου δευτερόλεπτα μετά την

ολοκλήρωση της επίδειξης ακούσαμε το κλειδί να γυρίζει στην πόρτα και την επόμενη στιγμή η συγκατοικος μας έκανε τσακωτούς στα πράσα. Προς τιμή της, η κοπέλα, διατήρησε την ψυχραιμία της και μ' ένα αδιάφορο “α, ακόμα εδώ είσαστε εσείς;” πήγε και κλείστηκε στο δωμάτιό της.

Κανονικά η ιστορία θα ‘πρεπε να σταματήσει κάπου εδώ, αφού την επομένη οι ατμοί του ούζου εξατμίστηκαν και μαζί τους το άλλοθι μου για το στιγμιαίο αυτό παραστράτημα. Όμως δεν έγινε καθόλου έτσι. Θες η ταλαιπωρία που πέρασα μέχρι την ολοκλήρωση του κατάπτυστου σκοπού μου, θες το απότομο τέλος με την ακούσια έξωθεν επέμβαση της συγκατοίκου, θες ακόμη που δεν θυμόμουν και σπουδαία πράγματα από τον αγώνα, ή πάλι επειδή κάτι σκόρπια κομμάτια που θυμόμουν παρουσίαζαν ενδιαφέρον, έβαλα στο μυαλό μου να επιχειρήσω μια επανάληψη του έργου κάτω από ευνοϊκότερες συνθήκες τώρα –και άνευ της συνδρομής οινοπνευματωδών. Της τηλεφώνησα λοιπόν στο γραφείο –φάνηκε να παραξενεύεται– και με τα πολλά την κατάφερα να συναινέσει για μια νέα συνάντηση την επομένη το βράδυ, στο σπίτι μου τη φορά αυτή.

Η επανάληψη υπήρξε άκρωις διαφωτιστική.

Και πρώτα απ' όλα απεδείχθη πολύ δυσκολότερο από την πρώτη φορά (κι απ' όσο φανταζόμουν) να τη φέρω στο σημείο εκείνο ξεσαλώματος που οδηγεί στην απόρριψη των περιττών ενδυματολογικών λεπτομερειών και την οικειοθελή κατάκλιση δια τα περαιτέρω.

Οι αντιρρήσεις αυτή τη φορά ήταν διαφορετικής υφής και ποιότητας –όπως και κάθε φορά από τις επόμενες που ακολούθησαν, γιατί ακολούθησαν κι άλλες. Τώρα ήταν, λέει, κουρασμένη –άλλοτε είχε πονοκέφαλο, άλλοτε έπρεπε να γυρίσει σπίτι της νωρίς, άλλοτε δεν είχε κέφι κλπ. Βέβαια, για την κούραση ένα είναι το φάρμακο: κατάκλιση και ξεκούραση.

—Μην ανησυχείς καθόλου, την καθησύχασα. Ξάπλωσε εσύ κι εγώ θα σε φροντίσω με τον καλύτερο τρόπο.

Και πράγματι.

Ένα άλλο που μου έκανε εντύπωση, και που είχε σχέση με τις αχνές αναμνήσεις της πρώτης φοράς, ήταν ότι πράγματι είχε

ωραίο σώμα, με αποκορύφωσή του ένα θεϊκό, αν και κάπως υπερτροφικό, στήθος. Αυτό αποζημίωνε αρκετά για το χάλι του προσώπου που δεν έπαιρνε, δυστυχώς, γιατρεία.

Το τρίτο και τελευταίο που διαπίστωσα –κι άλλη επιβεβαίωση αχνών αναμνήσεων– ήταν ότι η συμμετοχή της στο έργο που παίχτηκε κυμαινόταν από χλιαρή έως τελείως παθητική, για να μην πω ανύπαρκτη. “Ίσως να είναι όντως κουρασμένη, η κοπέλα” τη δικαιολόγησα.

Αλλά και τις επόμενες φορές τα ίδια είχαμε.

Κι όσο κράταγε αυτή η κατάσταση τόσο μ’ έπιανε εμένα το πατριωτικό και το αλτρουιστικό. Δεν μπορεί, ρε παιδί μου, κάποιος τρόπος θα υπήρχε για να συγκινηθεί η κατ’ ευφημισμό συμμετέχουσα –αλλά ποιος;. Και δώστου επαναλήψεις, και δώστου δοκιμές... Και το αποτέλεσμα πάντα το αυτό. Ε, βέβαια, κάτω απ’ αυτές τις συνθήκες πώς να μην προσπαθεί να το αποφύγει το «προπατορικό», το κορίτσι; Σαν να καταπίνεις καραμέλα με το περιτύλιγμα! Έξι μηνών προσπάθειες –όσους έμεινα στη Θεσσαλονίκη– δεν απέδωσαν καρπούς. Μα τι κόλπα σκαρφιζόμουν, τι διαστροφές (με την καλή έννοια), τι δημιουργικές φαντασιώσεις –μέχρι μαθήτρια με μπλε ποδιά την έντυσα!–, τίποτα. Αυτή εκεί, κούτσουρο! Πού και πού μόνο κανένα “αχ, αχ!” –που δεν μας εγγυάται κανείς ότι δεν ήταν στημένο– κι αυτό ήταν όλο. Στο τέλος το πήρα απόφαση ότι το ‘χει η μοίρα μου να πέφτω ή σε ψυχρές ή σε τρελές ή και στα δυο και τα παράτησα. Χωρίσαμε δια χειραψίας, σαν δυο καλοί φίλοι, κι έκτοτε μόνο εκείνες οι φωτογραφίες των γενεθλίων μου θυμίζουν αμυδρά ότι πέρασε ένα τέτοιο φαινόμενο απ’ τη ζωή μου.

Δυο-τρία χρόνια αργότερα συναντήθηκα και πάλι με τον Πάτροκλο, που άφησε το ηθοποιήλι κι άνοιξε μπαρ στην Αθήνα, να τα κονομάει, και κουβέντα στην κουβέντα ήρθε ο λόγος στη Φωφώ.

—Α, η Φωφώ! γέλασε ο φίλος μου. Δεν θα την αναγνωρίσεις! Έκανε πλαστική στη μύτη, φόρεσε φακούς επαφής κι έφτιαξε τα μαλλιά της στην τρίχα. Γκομενάρα! Δεν μου λες, ρε,

μιας και το ‘φερε η κουβέντα... τότε στη Σαλονίκη... έκανες τίποτα; Γιατί απ’ ότι θυμάμαι κάπως σε καψουρευόταν η τύπισσα.

Προσπάθησα να μην κοκκινίσω.

—Μπα, τίποτα..., ψευδομαρτύρησα ασύστολα. Αφού ήταν φίλη σου δεν μου πήγαινε να της την πέσω...

Ο Πάτροκλος έβαλε τα γέλια.

—Τότε πρέπει να είσαι ο μοναδικός απ’ την παρέα, είπε. Γιατί όλοι οι άλλοι την πέρασαν κανονικά –μαζί και κάνα-δυο γκόμενες που τη βρίσκουν κι αλλιώςτικά άμα λάχει.

Τον κοίταξα κατάπληκτος. Αν είναι δυνατόν! Η Φωφώ! Με τόσους ηθικούς ενδοιασμούς και να ‘χει πάρει (στο φιλικό υποθέτω) τη μισή Καλαμαριά;!!!

Ο Πάτροκλος γέλασε ξανά και με σέρβιρε ένα ποτό «από το μαγαζί».

—Και να δεις, μου κάνει με μια λάμψη στην άκρη των ματιών του, που όλοι είχαν να λεν το ίδιο πράγμα.

Υποπτευόμουν για ποιο πράγμα επρόκειτο, αλλά μιας και το ‘παιζα αρσακειάδα αποφάσισα να παραστήσω τον ψόφιο κοριό.

—Τι πράγμα;

—Κανέννας πούστης δεν κατάφερε να την κάνει να συγκινηθεί, ρε παιδί μου! Καημό το είχαν! Όλα ωραία και καλά, αλλά από οργανισμό μηδέν, ούτε στα ψέματα, η κουφάλα! Τους κούφανε όλους! Είτε φουσκωτή σαμπρέλα παίρναν, είτε γυναίκα ένα και το αυτό! Κόντεψε να πάθει ζημιά η λίμπιντο των ανθρώπων! Ό,τι και να κάναν τίποτα δεν έπιανε. Τζίφος με τόνο! Η Φωφώ δεν καταλάβαινε Χριστό! Τάβλα σου λέω.

Εμένα θα μου πεις!

—Ε, υπάρχουν και περιπτώσεις γυναικών που δεν παίρνουν φωτιά με τίποτα, μουρμούρισα.

Ο Πάτροκλος ξεκαρδίστηκε.

—Αμ δε!

Τον κοίταξα ξαφνιασμένος.

—Δηλαδή;

—Η Φωφώ, δικέ μου, έτσι και της βρεις το κουμπί, γίνεται αεριωθούμενο Φάντομ, σπάει το φράγμα του ήχου και δεν πέφτει μακάρι και να της ρίξουν όλα τα αντιερωπορικά του ΝΑΤΟ και του Συμφώνου της Βαρσοβίας μαζί. Τι αεριωθούμενο λέω; Πύραυλος, μεγάλε! Πύραυλος διηπειρωτικός, με διπλή πυρηνική γόμωση.

—Και ποιο είναι αυτό το κουμπί, ρε μάγκα, μπορούμε να μάθουμε κι εμείς, για να μη ζούμε μέσα στο σκοτάδι της άγνοιας; του πέταξα ελαφρά τσαντισμένος (και με το δίκιο μου).

Ο Πάτροκλος χαμογέλασε, άναψε τσιγάρο, φύσηξε τον καπνό θεατρinίστικα, σήκωσε το αριστερό του φρύδι και είπε.

—Δεν θα το πιστέψεις, δικέ μου.

—Δοκίμασέ με, γρύλισα, σαφώς ενοχλημένος τώρα απ' αυτή την άτοπη επίδειξη ανωτερότητας.

Ο Πάτροκλος τράβηξε άλλη μια ρουφηξιά, άλλο σύννεφο καπνού...

—Το γαργαλητό! είπε αργά-αργά και με έκδηλη ικανοποίηση για την εντύπωση που μου προκαλούσε.

Κόντεψα να πνιγώ.

—Ορίστε;

—Το γαργαλητό, ρε δικέ μου, μου εξήγησε —πάντα με το χαμόγελο. Έτσι και την πλάκωνες στο γαργαλητό κατά την κρίσιμη φάση έπαιρνε φωτιά και δεν έσβηνε παρά μόνο με μπουγάλο...

Έκανε μια παύση και πρόσθεσε.

—Ή μ' ένα ζευγάρι καλοζυγισμένα χαστούκια, κάτι που εγώ προσωπικά έβρισκα πιο βολικό γιατί —λόγω της ασθενικής μου κράσης— καθόλου δεν μου πάει να κοιμάμαι σε βρεγμένα σε-ντόνια.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΜΕ ΤΟ «ΓΑΡΓΑΛΙΣΤΙΚΟ» επεισόδιο της Φωφώς, ένα άλλο συνταρακτικό περιστατικό έλαβε χώρα στη ζωή μου την ίδια εκείνη αλησμόνητη εποχή της Θεσσαλονίκης.

Θα ήταν μερικές βδομάδες από την έναρξη της κυκλοφορίας της καινούργιας εφημερίδας, υπερήφανο στέλεχος της οποίας ήμουν εξ' αρχής, όταν με κάλεσε ο αρχισυντάκτης στο γραφείο του για να μου αναθέσει την πρώτη μεγάλη βεληνεκούς αποστολή μου.

—Θα πας με τον Σεραφείδη να πάρετε συνέντευξη από μια σκυλού που κάνει αρπαχτές στον «Φλοίσβο»,^(*) με διέταξε. Κοίτα να τραβήξεις καμιά πόζα της προκοπής, μπας και την πουλήσουμε σε κάνα αθηναϊκό φύλλο, να δούμε άσπρη μέρα, γιατί δεν μας βλέπω καλά.

Αλλά σάματι ο αρχισυντάκτης πότε μας έβλεπε καλά; Από την πρώτη μέρα που ανοίξαμε όλο γκρίνια και κακομοιριά. Γκαντέμη τον ανεβάζαμε, γκαντέμη τον κατεβάζαμε —πίσω από την πλάτη του εννοείται.

Τέλος πάντων, η αποστολή φαινόταν ενδιαφέρουσα —οτιδήποτε ήταν πιο ενδιαφέρον από τα γενικά πλάνα διαβατών και αυτοκινήτων καθώς και του Θερμαϊκού που έκανα μέχρι τότε, για να μην πω για το κουπί που τράβαγα στο ρετουσάρισμα του υλικού που μας ερχόταν «απ' έξω»— κι έτσι, όλος χαρά έτρεξα να μαζέψω τα συμπράγκαλά μου και να παρουσιάσω στον δαιμόνιο ρεπόρτερ Σεραφείδη, έναν αριστούχο απόφοιτο της δευτέρας Γυμνασίου που έκανε μετά λαμπρή καριέρα ως βυρσοδέφης στην Καστοριά.

(*) Χρειάζεται να επισημάνω ξανά ότι όλα τα ονόματα, ανθρώπων, πραγμάτων και ζώων είναι παραποιημένα πέραν πάσης αναγνώρισεως

Ο Σεραφείδης ανέλαβε να μ' ενημερώσει καθ' οδόν.

—Η Ντίνα, που θα πάρουμε συνέντευξη, δικέ μου, είναι μιλάμε από τα ανερχόμενα ονόματα της Νύχτας, αν έχεις ακουστά, μου είπε. Μιλάμε, δηλαδή, ότι σε χρόνο μηδέν, έτσι που πάει, θα τις σβήσει όλες από τον χάρτη. Μιλάμε ότι —και να μου το θυμηθείς— σε χρόνο μηδέν, κάτι Μοσχολιούδες, κάτι Μαρινέλες, κάτι Άντζελες θα παρακαλάνε να της κρατάνε τα σερόντα, να πούμε. Μιλάμε για το πρώτο λαρύγγι, αν έχεις ακουστά, και για το πρώτο παιδί. Να το δεις στην πίστα να δίνει ρέστα, να σου φύγει ο τάκος! Μιλάμε, κάθε βράδυ —όχι εδώ, στην Αθήνα— ξοδεύονται για την πάρτη της εκατομμύρια σε λελουδικό και σε πιάτο. Μιλάμε ότι γίνεται ανάστα ο Κύριος, να πούμε. Δεν ξέρω αν με πιάνεις...

Δεν τον πολυέπιανα, γιατί ως γνωστόν, οι μπουζουκικές μου γνώσεις εξαντλούνται στη «Φραγκοσυριανή» και στα «Ματόκλαδά σου λάμπουν (βρε)», άντε και στο «Δελφίни δελφινάκι» και πέραν αυτού το χάος, αλλά τον διαβεβαίωσα ότι μιλάει σπαθί κι ότι με βρίσκει σύμφωνο επί παντός του επιστητού, πλην όμως, πώς γίνεται κι εγώ —περπατημένο μορτάκι— δεν έχω ακούσει ποτέ να γίνεται λόγος περί του προσώπου της εν λόγω φερέλπιδος αιιδού;

—Είναι που δεν περπατάς στα στέκια τα σωστά και τα όμορφα, με πληροφόρησε ο συνάδελφος. Μιλάμε ότι την σήμεραν ημέραν ο δημοσιογράφος πρέπει να 'ναι μέσα σ' όλα, με παρακολουθείς; Πρέπει να χώνεται, να τρυπώνει, να καλλιεργεί γνωριμίες, να δικτυώνεται, ρε παιδί μου! Εμένα που με βλέπεις, μιλάμε, κάθε φορά που κατεβαίνω Αθήνα ξεκλώνομαι να φέρνω γύρα τη Νύχτα, να πούμε. Από Παραλιακή και κυριλέ και στο έτσι, μέχρι Εθνική και Ιερά οδός, μέχρι Μεταξουργείο και Σεπόλια, να πούμε. Πώς να το κάνουμε, χρειάζεται και μια άλφα μούρη το επάγγελμα! Πού πας, κύριε, ξυπόλυτος στ' αγκάθια, να μην έχεις ακουστά τη Ντίνα Μπούλα, τη θεά; Τι θα διδάξεις τη νεολαία που διψά για επιμόρφωση; Σε ερωτώ. Είναι δυνατόν;

Μ' έκανε να νιώσω άθλια μέσα στην άγνοια και την ασχετοσύνη που μ' έδερνε, αλλά τι να 'κανα, καινούργιος ήμουν στο επάγγελμα, τώρα το μάθαινα. Σιγά-σιγά... Το ευτύχημα πάντως που φρόντισε να μου στείλει ο καλός Θεός έναν τέτοιο

τσακάλη δάσκαλο, να καθοδηγεί τα παραπαίοντα βήματά μου στο σκοτάδι!

—Εσύ τη γνωρίζεις δηλαδή, αυτή την ανερχόμενη Ντίνα; αποτόλμησα την ερώτηση.

Ο Σεραφείδης γέλασε, με την ανωτερότητα του ανθρώπου που έχει φάει τη ζωή (και τη Νύχτα) με το κουτάλι.

—Ακόμα καλύτερα, δικέ μου, είπε. Ακόμα καλύτερα. Ξέρω τον δικό της.

Μου εξήγησε ότι «ο δικός της», μιλάμε βέβαια για τον γνωστό βιομήχανο σουτιέν Τσιλιβίθρα (της φέρμας «Stitovyzex»), τυγχάνει προσωπικός του κολλητός, «από παιδιόθεν», σχολείο, στρατό, γκόμενες μαζί, μόνο ένας ύπνος τους χώριζε, κι ότι κάθε που κατεβαίνει (ο Σεραφείδης) στην Αθήνα τον φιλοξενεί (ο Τσιλιβίθρας), ανάλογα με την εποχή, πότε στη βίλα του στην Κηφισιά και πότε στο κότερό του στη Ζέα, άσε που αν δεν του τηλεφωνήσει δυο-τρεις φορές τη βδομάδα, να τον συμβουλευτεί (τον Σεραφείδη) για τις υποθέσεις του, αρρωσταίνει! Μιλάμε δηλαδή για φιλία απ' αυτές που αντέχουν στον χρόνο και τις καταιγίδες. Τι φιλία, συγγένεια! Αδέρφια ο δικός μου και ο δικός της!

—Άρα γνωρίζεις και τη λεγάμενη, συμπέρανα.

Ο Σεραφείδης μου 'ριξε ένα σκοτεινό βλέμμα.

—Η λεγάμενη είναι καινούργιο φρούτο στη συλλογή του κολλητού μου, μάγκα μου, είπε. Δεν πρόλαβε να μου τη γνωρίσει ακόμα, αλλά άραξε... Έτσι και της πετάξω εγώ το μαγικό φωνήεντο, θα δεις.

Και πράγματι, είδα.

Ο «Φλοίσβος» είναι από τα μπουζουχομάγαζα που ξεφύτρωσαν σαν μανιτάρια στη Θεσσαλονίκη κείνη την εποχή. Όλη τη βδομάδα συντηρούνταν όπως-όπως, με ότι ντόπια νούμερα μπορούσαν να μαζέψουν, αλλά το Σαββατοκύριακο γνώριζαν ανεπανάληπτες δόξες. Γιατί τα 'χαν κανονίσει με κάτι ανερχόμενες ή ξεπεσμένες φέρμες (που ψόφαγαν για «αρπαχτές») απ' την Αθήνα, ν' ανεβαίνουν βράδυ Σαββάτου στη «συμπρωτεύουσα», να λένε το ποιηματάκι τους, να τα μαγχώνουν (αμφότεροι) και την επομένη με το τελευταίο της «Ολυμπιακής» πάλι πίσω στη

βάση τους, μέχρι το επόμενο Σαββατοκύριακο που επαναλαμβανόταν το ίδιο βιολί. Περισσότερο να πω ότι, τις δυο αυτές ημέρες, στα μαγαζιά αυτά επικρατούσε, επιεικώς, το αδιαχώρητο. Μέχρι από την Ξάνθη και το Διδυμότειχο κατέβαιναν οι μερακλήδες (και ματσωμένοι), να τ' ακουμπήσουν μεγαλοπρεπώς στα λαμπερά πόδια των βεντετών και να κάνουν το κομμάτι τους. Ο «Φλοίσβος» ήταν ένα απ' αυτά τα ευαγή ιδρύματα.

Τη «θεά» την πρωτοαντικρίσαμε στο καμαρίνι της, όπου μας έμπασε ένας πασιχαρής, για τη διαφήμιση που θα του γινόταν, μαγαζάτορας. Μόλις πριν από λίγη ώρα είχε φτάσει από το αεροδρόμιο και είχαν πέσει πάνω της μακιγιέζ, κομμώτριες και αμπιγιέζ, να τη φέρουν σε λογαριασμό. Δεν μπορώ να πω ότι έμεινα έκθαμβος. Κάτι οξυζεναρισμένα μαλλιά τυλιγμένα στα μπικουτί είδα, μια ακαθορίστων χαρακτηριστικών μούρη παστωμένη στις κρέμες και μια ρόμπα χρυσαφιά καπιτονέ. Έ, δεν ήταν ακριβώς και για εξώφυλλο στο «Playboy»!

Με το που μας είδε να μπουκάρουμε, η ντίβα, πάτησε τα ούρλα.

—Τι θέλουν αυτοί εδώ; Πάρτε τους έξω αμέσως. ΑΜΕΣΩΣ!

Ο Σεραφείδης μου 'κανε νόημα «μην ανησυχείς» και πήρε την κατάσταση στα χέρια του.

—Κυρία Ντίνα, είπε με τη γνωστή του αυτοπεποίθηση. Είμαστε από την εφημερίδα...

—Χέστηκα! φώναξε έξαλλη η Ντίνα. Χέστηκα από πού είσαστε. Τσακιστείτε να βγείτε έξω.

Η αυτοπεποίθηση του δαιμόνιου δέχτηκε ολέθριο πλήγμα. Έκανε μια ακόμη απόπειρα.

—Ήρθαμε για μια συνέντευξη...

Η Ντίνα άρπαξε μια βούρτσα και την ανέμισε στον αέρα με πολεμόχαρη διάθεση.

—Τώρα τι καταλαβαίνεις, χοντρέ; φώναξε. Να σου φέρω τη βούρτσα στη μάπα;

Ο άτυχος Σεραφείδης πήρε μια βαθιά ανάσα κι αποφάσισε να βάλει σ' ενέργεια τα μεγάλα μέσα. Το μαγικό φωνήεντο που λέγαμε.

—Μάκης, ψέλλισε.

—Χαίρω πολύ και τώρα δίνε του, πριν σε τσαλακώσω.

—Δεν καταλάβατε, τραύλισε ο δύστυχος δημοσιογράφος. Δεν είμαι εγώ ο Μάκης. Ο Μάκης είναι φίλος μου.

Εδώ φαίνεται ότι κατάφερε να τη μπλοκάρει. Η τραγουδιάρα στράφηκε και μου 'ρίξε μια ματιά, φάνηκε να ημερεύει προς στιγμήν (ατελείωτε Μπάμπη!)...

—Ε, εντάξει, δεν λέω, ωραίο τεκνό, είπε. Και τι θέλεις τώρα, να κάνω αχ! και να λιποθυμήσω;

—Όχι, όχι, διαμαρτυρήθηκε ο δικός μου. Αυτός είναι ο Μπάμπης, ο φωτογράφος μου, ο Μάκης είναι άλλος.

Η ντίβα είχε φαίνεται αρχίσει να το γλεντάει.

—Και τι με νοιάζει εμένα, ρε αγόρι μου, ποιος είναι ο Μπάμπης και ποιος ο Φούφουτος; Εγώ θέλω να ετοιμαστώ, να βγω στο κοινό, να με αποθεώσει. Θα την κάνετε τώρα με το καλό ή να φωνάξω τα παιδιά τα φουσκωτά να σας βοηθήσουν;

—Εννοώ, είμαι φίλος του Μάκη, είπε γρήγορα-γρήγορα ο κάθιδρος τώρα ρεπόρτερ. Του κυρίου Τσιλιβίθρα...

Εδώ πια θα λυνόταν η παρεξήγηση και θα γινόμασταν δεκτοί μετά βαίων και κλάδων. Αλλά...

—Ε, και;

Ο Σεραφείδης ήταν πια να τον κλαίνε οι ρέγκες.

—Ο Μάκης, τραύλισε. Ο Μάκης... Εγώ κι ο Μάκης, μιλάμε, είμαστε κολλητοί... Από το σχολείο... το στρατό... αχώριστοι...

Η Ντίνα τον λυπήθηκε.

—Σιγά, ρε, θα πάθεις τίποτα, του κάνει. Σιγά...

Και γυρίζοντας σε μένα.

—Εσύ, τεκνό, δεν λες τίποτα;

—Τι να πω; μουρμούρισα ρίχνοντας ανήσυχες ματιές στη βούρτσα, που εξακολουθούσε να κραδαίνει στο χέρι, αν και κάπως πιο χαλαρά.

—Με δικά σου λόγια, μ' ενθάρρυνε αυτή. Τι διάολο ζητάτε εδώ μέσα;

—Ήρθαμε για τη συνέντευξη, είπα.

Μου έριξε μια ματιά από πάνω μέχρι κάτω.

—Με δουλεύεις, αγόρι; Ήρθατε για συνέντευξη με το που ξεμπούκαρα από το αερόπλανο; Με το μπικουτί στο μαλλί και με την κρέμα στη μάπα; Επικοινωνείτε, ρε, με το μυαλό σας ή μπας και λειτουργείτε με δανεικό;

—Ήρθαμε απλώς να σας παρακαλέσουμε να μας παραχωρήσετε μια συνέντευξη μετά το τέλος του προγράμματος, της εξήγησα μονοκοπανιάς —γιατί καταλάβαινα ότι αυτή εδώ δεν χωράτε! Συγγνώμη αν προκαλέσαμε ενόχληση.

Για πρώτη φορά η παστωμένη φάτσα έσκασε σ' ένα χαμόγελο.

—Και γιατί δεν το λέγατε από την αρχή, ρε καλόπαιδο; Έκανε. Πώς είπαμε το ονοματάκι σου;... Μάχης;

—Μπάμπης, διόρθωσα εγώ μετά φόβου Θεού.

—Εντάξει, ρε Μπάμπη, αναστέναξε η ντίβα. Τώρα που ξηγίεσαι σπαθί συνεννοηθήκαμε. Εντάξει. Συνέντευξη θέλεις, αγόρι μου, θα την έχεις. Άντε τώρα, πάρε τον χοντρό και πάτε να καθίσετε στην αίθουσα κι άμα τελειώσει το πρόγραμμα με το καλό, πάλι εδώ είμαστε...

Βούτηξα τον ταλαίπωρο ρεπόρτερ από το μανίκι και τον έσπρωξα προς την πόρτα.

Η ντίβα με φώναζε πριν βγούμε.

—Και πού 'σαι, Μπάμπη... Πες του μαίτρ να σας σερβίρει ένα «Τσίβας», από πάρτη μου.

Βγήκαμε από τα καμαρίνια και περάσαμε, σαν βρεγμένες γάτες, στην κατάμεστη αίθουσα. Ο Σεραφείδης απαρηγόρητος.

—Μιλάμε, ρε μάγκα μου, να μου το κάνει εμένα αυτό, η κουφέλα! Εμένα, ρε, τον κολλητό του κολλητού της! Ποια νομίζεις ότι είσαι, μωρή καριόλα, που μέχρι χθες τον έπαιρνες πίπα στα γκαρσόνια για να κοινομήσεις κάνα έξτρα κατοστάρικο; Ε;

Ποια νομίζεις ότι είσαι; Που σε πήραμε ξεβράκωτη από το δρόμο, μωρή πατσούρω, και σε ντύσαμε και σε κάναμε κυρία, να πούμε... Αλλά δεν φταις εσύ, εμείς φταίμε που σου δώσαμε αξία.

Μας στρίμωξαν όπως-όπως σ' ένα τραπέζι της συμφοράς, δίπλα στους καμπινέδες, και μας έφεραν κι ένα ποτό, που θα μπορούσε να περάσει ίσως και για ούισκυ, «από το κατάστημα». Όταν διαβίβασα στο γκαρσόνι την επιθυμία της ντίβας σχετικά με το κέρασμα του «Τσίβας» εισέπραξα γέλιο.

—Ναι, καλά, δικέ μου..., είπε αυτός. Βολέψου τώρα με τη μπόμπα και πάλι καλά να λες.

Η κατάσταση που επικρατούσε μέσα σ' αυτή την αρένα των λεόντων ήταν άλλο πράγμα. Μια ορχήστρα της συμφοράς έπαιζε του σκοτωμού, με τα ασυντόνιστα μεγάφωνα στη διαπασών, οι «σταρ» της Σαββατιάτικης αρπαχτής διαδέχονταν ο ένας τον άλλο προκαλώντας φρενιτίδα ενθουσιασμού στους τυροκόμους, εργολάβους, μεγαλοχασαπάδες και γουναράδες που ήρθαν να κάνουν το κομμάτι τους και να ξεδώσουν. Το πιάτο έπεφτε σύννεφο, η γαρδένια το ίδιο, κάποιες γλάστρες συνοδείας είχαν ήδη βρει το δρόμο για το αναπόφευκτο τσιφτετέλι πάνω στα τραπέζια... Γινόταν γενικά το έλα να δεις. Για μένα ήταν σαν να είχα μόλις προσγειωθεί στον πλανήτη Άρη, γιατί ήταν βλέπεις η πρώτη μου φορά σε τέτοιο περιβάλλον. Όλα μου φαινόταν εξωτικά, όλα περίεργα.

Όταν καμιά φορά ήρθε η σειρά της μεγάλης Ντίνας να κάνει το νούμερό της η αίθουσα σείστηκε συθέμελα. Τα γκαρσόνια δεν προλάβαιναν να σκουπίζουν θραύσματα και λελουδικά, από την πίστα. Πόλεμος!

Εδώ πρέπει να ομολογήσω ότι εντυπωσιάστηκα κι ο ίδιος. Γιατί, το πλάσμα που πιλάτευε ηδυπαθώς το ασύρματο μικρόφωνο κάτω από το φως των προβολών καμιά σχέση δεν είχε με τον εφιάλτη που μας υποδέχτηκε, τόσο φιλόξενα, πριν από λίγο στο καμαρίνι. Εδώ είχαμε να κάνουμε με μια μεταμόρφωση στυλ Δόκτωρ Τζέκυλ και Μίστερ Χάϊντ, ρε παιδί μου!

Σφιγμένη σε μια στενάχωρη, μακριά, λαμέ τουαλέτα, που άφηνε το δεξί μπούτι ελεύθερο σε κοινή θέα, με το σχεδόν πλατινέ μαλλί να πέφτει καταρακτωδώς στους γυμνούς της ώμους,

με το καραβαμμένο μάτι να πετάει αστραπές και μια κίνηση να κολάζει άγιο, τούτη εδώ δεν είχε καμιά συγγένεια με το φάντασμα που μόλις είχα γνωρίσει. Η όλη εικόνα βέβαια έκανε «γαβ, γαβ», αλλά, πώς να το κάνουμε, η κυρία σίγουρα είχε τσαγανό.

—Σιγά το κελεπούρι! μόρφασε ο —ακόμα πληγωμένος— Σεραφείδης όταν του επεσήμανα τις διαπιστώσεις μου. Σιγά τη θεά! Κάτσε και θα δεις πώς θα σου την ξετινάξω εγώ στη συνέντευξη.

Και πράγματι.

Η —αποθεωμένη και μεταμορφωμένη τώρα— Ντίνα μας δέχτηκε, καταπώς είχε υποσχεθεί, στο καμαρίνι της, μετά το πέρας της παράστασης. Και χωρίς γαβγίσματα τη φορά αυτή. Μέχρι ουίσκυ μας κέρασε —όχι από τη μπόμπα, το άλλο.

—Λοιπόν, τεκνό..., μου κάνει χαμογελώντας και αγνοώντας παντελώς τον εκδικητικό Σεραφείδη, που είχε βγάλει μπλοκάκια, μολύβια και μαγνητόφωνα. Πώς σου φάνηκα;

—Τι να σας πω... έμεινα άφωνος! κατάφερα ν' αρθρώσω (γιατί έτσι όπως είχε σταυρώσει τις ποδιές της, αντί να τη φωτογραφίζω εγώ με φωτογράφιζε εκείνη —και μάλιστα με στρομπο-φλάς χιλιάδων κηρίων).

Της άρεσε.

—‘Ντάξ’, ρε μικρέ, είπε με κατανόηση. Δεν είσαι ούτε ο πρώτος, ούτε ο τελευταίος, να πούμε. Εδώ έχουν πάθει την πλάκα τους βιομήχανοι κι εφοπλιστές και δεν θα την πάθεις εσύ, που είσαι και τεκνό άβγαλτο;

Ο Σεραφείδης ξερόβηξε κι άρχισε τις κλασικές ερωτήσεις, από πού και πώς ξεκίνησε, πού θα φτάσει, τι δυσκογραφική δουλειά ετοιμάζει, τι καλλιτεχνικά σχέδια υπάρχουν... τέτοια. Η Ντίνα απαντούσε σε όλα με κείνη την αποπλιστική της μετριοφροσύνη που σου πάγωνε το αίμα.

—Η Ντίνα Μπούλα τους έχει σβήσει όλους στη Νύχτα, έλεγε. Μιλάμε, ότι δεν υπάρχει, ούτε θα υπάρξει, άλλο τέτοιο όνομα στη Νύχτα με τη διάρκεια, το ρεύμα και την ποιότητα τη δικιά μου. Να το γράφεις αυτό, χοντρέ. Κι όσο για φωνή, ε καλά! Εκεί δεν μας τη βγαίνει πια καμιά κότα. Μιλάμε ότι, να καθίσω εγώ

να σου πετάξω μια όπερα, να σου φύγει ο τάκος! Εμένα, ρε, με παρακαλάνε από το Λας Βέγκας και δεν πάω. Να σου πω τώρα ότι μου τηλεφωνάει κάθε μέρα ο Χούλιο Ιγκλέσιας, να κάνουμε δίσκο μαζί και τον έχω στο περίμενε; Ή που μ' έχει κάνει χρυσή ο Αγγελόπουλος να παίξω σε έργα; Τι να σου λέω τώρα... Αφού αυτά είναι γνωστά και στις πέτρες, να πούμε. Ρώτα τίποτ' άλλο.

—Και η ιδιωτική σας ζωή; αποτόλμησε ο δαιμόνιος. Πώς είναι η ιδιωτική σας ζωή; Εννοώ, υπάρχει τίποτα..., κανένα αίσημα;...

Η ντίβα έβαλε τα γέλια.

—Εσύ τι λες, ρε χοντρέ; του έκανε. Μοιάζω για κάνα κοριτσάκι που τη βγάξει στο μοναχικό, με δονητή και έτσι; Άσε, καλύτερα μην αρχίσουμε να λέμε ονόματα και κλείσουμε σπίτια και οικογένειες. Ένα μόνο έχω να σου πω... Έτσι και κάνω νά εγώ το δαχτυλάκι μου πέφτει κυκλοφοριακή συμφόρηση, να πούμε. Δεν θυμάμαι, για να σου δώσω να καταλάβεις, να 'χω βάλει στο μάτι σερνικό και να μην το 'χω πάρει, με τα τσαρούχια που λένε, έτσι; Μιλάμε δηλαδή, όχι μόνο τώρα, που είμαι διάσημη, αλλά κι εξαπανέκαθεν. Δεν υπάρχει σερνικό που να του πω «κάτσε» και να μη μου καθίσει. Μιλάω σωστά, τεκνό;

—Πολύ σωστά, τραύλισα εγώ.

—Και τα ενδιαφέροντά σας; επέμεινε ο Σεραφείδης, που δεν έβλεπε με καλό μάτι την εμφανή προτίμηση που έδειχνε η θεά στο άτομό μου. Έξω από τα καλλιτεχνικά εννοώ. Διαβάζετε βιβλία, για παράδειγμα;

—Και βέβαια διαβάζω, τι με πέρασες, για καμιά άσχετη;

—Και τι διαβάζετε; επέμεινε ο δαιμόνιος με κακεντρέχεια.

—Τα πάντα, ρε παιδί μου, πώς το λένε... Τα πάντα. Από ψυχολογία μέχρι αστρολογία, να πούμε. Ότι μου πέφτει στα χέρια του ξηγιέμαι κανονικά.

—Ένα βιβλίο που διαβάσατε τελευταία;

—Την εγκυκλοπαίδεια, ήρθε η πληρωμένη απάντηση από τη διαβαστερή τραγουδιάρα και τον βούλωσε.

Ο Σεραφείδης προσπάθησε να τη στριμώξει και μ' άλλες

ερωτήσεις αυτού του φυράματος, αλλά η Ντίνα είχε αρχίσει να βαριέται.

—Τέρμα οι κουβέντες, χοντρέ, του ανακοίνωσε στο τέλος. Και πολλά που είπαμε. Μέχρι εδώ ήταν το έργο. Άντε, μάζευτα τώρα κι άδειασέ μας τη γωνιά. Εγώ και το τεκνό από 'δώ έχουμε να φροντίσουμε για τις φωτογραφίες.

Και τις φροντίσαμε.

Την επομένη το μεσημέρι έβγαινα από το «Μακεδονία Παλλάς», με το κεφάλι κουδούνι και το κορμί ερείπιο, αλλά έχοντας επιτελέσει στο ακέραιο το καθήκον μου απέναντι στην εφημερίδα και το αναγνωστικό κοινό.

Ο αρχισυντάκτης είδε τα proofs των φωτογραφιών και κόντεψε να πάθει έμφραγμα.

—Πώς τα κατάφερες και πήρες τέτοιες πόζες, ρε παιδάκι μου; ανέκραξε. Εδώ μιλάμε για την περίπτωση!

—Ε, χρειάστηκε να θυσιάσω λιγάκι, ομολόγησα —όχι χωρίς κάποιο ίχνος κρυφής υπερηφάνειας, να λέμε την αλήθεια.

—Ναι, αλλά έτσι και τις δημοσιεύσουμε αυτές θα μας κλείσουν μέσα με το νόμο περί ασέμνων!

Η ιστορία με τη Ντίνα δεν σταμάτησε εκεί.

Το επόμενο Σαββατοκύριακο, που ήρθε για την αρπαχτή, μου τηλεφώνησε στην εφημερίδα και με καπάρωσε για τη διάρκεια της παραμονής της στη συμπρωτεύουσα. Το ίδιο και το μεθεπόμενο και το παραμεθεπόμενο.

Δεν μπορώ να πω ότι δεν κολακεύομαι από την προτίμηση αυτή. Άλλωστε ήταν μια καλή ένεση για την αυτοπεποίθησή μου, που δεχόταν σοβαρά πλήγματα την εποχή εκείνη με την περίπτωση της Φωφώς —αν θυμόσαστε. Αλλά, όσο να 'ναι, κάπου δεν μου καλοταίριαζε το σκηνικό. Γιατί, κακά τα ψέματα, στον κόσμο της Ντίνας ένιωθα σαν τη μύγα μες στο γάλα. Άλλα ήθη, άλλες συνήθειες, άλλα κόλπα... Πού να προσαρμοστώ εγώ, ο ξενοσπουδαγμένος; Και δεν ήταν μόνο το μπουζουκοπεριβάλλον που μου την έδινε κατακέφαλα, ήταν και η απίστευτη αμορφωσιά της ντίβας, που έπαιρνε συχνά διαστάσεις τραγικές. Μιλάμε,

η γυναίκα, πέρα από τα άσματα που έλεγε, δεν είχε ιδέα για τίποτα! Άνοιγε το στόμα της και βγαίνουν κατσαρίδες! Και δεν το βούλωνε να πεις... Όχι, ήθελε να κάνει από πάνω κι επίδειξη γνώσεων. (Ποιος είναι ο Άρμστρογκ; Εκείνος ο αράπακλας, ο τραγουδιάρης, που πήγε και στο Φεγγάρι. Τέτοια και χειρότερα!). Κι εντάξει, στο βάθος, καλό παιδί ήταν η κακομοίρα –ποτέ δεν κατάλαβα αν ήταν εικοσιπέντε, τριανταπέντε ή σαρανταπέντε χρονών– αλλά και τα βούρλα είναι καλά, όμως δεν τα τρώμε.

Άσε πια το... σεξουαλικό.

Ένα περίεργο πράγμα λοιπόν. Το ‘χω παρατηρημένο, λες και το κάνουν επίτηδες, και μου πέφτουν όλες οι σαλταρισμένες περιπτώσεις πάνω μου. Παράπονο το ‘χω, μια φορά, να βρεθώ με μια γυναίκα φυσιολογική, ρε παιδί μου! Μια φορά κι ας πεθάνω!

Τούτη εδώ ήταν ένα περίεργο κράμα. Κάτι μεταξύ Αντιγόνης και Φωφώς! Κι εξηγούμαι. Στις αναγνωριστικές αφιμαχίες, μέχρι να φτάσουμε στο κυρίως πιάτο, γινόταν κανονική μάχη, με πυροβολικό, τεθωρακισμένα, αεροπορία και ναυτικό, τα πάντα σε κατάσταση αμόκ. Σε σημείο να ζητάς έλεος δηλαδή, όχι αστεία! Μόλις όμως φτάναμε στον λόφο και ήταν να στήσουμε τη σημαία, το σκηνικό άλλαζε ως δια μαγείας. Τέλμα, βάλτος και των γονέων. Άλλο πράγμα! Πώς γίνεται, όταν βρίσκεσαι στο μάτι του κυκλώνα, όπου δεν κουνιέται, κυριολεκτικά, φύλλο; Έτσι. Ολική μετάλλαξη! Σκέτη επιστημονική φαντασία. Και να ‘χεις από πάνω και τις παραινέσεις του τύπου “Έλα παιδάρά μου...”, “Έλα αντρούτσο μου...”, “Τι μου κάνεις, Μπάμπη μου;...”. Αλλά είμαι σίγουρος ότι, αν της πετύχαινε κανένα φωτορομάντζο κείνη την ώρα, πολύ ευχαρίστως θα το τσάκιζε. Μυστήριο!

Μια, δυο, τρεις, πέντε, δέκα φορές... Φρικάρισα στο τέλος.

—Καλά, της λέω μια μέρα. Εγώ τώρα γιατί έχω την εντύπωση ότι είσαι αλλού;

—Τι θες να πεις; μου κάνει υποψιάρικα.

—Ξέρω ‘γώ, ρε κορίτσι μου; Νά, έχω την εντύπωση ότι δεν συμμετέχεις και πολύ...

Αυτό δεν της άρεσε καθόλου.

—Δηλαδή, τι θες να πεις, ρε μαγκάκι; μου κάνει. Θες να πεις ότι δεν τη βρίσκω, να πούμε;

—Τη βρίσκεις; ενδιαφέρθηκα.

Αγρίεψε.

—Εσύ τι λες;

—Τι να σου πω... Μπορεί να τη βρίσκεις πριν. Μετά όμως;

Με άρπαξε από το γιακά.

—Άκου να σου πω, αγόρι, πάτησε τις φωνές. Είσαι πολύ μικρός εσύ για να πεις εμένα ότι δεν κάνω καλό κρεβάτι. Ακούς; Εμένα, ρε, με παρακαλάνε εφοπλιστές και βιομήχανοι και δεν τους κάθομαι. Αλλά δεν φταις εσύ, εγώ φταίω που σου 'δωσα σημασία.

Προσπάθησα να την καλμάρω.

—Δεν είπα ότι δεν κάνεις καλό κρεβάτι, βρε μάνα μου, είπα. Απλά, αναρωτιέμαι αν τη βρίσκεις όσο καλά τη βρίσκω εγώ.

—Εσύ τι λες;

—Εγώ πού να ξέρω; Γι' αυτό ρωτάω.

—Εσύ τη βρίσκεις;

—Εγώ τη βρίσκω.

—Ε, τότε, κάνε τη δουλειά σου και μην το ψάχνεις, μ' αποστόμωσε.

Να μην το ψάχνω, αλλά με τις τρελές που είχα μπλέξει σύντομα θα χρειαζόμουν ψυχίατρο ο ίδιος.

Αυτό το βιολί κράτησε δυο-τρεις μήνες. Εγώ πια, το περίφημο παιδί-λάστιχο! Από τη μια να προσπαθώ να συγκινήσω τη Φωφώ κι από την άλλη να βγάλω νόημα με τη Ντίνα. Κόλαση! Μετά, μπουχτισμένος, άρχισα να κάνω νερά. Ένα Σαββατοκύριακο προφασίστηκα επείγουσα αποστολή της εφημερίδας, ένα άλλο δήθεν ότι η μάνα μου ήταν άρρωστη κι έπρεπε να πάω να τη δω... Τα συνηθισμένα. Αλλά η τραγουδιάρα δεν ήταν απ' τα παιδάκια που μαςάνε. Έτσι, την τρίτη φορά που πήγα να το

στρίψω κανονικά μ' άρπαξε από τον γιακά και με κόλλησε στον τοίχο.

—Άκου να δεις, μαγκάκι, μου σφύριξε μέσα από τα δόντια της. Όταν εσύ πήγαινες, εγώ ερχόμουν, έτσι; Αυτά τα σου, ξου, μου, του, δεν περνάνε σε μένα. Αν θες να την κάνεις, πες μου να το ξέρω. Όχι τίποτις άλλο δηλαδή, αλλά για να μη βάλω να σε σαπίσουν στο ξύλο τζάμπα και βερεσέ.

Η προειδοποίηση ήταν σαφής και to the point. Μαζεύτηκα κι εγώ λοιπόν κι άρχισα να επεξεργάζομαι σχέδια διαφυγής, που όμως, δυστυχώς, για την ώρα τουλάχιστον, φαίνονταν ουτοπικά κι απραγματοποίητα. Έτσι το βιολί συνεχίστηκε, με τις θυελλώδεις εισαγωγές και τις παραινέσεις, που τώρα είχαν δυναμώσει σε ένταση και φαντασία —στην προσπάθειά της να με πείσει υποθέτω— και το παραδοσιακό ξεφούσκωμα κατόπιν. Κι εκεί που είχα αρχίσει να απελπίζομαι έγινε ξαφνικά φως.

—Δεν μου λες, μου κάνει σε μια στιγμή η βασίλισσα της πίστας εκεί που συμπλεκόμασταν. Εσύ δηλαδή όλο έτσι, με το γάντι, τις περπατάς τις γυναίκες;

—Δηλαδή πώς να τις περπατήσω; απόρησα εγώ —γιατί τέτοιες ώρες, τέτοια λόγια.

—Θέλω να πω, δεν τραβάς και καμιά σφαλιάρα καμιά φορά, έτσι, για να σπάσει ο πάγος;

Ορίστε;

—Δεν έτυχε, μουρμούρισα απελπισμένος, γιατί κάτι τέτοιες στιγμές η φιλοκουβεντούλα έχει μάλλον ολέθριες συνέπειες στη σωστή λειτουργία ορισμένων οργάνων.

—Δεν τη βρίσκεις δηλαδή; επέμεινε.

—Πού να ξέρω; νευρίασα εγώ, που άρχισα να χάνω τ' αυγά και τα πασχάλια.

—Δεν δοκιμάζεις;

Την κοίταξα κατάπληκτος.

—Πώς να δοκιμάσω δηλαδή;

—Εδώ, σε μένα.

—Να σε... δείρω!!!

—Ε, δεν είπαμε και να με σκοτώσεις κιόλας... Αλλά, κάνα-
-δυο σφαλιάρες, όλο και θα πιάσουν τόπο.

Και πράγματι.

Και το μυστήριο ήρθε και λύθηκε. Και η σεξουαλική μας ζωή μπήκε σε μια άλλη φάση, όπου οι παραινέσεις αντικαταστάθηκαν από χαστούκια κι όλα ήρθαν και μπήκαν στη «φυσιολογική» τους θέση. Έκτοτε, κάθε φορά που βρισκόμασταν, πλακωνόμασταν κανονικά και την «καταβρίσκαμε». Νά, που αποδεικνύεται περίτρανα ότι κάθε πρόβλημα έχει τη λύση του τελικά. Ούτε ψυχίατροι, ούτε κοινωνικοί λειτουργοί, ούτε παιδοψυχολόγοι, ούτε τίποτα. Ένα ζευγάρι ανάποδες κι όλα ωραία και καλά. Και μην έρθει να μου πει κανείς ότι δεν είναι περίεργη μηχανή ο άνθρωπος!

Η ιστορία —με το σεξουαλικό λυμένο— πήγαινε μια χαρά κι ένας Θεός ξέρει πού θα ‘βγαζε αν εκείνη την αποφράδα Κυριακή του Αυγούστου...

Συνόδεα τη Ντίνα στο αεροδρόμιο, όπου θα ‘παιρνε το αεροπλάνο της επιστροφής στην Αθήνα και ήμασταν στα τελευταία σοροπάτα αποχαιρετίσματα, όταν ξαφνικά νιώθω ένα βαρύ —και άβολα γνώριμο— χέρι πάνω στον ώμο μου. Γυρίζω και τι να δω!

Η Αντιγόνη, η αγαλμάτινη δισκοβόλα μου, στεκόταν μπροστά μου, σε όλο το μυώδες μεγαλείο της και με ατένιζε! Για μια στιγμή νόμισα ότι έχω παρακρούσεις, αλλά όταν άκουσα τη φωνούλα της να με προσφωνεί κατάλαβα ότι έβλεπα απλά ένα κακό όνειρο.

—Να που μόνο βουνό με βουνό δεν σμίγει, λέχτρο!

—Αντιγόνη! ανέκραξα.

—Αντιγόνη! ακούω σαν ηχώ τη φωνή της Ντίνας από δίπλα.

—Εσύ, κότα, μύχο. Τώρα μιλάνε τα σερνικά, την αποστόμωσε η θηρία.

Το κεφάλι μου άρχισε να γυρίζει σαν σβούρα —όπως συμβαίνει κάθε που μπλέκομαι σε καταστάσεις που δεν καταλαβαίνω. Τι γινόταν εδώ πέρα; Η Αντιγόνη και η Ντίνα γνωρίζονταν!

—Αντιγόνη, πώς βρέθηκες εδώ; κατάφερα να ψελλίσω, περισσότερο για να πω κάτι παρά επειδή μ' ενδιέφερε.

—Γιατί, είχες την εντύπωση ότι θα ξεφεύγατε έτσι; γρύλισε η τεράστια.

—Ποιος να ξεφύγει;... Πού;... Από ποιόν; τραύλισα.

—Εσύ κι αυτή η ξελιγωμένη, προσδιόρισε υποχρεωτικά η Αντιγόνη δείχνοντας με το δυσκοβόλο χέρι της τη «δικιά μου».

—Αντιγόνη, να σου εξηγήσω..., αποπειράται αυτή.

Όπου η Αντιγόνη της αστράφτει ένα ξεγυρισμένο φούσκο που την πέταξε φαρδιά-πλατιά πάνω στις βαλίτσες.

—Είπα, οι κότες κάνουν μώκο όταν καθαρίζουν τα σερνικά, είπε.

Και γυρίζοντας σε μένα με άδραξε από το γιακά —μανία κι αυτή.

—Εσύ πάλι, ρε τσόφλι, περνιέσαι για επιβήτορας;

—Αντιγόνη...

Και μου αμολάει μια ριπή από φούσκους. Δυστυχώς, έτσι που με κράταγε, δεν γινόταν να σωριαστώ και να καθαρίσω μ' αυτή την πρώτη δόση.

—Μίλα, ρε. Νόμιζες ότι θα μου φας τη γκόμενα κι εγώ θα καθόμουν με σταυρωμένα χέρια να κρατάω φανάρι;

Ορίστε;;;!!!

Όπου μια δεύτερη ριπή φούσκων μου άνοιξε τη μύτη και με πήραν τα αίματα.

Η δυσκοβόλα μ' άφησε να σωριαστώ, αηδιασμένη, κι άδραξε την... πέτρα του σκανδάλου από τα μαλλιά.

—Μάζευτα και πάμε, τη διατάζει. Και πού 'σαι... Οι Σαλονίκες και οι πουστιές κομμένες. Δεν το κουνάς ξανά απ' την Αθήνα, μακάρι και να σε δέσω με χειροπέδες στο κρεβάτι, παλιοτσουλί.

Η Ντίνα, τελείως υποταγμένη, μάζεψε τα συμπράγκαλά της και την ακολούθησε.

—Ναι, Αντιγόνη μου. Ότι πεις, Αντιγόνη μου... Να σου εξηγήσω... Πρόκειται περί παρεξήγηση...

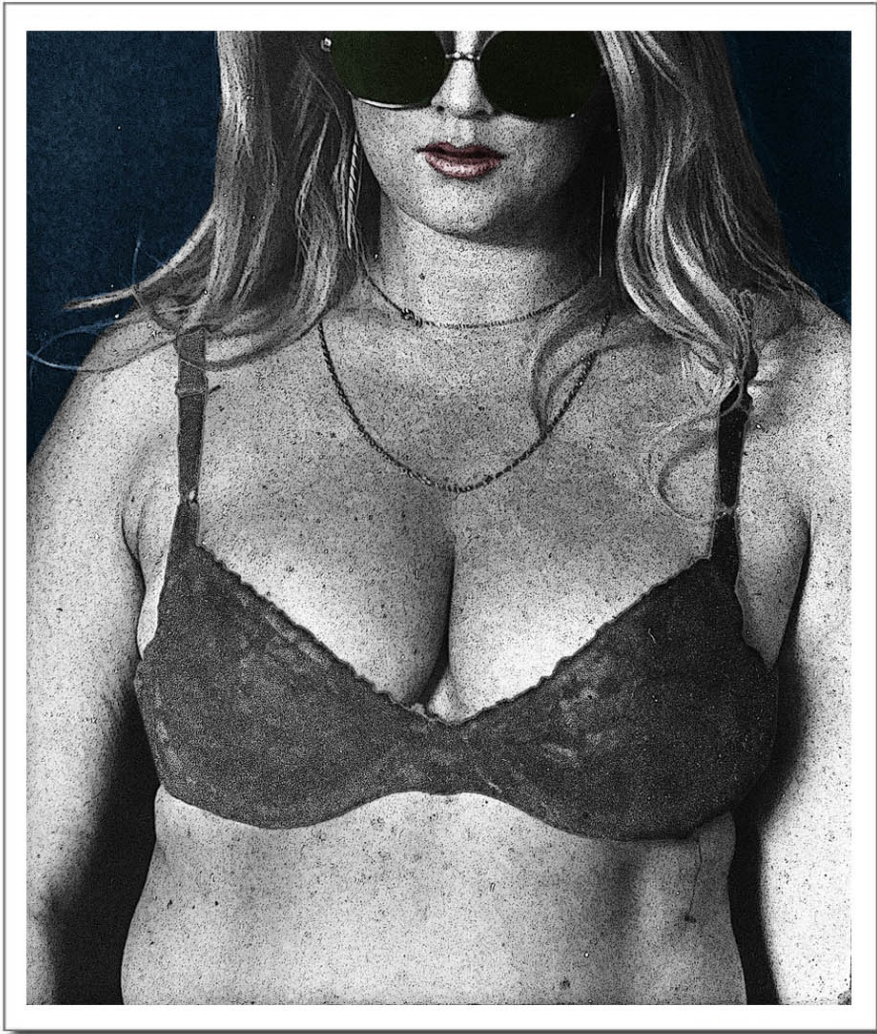
Αλλά η «παρεξήγηση» ήταν ξαπλωμένη φαρδιά-πλατιά στο βρώμικο δάπεδο του αεροδρόμιου, με ματωμένα μούτρα και τις έβλεπε, σαν μέσα σε εφιάλτη, να απομακρύνονται χέρι-χέρι προς τον χώρο επιβίβασης.

Ένας καλός άνθρωπος με βοήθησε να σταθώ στα πόδια μου, ένας άλλος μου έδωσε ένα χαρτομάντιλο να σκουπιστώ, κάτι άλλοι, λιγότερο πονόψυχοι, με κοίταγαν και κρυφογέλαγαν... Και μια ξανθιά, τροφαντή, αεροσυνοδός με ρώταγε αν ήθελα να καλέσει ασθενοφόρο.

Πριν λιποθυμήσω θυμάμαι ότι σκέφτηκα “Τι ωραία βυζάκια και πόσο της πάει η στολή!”.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΜΑΓΑΖΙ το άνοιξα συνεταιρικά μ' έναν σχεδόν συνομήλικο, ομότεχνο και ομοιοπαθή, τον Μήτσο τον Καρδάρα. Δηλαδή, για να 'μαστε ειλικρινείς, η ιδέα δικιά του ήταν του ανθρώπου. Είχε κληρονομήσει πρόσφατα, από μια θεία του άκληρη, ένα μανάβικο κάπου στα Κάτω Πετράλωνα και τον είχε φάει ο καημός ν' ανοίξει φωτογραφείο. Όταν μου το 'πε, στην αρχή είχα τις επιφυλάξεις μου βέβαια, γιατί εντάξει, Κάτω Πετράλωνα δεν ήταν ότι καλύτερο ονειρευόμουν για την καριέρα μου. Αλλά, όπως γίνεται στις περιπτώσεις αυτές, πες-πες, στο τέλος μ' έψησε. Έτσι, με κάτι λεφτουδάκια που είχα μαζέψει από 'δώ κι από κει και μ' ένα γενναίο τσοντάρισμα από την οικογένεια, μπήκα συνεταιίρος στο «Φώτο Κλικ - Καλλιτεχνικόν Φωτογραφείον» και ξεκινήσαμε.

Το μαγαζί ήταν μια τρύπα της συμφοράς βέβαια. Μας βγήκε ο πάτος να το συμμαζέψουμε και να το φέρουμε κάπως σε λογαριασμό, αλλά όπως ήταν δικό μας και το πρώτο μας, καμαρώναμε σαν τα γύφτικα σκεπάρνια. Ο εξοπλισμός μας, της συμφοράς κι αυτός, εκ των ενόντων μαζεύτηκε –να σκεφτείτε ότι τα «σποτ» για το «στούντιο» τα βουτήξαμε (νύκτωρ και ακροποδητί) από φωταγωγήσεις μνημειακών κτιρίων! Όπως και να 'χει το πράγμα όμως ήμασταν νέοι, άσχετοι κι ως εκ τούτου αισιόδοξοι, οπότε δεν κωλώναμε μπροστά σε τίποτα. Το πώς επιβιώσαμε τον πρώτο καιρό, μέχρι να μπούμε στο νόημα και να στρώσουμε, ήταν θαύμα. Υποθέτω πως, αν δεν είχαμε την ευγενή αρωγή των δικών μας, τότε, θα είχαμε βάλει λουκέτο από τον πρώτο μήνα. Σιγά-σιγά όμως κάπως έστρωσαν τα πράγματα κι αρχίσαμε να κουτσοεπιβιώνουμε, δηλαδή να πληρώνουμε τους λογαριασμούς και να βάζουμε κι από ένα (ξεφτιλέ) χαρτζιλίκι στην τσέπη μας, ελπίζοντας σε καλύτερες μέρες που σίγουρα δεν θ' αργούσαν να ξημερώσουν.

Βέβαια, η γειτονιά δεν ήταν κανένα Κολωνάκι –το ‘παμε αυτό–, δεν είχε την κίνηση που θα βοηθούσε μια τέτοια «καλλιτεχνική» επιχείρηση ν’ απογειωθεί, αλλά όλο και κάτι γινόταν. Καμιά «εβδομαδιαία», τίποτα φωτογραφίες για διαβατήρια, ταυτότητες και βιβλιάρια συντάξεων, τίποτα μεγεθύνσεις και ρετουσαρίσματα παλιών φωτογραφιών (του «μακαρίτη» που μας απόνθανε κι έπρεπε να τον κρεμάσουμε στο σαλόνι), καμιά εμφάνιση ερασιτεχνικών ασπρόμαυρων, αλλά κυρίως κάλυψη γάμων και βαφτισιών –που ήταν και η κύρια πηγή εσόδων μας– τα βολεύαμε. Δεν ήταν ακριβώς αυτό που ονειρευόμασταν, ήταν όμως μια αρχή.

Τη δουλειά την είχαμε μοιράσει ως εξής: Ο μεν Μήτσος, που δεν μπορούσε με τίποτα να κλείνεται σε τέσσερις τοίχους, είχε αναλάβει τα «εξωτερικά» –αυτός έτρεχε σε εκκλησίες και νεκροταφεία, καθώς και για εφόδια και λογαριασμούς–, εγώ δε τα «εσωτερικά» –εμφανίσεις, φωτογραφήσεις στο στούντιο κι ότι τέλος πάντων είχε σχέση με το μαγαζί. Αυτό με βόλευε μια χαρά, γιατί δεν υπήρχε περίπτωση να φανταστώ τον εαυτό μου –και το ταλέντο μου– να ξεπέφτει σε τέτοιες χαμερπείς ενασχολήσεις, αυτά που πάντα χλεύαζα. Κράταγα λοιπόν το μαγαζί, που δεν ήταν και κανένα κέντρο διερχομένων πια, έκανα το νοικοκυριό, άλλαζα συχνά τη βιτρίνα –κράχτης για πελάτες–, εμφάνιζα τα φιλμ και τύπωνα και γενικά κοπροσκύλιαζα μια χαρά, λύνοντας τον περισσότερο καιρό σταυρόλεξα και χαζεύοντας την κίνηση στο δρόμο.

Έτσι ήταν που σταμπάρισα και τις γειτόνισσες.

Με τον ερχομό της άνοιξης, κάθε πρωί, αφού σκούπιζα και συγύριζα, έβγαζα μια πάνινη πολυθρόνα στο κατώφλι, κάτω από μια ασθενική κληματαριά, και την άραζα χαζεύοντας και περιμένοντας πελάτες, γιατί μ’ έπιανε στούφος να κλείνομαι στη σκοτεινή κι ανήλιαγη τρύπα, αποκλεισμένος από τον έξω κόσμο –κάτι ήξερε ο Μήτσος που την κοπάναγε! Εκεί λοιπόν περνούσα το πρωινό μου –και τ’ απόγευμα, όταν δεν είχα δουλειά στον σκοτεινό θάλαμο– με το φραπεδάκι και το τσιγαράκι μου, ρεμβάζοντας και κόβοντας κίνηση. Τώρα μην φανταστεί κανείς ότι στο απόμερο δρομάκι μας –ούτε αυτοκίνητο δεν πέραγε– γινόταν χαλασμός Κυρίου. Λίγος κόσμος και πάντα οι ίδιες

φάτσες, φυσιογνωμίες της γειτονιάς που πηγαινοέρχονταν –σε μια βδομάδα τους έμαθα όλους με τα μικρά τους ονόματα (και τούμπαλιν)–, αλλά από το τίποτα καλό κι αυτό. Όχι ότι δεν υπήρχε καθόλου ενδιαφέρον δηλαδή.

Την κυρα-Τασία και τη φίλη της, την κυρα-Βούλα τις πρόσεξα από τις πρώτες κιόλας ημέρες των πρωινών μου ρεμβασμών.

Μεταξύ τριανταπέντε και σαράντα και οι δυο ήταν από τις πιο ενδιαφέρουσες παρουσίες στην κατά τα άλλα ήσυχη και μάλλον συνηθισμένη αυτή γειτονιά. Η Τασία ειδικά μου γυάλισε με το πρώτο. Μάλλον κοντούλα, με τσακίρικο μουτράκι και μάτι που πέταγε σπίθες, πάντα χαμογελαστή και πρόσχαρη, φόραγε συνήθως κάτι μπλουζάκια στενά που άφηναν να διαγράφονται προκλητικά τα ευμεγέθη στηθάκια της, τα φυλακισμένα σε σουτιέν δυο νούμερα μικρότερο από το κανονικό –συχνά δε χρώματος μαύρου– πράγμα που δεν ήταν βέβαια δυνατόν να διαφύγει της προσοχής μου. Η φίλη της πάλι, πιο βαριά και συμπαγής αυτή, αλλά με θεϊκά καπούλια, είχε ένα πρόσωπο βγαλμένο κατευθείαν από την Τσινετσιτά! Τέλεια χαρακτηριστικά, πρόσωπο κάτασπρο, πλαισιωμένο από μια κατάμαυρη κόμη που της έφτανε μέχρι τους ώμους και πάντα ντυμένη του κουτιού, δεν ήταν δυνατόν να μην την προσέξεις. Φαίνεται ότι ήταν παλιές φίλες εκτός από γειτόνισσες, γιατί πού τις έχανες, πού τις έβρισκες, όλο μαζί κυκλοφορούσαν. Λαϊκές περιπτώσεις βέβαια, η μια ήταν παντρεμένη μ' ένα φαναρτζή, η άλλη μ' ένα μπακάλη, αλλά κείνη την εποχή –που τα 'χα μπλέξει με μια κρούκωλη Αυστραλέζα– εμένα μου φάνταζαν θεές. Αμέσως βέβαια το μυαλό μου άρχισε να παίρνει τις συνηθισμένες του στροφές.

—Καλημέρα σας, κύριε Μπάμπη.

—Καλημέρα κυρία Τασία, καλημέρα κυρία Βούλα μου.

—Ωραία μέρα σήμερα.

—Πολύ ωραία.

Η καθημερινή μας διαδικασία.

Κι εγώ να τις βλέπω ν' απομακρύνονται, θρυλικές συνοικιακές φρεγάδες, και να με πιάνουν φουσκονεριές. Βυζάκια λαχταριστά από 'δώ, καπούλια θεία από χει. Και το χαμόγελο καταδε-

χτικό και διαφορούμενο, και το ματάκι να παίζει! Αχ, Θεέ, που κάθεσαι αραχτός στα σύννεφα και βλέπεις τα ανθρωπάκια σου να ταλαιπωρούνται και δεν κάνεις έτσι, ένα θαύμα, να τα βολέψεις κι αυτά τα άμοιρα, να ξεδώσουν κομμάτι!

Και οι δυο μου γυάλιζαν, αλλά την Τασία κάπως παραπάνω την ξεχώριζα. Ίσως επειδή πάντα είχα αδυναμία στα μπαλκόνια, ίσως πάλι επειδή το ένστικτο μου έλεγε ότι εκεί οι πιθανότητες ήταν μεγαλύτερες. Πάντως, όπως κάθε φορά που μου κολλάει κάτι στο μυαλό, αν δεν έκανα κάτι προς την κατεύθυνση αυτή θα 'σκαγα.

Μια κουβέντα είναι όμως αυτή. Γιατί η γειτονιά ήταν μικρή και οι γριές πανταχού παρούσες, στα πορτόνια ή πίσω από τα παντζούρια, ακοίμητοι φύλακες της ηθικής του λαουτζίκου. Πού να τολμήσεις να κάνεις παρασπονδία! Άλλωστε, το τελευταίο που χρειαζόμουν ήταν προβλήματα τιμής με φαναρτζήδες και μπακάληδες. Έστυβα λοιπόν το μυαλό μου να βρω ένα τρόπο προσέγγισης, τέτοιο που να καλύπτει τα νώτα όλων των ενδιαφερομένων μερών –και πρωτίστως φυσικά τα δικά μου– αλλά οι ιδέες είχαν στερέψει. Το μόνο που κατάφερα ήταν η προώθηση των καθημερινών τυπικών ανταλλαγών. Δυο λόγια για τον καιρό, τη ζέστη, τον αέρα, τα ψώνια και τις δουλειές της νοικοκυράς «που δεν τελειώνουν ποτέ». Το όλον διανθισμένο από τα σχετικά χαμόγελα και τις εμπρηστικές ματιές, αλλά πέραν τούτου ουδέν.

Και να σφίγγουν οι ζέστες, ν' αλαφρώνει ο ρουχισμός –Άγιε μου Σπυρίδωνα, θαυματουργέ!– κι εγώ να ψήνομαι σε σιγανή φωτιά, και να παρηγοριέμαι με την κρυόκωλη την Αυστραλέζα, που δεν καταλάβαινε Χριστό!

Κι εκεί που άρχισα ν' απελπίζομαι η τύχη ξαφνικά μου χαμογέλασε.

Κείνη τη μέρα η κυρά-Τασία έβγαινε για ψώνια μόνη της κι αντίθετα με το καθιερωμένο πρωτόκολλο δεν προσπέρασε, αλλά κοντοστάθηκε.

—Να σας ρωτήσω κάτι, κύριε Μπάμπη;

Άκου λέει!

—Στη διάθεσή σας, κυρία Τασία μου (το «μου» όσο έπαιρνε πιο απαλό και σημαδιακό).

Η γειτόνισσα χαμογέλασε και μου 'ριξε ένα από τα γνωστά, πυρπολικά –πλην συνεσταλμένα– της βλέμματα.

—Νά... Έχω να βγάλω ένα βιβλιάριο για το ΙΚΑ. Βλέπετε πιάνω δουλειά σ' ένα μοδιστράδικο, και θα μου χρειαστούν φωτογραφίες. Σκέφτηκα μήπως εσείς...

Μπίγχο!

—Όποτε θέλετε, κυρία Τασία μου, βιάστηκα να προθυμοποιηθώ εγώ ξαναμμένος. Αλίμονο, οι φωτογραφίες είναι η ειδικότητά μας!

—Πότε μπορείτε να 'ρθω;

Πότε μπορούσα; Τι λέει η γυναίκα! Και τώρα δα, επιτόπου.

—Για σας, όλες τις ώρες της ημέρας, είπα. Και της νύχτας! πρόσθεσα επιδέξια.

Η τσακίρισα έβαλε τα γέλια.

—Αχ, κύριε Μπάμπη, πώς τα λέτε!

Και πού να δεις πώς τα κάνω, μανάρι μου εσύ!

Κανονίσαμε για την επομένη το απόγευμα κι εγώ πια να πετάω στον έβδομο ουρανό. Ορίστε, κύριοι, η απόδειξη ύπαρξης Θεού που ψάχνουν οι σοφοί και οι επιστήμονες και δεν βγάζουν άκρη χιλιάδες χρόνια τώρα. Γιατί, αν δεν ήταν αυτό θεία επέμβαση, τότε δεν ξέρω τι ήταν!

Την επομένη το πρωί η κυρά-Τασία, πάλι μόνη της, για ψώνια. Της υπενθύμισα το απογευματινό μας ραντεβού. Προς μεγάλη μου έκπληξη την είδα να κομπιάζει.

—Ξέρετε, κύριε Μπάμπη, μου κάνει. Το σκέφτηκα και... δεν ξέρω... Δεν είμαι σίγουρη...

Μην μου κάνεις τέτοια, τέτοιες ώρες, παιδί μου!

—Για τι πράγμα δεν είσαστε σίγουρη, κυρία Τασία μου; τη ρώτησα με την ψυχή στο στόμα.

Χαμήλωσε τα μάτια σεμνά.

—Νά... Ξέρετε τώρα... Η γειτονιά... Θέλω να πω, κανείς δεν χρωστάει καλό στην κοινωνία που ζούμε και... νά... τα κου-

τσομπολιά... Όσα φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος... Πολύ θέλουν να σε πιάσουν στη γλώσσα τους οι φαρμακομούτες;

—Να σας πιάσουν στη γλώσσα τους επειδή θα βγάλετε φωτογραφίες για το βιβλιάριο του ΙΚΑ; απόρησα εγώ.

Αναστέναξε και οι συνέπειες έγιναν παραπάνω από αισθητές στο σφιγμένο της μπούστο —αχ!.

—Ε, δεν είπαμε, κύριε Μπάμπη μου; Ο κόσμος είναι κακός. Να με δουν να μπαίνω στο μαγαζί... Καταλαβαίνετε... θ' αρχίσουν να μιλάνε κι άντε μετά να τους το βουλώσεις.

Τώρα τι μήνυμα μου 'στελνε η γυναίκα; Τι περίτεχνη ρελάνς μου έκανε κι εγώ, το ζώον, δεν μπορούσα να πιάσω; Έβαλα το μυαλό μου να πάρει στροφές —το πρωί δεν το πετυχαίνω πάντα.

—Τότε να 'ρθείτε από την πίσω πόρτα που δεν πρόκειται να σας δει ψυχή, πρότεινα με την ψυχή στο στόμα.

Δίστασε.

—Μα... δεν είναι χειρότερα έτσι; έκανε. Αν με δει κανένα μάτι...

—Η πίσω πόρτα βλέπει σε μια μικρή αυλή, της εξήγησα. Είναι αδύνατο των αδυνάτων να δει κανείς οποιονδήποτε να μπαίνει και να βγαίνει.

Φάνηκε να το σκέφτεται.

—Τι να σας πω, κύριε Μπάμπη... Δύσκολο, πολύ δύσκολο... Ο κόσμος είναι κακός...

—Κανένας κίνδυνος, κυρία Τασία μου, επέμεινα εγώ. Αλίμονο τώρα... Τι, το κακό σας θέλω; Αν είναι δυνατόν! Σας εγγυώμαι ότι κανείς δεν πρόκειται να σας δει να μπαίνετε και να βγαίνετε. Έχετε μου εμπιστοσύνη.

—Μα, κύριε Μπάμπη... Είσαστε απολύτως σίγουρος;

Τη διαβεβαίωσα για τη σιγουριά που με διακατείχε και στο τέλος, με τα πολλά, συμφωνήσαμε ν' αφήσω την πίσω πόρτα μισάνοιχτη, απ' όπου θα γλίστραγε εντός... δια τα περαιτέρω.

—Θα κοιτάξω μήπως και μπορέσω κατά τις οχτώ, μου υπο-

σχέθηκε. Καταλαβαίνετε... Καλύτερα που θα 'χει σκοτεινιάσει... Θα 'χουν φύγει και τα παιδιά για το φροντιστήριο...

Δηλαδή, έτσι που το έθετε το όλο ζήτημα, και τίποτα να μην είχα στο μυαλό μου –που λέει ο λόγος– δεν μπορεί, κάτι θα μου καρφωνόταν, πόσο μάλλον τώρα που...

Πέρασα το απόγευμα μέσα σ' έναν πυρετό προετοιμασίας. Και πρώτα απ' όλα ξεφορτώθηκα τον Μήτσο.

—Εσύ εξαφανίσου κανονικά, τον διέταξα. Άσε μου ότι φιλμ έχεις για εμφάνιση και πήγαινε σινεμά, στο λουναπάρκ, στα μπουρδέλα, όπου θες, μόνο να μην σ' έχω στα πόδια μου.

—Τι έγινε, δικέ μου, χτυπήσαμε γκομενάκι; ενδιαφέρθηκε καλοπροαίρετα ο συνεταίρος.

—Βρε ξου, που θες κι αναφορά! τον πρόγκηξα.

Οχτώ παρά δέκα κατέβαζα τα ρολά της κυρίας εισόδου, μην τύχει και σπάσει ο διάολος το ποδάρι του και προκύψει κανένας ουρανοκατέβατος πελάτης, έσβηνα τα φώτα στον χώρο υποδοχής, αφήνοντας μόνο ένα μικρό που ανάβαμε τη νύχτα, μισάνοιξα την πίσω πόρτα και περίμενα καπνίζοντας το ένα τσιγάρο πάνω στο άλλο και τρώγοντας τα νύχια μου. Οχτώ, οχτώ και πέντε, οχτώ και δέκα... Η ώρα περνούσε απελπιστικά αργά, όπως συμβαίνει μ' ένα μυστήριο τρόπο στις περιπτώσεις αυτές, και κυρά-Τασία πουθενά. Οχτώ και τέταρτο, οχτώ και είκοσι... Είχα αρχίσει ν' απελπίζομαι όταν κατά τις οχτώμιση ακούω επιτέλους έναν αμυδρό θόρυβο από την αυλή.

—Κύριε Μπάμπη...

Ψιθυριστή η φωνή, ίσα που ακουγόταν, αλλά μ' έκανε να τιναχτώ σαν ελατήριο. Τρύπωσε από τη μισάνοιχτη πόρτα, την έκλεισε πίσω της κι άφησε ένα στεναγμό ανακούφισης.

—Ουφ, τι περιπέτεια κι αυτή!

Φορούσε ένα σκούρο φόρεμα –για καμουφλάζ υποθέτω– και μια χωριάτικη μπόλια στο κεφάλι. Και να την έβλεπε κανείς από μακριά αποκλειόταν να την αναγνωρίσει. Τώρα εγώ δεν ήξερα τι να κάνω, να γελάσω με την κατάντια μας, να κλάψω ή να... τέλος πάντων.

—Περάστε, περάστε, της κάνω οδηγώντας την στα ενδότερα του τεμένους, στο στούντιο.

Έβγαλε τη μπόλια και κοίταξε γύρω της με ενδιαφέρον. Πρόσεξα ότι είχε βαφτεί γενναία για την περίπτωση —για τη φωτογράφιση ή για τίποτ' άλλο;

—Ωραία το 'χετε φτιάξει, είπε. Σαν κανονικό φωτογραφείο.

—Μα είναι κανονικό φωτογραφείο, κυρία Τασία μου, γέλασα εγώ.

—Ε ναι, δεν λέω... αλλά, τέλος πάντων.

—Να σας προσφέρω κάτι; προθυμοποιήθηκα. Ένα αναψυκτικό;

—Να μη σας βάλω σε κόπο...

—Κανένας κόπος.

—Άλλωστε, πρόσθεσε καθώς έπαιρνε την πορτοκαλάδα που της σερβίρισα, δεν μπορώ να καθίσω πολύ. Τα παιδιά θα γυρίσουν σε καμιά ώρα... Καταλαβαίνετε.

Αν καταλάβαινα λέει;!... Τη διαβεβαίωσα ότι μια ώρα μας έφτανε και μας περίσσευε κι άρχισα να ετοιμάζω —υποτίθεται— τις μηχανές και τον φωτισμό.

Η γειτόνισσα χάζευε τις φωτογραφίες που είχα κρεμάσει λίγο-πολύ παντού στους τοίχους. Φαίνεται ότι εντυπωσιάστηκε.

—Καλέ, κύριε Μπάμπη, όλες αυτές τις φωτογραφίες εσείς τις κάνατε; με ρώτησε σε μια στιγμή.

—Όλες, κυρία Τασία μου.

Με την άκρη του ματιού μου την είδα να φιλοκοκκινίζει.

—Πολύ ωραίες! μου κάνει. Πολύ ωραίες! Καλλιτεχνικές! Αλλά... οι περισσότερες, νά... πώς να το πω... πολύ γυμνές δεν είναι;

—Όπα της!

—Ε, αυτά έχει η καλλιτεχνία, κυρία Τασία μου, της λέω. Γυμνές, ντυμένες, δεν έχει καμιά σημασία. Σημασία έχει να αποδώσεις την ομορφιά, την πλαστικότητα του μοντέλου...

—Δηλαδή, από μοντέλα τις κάνατε; απόρησε η γυναίκα.

Γέλασα.

—Αμ τι, απ' το μυαλό μου;

—Και... κάθισαν να τις σηκώσετε φωτογραφία έτσι;

—Γιατί όχι; Στην Τέχνη δεν υπάρχει ντροπή. Ο καλλιτέχνης δεν βλέπει σάρκα –εμένα μου λες!– μόνο φόρμες και πλαστική ομορφιά. Όπως στα αρχαία αγάλματα. Σοκάρουν τα αρχαία αγάλματα; Δεν σοκάρουν.

—Άλλο τα αγάλματα κι άλλο οι φωτογραφίες...

—Το ίδιο πράγμα είναι, της εξήγησα. Ακριβώς το ίδιο πράγμα, μόνο το μέσον αλλάζει. Αντί για μάρμαρο χρησιμοποιούμε χαρτί, αυτό είναι όλο.

Δεν φάνηκα να την πείθω.

Εντωμεταξύ είχα αρχίσει να τραβάω τις πόζες για το βιβλιάριο. Σε τρία λεπτά είχαμε τελειώσει.

—Εγώ πάντως θα ντρεπόμουν...

—Τι πράγμα; απόρησα.

—Νά... Να καθίσω να με φωτογραφήσουν έτσι.

Όπα!

—Α, μην το λέτε! είπα.

Άφησε ένα τσαχπίνικο γελάκι.

—Δηλαδή τι, σκοπεύετε να μου το προτείνετε, κύριε Μπάμπη μας; μου πέταξε φιλάρεσκα.

Τώρα φταίει ο φονιάς;

—Γιατί όχι;

Έβαλε τα γέλια.

—Α παπαπαπά! έκανε καχαριστά. Θεός φυλάξοι! Αυτό μας έλειπε!

Αλλά εδώ πια παίζαμε στην έδρα μου, δεν πιανόμουνα.

—Δεν έχετε δίκιο, είπα. Με τέτοιο σώμα σαν το δικό σας!...

—Μα τι λέτε, κύριε Μπάμπη;! Συγκρίνομαι εγώ με τα μοντέλα; Με κοροϊδεύετε;

—Είμαι πολύ σοβαρός, τη διαβεβαίωσα. Ένα σώμα σαν το δικό σας πάντα ήθελα να φωτογραφήσω.

Κολακεύτηκε.

—Άντε τώρα, κύριε Μπάμπη... Με τα χάλια τα δικά μου...

—Κυρία Τασία, της κάνω σοβαρά-σοβαρά. Χωρίς να θέλω να σας θίξω, δεν έχετε ιδέα για τι πράγμα μιλάτε. Το σώμα σας είναι θαυμάσιο.

—Μα... Τα παχάκια...

—Καλά, δεν σας πέρασε από το μυαλό ότι οι ατέλειες είναι αυτές που κάνουν επιθυμητό κι ενδιαφέρον ένα γυναικείο σώμα; το βιολί μου εγώ.

—Μα, παντρεμένη γυναίκα, με δυο παιδιά, μπορώ εγώ να συγκριθώ μ' αυτές που βλέπουμε στα περιοδικά;

—Αυτό σας το εγγυώμαι.

Μου έριξε ένα από τα τσαχπίνικα εκείνα βλέμματα που με είχαν κολάσει απ' την αρχή της γνωριμίας μας.

—Κι εσείς πού το ξέρετε; είπε.

—Μάτια δεν έχω; Δεν σας βλέπω κάθε μέρα που περνάτε; Χαμογέλασε φιλάρεσκα.

—Όστε αυτά προσέχετε;

Της ανταπέδωσα το χαμόγελο.

—Τώρα, κυρία Τασία μου, θα ήμουν φυσιολογικός αν δεν τα πρόσεχα; είπα.

Όπου γελάσαμε αμφότεροι εν αγαστή συμπνοία (και συνενοχή).

—Άντε τώρα, κύριε Μπάμπη...

Και στο σημείο αυτό έκανα την κυκλωτική μου κίνηση.

—Γιατί δεν δοκιμάζουμε; της πετάω στο φιλικό και το άνετο.

Άνοιξε κάτι μάτια πελώρια.

—Τι να δοκιμάσουμε;

Εδώ χρειαζόταν τέχνη.

Πάω και παίρνω μια Polaroid από τα σύνεργα και της τη δείχνω.

—Ξέρετε τι είναι αυτή η μηχανή; τη ρωτάω.

—Μηχανή.

—Μηχανή, συμφώνησα εγώ, αλλά τι μηχανή; Αυτή η μηχανή χρησιμοποιεί ένα φιλμ που βγάζει στιγμιαίες φωτογραφίες, χωρίς αρνητικό. Τραβάμε τη φωτογραφία, τη βλέπουμε να εμφανίζεται αμέσως μπροστά μας και κατόπιν την κρατάμε αν θέλουμε ή την πετάμε. Όπως δεν υπάρχει αρνητικό δεν μπορούμε να κάνουμε αντίγραφα. Συνήθως τη χρησιμοποιούμε στις δοκιμές για τις φωτογραφίες στο στούντιο.

Δεν είδε πού το πήγαινα.

—Και λοιπόν;

—Λοιπόν, ορίστε τι προτείνω εγώ, συνέχισα ακάθεκτος. Αν θέλετε –για να σας αποδείξω του λόγου το αληθές δηλαδή– τραβάμε μερικές φωτογραφίες, τις βλέπετε και μετά τις καταστρέφουμε. Ούτε γάτα, ούτε ζημιά!

—Τι φωτογραφίες... γυμνές;!!! φώναξε φρικαρισμένη η γειτόνισσα.

—Δεν είναι απαραίτητο, της κάνω. Άλλωστε, οι γυμνές φωτογραφίες δεν έχουν και τόσο ενδιαφέρον εδώ που τα λέμε.

Στάθηκα και της έριξα ένα «επαγγελματικό» βλέμμα.

—Θα μπορούσαμε να κάνουμε μερικά μπούστα, της πέταξα –πάντα στο φυσικό κι αδιάφορο. Δεν έχετε παρά να βγάλετε τη μπλούζα σας...

—Να βγάλω τη μπλούζα μου!!!

—Ε, ναι... Σπουδαίο πράγμα!

—Και να μείνω με το... σουτιέν!!!;

—Γιατί, στη θάλασσα πώς κάνετε μπάνιο;

—Άλλο στη θάλασσα, με αποπήρε σουφρώνοντας τα φρύδια.

—Το ίδιο είναι, επέμεινα εγώ. Άλλωστε, σιγά το παράπτωμα! Μια δοκιμή θα κάνουμε, έτσι από περιέργεια.

—Α παπαπά! Ούτε που να το συζητάτε, κύριε Μπάμπη. Αποκλείεται. Σκέψου να το μάθει ο Προκόπης μου!

—Πώς θα το μάθει ο Προκόπης; επιχειρηματολόγησα. Αφού τις φωτογραφίες θα τις καταστρέψουμε αμέσως μετά.

Εξακολούθησε να φέρνει αντιρρήσεις, αλλά κατάλαβα ότι ήταν περισσότερο για την τιμή των όπλων. Ήταν ολοφάνερο πως την έτρωγε η περιέργεια.

Στο τέλος συνθηκολόγησε.

—Μόνο για δοκιμή, είπε. Μια πόζα. Έτσι, για να δούμε πώς βγαίνει... Σύμφωνα;

Ήταν αυτές στιγμές για ασυμφωνίες;

Μετά από κάμποσους ακόμη (απαραίτητους) δισταγμούς πείστηκε τελικά να γυμνωθεί ως τη μέση.

Το θέαμα ήταν όντως ανεπανάληπτο. Το στενό σουτιέν έσπρωχνε προς τα πάνω και προς τα έξω την ατίθαση, στρογγυλή (και τα μάλα λαχταριστή) μάζα του στήθους, που φαινόταν να μην ξέρει από πού να ξεφύγει, το ταλαίπωρο. Ένας Θεός ξέρει πώς κατάφερα να διατηρήσω την ψυχραιμία μου και να μην μουντάρω!

Κάναμε μερικές πόζες και —όπως το περίμενα— το μοντέλο μου ενθουσιάστηκε.

—Πολύ ωραίες φωτογραφίες! ανέκραξε. Σαν ηθοποιό με κάνατε, κύριε Μπάμπη!

Της τράβηξα ακόμη μερικές, για τις οποίες ποζάρισε με μεγάλη ευχαρίστηση και μετά της παρέδωσα την εικαστική συγχομιδή.

—Είδατε; της κάνω. Δεν πάθατε τίποτα. Δεν διασκεδάσατε;

—Πολύ, παραδέχτηκε αποθουμάζοντας τον εαυτό της στα τυπώματα της Polaroid. Πρέπει να πω ότι ήταν πολύ ωραία. Δεν μου κάνει καρδιά να τις χαλάσω.

—Ε τότε, κρατείστε τις.

Έφριξε.

—Α παπαπά, είπε. Αν τις βρει ο Προκόπης μου τι θα του πω;

Τις έσκισε με κρύα καρδιά.

—Πάντως, δίκιο είχατε, είπε. Το ‘φχαριστήθηκα.

—Ε, τότε, να το ξανακάνουμε καμιά φορά, πέταξα εγώ τη σφήνα μου.

Γέλασε.

—Α, δεν ξέρω..., είπε. Δύσκολο, πολύ δύσκολο... Μετά, μπορεί να μην είναι σωστό...

Αλλά το παιχνίδι ήταν μέσα στον ντορβά.

Δυο μέρες αργότερα της παρέδιδά καθώς περνούσε τις φωτογραφίες για το ευλογημένο βιβλιάριο του ΙΚΑ.

—Πότε θα συνεχίσουμε από κει που σταματήσαμε; βρήκα την ευκαιρία να της ψιθυρίσω.

Κοκκίνισε σαν παπαρούνα.

—Α παπαπά, έκανε. Δεν γίνεται, δεν γίνεται.

—Απόψε, επέμεινα εγώ. Θα σε περιμένω (πάει κι ο πληθυντικός) μόλις νυχτώσει, από την πίσω πόρτα.

—Α παπαπά...

Οχτώ και μισή όμως γλιστρούσε σαν το φάντασμα στο σκοτεινιασμένο στούντιο.

Αυτή τη φορά δεν ασχοληθήκαμε με την Τέχνη, τουλάχιστον στην εικαστική της εκδοχή. Ούτε και την επόμενη...

Τελικά το καθιερώσαμε. Κάθε φορά που τα παιδιά είχαν φροντιστήριο ή πήγαιναν σε φίλους τους ή στο γήπεδο ή όπου τέλος πάντων, η ζουμερή γειτόνισσα, κατάλληλα μεταμφιε-

σμένη, δρασκελίζε τη βολική πίσω πόρτα, που χώριζε τον άχαρο έξω κόσμο από το κατάλληλα μεταλλαγμένο άντρο της φωτογραφικής τέχνης. Μετά φόβου Θεού πάντα, γιατί –κατά πως μου είχε δηλώσει:

—Αν το μάθει ο Προκόπης μου, θα με σφάζει σαν τραγί.

Καθόσον ο Προκόπης –συν τα άλλα και επίτροπος στην ενορία του Αγίου Φανουρίου– στα ζητήματα της ηθικής ήταν βράχος αμετακίνητος. Σε σημείο δηλαδή που ζήτημα αν αμάρτανε μια φορά στις τρεις εβδομάδες κι αυτή... Εμ βέβαια, κάτω από τις συνθήκες αυτές τι να σου κάνει και η έρμη η γειτόνισσα; Θα καλογέρευε από τα τριαντατόσα της;

Πρέπει να πω ότι την είχα καταβρεί με το όλο σκηνικό. Δεν ήταν μόνο το παράνομο της υπόθεσης που με ενέπνεε σε υπερθετικό βαθμό, ήταν κιόλας που με την Τασία –καλή της ώρα–, στο σημείο αυτό τουλάχιστον, το κατάπτυστο δηλαδή, ταιριάζαμε απόλυτα. Αυτή η ώρα που περνούσαμε μαζί στα κλεφτά με αποζημίωνε για πλείστα όσα κάζα είχα υποστεί από το γυναικείο φύλο μέχρι τώρα. Εδώ τα πράγματα ήταν ξεκάθαρα. Συναντιόμασταν για να βγάλουμε τα μάτια μας και να τραβήξει μετά ο καθένας τον δρόμο του. Ούτε επιπλοκές, ούτε παραμύθια, ούτε φιοριτούρες. Ζωή χαρισάμενη! Μέχρι που έδωσα πόδι και στην ξενέρωτη την Αυστραλέζα, να φανταστείς. Η Τασία με κάλυπτε απολύτως, δεν χρειαζόμουν αντίδωρο. Αν μάλιστα, συν τω χρόνω, κατάφερα να συνδυάσω και τίποτα έτσι, πιο προχωρημένο, και με τη φίλη της την Βούλα –που κι αυτή για κομμάτι στερημένη την έχοβα– τότε θα ήμουν πια ο καλύτερος του χωριού! Στο κάτω-κάτω, γιατί να ψάχνεις αλλού για πράγματα που μπορείς να βρεις εύκολα κι ανώδυνα δίπλα στη πόρτα σου;

Η άνοιξη πέρασε, ήρθε το καλοκαίρι, πέρασε κι αυτό, μπήκαμε στο φθινόπωρο κι όλα πήγαιναν ρολόι. Είχα αρχίσει κιόλας να ψήνω –με τέχνη και προσοχή– την Τασία για την άλλη υπόθεση, την επέκταση των δραστηριοτήτων μας δηλαδή, κι απ' ότι έβλεπα το ψάρι τσιμπούσε κανονικά. Κάτι τελευταίες (ψευτο)ηθικές αναστολές έμεναν να ξεπεραστούν και μετά... Παράδεισος! Όχι, είχα κάθε λόγο να είμαι ευχαριστημένος με τη ζωή μου την εποχή αυτή. Κι ας γκρίνιαζε ο Μήτσος ότι η δουλειά πήγαινε κατά διαόλου, κι ας με κυνηγούσαν οι λογαρια-

σμοί, κι ας γινόταν όλο και πιο δύσκολο να προμηθευτούμε φωτογραφικά υλικά με πίστωση. Όλα αυτά ήταν δευτερεύοντα μπροστά στην ψυχική και χημική ισορροπία που είχα επιτέλους καταφέρει να πετύχω. Ας είναι καλά η Τασία δηλαδή!

Και μετά, έτσι, τελείως ξαφνικά, μας χτύπησε ο ανεμοστρόβιλος.

Ήταν ένα από τα συνηθισμένα μας βραδινά. Κατά την παράδοση η Τασία είχε καταφθάσει μετά την πτώση του σκότους, από τη γνωστή διαδρομή, κι επιδιδόμασταν στην προσφιλή μας ενασχόληση όταν, ξαφνικά, το ένοχο και μονίμως σε συναγερμό αυτί μας έπιασε έναν περιεργό θόρυβο που ερχόταν από την πίσω αυλή. Με την ψυχή στο στόμα, έτσι αδαμιαίοι όπως ήμασταν, πλησιάσαμε στην ασφαλισμένη πόρτα και προσπαθήσαμε ν' αφουγκραστούμε. Ο θόρυβος επαναλήφθηκε.

—Κάποιος είναι εκεί έξω, ψιθύρισε η Τασία ανήσυχη.

Όντως, κάποιος ήταν εκεί έξω.

Τεντώσαμε τ' αυτιά μας σαν κεραιές ραδιοτηλεσκόπιου. Τι διάολο!

Στους θορύβους προστέθηκαν και ψίθυροι. Οι ψίθυροι λίγο-λίγο ανέβηκαν σε ένταση μέχρι που μπορούσαμε να ξεχωρίσουμε καθαρά διάσπαρτες λέξεις όπως “ναι, ναι”, “έλα, έλα”, “μη... μη”, “μάνάρα μου εσύ”, “άντρα μου ατελείωτε” και άλλα συναφή.

Ανάσανα με ανακούφιση. Εντάξει, κάποιος ζευγαράκι είχε χωθεί στην αυλή, με κίνητρα παρόμοια των δικών μας. Ουδείς λόγος ανησυχίας. Αλλά η Τασία άκουγε συνοφρυωμένη.

—Η Βούλα! μου ψιθύρισε σε κάποια στιγμή.

Ορίστε! Αμ, πέφτει ποτέ έξω ο Μπάμπης στα πράγματα αυτά; Νά που η γειτόνισσα και υποψήφιο επόμενο θύμα τραβούσε τον δικό της δρόμο! Νά που τη χάναμε μέσα από τα χέρια μας!

Ξαφνικά, βλέπω τη Τασία να τσιτώνεται.

Και πριν προλάβω να την φρενάρω —πού να το φανταστώ;— τη βλέπω να τραβάει το μάνταλο από την πόρτα, να την ανοίγει

και να πετάγεται έξω (εν αδαμιαία...) ουρλιάζοντας και βλαστημώντας.

Κατάπληκτος και πετρωμένος βλέπω από το άνοιγμα της λαθραίας πόρτας ένα σύμπλεγμα δύο ατόμων κόντρα στον τοίχο μιας ερειπωμένης αποθηκούλας, να έχει κι αυτό κοκαλώσει, ενώ η μαινόμενη Τασία είχε αρπάξει ένα παλιόξυλο κι όρμαγε καταπάνω τους σαν λαίλαπα. Οι πρωταγωνιστές του συμπλέγματος δεν ήταν άλλοι από την επιστήθια φίλη Βούλα και τον αυστηρών ηθικών αρχών φαναρτζή κι επίτροπο, σύζυγο Προκόπη!

Περισσότερο να πω ότι οι καλές μου ημέρες –και νύχτες– στην ήσυχη αυτή γειτονιά των Κάτω Πετραλώνων πήραν τέλος εκεί και τότε. Αν τη γλύτωσα ο ίδιος ήταν επειδή κατάφερα να μαζέψω ότι μπόρεσα και να το σκάσω από την μπροστινή αφύλακτη πόρτα. Την άλλη μέρα, πρωί-πρωί, δραπέτευα στη Λάρισα. Ευτυχώς κανείς δεν μ' έφαξε.

Από τον Μήτσο έμαθα αργότερα ότι, μετά από μια ομηρική φασαρία που έμπλεξε αστυνομίες και δικαστήρια, τα πράγματα στη γειτονιά επανήλθαν στην αρχική τους ηρεμία και τάξη. Η Τασία συχώρεσε τον άπιστο φαναρτζή –δεν ξέρουμε με τι αντάλλαγμα– αλλά στην άλλοτε επιστήθια φίλη δεν ξανάπε καλημέρα.

Το φωτογραφείο ο Μήτσος δεν το κράτησε. Το ξανάκανε μανάβικο και σήμερα είναι μεγάλος και τρανός, με παραρτήματα σ' ολόκληρη την περιοχή. Α, ναι... Παντρεύτηκε κιόλας και αποκαταστάθηκε. Η τυχερή νύφη: η κόρη της κυρά-Τασίας, μόλις είκοσι χρόνια μικρότερή του. Και μετά λένε ότι δεν υπάρχει Θεός!

ΓΙΑ ΤΗ ΛΑΡΙΣΑ τώρα τι να πω; Ότι και να πω σαν ανέκδοτο θ' ακουστεί κι όχι αδίκως. Τέλος πάντων, για μια ακόμη φορά, βρισκόμουν εξόριστος στις εσχατιές της οικουμένης (δεν κάνω πλάκα), σε μια πόλη που απείχε –αισθητικά και πολιτιστικά– από το Παρίσι όσο απέχει η Γη από το Νεφέλωμα της Ανδρομέδας, χωμένη στη μέση ενός κάμπου που το καλοκαίρι πυρωνόταν και τον χειμώνα ξεπάγιαζε. Η αποθέωση του βουκολισμού και της απελπισίας –όποιος έκανε εκεί δημόσιος υπάλληλος ξέρει για τι πράγμα μιλάω. Ούτε κι αυτή η επιλογή μου ήταν τυχαία βέβαια. Γιατί τα ‘φερε ο διάολος να ‘χω στη βασιλεύουσα αυτή της συμφοράς ένα μακρινό μπάριμπα, που είχε βουλευτεί μια χαρά με κάτι αντιπροσωπείες γεωργικών –τι άλλο;– μηχανημάτων, και που προθυμοποιήθηκε, ο άνθρωπος, να μου προσφέρει άσυλο κι απασχόληση για όσο χρειαζόταν. Εντάξει, μην τα θέλουμε κι όλα δικά μας!

Εγκαταστάθηκα λοιπόν κι έπιασα δουλειά στην αντιπροσωπεία του μπάριμπα, να υποδέχομαι τους αξιότιμους πελάτες, να τους κερνάω τσίπρο και καφέ, να ενδιαφέρομαι για τις διάφορες παθήσεις και τα οικογενειακά τους προβλήματα και να προσπαθώ να τους πασάρω κανένα τρακτέρ, καμιά αντλία, κανένα ποτιστικό σύστημα, ό,τι τέλος πάντων αποτελούσε *must* για το αγροτικό τους *status*. Καμιά σχέση με το αντικείμενό μου βέβαια, αλλά μήπως είχα περιθώριο επιλογής έτσι που τα κατάφερα; Πάλι καλά να λέμε, γιατί θα μπορούσε να είναι πολύ χειρότερα, ξέρω τι λέω.

Τη Σούλα τη γνώρισα σε μια ντίσκο, απ' αυτές που διασκέδαζαν τη χρυσή νεολαία του κάμπου, όπου συχνά μ' έσουρναν τα ξαδέρφια μου, άτομα προχωρημένα, γλεντζέδες κι όξω καρδιά, που μοίραζαν τον ελεύθερο χρόνο τους μεταξύ καφετέριας,

ντίσκο, σκυλάδικων και γηπέδου, όποτε έπαιζε η ΑΕΛ εντός έδρας.

—Τίπουτα! Θα ‘ρθείς μαζί να ξισκάσ’ς! μου το ‘κοβαν κάθε που αντιστεκόμουν στις πολιτιστικές τους επιθέσεις. Όχ’ι τίπουτ’ άλλου, αλλά για να δείτι, ισείς οι προυτιβουσιάν’οι πώς τη βρίσκουμε ιμείς ιδώ στ’ν ιπαρχία.

Κι έβλεπα. Κι όσο έβλεπα τόσο μου ‘ρχόταν να ρίξω μια βουτιά στον Πηγειό, να δώσω τέλος στα βάσανά μου, αλλά πού να βρω το κουράγιο! Ακολουθούσα λοιπόν και προσπαθούσα να προσποιούμαι ότι «ξισκάου», όχι τίποτ’ άλλο, αλλά μην φανώ κι αχάριστος από πάνω στα παιδιά που κάναν τόσα για μένα.

Τη Σούλα λοιπόν τη γνώρισα σε μια απ’ αυτές τις νυχτερινές εξόδους. Δεν ξέρω αν ήταν στημένη η γνωριμία απ’ τα ξαδέρφια, αλλά μάλλον σικέ έδειχνε το πράγμα, γιατί —τελείως συμπτωματικά— η Σούλα ήταν φιλενάδα της αρραβωνιάρας του Θανάση, εκ των ξαδέρφων μου. Φαίνεται ότι, στην άπειρη γενναιοδωρία που τους χαρακτήριζε, οι συγγενείς μου είχαν βάλει σκοπό να με «αποκαταστήσουν», συν τα άλλα.

—Μια ζουή μαγκούφ’ς, να γχιζερνάς απού ‘δώ κι απού κει μι τς γχώμινις, δεν πά’ει, πά’ει; μου ‘λεγαν κάθε που τους δινόταν ευκαιρία.

Και μου υπόσχονταν.

—Πού θα πας, ρε μπαγάσα; Ιδώ θα σι κουκ’λώσομε, δε γλυτών’ς!

Προοπτική καταπληκτική δηλαδή!

Όπότε, η ξαφνική εμφάνιση της Σούλας στον περίγυρο δεν θα ‘πρεπε να με παραξενέψει ιδιαίτερα. Και δεν με παραξένεψε. Εκείνο που με παραξένευε χωρίς σταματημό ήταν που πίστευαν τα ξαδέρφια ότι θα μ’ έκαναν και μένα σαν τα μούτρα τους. Τι διάολο, δεν τους έκοβε καθόλου το ξερό; Τέλος πάντων, ο κάθε άνθρωπος έχει τα δικά του κουσούρια, ποιοι είμαστε εμείς να θέλουμε ν’ αλλάξουμε το ρουν της Ιστορίας;

Η Σούλα ήταν, όπως τεχνηέντως φρόντισαν να με πληροφορήσουν, μια από τις πολύφερνες νύφες της περιφέρειας, με στρέμματα στο Νιμπεγλέρ, εκτάσεις στο Μαϊμούλι, αμπελώνες στο

Μπαϊσλάρ, ακίνητα στη Λάρ'σα, οικόπεδα στον Πλαταμώνα και τα Μεσάγγαλα κι ένας Θεός ξέρει τι ακόμα. Και μοναχοκόρη από πάνω, έτσι; Ότι είχε και δεν είχε ο γέρος της –ένας τσέλιγκας τοκογλύφος απ' το Συκούριο– σ' αυτή θα τ' ακουμπούσε μια μέρα. Γι' αυτό, αξιομακάριστος ο τυχερός που θα την κατάφερνε να πει το «ναι», να του χαρίσει την καρδιά της και τα υπόλοιπα –κάπως πιο υλικά– αγαθά που συνεπαγόταν μια τέτοια θεάρεστη σχέση. Τέτοια άκουγα εγώ και μου σηκωνόταν η τρίχα κάγκελο. Σκέψου με τώρα εμένα –όχι, σκέψου με!– γαμπρό στον κάμπο! Εμ, δεν πάω καλύτερα ιεραπόστολος στους Παπούα, να με φάνε ψητό της κατσαρόλας, να ευχαριστηθούν τουλάχιστον οι άνθρωποι!

Πάντως, αντικειμενικά κρίνοντας κι αν αφαιρέσουμε τα υπόλοιπα αρνητικά στοιχεία, η εν λόγω Σούλα δεν ήταν και τελείως του πεταματού. Εντάξει, από φάτσα να μην έχουμε και τίποτα φοβερές απαιτήσεις –ο τραχανάς δεν φημίζεται να στρώνει επιδερμίδα– αλλά κατά τα άλλα μια χαρά πορευόταν. Μικροκαμωμένη, με καλούτσικο σωματάκι, μελαχρινό, ίσως πέραν των συνηθισμένων ορίων της Καυκασίας φυλής, είχε μια σβελτάδα, ένα τσαγανό, μια άλφα παρουσία τέλος πάντων, που θα μπορούσε να κριθεί –δεδομένης της κατάστασης– ως αρκετά ικανοποιητική. Ξέρω 'γώ... Με δυο-τρία τσίπουρα και σε καμιά σκοτεινή γωνιά κάτι μπορεί να γινόταν. Είπαμε άλλωστε, εξορία ήμασταν, δεν ήμασταν και καραντίνα!

Το πρόβλημα όμως ξεκίναγε έτσι κι άνοιγε το μάλλον καλοσχηματισμένο στοματάκι της. Δηλαδή, να εξηγούμεθα, δεν είναι που έλεγε πατάτες η κοπέλα. Όχι, και το γυμνάσιο το είχε βγάλει –κατά πως φρόντισαν να με πληροφορήσουν οι καλοθελητές– και στα αγγλικά είχε πάει και σε κάποια σχολή διακοσμητών, απ' αυτές που φύονται με τον σωρό στις πίσω αυλές της Ελληνικής Εκπαίδευσης, κι απ' όλα. Ήταν αυτό το accent, ρε παιδί μου, που δεν μπορούσα να το συνηθίσω με τίποτα σ' αυτά τα γεωγραφικά πλάτη και μήκη! Ειδικά στις γυναίκες! Άγριο πράγμα! Σκέψου, λέει, να βρίσκεσαι στην κρίσιμη εκείνη κατάσταση που ανάβουν βεγγαλικά, επ' ευκαιρία εθνικής εορτής, και να σου 'ρχονται παραινέσεις του τύπου: “Ιέλα, ιέλα, λιβέντη μ'! Ιέλα παιδάρέ μ'! Πάρι μι, αντρούτσου μ'!” Παιθαίνεις χρόνια κράμπα ή δεν παιθαίνεις;

Όχι δηλαδή ότι ήταν και τόσο εύκολο να βρεθείς σε τέτοιου είδους φάσεις, γιατί, όσο προχωρημένα και να ‘ταν τα πράγματα στον κάμπο, όσο ξεπεταγμένη και να φαινόταν η «χρυσή νεολαία», πιο πιθανό ήταν να βάλει τέσσερα γκολ η ΑΕΛ στον Άγιαξ εκτός έδρας, παρά να σκοράρεις ο ίδιος στα ύπουλα και στα σκοτεινά με αντίπαλο ετερόφυλο άτομο. Δηλαδή, για να φτάσεις, λάθρα, στο πολυπόθητο αμάρτημα, άνευ της επίσημης ευλογίας του οικείου περιβάλλοντος –δια μέσου αρραβώνος τουλάχιστον– ή πολύ κωλόφαρδος έπρεπε να ‘σαι ή κάνας παιδαράς ανεπανάληπτος ή να ‘χεις το Θεό μπάρμπα.

Τα λέω αυτά για να σας δώσω να καταλάβετε οποία η θέση μου εν μέσω του βουκολικού αυτού χάους. Γιατί, στο κάτω-κάτω, άνθρωπος είσαι, πόσο θ’ αντέξεις στο σόλο και το μοναχικό; Ένα μήνα, δυο μήνες; Μετά θ’ αρχίσεις να σαλταίνεις κανονικά. Ή στα μπουρδέλα θα καταλήξεις –και σέρνονται οι μύριες όσες ασθένειες– ή πούστης θα γίνεις ή θα... υποκύψεις σε μια μέση βολική κατάσταση, που αν δεν είναι και η πλέον ενδεικνυόμενη, σου εξασφαλίζει τουλάχιστον μια κάποια ψυχική και χημική ισορροπία.

Αυτός είναι και ο κύριος λόγος που ο τόπος εδώ γύρω είναι γεμάτος αρραβωνιασμένους. Ο αρραβώνας είναι το μοναδικό διαβατήριο που σου εξασφαλίζει πρόσβαση σε περιοχές και πρόνομια που είναι αλλιώς off limits. Στο κάτω-κάτω ο αρραβώνας δεν είναι υποχρεωτικό να έχει και «ευτυχή» –τρόπος του λέγειν– κατάληξη, υπάρχει και η θεόσταλτη «ασυμφωνία χαρακτήρων». Το οποίο, τραβάς εκεί έναν αρραβώνα, βολεύεσαι για όσο καιρό μπορείς και μετά “μπαρδόν, κύριοι, λάθος” κι όλοι είναι ευχαριστημένοι, καθόσον και η τιμή της οικογένειας παραμένει ανέπαφη –εφόσον τηρήθηκαν οι πατροπαράδοτες διαδικασίες– κι εσύ είσαι ελεύθερο πουλί ξανά, πανέτοιμος για επανάληψη του σκηνικού παραπέρα, εις το διηνεκές, αν αντέχεις τις αλλεπάλληλες συγκινήσεις.

Τώρα, αυτή η κατάσταση η δική μου, μετά από μερικούς μήνες –και δη χειμερινούς– στο στολίδι του Θεσσαλικού κάμπου, μόνο σαν απελπιστική μπορεί να χαρακτηριστεί. Γιατί, δεν είναι μόνο που βρισκόμουν σε ξένο ηλιακό σύστημα κι έχανα πράγματα για να ζήσω που ούτε για πλάκα δεν θα μπορούσα να διανοη-

θώ εδώ και λίγο καιρό, είναι και το ότι η αγαμία υπήρξε ανέκαθεν μια κατάσταση που δεν ήταν δυνατόν να υπομείνω ικανοποιητικά. Δεν ξέρω, κάτι πάθαινα... Το μυαλό μου μπλοκάρει, η ευφυΐα μου γινόταν κομμάτια, η κρίση μου πήγαινε περίπατο. Ούτε να μιλήσω λογικά δεν μπορούσα, πόσο μάλλον να σκεφτώ. Μπλοκάρειαν οι μηχανισμοί μου, βρε αδερφέ. Από άνθρωπος καταντούσα φυτό. Απελπισία! Έτσι, δεν είναι καθόλου περίεργο που μου γυάλισε η Σούλα κι αδράχτηκα της ευκαιρίας να την προσεγγίσω, περίεργο θα ήταν να παρέμενα απαθής —όποτε, θα ξέραμε όλοι ότι είχα πεθάνει και δεν θ' ασχολούμασταν περαιτέρω με το άτομό μου.

Την έπεσα λοιπόν κανονικά στη Σούλα και, ώ του θαύματος, είχα άμεση ανταπόκριση.

—Δηλαδή, έχ'ς καλό σκουπό, για να 'χμι του καλό ρωτ'μα; ήταν από τις πρώτες της διερευνητικές ερωτήσεις.

—Τον καλύτερο, τη διαβεβαίωσα, δίνοντας άλλη ερμηνεία βέβαια στο «καλό».

—Τότι, να κανουνίσουμε πότι θα συναντήσ'ς τουν πατέρα μ', ήρθε η άτεγκτη απάντηση.

—Τι να τον κάνω τον πατέρα σου; απόρησα εγώ μέσα στην απέραντη πρωτεουσιάνικη αφέλειά μου.

—Τι θα πει τι να τουν κάν'ς; αγρίεψε η Σούλα. Να μι ζητήσ'ς, αυτό να τουν κάν'ς. Ιγώ θα σι πω τι θα τουν κάν'ς;

Κόκαλο ο Μπάμπης (της προ Ιάσονος εποχής)!

—Μα, βρε παιδάκι μου, έτσι στην ψύχρα; διαμαρτυρήθηκα. Ακόμα δεν γνωριστήκαμε!

—Κι δηλαδή τι, πιριμέν'ς να μι κουτουπώσ'ς πρώτα κι μιτά ν' απουφασίσ'ς ότι γνωριστήκαμι ιπαρκώς; σάρκασε η άτεγκτη Σούλα. Αμ τότε θάνι πουλύ αργά.

—Δεν είπα εγώ τέτοιο πράγμα, διαμαρτυρήθηκα. Αλλά νά... Άσε να δούμε πρώτα αν ταιριάζουμε...

Με αγριοκοίταξε.

—Γιατί, δεν μι κάν'ς κέφ'ι δηλαδή;

—Σε κάνω και σε παρακάνω, αλλά αυτά τα πράγματα θέλουν λίγο χρόνο... Να έρθει να δέσει το πράγμα, κατάλαβες;

Κούνησε το κεφάλι της.

—Μωρέ ιγώ κατάλαβα, είπε σαρκαστικά. Ιγώ κατάλαβα, ισύ δεν κατάλαβις κι μι του πας λάου-λάου. Δηλαδή πότι θα δέσ'ει του πράγμα, για να 'χμι του καλό ρώτημα; Άμα βριθώ μι κάνα κούτσ'κου^(*) στην κ'λιά;

Τώρα τι να κάνω, να κάθομαι να της εξηγώ μεθόδους αντισύλληψης;

—Όχι, βρε κορίτσι μου, διαμαρτυρήθηκα. Όλο εκεί πάει το μυαλό σου... Εγώ άλλο λέω. Να... Ας γνωριστούμε λίγο πρώτα, να πάμε καμιά βόλτα, κανένα σινεμά, καμιά ντίσκο, ότι κάνουν δυο νέοι άνθρωποι στην εποχή μας τέλος πάντων, να πούμε και καμιά κουβέντα, να δούμε αν ταιριάζουμε και μετά, αφού σιγουρευτούμε, το προχωράμε το πράμα.

Γέλασε χαιρέκακα.

—Ναι, καλά, μη φας γλάρου έχ'μι, είπε. Δες κι δεν ξιέρου ιγώ τι ινουείτι «να γνωριστούμι» ισείς οι άντρ'οι! Άϊντι κι να πιάσουμι του χιράκ'ι, άϊντι κι κάνα φιλί ρουφηχτό, άϊντι κι του κουλαράκ'ι, άϊντι κι καμιά βόλτα στου πουτάμ'ι... Κι μέχρι να του καταλάβ'ς έχ'ς κουτουπουθεί κι μετά τρέχα γύριβι! Αυτά, λιβιντόπιδου, μπουρεί να πιρνάν στ'ς παστρικιές στ'ν Αθήνα, ιδώ ιμείς δεν πιανούμαστι έτσ'ι εύκουλα κουροΐδα.

Και η υπόθεση έμεινε εκεί για λίγο. Βλεπόμασταν βέβαια, αλλά πάντα μαζί με άλλους και σε πολυσύχναστα μέρη. Καμιά φορά, πάνω στον χορό, είχα και κανένα τυχερό —ευγενείς παραχωρήσεις της Σούλας δηλαδή, σαν δείγμα καλής θέλησης— κανένα στρίμωγμα, κανένα πασπάτεμα, αραιά και πού κανένα φιλί... Κι έπρεπε να 'μαι κι ευχαριστημένος! Μια φορά μόνο κατάφερα να την ξεμοναχιάσω στα σκοτεινά, αλλά και πάλι δεν πέτυχα σπουδαία πράγματα.

—Κάτ' τα ξιρά σ', μ' επανέφερε στην τάξη η Σούλα. Φτάν'ει του μπαλαμούτιασμα. Δεν είπαμι να γκαστρουθούμι κιόλα!

(*) Κούτσικο: θεσσαλιστί το μωρό.

—Μα καλά, βρε κορίτσι μου, ανέκραξα εγώ απελπισμένος. Εσύ δεν έχεις αίμα; Τι διάολο, δεν καταλαβαίνεις τίποτα;

—Κι αίμα έχου κι καταλαβαίνου κι παρακαταλαβαίνου, ήρθε η αποστομωτική απάντηση. Αλλά άλλου τι καταλαβαίνου ιγώ κι άλλου τι πρέπ'ει. Μη νομίζ'ς ότ'ι, ιπειδή σι δώσαμι θάρρους, θα μας πηδήξ'ς κι απού πάν'!

Δεν έβγαινε άκρη. Έπρεπε να το πάρω απόφαση ότι βρισκόμουν σ' έναν ιδιόμορφο Μεσαίωνα. Έναν Μεσαίωνα όπου οι κοπέλες βάφονταν, φορούσαν μίνι και δερμάτινα, έτρεχαν στις ντίσχο και τις καφετέριες, αλλά όταν ήταν να θυσιάσουν «ότι πολυτιμότερο» γύριζαν πίσω στην εποχή των γιαγιάδων τους και ζητούσαν συχωροχάρτι, δηλαδή χρυσούς χαλκάδες και παπαδίστικα ευχέλαια. Μόλις γινόταν αυτό, όλα επιτρέπονταν, και με τις ευλογίες της —άλλως άτεγκτης και ηθικά αμετακίνητης— οικογένειας.

Δεν γινόταν προκοπή έτσι. Ή θα τα μάζευα και θα την έκανα πάλι για τον πολιτισμό —εγχείρημα που δεν αποτολμούσα ακόμη— ή θα 'παιζα σύμφωνα με τους κανόνες του τοπικού παιχιδιού. Ωστόσο, πριν κάνω το αποφασιστικό βήμα, θέλησα να δοκιμάσω ένα από τα δικά μου κόλπα.

—Θέλω να σε φωτογραφίσω, ανήγγειλα μια μέρα της Σούλας.

Δεν εντυπωσιάστηκε.

—Ε, φουτουγράφισέ μι, μου κάνει.

—Δεν κατάλαβες, της κάνω. Εννοώ, θέλω να σε φωτογραφίσω «καλλιτεχνικά».

Μου 'ριξε ένα από τα γνωστά χωριάτικα βλέμματά της, τα γεμάτα συσσωρευμένα, από χιλιάδες γενιές, καχυποψία.

—Δηλαδή, πώς του ιννουείς αυτό του «καλλιτεχνικό»; με ρωτάει. Γιατί, αν ιννουείς να σι πουζάρου ξιβράκωτ'η, βγάλτου απ' του μυαλό σ'.

—Όχι, βρε παιδάκι μου, διαμαρτυρήθηκα εγώ. Ποιος είπε για ξεβρακώματα; Το πολύ, αν θες και συ, να κάνουμε καμιά γυμνόστηθη...

Η Σούλα έκανε μια κίνηση ν' αρπάξει μια παραπλήσια καρέκλα.

—Τώρα, τι καταλαβαίν'ς; μου κάνει. Να σι φέρου του καρεκλουπόδαρου στου κιφάλ'ι ή να μη στου φέρου; Που θα μι πεις ιμένα, γυμνόστηθ'η!

—Δεν είπα τέτοιο πράγμα, ρε κοριτσάκι μου, προσπάθησα εγώ να την καθησυχάσω. Είπα «αν». Αν και εφόσον θελήσεις η ίδια.

—Είπαμι, κουμέν'η.

Τζίφος κι από 'δώ. Το κάστρο δεν έπεφτε μακάρι και να το πολιορκούσαν εφτακόσια χρόνια!

Δεν έμενε άλλη λύση...

Ο τσέλιγκας πεθερός, αντίθετα από τις προσδοκίες μου, δεν φάνηκε να ενθουσιάζεται με την προοπτική να μου παραχωρήσει—προσωρινά εννοείται—την πολύτιμη χείρα της θυγατέρας του.

—Καλά, ρε πιδι μ', αλλά... φουτουγράφους! Ξίνισε τα χαρτωμένα του μούτρα. Είναι σουβαρό ιπάγγιλιμα αυτό; Δηλαδή, πώς θα τη ζήσ'ς για να 'χουμι του καλό ρώτημα; Τι, θα βγάν'ς φουτουγραφίς στην πλατεία;

Εδώ όμως η Σούλα επενέβη αποφασιστικά.

—Σιγά να μην έχ'ει ανάγκ'η να μι ζήσ'ει! τον αποστόμωσε. Κι την προίκα μ' τι θα την έχου, για ουμουρφιά;

Αυτό να μου πεις!

Κι έτσι, θέλοντας και μη, ο τσέλιγκας, έδωσε την ευχή του και μας νομιμοποίησε. Το ίδιο βράδυ παρέθεσε δείπνο τρικού-βερτο, με ψητά, με κοκορέτσια, με γαρδούμπες, με τσίπουρα και κρασιά—μόνο κλαρίνα δεν έφερε. Η αποθέωση της βουκολοσύνης! Τι τραβάει όμως ο άνθρωπος προκειμένου να εξασφαλίσει τα (μη υλικά) προς το ζην! Όπως το αξέχαστο αυτό γλέντι (μπλιάχ!) λάβαινε χώρα στο ωραίο Νιμπεγλέρ, στο πατρικό της νύφης, κατά τα έθιμα θα διανυκτέρευα εκεί. Τα ξαδέρφια μου—που έπλεαν σε πελάγη ευτυχίας μιας και «με κατάφεραν» επιτέλους—

με αποχαιρέτησαν με τα εξής εμπνευσμένα και στο έπακρον μεθυσμένα λόγια:

—Άϊντι, μπαγάσα! Ποιος σι πιάν'ει απόψι! Θα φάς κουφιδ'ι ιπιτέλους! Κι τι κουφιδ'ι!

Γιατί, κατά τα τοπικά έθιμα, ο αρραβωνιάρης απολαμβάνει όλων των προνομίων εκείνων που εξασφαλίζει ο έγγαμος βίος, το είπαμε και παραπάνω. Επιτέλους έφθανα κοντά στο ποθητό αποτέλεσμα!

Πριν αποσυρθούμε στα ιδιαίτερά μας διαμερίσματα —ομολογώ ότι δεν κρατιόμουν— ο «πεθερός» με πήρε παράμερα.

—Τώρα που 'γινις θ'κό μας πιδί, έχου να σι πω κάτ'ι που πρέπ'ει να ξιέρ'ς, μου δήλωσε.

—Τι πράγμα; έκανα εγώ ανήσυχος, γιατί δεν μπορούσα να φανταστώ τι άλλο μου επιφύλασσε η μοίρα.

Ο τσέλιγκας ξερόβηξε αμήχανα.

—Νά..., είπε. Ξιέρ'ς τώρα πώς είναι αυτά τα πράγματα... Θέλου να πω ότ'ι, η Σούλα μ' κατά του παριλθόν είχι μια ατυχία... Δηλαδή, βρέθ'κι ικει ένα καθήκ'ι, ένα χαμένου κουρμί, που τ'ν ξιγέλασι κι τ'ς υπουσχέθ'κι γάμου... Ιγώ βέβια, τουν έκουψα αμέσους τι ρουφιάνους τ' κιαρατά ήταν κι είπα «όχ'ι», αλλά τιλικά, του τύλξι του κουρίτσ'ι κι τ' αρραβώνιασι. Κατάλαβις;

—Όχι, είπα.

Ο τσέλιγκας αναστέναξε.

—Αχ, ισείς οι προτιβουσιάν'οι, νομίζτι ότ'ι είσασι πιρπατημέν'οι κι δεν ξιέρτι πούθι πάν τα τέσσιρα! είπε. Πώς να στου πω, ρε πιδί μ'... Σι λιέου, του κουρίτσ'ι είχι αρραβουιαστεί. Καταλαβαίν'ς; Ινουώ, μπουρεί να μην είναι κι τιλίως «ιντάξ'»...

Α, μάλιστα.

—Ε, τι να κάνουμε, αυτά έχει η ζωή, είπα κι έτρεξα να εισπράξω το αντίτιμο των δια πυρός και σιδήρου κεκτημένων μου προνομίων.

Αλλά...

—Στοπ, με σταμάτησε η Σούλα όταν έφτασα στο σημείο εκτόξευσης κι άρχιζε η αντίστροφη μέτρηση.

Τρελάθηκα.

—Τι έγινε πάλι; ανέκραξα.

—Δεν γίνιτι απόψι, με πληροφόρησε η νεότευκτη αρραβωνιάρα. Έχου τα ρούχα μ'.

Κι έτσι πέρασα μια αξέχαστη νύχτα αϋπνίας, απολαμβάνοντας από τη μια το τρομακτικό ροχαλητό της «καλής μου» κι από την άλλη τους βουκολικούς εκείνους ήχους που κάνουν τη διαμονή στο χωριό αξέχαστη, αλυχτίσματα σκύλων, γκαρίσματα γαϊδάρων, κραξίματα πετεινών, γρυλίσματα γουρουνιών και βελάσματα προβάτων. Μια κουκουβάγια από μακριά κρατούσε τα ίδια φωνάζοντας κατά τακτά χρονικά διαστήματα “βλάκα... βλάκα... βλάκα”.

Την άλλη μέρα το πρωί πήγαμε να μου δείξει η νύφη τα χτήματα. Έκανε ένα ψωφόκρυο και η λάσπη, αυτό το πανάρχαιο χαρακτηριστικό του Θεσσαλικού κάμπου, έφτανε μέχρι τα γόνατα. Μια δεύτερη απόπειρα προσέγγισης στο ύπαιθρο συνάντησε την ίδια σθεναρή άρνηση. Και σαν να μην έφτανε αυτό, γυρίζοντας στο τσελιγκάτο, κρεβατώθηκα με μια καραμπινάτη γρίπη, που αντιμετώπιστηκε από την υποχρεωτική μου πεθερά με κοφτές βεντούζες κι εντριβές με πετρέλαιο. Ήθελα πια να πεθάνω, δεν τη χρειαζόμουν τέτοια ζωή.

Όταν συνήλθα ωστόσο, μερικές μέρες αργότερα, ήμουν γεμάτος χαρά κι αισιοδοξία, γιατί κατά τους υπολογισμούς μου, το γυναικολογικό εμπόδιο για την ολοκλήρωση της ευτυχίας μου θα ‘πρεπε να ‘χει πια ξεπεραστεί, οπότε...

Αλλά...

—Δεν είσι μι τα καλά σ’! με απέκρουσε η Σούλα όταν έκανα την σχετική κρούση. Δεν είσι μι τα καλά σ’! Δεν ξιέρ’ς ότι μπήκαμι στη Σαρακουστή;

Δεν το ήξερα.

—Ε, και λοιπόν; φώναξα πιο απελτισμένος από ποτέ.

—Τι λοιπόν; με αποπήρε η νύφη. Τούρκους είσι ισύ; Δεν ξιέρ’ς ότ’ι τη Σαρακουστή νηστεύ’ει ου κόσμους;

Όπα!

—Νηστεύει το λάδι, δεν νηστεύει τα πάντα, πάτησα εγώ τις φωνές.

—Αμ σι γέλασαν! ήρθε η πληρωμένη απάντηση. Σι γέλασαν. Του Ιβαγγέλιου λιέει, νηστεία κι προυσιφχή, δεν λιέει βγάλτι τα μάτια σας.

Σαλτάριζα πια κανονικά ο άμοιρος.

—Δηλαδή, πότε με το καλό υπολογίζεις; τη ρώτησα προσπαθώντας να μην εκραγώ.

—Μιτά του Πάσχα κι βλέπουμε, ήρθε η πληρωμένη απάντηση.

Κατεβαίνοντας στην πόλη, τα ξαδέρφια πέσαν πάνω μου για τις ζαχαρώδεις λεπτομέρειες του μνηστευμένου βίου.

—Ε, μπαγάσα; Δεν είχαμι δίκιου, ε; Τυχιρέ! Άϊντι, θα φας καλάααα!

Όσο γι' αυτό δεν υπήρχε η παραμικρή αμφιβολία.

Ο καιρός πέραγε χωρίς καμιά θετική εξέλιξη στο πρόβλημα που με απασχολούσε. Όλη τη βδομάδα πούλαγα τρακτέρ και τσιμούχες στους άρχοντες του κάμπου και το Σαββατοκύριακο έπαιρνα το λεωφορείο του ΚΤΕΛ κι ανέβαινα —με ελπίδα— στο Νιμπεγλέρ, να δω την αρραβωνιάρα, που σπάνια κατέβαινε τώρα στην πόλη, και να απολαύσω τις περιποιήσεις των πεθερικών μου. Αλλά πρόοδος καμιά. Η Σούλα εννοούσε να τηρεί τους νόμους και τους προφήτες κατά γράμμα. Κάτι μικροπαραχωρήσεις που έκανε κατά καιρούς, αντί να καλυτερεύουν την κατάσταση την έκαναν χειρότερη. Και το Πάσχα, το άτιμο, ν' αργεί απελπιστικά ακόμη!

Είχα αρχίσει πια να μελετάω στα σοβαρά το ενδεχόμενο μιας πρώιμης εξαφάνισής μου από τον ευλογημένο αυτό λασπότοπο όταν...

Ο «πεθερός», που δεν ήξερε τι είχε από γη, ζωντανά, αποθήκες και γενικά αγροτική περιουσία, είχε πολύ κόσμο στη δούλε-

ψή του. Οικογένειες κυρίως, στις οποίες είχε παραχωρήσει στέγη και γη, έναντι των υπηρεσιών τους –αυτοί ήταν οι μόνιμοι που ζούσαν μέσα στο αγρόκτημα–, αλλά κι εποχιακούς εργάτες που έρχονταν για τη συγκομιδή κι έφευγαν πάλι. Επιστάτης αυτών των ανεξάρτητων –ας πούμε– κολίγων ήταν ένας ξερακιανός εξηνταπεντάρης, ονόματι μπάρμπα-Χαρίλαος, που στην ουσία έκανε κουμάντο στα πάντα, δεξί χέρι του αφεντικού. Ο Χαρίλαος έμενε με την οικογένειά του, γυναίκα και τρία ανήλικα παιδιά, σ' ένα χαμηλό, αλλά ευρύχωρο, χωριατόσπιτο δίπλα στο «αρχοντικό».

Τώρα, γυναίκα του Χαρίλαου ήταν η κυρά-Βαγγελιώ, μια γεμάτη πενηντάρα, απ' αυτές τις χωριάτες που στύβουν την πέτρα, που λέει ο λόγος. Όλη μέρα έτρεχε από δώ κι από κει, να φροντίσει τα ζώα, να κουβαλήσει χόρτο, ξύλα, να μαγειρέψει για τ' αφεντικά, να καθαρίσει το σπίτι, τα πάντα. Σταματημό δεν είχε η ταλαίπωρη. Και πάντα ευπροσήγορη, πάντα πρόθυμη, πάντα χαμογελαστή. Κάτω από διαφορετικές συνθήκες ούτε που θα την πρόσεχα, έλα όμως που οι παρούσες συνθήκες ήταν περίεργες! Έτσι το μυαλό μου άρχισε να φτιάχνει σενάρια και ιστορίες. Τη χοντροκάπουλη πενηντάρα χωριάτα άρχισα να τη βλέπω σαν σταρ του σινεμά (τι κάνει η στέρηση όμως!). Κι όπως δεν είχα να χάσω και τίποτα, εδώ που φτάσαμε, έκανα την κίνηση.

Την πρώτη φορά, στον στάβλο, η έκθαμβη γυναίκα λίγο έλειψε να πατήσει τις φωνές!

—Κυρ-Μπάμπ'η! ανέκραξε. Για τ' όν'μα τ' Θιού! Τι πράματα είναι αυτά; Ντρουπή! Θα τα πω ούλα στ' δισποινίς Σούλα.

Ευτυχώς, το σκέφτηκε φαίνεται πιο ήρεμα και δεν έβγαλε κουβέντα. Πράγμα που με οδήγησε στη δεύτερη κρούση, στην αποθήκη για τα ξύλα.

—Ιπιτέλους! φώναξε. Κάτσι φρόνιμα, πιδί μ'! Του ξιέρ'ς ότ'ι θα μπορούσα να 'μι κι μάνα σ'; Άϊντι συμμαζέψ' γιατί θα πατήσου τα ούρλα.

Αλλά ούτε κι αυτή τη φορά πάτησε τα ούρλα. Οπότε, την τρίτη και φαρμακερή, στην αποθήκη του σανού, αποφάσισε να δώσει τόπο στην οργή «για να με ξεφορτωθεί».

—Α μα, λύσσα πια! είπε. Άϊντι, κάν' τη δ'λειά σ', να δούμι τι θα καταλάβ'ς. Να σι φύγ'ει η κάψα, να σι ξιφουρτώνουμι, μη μας βρει καμιά συφουρά.

Βεβαίως δεν μου χρειαζόταν άλλη προτροπή για «να κάνω τη δουλειά μου». Και φαίνεται ότι την έκανα μια χαρά –εμ, μετά από τόση νηστεία τι περίμενες;– γιατί στην επόμενη συνάντηση δεν υπήρχαν σοβαρές αντιρρήσεις, ενώ στη μεθεπόμενη εξαφανίστηκαν πια τελείως. Φαίνεται ότι η κακομοίρα είχε ξεχάσει προ καιρού πώς ήταν «αυτές οι ντροπές» και τώρα που της δινόταν η ευκαιρία (Θε μου συγχώρα με βέβαια) το απολάμβανε. Έτσι, το καθιερώσαμε κι όλοι μας πια σ' αυτό το ειδυλλιακό, βουκολικό σκηνικό ήμασταν κατευχαριστημένοι.

Αλλά τα πράγματα ποτέ δεν μένουν για πολύ καιρό όπως μας βολεύουν.

—Έχω να σι πω κάτ'ι πουλύ σουβαρό, μου δήλωσε μια μέρα η Σούλα καθώς πλατσουρίζαμε στα εξοχικά λασπόνερα.

—Είμαι όλος αυτιά, έκανα εγώ, καθόλου περιέργος για το τι «σοβαρό» είχε να μου πει το βλαχαδερό.

—Πρέπ'ει να ιπισπεύσουμι του γάμου, ήρθε η κεραμίδα απρόσμενα.

Ορίστε;

—Πώς αυτό; της κάνω. Εμείς καλά-καλά δεν καταλάβαμε αρραβώνα.

—Υπάρχ'ει λόγους, με αποστόμωσε μια συνοφρυωμένη Σούλα.

—Τι λόγος; απόρησα εγώ.

—Είμι γκαστρουμέν'η, έσκασε η χειροβομβίδα και μ' άφησε ξερό και με το στόμα ανοιχτό.

—Μα... πώς; τραύλισα ο άμοιρος –και με το δίκιο μου.

—Τι πώς; αγρίεψε η Σούλα. Ξιέχασις;

Ομολογώ ότι πράγματι, η μνήμη μου στο σημείο αυτό, αδυνατούσε να με βοηθήσει. Γιατί, πώς να το κάνουμε, αν είχε συμβεί τίποτα δεν θα το θυμόμουν; Και θα χρειαζόταν να τρέχω στις αχυρώνες και τους στάβλους με τη Βαγγελιώ;

—Τι να ξεχάσω, ρε παιδάκι μου; έκανα. Δεν υπάρχει τίποτα για να ξεχάσω.

—Α ναι; Κι τα μπαλαμουτιάσματα, κι τα πιχνίδια που μόκανις; Τα ξιέχασις κι αυτά;

—Βρε, χρυσό μου κορίτσι, προσπάθησα να τη συνετίσω. Βρε κούκλα μου, δεν πιάνονται έτσι τα μωρά. Τι διάολο, δεν στο εξήγησε κανείς ακόμα;

—Αυτά να τα πεις στον πιθιρό σ', ήρθε η αποστομωτική απάντηση. Γιατί iέτσ'ι είναι... Όταν πρόκειτι για χαμουρέματα είμαστι πρώτ'οι, άμα όμους είναι να αντιμιτουπίσουμι τ'ς ευθύνης μας, λακάμι σαν λαγοί.

—Μα, αυτό είναι πιο θαύμα κι από κείνο με τον κρίνο! φώναξα.

—Δεν ξιέρου... Ικείνου που ξιέρου ιγώ είναι που γκαστρώθ'κα. Κανόνισι την πουρεία σ'.

—Και καλά... Είσαι σίγουρη;

—Κι βέβια είμι σίγουρ'η. Μι το 'πι ου γιατρός στη Λάρσα. Καθαρά κι ξάστιρα. Σούλα, μι λιέει, συχαρητήρια, είσι τισσάρουν μηνών έγγυους.

Ώπ!

—Τεσσάρων μηνών; Μα είναι δεν είναι τρεις μήνες που γνωριστήκαμε!

Η Σούλα δαγκώθηκε. Αλλά δεν τα 'χασε.

—Δεν ξιέρου, είπε θυμωμένα. Δεν ξιέρου. Ικείνου που ξιέρου ιγώ είναι ότι είμι γκαστρουμέν'η. Δεν φαντάζουμι να σι πιρνάει απ' του μυαλό ότ'ι έτριχα απού 'δώ κι απού κει;...

Α, μπα! Αλίμονο! Τι λέμε τώρα! Θα πέσει φωτιά να μας κάψει! Άλλωστε, μήπως η θρησκεία δεν την παραδέχεται την παρθενογένεση;

Εντάξει, δεν χρειαζόταν καμιά ιδιαίτερη ευφυία για να καταλάβω πού πήγαινε η δουλειά.

Είχε έρθει λοιπόν η ευλογημένη ώρα να την κάνω κι από εδώ.

Δεν έδωσα συνέχεια στην γυναικολογική κουβέντα που άνοιξε η αρραβωνιάρα, αλλά άρχισα να σχεδιάζω την τακτική μου υποχώρηση. Ήταν Κυριακή. Την επομένη θα κατέβαινα πάλι στη Λάρισα, φυσιολογικά κι ωραία. Εκεί, θα μάζευα τα πράγματά μου, θα ασπαζόμουν τα ξαδέρφια και μην τον είδατε! Σαν κύριος! Κι άσε τον τσέλιγκα και τη θεοφοβούμενη κόρη να βρουν την άκρη μεταξύ τους. Ο Μπάμπης ήλθε, είδε κι απήλθε.

Το σχέδιο ήταν τέλειο και θα δούλευε στην εντέλεια αν δεν μ'έσπρωχνε ο διάολος να κάνω αυτή τη μια, την παραπανίσια κίνηση, που τόσο συχνά μας χαντακώνει.

Ήσυχος, ότι τα 'χα όλα μελετημένα και ταχτοποιημένα, αποφάσισα να έχω μια τελευταία, αποχαιρετιστήρια, συνέντευξη με την υποχρεωτική και πλήρη κατανόησης Βαγγελιώ. Στο κάτω-κάτω δεν ήταν σωστό να εξαφανιστώ χωρίς ν' αφήσω τους μπενετάδες.

Έτσι, αφού παραμόνεψα την κίνηση και διαπίστωσα ότι όλα ήταν ήσυχα και φυσιολογικά, περίμενα πότε θα πήγαινε να ποτίσει τις γελάδες και γλίστρησα σαν φάντασμα στον στάβλο.

Και ξαφνικά –είπαμε, άμα θέλει ο διάολος!– εκεί που αποχαιρετιόμαστε δίπλα σ' ένα παχνί, ανοίγει η πόρτα και μπαίνουν μέσα ο τσέλιγκας κι ο μπάρμπα-Χαρίλαος, ο κερατωμένος επιστάτης.

Αν γλύτωνα το οφείλω στην στιγμιαία καταληψία που έπεσε πάνω στους αγαθούς αυτούς βουκόλους. Μέχρι να προλάβουν να συνειδητοποιήσουν τι βλέπουν οι έχθαμβοι οφθαλμοί τους εγώ πιλαλούσα κιόλας, κουμπώνοντας τα βραχιά στο δρόμο, στους απέραντους Θεσσαλικούς αγρούς.

Για καλή μου τύχη βρήκα λίγο παρακάτω έναν καλό άνθρωπο που με πήρε στο χάρο του –αδύνατον να καταλάβει γιατί επέμενα να κάνω το ταξίδι κάτω από τα άχυρα– μέχρι τη δημοσιά. Εκεί, ένας υποχρεωτικός γύφτος, δέχτηκε να με πετάξει με το «Datsun» μέχρι τις γραμμές του τραίνου, απ' όπου, με κίνδυνο της ζωής μου, κατάφερα να πηδήσω πάνω σ' ένα φορτηγό βαγόνι της ταχείας Θεσσαλονίκης-Αθηνών. Πάτησα το πόδι μου στο ευλογημένο –και στεγνό– τσιμέντο της Αττικής γης περασμένα μεσάνυχτα της επομένης μέρας, παγωμένος, ταλαιπωρη-

μένος, πλευριτωμένος, νηστικός, αλλά –για μια ακόμη φορά–
ακέραιος και αβλαβής. Οι λιγοστοί ταξιδιώτες του σταθμού Λα-
ρίσης δεν θα καταλάβουν ποτέ γιατί ο αλαφιασμένος, λασπω-
μένος και αξούριστος νεαρός γονάτισε και φίλαγε με πάθος το
βρωμερό δάπεδο της πλατφόρμας.

Από τα ξαδέρφια μου, που δεν με συχώρεσαν ποτέ τελείως,
έμαθα αργότερα ότι η Σούλα παντρεύτηκε –παρά τις σθεναρές
αντιρρήσεις του τσέλιγκα– έναν λιγούρη δασκαλάχο από την
Ελασσόνα που, καθώς απεδείχθη, ήταν και ο κύριος υπαίτιος της
σχεδόν αμώμου σύλληψής της. Όσο για την κυρά-Βαγγελιώ,
φαίνεται ότι ο μεγαλόθυμος Χαρίλαος τη συχώρεσε, γιατί εξακο-
λουθεί να είναι μέχρι σήμερα η ψυχή και κινητήριος δύναμη του
τσελιγκατού. Ο Θεός να την έχει καλά την καλή γυναίκα.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΝ ΞΕΡΩ κανέναν άντρα αρσενικό που να του αρέσει να δουλεύει σε γυναίκα αφεντικό. Και δεν είναι μόνο για το γαμώτο (ξου, μωρή κότα, πάαινε να πλύνεις κάνα πιάτο), για τη φαλλοκρατική αντίληψη ότι, η γυνή πρέπει να ‘ναι πάντα από κάτω –φυσικά και μεταφορικά–, είναι κιόλας που μόλις δούνε εξουσία στα χέρια τους, οι κυράτσες, αφηνιάζουν, ξεσαλώνουν τελείως κι άντε να τις συμμαζέψεις μετά. Κι εντάξει, εγώ, σαν προχωρημένο και προοδευτικό άτομο, μπορεί να έχω και μια άλφα κατανόηση –τι θες να σου κάνουν στο κάτω-κάτω οι άχαρες, αιώνες επί αιώνων σκλάβες, του πατέρα, του αδερφού, του γκόμενου, του σύζυγου, κάπου θα πρέπει να τα βγάλουν τ’ απωθημένα– όμως η συντριπτική πλειοψηφία του φύλου μου δεν σκέφτεται έτσι –και πολύ καλά κάνει. Γιατί, πώς να το κάνουμε, είναι άγριο πράγμα να σε διατάζει γυναίκα, ρε παιδί μου, δεν καταπίνεται εύκολα!

“Εντάξει, κυρά μου, το λάβαμε το μήνυμα”, σκέφτεται ο μέσος αρσενικός. “Εντάξει... Από διάφορες συγκυρίες, θες επειδή υπήρξες πιο τυχερή, θες επειδή έστησες πεισινό εκεί που έπρεπε, θες επειδή επωφελήθηκες από τα συναισθήματα ενοχής μιας μερίδας αντρών –που από την πολλή ενοχή το γύρισαν από την άλλη μεριά– θες τέλος πάντων γιατί έτσι το θέλησε η ρουφιάννα η κενωνία, μας βρέθηκες καβάλα στο σβέρκο. Εντάξει, να το δεχτούμε, να κάνουμε την πάπια, ένεκα που πρέπει να εξασφαλίσουμε ψωμάκι για τα παιδάκια μας, να το καταπιούμε το πικρό ετούτο ποτήριο... Θες να πάμε παραπέρα, να προσποιηθούμε σέβας κι εκτίμηση για το πρόσωπό σου (παλιοκαριόλα); Να το προσποιηθούμε. Όμως... Μην το τραβάς το σκοινί και μέχρι τ’ άκρα. Όχι βρήκαμε ευκαιρία, άντε να εκδικηθούμε σύμπαντα τον ανδρικό πληθυσμό για τις «ταπεινώσεις» –τρόπος του λέγειν– τριών χιλιετηρίδων και βάλει! Μην επωφελείσαι έτσι

εξόφθαλμα και κυνικά της στιγμιαίας θέσης αδυναμίας στην οποία βρισκόμαστε. Μ' άλλα λόγια –για να στα πω χοντρά και σταράτα– μην μας πηδέις, και μάλιστα άνευ βαζελίνης!”

Δεν μπορώ να δώσω άδικο στην ενδόμυχη –και πέρα ως πέρα φυσιολογική– αυτή αντίδραση του μέσου άντρα-υποτελή. Όχι τόσο γιατί συμφωνώ μαζί του –που δεν διαφωνώ σε βασικά σημεία δηλαδή– όσο γιατί οι γυναίκες αφεντικά, στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι ότι χειρότερο μπορεί να συμβεί σε κάποιον –άντρα ή γυναίκα. Δεν είναι σύμπτωση που σ' ολόκληρη την ταραχώδη καριέρα μου δεν έτυχε να γνωρίσω γυναίκα αφεντικό που να μην είναι αυταρχική στο έπακρο, ξεροκέφαλη, αντιπαθητική, σπαστική, νευρόσπαστη, υστερική, άδικη κι άλλα καμιά πενηνταριά επίθετα, όλα αρνητικά. Λες κι έχουν βαλθεί ν' αποδείξουν ότι είναι πιο άντρες από τους άντρες, ρε παιδί μου! Λες κι έχουν βάλει στοίχημα να ευνουχίσουν –και άνευ αναισθητικού– όποιο αρσενικό έχει την ατυχία να βρεθεί στο δρόμο τους. Αλλά, δεν βαριέσαι, ολωνών τους η κατάληξη η ίδια είναι. Απομόνωση, μιζέρια και καραντίνα. Στο τέλος καταντούν να πληρώνουν τεκνά για ένα στιγμιαίο βόλεμα, γιατί κανονικός άντρας βέβαια δεν τις πλησιάζει ούτε σε απόσταση φτυσίματος. Πράγμα που επιβεβαιώνει με τον καλύτερο τρόπο η σοφή λαϊκή ρήση που λέει ότι «όλα εδώ πλερώνονται».

Προσωπικά δεν είχα τέτοιου είδους πρόβλημα, αν θα με κανονίζει δηλαδή άντρας ή γυναίκα αφεντικό. Ο σκοπός είναι να μην σε κανονίζουν, άμα όμως δεν μπορείς να το αποφύγεις, όποιος και να σε κανονίσει το ίδιο πονάει –σιγά μην πάθει ο εγωισμός έτσι και είναι γυναίκα ο κανονιστής! Τ' αφεντικά δεν τα πήγαινα γενικά. Όσο μπορούσα ν' αποφύγω την εξάρτηση το έκανα, όμως αυτό, στη αρχή της καριέρας ενός νέου ειδικά, δεν είναι πάντα εφικτό. Γιατί ξέρουμε όλοι, πως για να στήσει κανείς δουλειά δικιά του πρέπει να περάσει από σαράντα κύματα. Οπότε, μοιραία...

Το ότι θα δούλευα στη διαφημιστική εταιρεία μιας γυναίκας δεν το είδα στην αρχή σαν μειωτικό της προσωπικότητάς μου. Ούτε που μου πέρασε από το μυαλό, για να πω την αλήθεια. Κείνο που μ' ένοιαζε εμένα ήταν ότι –for a change– η δουλειά ήταν πολύ καλή, οι μελλοντικές προοπτικές θαυμάσιες και, το

κυριότερο, ο μισθός πέρα απ' ότι θα μπορούσα να φανταστώ και στα πιο τρελά μου όνειρα. Επιτέλους, η τύχη μου χαμογελούσε! Είχα καταφέρει να τρυπώσω κάπου, όπου, αν στέριωνα, δεν θα τη βόλευα μόνο μπείκα, αλλά θα πήγαινα ψηλά. Και χέστηκα εγώ αν η κυρία Έφη έμπαινε στο γραφείο το πρωί με ύψος χιλίων πιθήκων κι άρχιζε να πετάει διαταγές δεξιά κι αριστερά, σαν κακός επιλοχίας Κέντρου Νεοσυλλέκτων. Εγώ κοίταγα τη δουλειά μου, στο φωτογραφικό τμήμα, και δώθε πάνε οι άλλοι. Κι όταν καμιά φορά άκουγα μουρμούρες και γαμοσταυρίδια από τους συχνά αγανακτισμένους συναδέλφους γέλαγα μέσα μου και σκεφτόμουν: “Καλά, μαλάκα, έτσι να πας εσύ και το έλκος εξασφαλισμένο!”. Και κοίταγα πώς θα κάνω τη δουλειά μου καλύτερα και πώς θα διπλωρώσω καμιά από τις ομολογουμένως αξιολογότερες –πλην όμως, φευ, απελπιστικά καπαρωμένες– σχεδιάστριες ή γραμματείς. Στο κάτω-κάτω, εγώ θα έσωζα τον κόσμο; Εδώ με το ζόρι βόλευα τον εαυτό μου.

Και ο καιρός περνούσε όμορφα κι ωραία, και ειδυλλιακά, μήνας μπαίνει, μήνας βγαίνει, η απασχόληση ευχάριστη και εντός του αντικειμένου μου, και με πολλά τυχερά, αφού μπορούσα να χρησιμοποιώ όποτε μου κάπνιζε εγκαταστάσεις και υλικά για προσωπική μου χρήση, χωρίς να ξοδέψω μία από την τσέπη μου. Παράδεισος λοιπόν, μέχρι την αποφράδα εκείνη ημέρα που με φώναξε στο γραφείο της η αφεντικίνα.

Με το που μπήκα μύρισα αμέσως μπαρούτι στην ατμόσφαιρα. Και δεν έπεσα έξω.

Χωρίς να μου πει να καθίσω, η μέγαιρα, μ' άρπαξε αμέσως από τα μούτρα.

—Εσύ έκανες τις φωτογραφίες για την καμπάνια της «Sylfoflex»; με ρώτησε απειλητικά.

Η καμπάνια της «Sylfoflex» ήταν μια μεγάλη δουλειά που είχαμε αναλάβει προσφάτως. Επρόκειτο για πλήρη καμπάνια, με γιγαντοαφίσες, έντυπα, καταχωρίσεις στον Τύπο και την Τηλεόραση κι όλα τα συμπαραμαρτούμενα –πολλά εκατομμύρια! Ένα πολύ μικρό μέρος της όλης φωτογραφικής δουλειάς είχε ανατεθεί σε μένα.

—Εξαρτάται για ποιο κομμάτι μιλάμε, απάντησα επιφυλακτικά.

Η αφεντικίνα άρπαξε ένα μάτσο τυπωμάτων 20x25 και τ' ανέμισε κάτω από τη μύτη μου.

—Τι' αυτά τα αίσχη μιλάμε, μου κάνει.

Μια γρήγορη ματιά στα «αίσχη» με πληροφόρησε ότι μιλάγαμε για τη δική μου δουλειά.

—Δικές μου είναι, παραδέχτηκα.

Η τύπισσα χαμήλωσε τα γυαλιά στη μύτη της και μου 'ριξε ένα παγερό βλέμμα.

—Και το λες εσύ δουλειά αυτό;

Δεν την έπιασα αμέσως. Προς στιγμήν σκέφτηκα μήπως είχαν τα τυπώματα τίποτα ατέλειες, μήπως κατά λάθος της πήγαν τίποτα proofs αντί για τα κανονικά. Πλησίασα στο γραφείο, περιεργάστηκα με προσοχή τις φωτογραφίες, αλλά δεν βρήκα κανένα ελάττωμα. Οι σωστές ήταν. Τι πρόβλημα είχε η γκιόσα;

—Τι έχει η δουλειά; ρώτησα ειλικρινά απορημένος.

Η αφεντικίνα κοπάνησε το χέρι της στο γραφείο και πετάχτηκε όρθια μπήγοντας κάτι φωνές που πρέπει να ακούστηκαν τουλάχιστον μέχρι τον θυρωρό.

—Τι έχει! ούρλιαξε. Τι έχει! Τολμάς και ρωτάς τι έχει; Έχεις το θράσος να ρωτάς τι έχει; Με δουλεύεις δηλαδή κι από πάνω; Ε; Σε ερωτώ, με δουλεύεις;

Άρπαξε τις φωτογραφίες κι άρχισε να τις πετάει μία-μία στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα σχολιάζοντας έξαλλη.

—Ορίστε... Κουνημένη... Φλου... Κουνημένη... Κι αυτή κουνημένη... Κι αυτή... Κι αυτή... Κι αυτή... Τι διάολο, γαμώ το στανιό μου, πάρκινσον έπαθες παιδάκι μου! Σε ερωτώ.

Και μόνο τότε μπήκα στο νόημα κι αντελήφθην την ασχετοσύνη της γυναίκας.

—Μια στιγμή, της κάνω —πάντα ήρεμος ο δικός σου! Αυτό εννοείτε κακή δουλειά; Το φλου και το κουνημένο;

Έβαλε τα χέρια στη μέση της και με κοίταξε έτοιμη να εκραγεί ξανά.

—Δηλαδή, εσύ τι λες; σάρκασε.

Χαμογέλασα —η τύπισσα κόντεψε να πάθει συμφόρηση.

—Α, μα μπορώ να σας εξηγήσω, είπα. Αυτό που βλέπετε είναι ηθελημένο, φλου αρτιστικ το λέμε. Το κουβεντιάσαμε με τον κύριο Ζούλα (τον διευθυντή που είχε αναλάβει το project) κι αποφασίσαμε να κάνουμε κάτι πρωτοποριακό, κάτι προχωρημένο. Καλά, δεν σας έφεραν δείγματα από μακέτες;

Η αφεντικίνα σάστισε —δεν περίμενε φαίνεται τέτοια cool αντίδραση από έναν υπαλληλάκο, χαμένο στα έγκατα της ιεραρχίας.

—Όχι..., έκανε αβέβαια. Τι δείγματα;

—Μια στιγμή να σας δείξω, είπα κι έτρεξα στο σχεδιαστήριο.

Μάζεψα, παρά τις διαμαρτυρίες των κοριτσιών, ότι δείγματα μπόρεσα να βρω —σχέδια εργασίας τα περισσότερα— κι επέστρεψα στο άντρο της δράκαινας.

—Ορίστε, της κάνω απλώνοντας το υλικό μπροστά της. Βλέπετε; Η όλη δουλειά δένει θαυμάσια. Το φλου, σε συνδυασμό με την όλη γραφίστικη ιδέα, εκτός του ότι προκαλεί το μάτι να προσέξει την εικόνα, περνάει κι ένα μήνυμα που ταιριάζει απόλυτα με το πνεύμα και τις επιδιώξεις του πελάτη...

Συνέχισα να της αραδιάζω κι άλλες τέτοιες τεχνικο-καλλιτεχνικές μπουρδες, μέχρι που την έφερα εκεί που ήθελα.

—Χμμμ, ναι... Βλέπω..., μουρμούρισε τελικά. Βέβαια..., δεν λέω... Τολμηρή σαν ιδέα, αλλά όχι κακή... Χμμμ...

Μεγάλε Μπάμπη (ακόμα Μπάμπης ήμουν)!

Σήκωσε τα μάτια της από τις μακέτες και με κοίταξε, λίγο αμήχανη.

—Και καλά, βρε παιδιά, είπε μαλακώνοντας (οι τύψεις;). Εμένα δεν θα 'πρεπε να με ενημερώσετε;

—Πιθανώς ο κύριος Ζούλας να σας το φύλαγε για έκπληξη, είπα —απολαμβάνοντας κάθε στιγμή του θριάμβου μου.

Χαμογέλασε κι άναψε τσιγάρο.

—Ναι, αλλά έτσι την πλήρωσες εσύ τη νύφη, παρατήρησε.

Το ‘παιξα υπεράνω.

—Δεν βαριέστε, έκανα. Όλο και κάποιος την πληρώνει τελικά.

Η αφεντικίνα έπιασε τις πριν από λίγο απορριφθείσες φωτογραφίες και τις εξέτασε μια-μια.

—Πολύ καλή δουλειά, απεφάνθη. Τώρα που τις κοιτάζω κάτω από τη σωστή τους προοπτική δεν μπορώ να πω... Μπράβο, έκανες πολύ καλή δουλειά... Πώς είπες ότι είναι το ονοματάκι σου;

—Μπάμπης (αλλά πρόκειται συντόμως ν’ αλλάξει, μην ανησυχείς).

Μου χάρισε ακόμη ένα χαμόγελο.

—Μπράβο, Μπάμπη, είπε. Πολύ καλά... Θα σ’ έχω υπόψη μου.

Τρεις μέρες αργότερα, λίγο πριν σχολάσω, η αφεντικίνα με φώναζε πάλι στο γραφείο της.

Αυτή τη φορά με διέταξε να καθίσω.

—Ακούω τα καλύτερα λόγια για σένα, μου κάνει. Ο κύριος Ζούλας σε έχει σε μεγάλη υπόληψη.

—Καλοσύνη του, ψιθύρισα εγώ δίκην αρσαχειάδας.

—Έχεις σπουδάσει στο Παρίσι μαθαίνω, συνέχισε η αφεντικίνα.

—Μάλιστα.

—Στο Παρίσι έχω περάσει τα καλύτερά μου χρόνια, με πληροφόρησε η κυρία. Εφτά χρόνια. Σορβόννη, Beaux Arts, διδακτορικό... Ονειρεμένα χρόνια...

Α!

—Πολύ πριν από την εποχή σου βέβαια, συμπλήρωσε χαμογελώντας φιλάρεσκα.

Αχά!

—Μην το λέτε...

Η τύπισσα μου έριχνε άνετα δεκαπέντε με είκοσι χρόνια, αλλά δεν ήταν και κανένα τσόλι! Αν εξαιρέσει κανείς το ότι ήταν κάπως πιο βαριά από το κανονικό και ντυμένη σαν δασκάλα των Γαλλικών επί Σχολαρχείου, και προσωπάκι ωραίο διέθετε, και τα μαλλάκια της όμορφα και γυαλιστερά —έστω και πιασμένα κώτσο— και τα πιασιματάκια της τα είχε... Γιατί όχι στο κάτω-κάτω; Δεν είπαμε; «ο καλός ο μύλος όλα τα αλέθει»; Τόσα και τόσα παραστρατήματα κάναμε, αν κάνουμε κι ένα για χάρη της καριέρας, τι θα πάθουμε; Μόνο που εδώ δεν χωρούσαν βιασύνες κι επιπολαιότητες. Μια στραβοτιμονιά και πηγαίναμε φούντο. Κι όχι τίποτ' άλλο, αλλά την είχα ξεσυνηθίσει την ένδεια και την κακομοιριά.

Με είχε φωνάζει να την ενημερώσω για την πορεία της καμπάνιας. Λίγο περίεργο βέβαια, αφού από τον Ζούλα, που είχε τη γενική εποπτεία, περισσότερα θα μάθαινε, αλλά εφόσον έτσι ήθελε εμένα τι λόγος μου 'πεφτε; Κάθισα λοιπόν να την ενημερώσω —βλαστημώντας που της θυμήθηκε τώρα, στο σχόλασμα— κι όταν τελείωσα η ώρα είχε πάει εννιά και η βραδιά μου κατά διαόλου. Τουλάχιστον έτσι νόμιζα. Όμως...

—Πωπώ, εννιά η ώρα! αναφώνησε η αφεντικίνα. Κοίτα τι σου έκανα, βρε Μπάμπη! Σε κρατάω εδώ τόσες ώρες χωρίς να σκεφτώ ότι μπορεί να είχες κανονίσει να κάνεις κάτι!

—Μπα, σπίτι θα πήγαινα, τερατολόγησα εγώ αναλογιζόμενος με σπαραγμό ψυχής μια Ζωζώ που έστησα από το πρώτο ραντεβού.

Η αφεντικίνα όμως είχε τύψεις.

—Τίποτα, τίποτα... είμαι αδικαιολόγητη, είπε. Έλα, μάζευστα και πάμε να σου κάνω το τραπέζι. Πεινάω σαν λύκος.

Τώρα, άμα σου προτείνει να σε βγάλει το αφεντικό —κι έχεις τις φιλοφιλοδοξίες σου— το λιγότερο που μπορείς να κάνεις είναι να συγκρατηθείς, να μην πηδήξεις ως το νταβάνι ανακράζοντας “γιούπι!”. Νομίζω ότι στο σημείο αυτό τα κατάφερα θαυμάσια.

Έτσι μπήκαμε στο αυτοκίνητό της, μια σπορ Mercedes, κι εξορμήσαμε.

—Πού θες να πάμε; με ρώτησε.

Τώρα εγώ τι να της έλεγα; Πέρα από κάτι κουτούκια και κάτι μαγέρικα τρίτης κατηγορίας δεν είχα ιδέα.

—Πάμε βόρεια; πρότεινα αόριστα —πλην με την άνεση ανθρώπου που ξημεροβραδιάζεται μεταξύ Κηφισιάς, Εκάλης και Πολιτείας.

—Το βρήκα! έκανε. Τι θα ‘λεγες να πηγαίναμε στη Δροσιά για πείνιρλί; Έχω να πάω πολύ καιρό και το πεθύμησα, άλλωστε θα ‘ναι και πιο ήσυχα. Ξέρεις, δεν την μπορώ καθόλου τη φασαρία.

—Καταπληκτική ιδέα, πλειοδότησα εγώ.

Τώρα το έμπειρο μάτι μου εμένα —άμα είναι αδιόρθωτος ο άνθρωπος!— έπαιζε. Καθώς οδηγούσε η αφεντικίνα, η φούστα της είχε τραβηχτεί λίγο κι άφηγε σε κοινή θέα ένα κομμάτι μηρών εξαιρετικά ορεκτικό. Πρόσεξα ότι τα πόδια της, αν και κάπως πιο γεμάτα από το κανονικό, ήταν σφιχτά, καλοσχεδιασμένα και —αλληλούια!— άκρως σεξουαλικά. Το δέρμα, λείο σαν πορσελάνη πρώτης ποιότητας, φώτιζε το μισοσχόταδο του αυτοκινήτου μ’ ένα φως απόκοσμο —προάγγελο δεινών. Το ενδιαφέρον μου, πάντα σε αναζήτηση καινούργιων συγκινήσεων, αυτομάτως κεντρίστηκε. Τελικά, ίσως η ενδεχόμενη πλην αόριστα προμελετημένη θυσία μου να μην ήταν και τόσο δυσάρεστη.

Αλλά, είπαμε, αυτές οι καταστάσεις θέλουν ρέγουλα και υπομονή, αλλιώς, ένα στραβοπάτημα κι όλα τινάζονται στον αέρα σαν βεγγαλικά την Ανάσταση.

Ανεβήκαμε λοιπόν στη Δροσιά, βρήκαμε ένα συμπαθητικό κεντράκι χωρίς πολύ κόσμο, παραγγείλαμε πείνιρλί, παραγγείλαμε κρασί, μετά κι άλλο με το επιδόρπιο κι ένα τρίτο με το φρούτο, ήρθαμε και στρώσαμε. Η αφεντικίνα δεν έβαζε γλώσσα μέσα. Είχε πάρει φόρα κι αγόρευε. Σε λίγο ήξερα ότι είχε σπουδάσει σε επτά πανεπιστήμια ανά την υφήλιο, είχε πάρει δώδεκα διπλώματα, μιλούσε οχτώ γλώσσες κι έντεκα διαλέκτους, είχε ασχοληθεί —πάντα με εξαιρετική έως σκανδαλώδη επιτυχία— με ότι μπορεί να φανταστεί ο νους του ανθρώπου, από μπαλέτο —εξ’ ου οι ψωμωμένες γάμπες— και κλασική κιθάρα (μαθήτρια του Σεγκόβια), μέχρι αεροπλοία κι αλεξίπτωτο, μέχρι σκηνοθεσία

θεάτρου (μαθήτρια του Κουν) και πολεμικές τέχνες (μαύρη ζώνη, οχτώ νταν), μέχρι παραλίγο να συμπεριληφθεί στην ολυμπιακή ομάδα της γυμναστικής (αλλά στραμπούληξε το πόδι της), μέχρι σχέδιο μόδας έκανε (και το παράτησε όταν οι μεγάλοι μόδιστροι της έκλεψαν τις δημιουργίες), μέχρι, μέχρι... Μιλάμε δηλαδή για το φαινόμενο των αιώνων! Το κορίτσι-λάστιχο και καραμέλες απ' το χωριό του Ταρζάν! Τώρα, πώς με όλα αυτά τα προσόντα, τα ταλέντα και τις ευκαιρίες κατέληξε στην ταπεινή διαφήμιση είναι κάτι που δεν κατάφερε –ούτε και το επεδίωξα– να μου ξεδιαλύνει. Στο κάτω-κάτω ο καθένας δικαιούται να πιστεύει ότι θέλει για το άτομό του, γιατί να τον κακοκαρδίσουμε;

Γεγονός είναι πάντως ότι, φεύγοντας από τη Δροσιά, το κεφάλι μου –συνεπικουρόντος και του οίνου (είπαμε, δεν το αντέχω το άτιμο το ποιτί)– είχε γίνει κουδούνι. Από την άλλη μεριά οι άλλες μου αισθήσεις φανέρωναν πολύ ανησυχητικά σημάδια εγρήγορσης. Έτσι γίνεται συνήθως. Όταν η κρίση έχει πάει κατά διαόλου παίρνει το πάνω χέρι και το γενικό κουμάντο το ένστικτο (της αναπαραγωγής;).

Η αφεντικίνα –που μου είχε ζητήσει να την αποκαλώ κατ' ιδίαν «Έφη»– συνέχιζε το λακριντί, η κάπως πιο χαλαρωμένη τώρα στάση της είχε κάνει τη φούστα να τραβηχτεί έτι υψηλότερα και μένα το μάτι μου να έχει υποστεί ολικό μαγνητισμό. Τώρα, πώς έγινε να γλιστρήσει, προδοτικά και ατίθασα, το μη συνειδητά –ορκίζομαι– ελεγχόμενο από τον εγκέφαλο χέρι μου πάνω στη λεία και λαχταριστή περιοχή του προσφερόμενου (;) μηρού, δεν μπορώ να το πω. Είναι κάποια πράγματα στη ζωή μας που δεν εξηγούνται, παραμένουν μυστήρια! Όπως μυστήρια ήταν η αντίδραση της αφεντικίνας, για παράδειγμα.

Στράφηκε –τώρα θα με χαστουκίσει, λέω–, μου... χαμογέλασε και συνέχισε την οδήγηση, ακλόνητη, σαν να μην είχε συμβεί τίποτα το αφύσικο. Και θα συνέχιζε έτσι, στο διηνεχές πιθανώς, αν σε μια φάση δεν κινδυνεύαμε να γίνουμε πίτα πάνω σ' ένα ανυποψίαστο για το δράμα που παιζόταν φορτηγό. Τότε, με μια αποφασιστική κίνηση, παρκάρισε το όχημα σε μια απόμερη γωνιά, τράβηξε το χειρόφρενο και στράφηκε ν' αντιμετωπίσει την κατάσταση όπως αρμόζει σε μια μπιζνεσγούμαν των δικών της προδιαγραφών, με αποφασιστικότητα.

Την επόμενη μέρα το πρωί με ξύπναγε μια υποχρεωτική πλην έχθαμβη Φιλιππινέζα, μ' έναν τεράστιο δίσκο πρωινού απ' τον οποίο ψάρεψα ένα κόκκινο τριαντάφυλλο κι ένα καλλιγραφικό σημείωμα.

«See you at the office, darling!»

Από κει και πέρα τα πράγματα κύλησαν φυσιολογικά και υπέροχα, σαν σε όνειρο.

Φυσικά μετακόμισα στην τεράστια βίλα της Έφης, στο Κεφαλάρι, και η ζωή μου άλλαξε από τη μια στιγμή στην άλλη, σαν να την είχε αγγίξει κάποια καλή νεράιδα με το μαγικό της ραβδί. Γιατί, όσο κέρατο βερνικωμένο ήταν στο γραφείο η αφεντικίνα, τόσο μεταμορφωνόταν σε άγγελο έξω απ' αυτό. Τον πρώτο καιρό ειδικά, όλα ήταν ονειρεμένα.

Βραδινές έξοδοι, περίπατοι στην εξοχή, εκδρομές κάθε που μας δινόταν ευκαιρία, είχαμε γίνει αχώριστοι κι αυτοκόλλητοι. Τόσο πια που είχα αρχίσει κι εγώ ο ίδιος ν' αμφιβάλω για τα κίνητρά μου. Γιατί, μπορεί στην αρχή να έβλεπα στην όλη υπόθεση μια ευκαιρία –επαγγελματική κυρίως– για βελτίωση της θέσης μου στην άπονη κοινωνία, αλλά σιγά-σιγά βρέθηκα, χωρίς να το καταλάβω, πιασμένος σ' ένα συναισθηματικό δόκανο απ' το οποίο δεν είχα καμιά βούληση ή διάθεση να ελευθερωθώ. Η ιστορία έπαιρνε απρόβλεπτες διαστάσεις, ανεξέλεγκτες.

Να φανταστείτε ότι ακόμη και η μάνα μου –γιατί φτάσαμε μέχρι αυτού του σημείου– την είδε με καλό μάτι, συμφεροντολογικά παραβλέποντας την ικανή διαφορά ηλικίας που μας χώριζε.

—Νά, μια τέτοια κοπέλα σου χρειάζεται για να σε στρώσει, να σε κάνει άνθρωπο, μου 'λεγε και μου ξανάλεγε με σημασία.

Και να δεις που εγώ δεν έφερνα σθεναρές αντιρρήσεις!

Και γιατί να φέρω στο κάτω-κάτω; Πότε άλλοτε είχα γνωρίσει τέτοια σταθερότητα κι ευμάθεια στη σύντομη πλην ταραχώδη ζωή μου; Τι επιθυμούσε η ψυχή μου και δεν το είχα; Η σχέση μου με την Έφη ήταν ιδανική. Η καριέρα μου έπαιρνε μια θεαματική στροφή –κι ας σχολίαζαν κακόβουλα πίσω από την πλάτη μας οι ζηλιάρηδες στο γραφείο. Για πρώτη φορά είχα την

ευχέρεια να κάνω αυτό που πραγματικά ήθελα κι όχι αυτό που μου επέβαλαν οι περιστάσεις και η ανάγκη. Η σύντροφός μου ήταν χαριτωμένη (ποιος θα το πίστευε!), έξυπνη –ίσως λίγο υπέρ το δέον τερατολόγα, αλλά ποιος είναι τέλειος;– καλλιεργημένη, με γνωριμίες και «πρόσωπο» στους σωστούς κύκλους, κι επιπλέον –δεν υπάρχει αμφιβολία επ’ αυτού– με αγαπούσε. Η βοήθεια που μου έδωσε –από συναισθηματική και άλλη άποψη– όσο ήμασταν μαζί ήταν απίστευτη. Για πρώτη φορά, από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου, ένιωθα ήρεμος, αισιόδοξος και καταλαγιασμένος. Έ ναι, είχα επιτέλους αράξει σε απάνεμο λιμάνι και να δεις που μ’ άρεσε η αίσθηση!

‘Όχι, δεν μπορώ να πω... ‘Όλα πήγαιναν μια χαρά, δεν έπρεπε να ‘χω παράπονο.

Αλλά...

Η σχέση μας, όπως θα θυμάται πιθανώς ο αναγνώστης, ξεκίνησε κάπως... περίεργα. Γι’ αλλού πηγαίναμε κι αλλού βρεθήκαμε δηλαδή. Ο δαίμων της σαρκός ήταν αυτός που πρώτος μας έφερε κοντά. Κι αυτός ο ίδιος δαίμων φρόντισε να μας συντροφέψει για αρκετό διάστημα μετά. Για να πω την αλήθεια, τους πρώτους δυο-τρεις μήνες η όλη φάση μπορούσε να χαρακτηριστεί από ένα άνευ προηγουμένου ερωτικό (βλέπε σεξουαλικό) ντελρίο. Δες και δεν το είχαμε ξανακάνει και πέσαμε με τα μούτρα, να μην αφήσουμε μήλο για μήλο πάνω στο απαγορευμένο δέντρο του Παράδεισου. Λύσσα πια! Πρωί, μεσημέρι, βράδυ... Μέχρι στα χωράφια το κάναμε, μέχρι στα σκοτεινά δρομάκια, μέχρι στο ασανσέρ! Νισάφι! Δεν ξέρω τι μας είχε πιάσει, η ουσία είναι ότι του δώσαμε και κατάλαβε.

Κι όπως ήταν φυσικό (;), αφού φάγαμε τον αγλέουρα, στο τέλος αρχίσαμε να στομαχιάζουμε. Τα «απρόβλεπτα» αραιώσαν, μέχρι που ήρθαν και σταμάτησαν εντελώς, τα πρωινά κόπηκαν, γιατί «δεν προφταίναμε να ετοιμαστούμε για το γραφείο», τα μεσημεριανά καταργήθηκαν, χωρίς άλλη συζήτηση... μας έμεινε μόνο η βραδινή παράσταση κι αυτή μόνο όταν δεν ήμασταν «πτώματα στην κούραση».

Στην αρχή δεν πήρα είδηση τι γινόταν. ‘Όταν όμως φτάσαμε να περνάμε δυο και τρεις ημέρες χωρίς συμπλοκές και περιπτώσεις άρχισα ν’ ανησυχώ. Και δεν είναι που ανησυχούσα έτσι θεω-

ρητικά, η χημική μου ισορροπία πήρε να διαταράσσεται χτυπώντας τον γνωστό κώδωνα του κινδύνου. Βλέπεις, έχοντας συνέλθει πρώτος από τα συμπτώματα της αρχικής εντατικής και βουλιμιώδους πολυφαγίας, δηλαδή την προσωρινή αδιαφορία, άρχισα να επανέρχομαι στα φυσιολογικά μου επίπεδα. Το κακό όμως ήταν ότι ο σεξουαλικός μεταβολισμός της Έφης ακολουθούσε τελείως διαφορετική καμπύλη ανάνηψης κι επαναδραστηριοποίησης –ίσως να ‘φταιγε και το ότι εκείνη την εποχή έκανε επέκταση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας κι όλη της η ενέργεια ξοδευόταν εκεί.

Γεγονός είναι πάντως ότι, έξι μήνες μετά την έναρξη του ειδυλλίου μας, είναι ζήτημα αν γνωρίζομασταν –με τη βιβλική έννοια του όρου– μια φορά τη βδομάδα κι αυτό επί τροχάδην. Βέβαια δεν το ‘βαζα κάτω. Είπαμε, ήμουν και συναισθηματικά δεμένος μαζί της. Αλλά, τη μια «ήταν πτώμα», την άλλη «υπέφερε από ημικρανίες», την άλλη από διάφορες μυστηριώδεις ασθένειες, στην ύπαρξη των οποίων πίστευε ακράδαντα, την παράλληλη «δεν ήταν ψυχολογικά fit», άλλοτε πάλι είχε να δουλέψει μέχρι αργά... Δεν γινόταν προκοπή.

Στο τέλος είδα κι απόειδα, ότι δεν έβγαινε άκρη, και τα παράτησα, ελπίζοντας πως θα γινόταν ίσως ένα θαύμα και θα επανερχόμασταν στα προηγούμενα μεγαλεία μας. Μέχρι τότε όμως...

Δηλαδή, εσείς στη θέση μου τι θα κάνατε; Θα τρέχατε στις πουτάνες;

Η βόμπα έπεσε επί της κεφαλής της καλής μου όταν μια ωραία πρωία της παρουσιάστηκε η Φιλιππινέζα ζητώντας της αύξηση. Παραξενεύτηκε η γυναίκα, γιατί αντίθετα από την επικρατούσα συνήθεια, αυτή πάντα αντάμειβε το προσωπικό της πολύ πάνω από τα συμφωνημένα και αμοιβαίως αποδεκτά.

—Γιατί, βρε Κίκα; τη ρώτησε. Έχεις παράπονο; Λίγα σου δίνω;

—Εγχώ όκι παράπονο, κύριος Έφη! τη διαβεβαίωσε η σκούρα οικιακή βοηθός. Εγχώ πολύ ευχαριστημένο, αλλά νομίζει εγχώ πρέπει πληρωθεί παραπάνω γκια έξτρα.

—Τι έξτρα; απόρησε η Έφη. Δυο άνθρωποι είμαστε, δεν έχεις πια και τη φοβερή δουλειά!

—Και έξτρα κύριος Μπάμπης; πρότεινε το επιχείρημα η άτεγκτη λαθρομετανάστρια.

—Τι «έξτρα κύριος Μπάμπης»; εξανέστη η Έφη. Ότι κάνεις για μένα το κάνεις και για τον κύριο Μπάμπη, τι μου λες τώρα;

Η Κίκα το σκέφτηκε.

—Αν θέλει Κίκα κάνει γκια κύριος Έφη ότι γκια κύριος Μπάμπης, τότε πρέπει πληρώνει πολύ-πολύ παραπάνω έξτρα, δήλωσε μετά.

Η Έφη πάτησε τις φωνές.

—Τι λες, μωρή; Τρελάθηκες; Τι έξτρα και διάλογος τη μάνα σου μου τσαμπουνάς εκεί πέρα;

Η Φιλιππινέζα έδειξε συμβιβαστικό πνεύμα.

—Αν εσύ όχι έξτρα τότε οκέϋ, είπε. Μόνο έξτρα κύριος Μπάμπης.

Φαίνεται ότι εδώ άρχισαν να τη ζώνουν τα φίδια την κυρά μου.

—Για εξήγησέ το μου αυτό το έξτρα, βρε Κίκα, την προέτρεψε.

Και η Κίκα της το εξήγησε.

—Εγκώ τίμιος κορίτσι εργκαζόμενος εντώ Ελλάντα, κάνει ντόλλαρς πάει πίσω οικογκένειά μου Μανίλα, είπε. Εγκώ άντρας μου Φιλιππίνες μάθει εγκώ φίκυ-φίκυ κύριος Μπάμπης, άντρας μου έρτει εντώ σκοτώσει Κίκα πολύ. Φίκυ-φίκυ πολύ επικίντυνο και Κίκα μεγχάλο κίντυνο. Τώρα ντεν πρέπει Κίκα πληρωθεί έξτρα φίκυ-φίκυ με όλο κίντυνο σκοτώσει Κίκα άντρας μου αν μάθει φίκυ-φίκυ κύριος Μπάμπης;

Και γίναμε μπίλιες!

Δυο μέρες και δυο νύχτες άκουγα όσα δεν έχω ακούσει σ' όλη μου τη ζωή συνολικά —κι έχω ακούσει κάμποσα. Δυο μέρες και δυο νύχτες η ζωή μου έγινε κόλαση πέραν κάθε περιγραφής.

—Μα καλά, με το δουλικό, βρε αφιλότιμε! μου 'λεγε και μου ξανάλεγε μια έξαλλη —και με το δίκιο της— Έφη. Δεν

ντράπηκες, βρε; Δεν σεβάστηκες το φτωχό πλάσμα, που εργάζεται νύχτα-μέρα για το ψωμί του; Δεν έχεις τσίπα πάνω σου; Δεν κοκκινίζεις;

Και τσίπα είχα και κοκκίνιζα, αλλά ό,τι επιχειρήματα μπορούσα πρόχειρα να επιστρατεύσω έπεφταν στο βρόντο.

—Δεν λέω ότι δεν φταίω, της είπα στο τέλος. Φταίω και παραφταίω. Αλλά για δεσ το πράγμα κι από μια άλλη σκοπιά. Μόνο εγώ φταίω;

—Ώρες είναι να μας πεις ότι σ' έβαλε στον πειρασμό ο όφης! σάρκασε εκείνη.

—Για σκέψου, της κάνω. Κάθε πότε κάνουμε έρωτα εμείς οι δυο τους τελευταίους κάτι μήνες;

Εδώ η Έφη κώλωσε.

—Τι θες να πεις; γρύλισε. Ότι φταίω εγώ;

—Σ' αφήνω να το σκεφτείς, της κάνω. Αν ήμασταν εμείς σαν πρώτα θα μου πέραγα εμένα ποτέ από το μυαλό να κοιτάξω αυτό το κοντό, μαυριδερό πλάσμα;

Όχι ότι την έπεισα, αλλά σίγουρα κάποιους διαφορετικούς ορίζοντες θα άνοιξα στη σκέψη της, γιατί σύντομα τα πνεύματα ηρέμησαν και το ατυχές περιστατικό μπήκε —προσωρινά έστω— στο χρονοντούλαπο. Κι όχι μόνο αυτό, αλλά για ένα διάστημα ξαναβρήκαμε το παλιό μας τσαγανό, ανανεωμένο κι επαυξημένο. Νά που καμιά φορά μια μικρή απιστιούλα ξαναφέρει την ισορροπία σ' ένα προβληματικό σπιτικό!

Βέβαια, από καιρού σε καιρό, δεν έχανε την ευκαιρία να μου ρίξει καμιά μπηχτή.

—Μα, δεν σε καταλαβαίνω, μου έλεγε. Να πήγαινες με καμιά καλλονή να πω, πάει στο διάολο, μπήκε σε πειρασμό ο άνθρωπος, αλλά με το μπασμένο;!!!

Τι να της έλεγα τώρα, ότι το μπασμένο είχε κρυφά ταλέντα μη ορατά δια γυμνού οφθαλμού; Θα γινόμασταν πάλι μπίλιες. Έτσι, έσκυβα το κεφάλι και δήλωνα υποταγή και μεταμέλεια.

—Όταν έχω εσένα, αγάπη μου, δεν μπαίνω σε πειρασμό από καμιά άλλη.

Αλλά...

Κάποτε πέρασε κι ο δεύτερος αυτός μήνας –τρίμηνο μάλλον– του μέλιτος και σιγά-σιγά αρχίσαμε να γλιστράμε πίσω, στις παλιές, κακές συνήθειες. Φόρτος εργασίας, πονοκέφαλοι, ψυχολογικά τραύματα, κούραση, έλλειψη χρόνου... Τα γνωστά. Όχι στην απελπιστική κατάσταση που είχε οδηγήσει στο «ολίσθημά μου», αλλά πάντως ιδανικά δεν ήταν. Όμως, τώρα που είχα καεί στον χυλό φουσούσα και το γιαούρτι. Ήξερα ότι άλλο ένα «φίκυ-φίκυ» και θα 'παιρνα φύλλον πορείας. Άλλες εποχές βέβαια, κάτι τέτοιο μπορεί να το επεδίωκα κιόλας, έλα όμως που τώρα υπήρχε και το συναισθηματικό στη μέση, που έκανε τα πάντα πολύπλοκα και προβληματικά! Γιατί, είπαμε, αστεία-αστεία, αλλά με την Έφη είχα τσιμπηθεί για τα καλά, θα μου στοίχιζε αν την έχανα έτσι άδοξα –κι ούτε που με απασχολούσε η υλική ζημιά, για να καταλάβει κανείς σε τι βαθμό την είχα ψυνησμένη.

Καθόμουν λοιπόν ήσυχος και προσπαθούσα να ικανοποιούμαι με ότι είχα. Στο κάτω-κάτω μια περίοδος ήταν αυτή, έφταιγε ο υπερβολικός φόρτος εργασίας, μόλις λασκάριζαν τα πράγματα θα ήμασταν πάλι μια χαρά –έτσι ήθελα να πιστεύω τουλάχιστον.

Το ταξίδι της Έφης στην Αγγλία ήταν ξαφνικό κι απρόσμενο. Κάτι δουλειές της εταιρίας που δεν έπαιρναν αναβολή, κάποιοι πελάτες με μεγάλους λογαριασμούς, οι ανταγωνιστές που κινιόντουσαν ύπουλα να μας βάλουν τρικλοποδιά, δεν σήκωνε δισταγμούς και χασομέρια. Έτσι φιληθήκαμε στο αεροδρόμιο και μου υποσχέθηκε να μου τηλεφωνήσει το ίδιο κιόλας βράδυ, μόλις έφτανε στο ξενοδοχείο.

Ε, δυο, το πολύ τρεις μέρες ήταν αυτές, θα πέρναγαν. Άλλωστε κι εγώ είχα αρκετή δουλειά στο γραφείο, δεν θα μου 'μενε καιρός για σκέψεις παράτυπες και σκανδαλώδεις –και μην ξεχνάμε το ρητό με τον χυλό και το γιαούρτι.

Κατά τις εννιά η Έφη μου τηλεφώνησε ότι έφτασε καλά, είπαμε τα δικά μας, σαχλαμαρίσαμε, ορκιστήκαμε αιώνια πίστη και μετά πήγα να δω ένα καουμπόυκο στην τηλεόραση, να χαλαρώσω λίγο με το μπιστολίδι και να πάω ύστερα να ξεραθώ, γιατί η επομένη στο γραφείο προμηνηυόταν φοβερή και τρομερή.

Δεν θα είχαν σκοτωθεί οι πρώτοι δέκα κακοί όταν βλέπω την Κίκα να εισέρχεται, μετά του νυχτικού της, στο σαλόνι. Μ' έζωσαν τα φίδια.

—Κύριος Μπάμπης...

—Τι είναι, ρε Κίκα;

Η Κίκα πλησίασε κουνιστή και λυγιστή.

—Κύριος Μπάμπης, η κύριος Έφη ταξίδι.

—Είμαι εν γνώσει, μουρμούρισα εγώ.

Η Κίκα έσκασε σαγηνευτικό χαμόγελο.

—Σκέφτηκα μήπως κύριος Μπάμπης φίκυ-φίκυ.

Εδώ κανονικά έπρεπε ν' αρπάξω το λαμπατέρ και να τη στρώσω στο κυνήγι, αλλά βλέπεις μ' έπιασαν τα γέλια.

—Τι λες, ρε Κίκα; της κάνω. Ξέχασες τι έγινε την τελευταία φορά με το φίκυ-φίκυ; Δεν κοντέψαμε να βρεθούμε στο δρόμο κι εσύ κι εγώ;

Η Κίκα ήρθε και κάθισε με ανείπωτο θράσος στα γόνατά μου.

—Ναι, όμως τώρα κύριος Έφη λείπει, επιχειρηματολόγησε.

—Και τότε έλειπε, αλλά της άνοιξες τα μάτια, γρύλισα εγώ.

—Τώρα όμως ντεν πει τίποτος Κίκα, με διαβεβαίωσε η σχιστομάτα οδαλίσκη.

Έχανα μια απόπειρα ν' απαγκιστρωθώ, αλλά δεν στάθηκε εύκολο.

—Άσε με, ρε κοριτσάκι μου, της κάνω. Άσε με μη μας βρει κανένα κακό και τρέχουμε μετά. Ο διάολος έχει πολλά ποδάρια.

Όμως η Κίκα εκεί, επιμονή.

—Μη φοβάσεις, κύριος Μπάμπης, είπε. Κίκα φίκυ-φίκυ όχι για έξτρα, αλλά για φίκυ-φίκυ. Κύριος Έφη ποτέ μάθει.

—Ούτε να το συζητάς, μουρμούρισα, αλλά δεν ήμουν πια και τόσο σίγουρος.

Το αποτέλεσμα είναι ότι τελικά –για να μη μακρηγορούμε– έδωσα τόπο στην οργή κι αποφάσισα, αφού η εχεμύθεια αμφοτέρων των ενδιαφερομένων μερών ήταν εξασφαλισμένη, να πάει και το παλιάμπελο! Τι ψυχή είχε στο κάτω-κάτω ένα γρήγορο φίκυ-φίκυ που σηματοδοτούσε, συν τα άλλα, κι ένα σημείο σύγκλισης, όχι μόνο διαφορετικών πολιτισμών και φυλών, αλλά και κοινωνικών τάξεων;

Κι έτσι, κάνοντας την ανάγκη φιλοτιμία, αποσύρθηκα με την υπερπρόθυμη αλλοδαπή οικιακή βοηθό στα ενδότερα του μπουντουάρ δια τα περαιτέρω.

Εκεί μας βρήκε και η συμφορά.

Δεν έμαθα ποτέ αν η Έφη επέστρεψε με τη νυχτερινή πτήση εξεπιτούτου ή για κάποιο άλλο λόγο, δεν μου δόθηκε ούτε ο καιρός, ούτε η ευκαιρία να ρωτήσω. Γεγονός είναι ότι βρέθηκα στις δύο η ώρα το πρωί, με τα σώβρακα, στο δρόμο. Τα πράγματά μου ακολούθησαν αεροπορικώς, πάνω από το φράχτη.

Το τελευταίο που άκουσα από την μαινόμενη –και με το δικό της– Έφη ήταν:

—Και καλά... έβγαλες τα μάτια σου, ήταν ανάγκη να το κάνεις στο κρεβάτι μου;

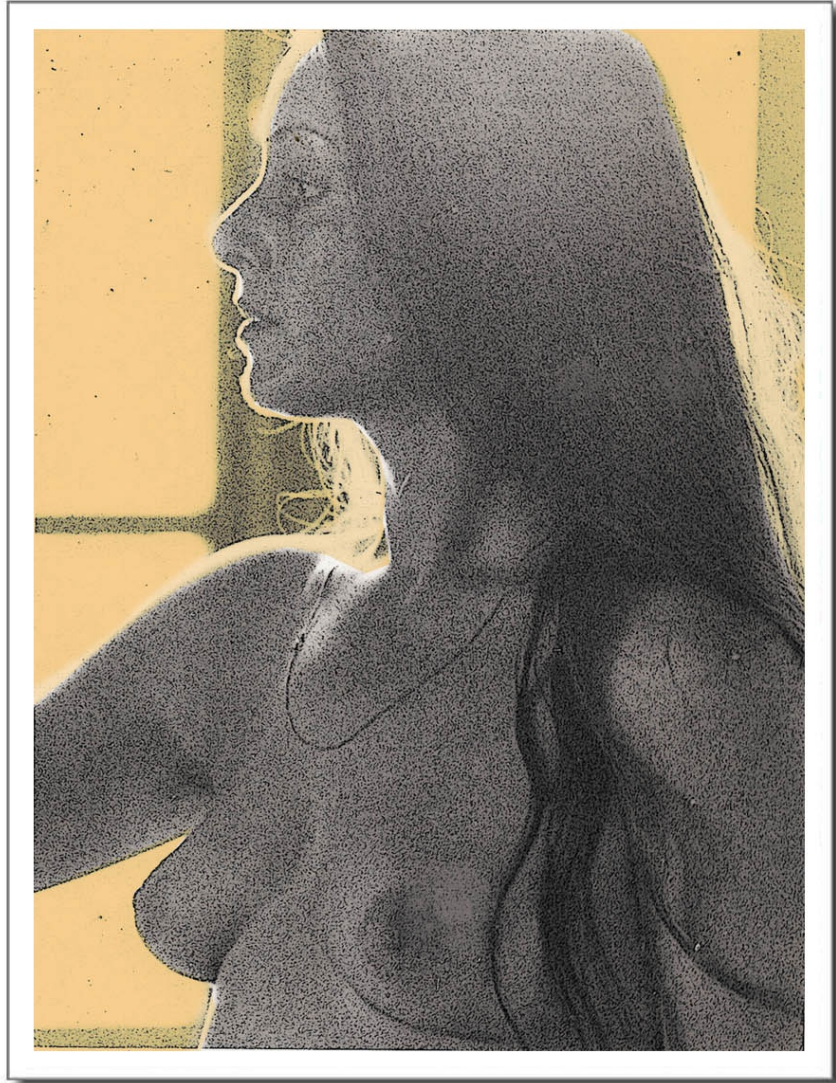
Η Έφη δεν σταμάτησε ποτέ να επεκτείνει τις επιχειρήσεις της. Μερικούς μήνες μετά την επεισοδιακή μου έξωση παντρεύτηκε μάλιστα και τον κύριο Ζούλα, το δεξί της χέρι. Δυστυχώς, ούτε αυτός της φτούρησε, γιατί –όπως έμαθα από τους αναπόφευκτους καλοθελητές– έξι μήνες μετά το γάμο τους (σημαδιακή και οριακή χρονική περίοδος), την έκανε νύκτωρ και ακροποδητί, κομίζων μετ' αυτού, ποια άλλη;... Την εσαεί πέτρα του σκανδάλου, λάγνα κι ασυγκράτητη Κίκα!

Την Έφη μόνο δυο-τρεις φορές τη συνάντησα έκτοτε, σε κοσμικές εκδηλώσεις, και δεν μου είπε ποτέ ούτε «καλησπέρα».

Γαμώ την ατυχία μου!

ΓΙΑ ΚΑΜΠΙΟΣΟ ΚΑΙΡΟ μετά το πατατράχ με την Έφη περιπλανήθηκα από ‘δώ κι από κει, πασχίζοντας να μαζέψω τα συντρίμμια των κατεστραμμένων μου ονείρων («Πικρή, μικρή μου αγάπη» σε όλο της το μεγαλείο!), πασχίζοντας να ορθοποδήσω, τόσο συναισθηματικά όσο κι επαγγελματικά. Και στο πρώτο μεν σκέλος δεν μπορώ να πω ότι κατάφερα τίποτα σπουδαία πράγματα, στο δεύτερο όμως, δόξα τω Θεώ, όλα πήγαν κατ’ ευχήν. Η αλήθεια είναι ότι, με τις διασυνδέσεις και με τις γνωριμίες που είχα δημιουργήσει –μέσω Έφης βέβαια– δεν αντιμετώπισα πρόβλημα επαγγελματικής αποκατάστασης. Όποια πόρτα κι αν χτύπησα μου άνοιξαν. Στο τέλος, και μετά από δυο-τρεις όχι και τόσο ευτυχείς προσπάθειες, κατέληξα σε μια μικρή εταιρία, που μπορεί να μην συμπεριλαμβανόταν ανάμεσα στις τρεις-τέσσερις μεγαλύτερες της αγοράς, πρόσφερε όμως ένα είδος δραστηριότητας που εμένα μ’ ενδιέφερε στο έπακρον. Γιατί η «Σινεματική» εξειδικευόταν στις φωτογραφίες και τη διαφήμιση ηθοποιών, τραγουδιστών και γενικά ανθρώπων του θεάματος, κάτι που ήταν τ’ όνειρό μου από πάντα, όπως ενδεχομένως ενθυμίστε.

Έτσι, παρ’ ότι ο μισθός ήταν κατώτερος της εγνωσμένης πλέον αξίας μου, εγώ ήμουν πανευτυχής. Και πρώτα απ’ όλα, οι συνθήκες εργασίας ήταν απείρως ανθρωπινότερες από κείνες της εταιρίας της Έφης. Ίσως επειδή δεν είχαμε σοβαρό ανταγωνισμό στο είδος μας, δουλεύαμε πιο άνετα, χωρίς άγχος και τρεχάματα, ίσως πάλι να ευθυνόταν το νεαρό της ηλικίας των περισσότερων συνεργατών που δημιουργούσε μια ατμόσφαιρα συμπαθητική, χαλαρή και τα μάλα καλλιτεχνική. Γεγονός είναι πάντως ότι, από τα δυο χρόνια που εργάστηκα εκεί πέρα, μόνο καλές αναμνήσεις απεχόμισα.

Μετά ήταν αυτός ο συνεχής συγχρωτισμός με τις διασημότητες. Όλους αυτούς τους «επώνυμους» –της στιγμής, του παρελθόντος και του μέλλοντος– που πέρασαν από τα χέρια μας, προσφέροντας πρόθυμα τον πολύτιμο εαυτό τους βορά στους αδηφάγους φακούς μας. Ξέρεις τι θα πει να έχεις να κάνεις συνέχεια μ' αστέρια, που ο κοινός άνθρωπος μόνο από μακριά και φευγαλέα βλέπει; Μεγάλη υπόθεση! Μεγάλη υπόθεση να κάνεις όλες αυτές τις θεές, υποθεές και ανθυποθεές –εσαεί τροφοδότριες αρσενικών υγρών ονείρων– να ξεβρακώνονται πρόθυμα σ' ένα σου νεύμα. Δηλαδή, τι παραπάνω να επιθυμήσει ένας καλλιτέχνης της δικής μου αξίας, φιλοδοξιών και ταμπεραμέντου από τη ζωή του; Όποιος έχει βρεθεί σε τέτοιο περιβάλλον καταλαβαίνει για τι πράγμα μιλάω. Πώς να το κάνουμε, καλές οι βυζάρες, οι μπουτάρες και οι κωλάρες της κάθε συνοικιακής και άγνωστης Σούλας, Κούλας και Τούλας, αλλά άλλη χάρη έχουν τα αντίστοιχα εξαρτήματα των επωνύμων και διάσημων, κι ας τα απειλεί ο αμείλικτος νόμος της βαρύτητας, του χρόνου ή της κυτταρίτιδας –εμείς άλλωστε γι' αυτό ήμασταν εδώ, για να πολεμήσουμε και να καταργήσουμε, δια των μαγικών φακών μας, τους νόμους αυτούς.

Για να μην σου πω και για τα «τυχερά» –ειδικά με τις πουρές, που έψαχναν για επιβεβαίωση, και τις ανερχόμενες, που πίστευαν ότι θα τις «προωθούσαμε». Τέλος πάντων, τι να τα λέμε... τα ευκόλως εννοούμενα παραλείπονται. Η ουσία είναι ότι πέρασα ξανά ζωή και κότα.

Είχα ήδη παλιώσει αρκετά στην εταιρία όταν προέκυψε η φωτογράφιση της Έλενας.

Δεν την ήξερα. Ίσως επειδή ποτέ μου δεν έβλεπα βιντεοκασέτες και μόνο σπάνια κι αραιά ανοίγω την τηλεόραση. Και η Έλενα Καρουλά ήταν ακριβώς αυτό, προϊόν της βιντεοκασέτας και του γυαλιού. Είχε ξεπεταχτεί από κάτι σήριαλ της συμφοράς, που ταλαιπωρούσαν τον κοσμάκη εκεί, στις αρχές της δεκαετίας του '80, είχε περάσει –όπως όλοι του σιναφιού της– από την άθλια βιομηχανία της βιντεοκασέτας, που ήρθε ν' αντικαταστήσει το σινεμά μετά την οριστική κατάρρευση αυτού του τελευταίου, κι αφού έκανε κι έναν μικρό σταθμό –κατά πως λεν οι φαρμακόγλωσσες– στην άλλη αναπόφευκτη πλην ανθούσα βιο-

μηχανία της εποχής, την τσόντα (στη σκληρή της μάλιστα εκδοχή, πάντα κατά τις φαρμακόγλωσσες), επέστρεψε ακάθεκτη και θριαμβεύτρια στο παντοδύναμο «γυαλί» με μια αστραφτερή παρουσία σ' ένα από τα σαπυνοσήριαλ που έσπαζαν τις ακροαματικότητες. Την εποχή της φωτογράφισης της είχε αγγίξει τον Κολοφώνα της δόξας της. Δεν υπήρχε περιοδικό που να μην την κάνει εξώφυλλο, «talk show» που να μην την έχε καλεσμένη και σκανδαλοθηρικές στήλες που να μην ασχολούνται μαζί της. Μέχρι στο Φεστιβάλ Καννών έφτασε η χάρη της, μ' ένα δεύτερο, αλλά εξαιρετικά αποκαλυπτικό ρόλο, σε μια μυστήρια ελβετο-ρουμανο-ισπανική συμπαραγωγή. Χωρίς αμφιβολία η Έλενα χτύπαγε κορυφή και με διαφορά από τη δεύτερη.

Όταν την πρωτοαντίκρισα, πρέπει να ομολογήσω ότι μου κόπηκε η ανάσα.

Ένα παιδί άνω του 1.75, με κορμί όλο στροφές και καμπύλες, σταρένιο δέρμα, μακριά κατάμαυρα μαλλιά, τέλειο πρόσωπο κι ένα μάτι που κόλαζε και τον πιο σκληροτράχηλο αναχωρητή. Και να σκεφτείς ότι αυτό το πλάσμα το είχα στη διάθεσή μου, να το γδύσω όπως κι όσο έκρινα –αφού η φωτογράφιση ήταν για γκλαμουράτο ανδρικό περιοδικό μεγάλης κυκλοφορίας.

Δυστυχώς, δεν ξεκινήσαμε με τους καλύτερους δυνατούς οιωνούς.

Κατέφθασε στο στούντιο συνοδευόμενη από το μεγάλο αφεντικό αυτοπροσώπως –ενδεικτικό της σπουδαιότητας της όλης υπόθεσης. Φορούσε ένα κολλητό μαύρο stretch που έφτανε δεν έφτανε λίγο κάτω από το ομοιόχρωμο κιλοτάκι κι άφηγε το μισό στήθος ξέσκεπο –ο βοηθός μου ο Λάμπης άφησε να του πέσουν οι λάμπες των spots που κουβαλούσε. Η σταρ έριξε μια επιτιμητική ματιά ολόγυρα και ξίνισε τα μούτρα. Το αφεντικό με φώναξε κοντά κι έκανε τις συστάσεις.

—Ο Μπάμπης, που θα κάνει τη φωτογράφιση, της είπε.

Καθόλου δεν εντυπωσιάστηκε η θεά, ούτε που καταδέχτηκε να με κοιτάξει.

—Δεν κατάλαβα; γρύλισε. Δεν κατάλαβα; Πού είναι ο Τσούτσουρας;

Ο Τσούτσουρας ήταν η πρώτη κάμερα της εταιρίας κι ένας από τους δυο-τρεις κορυφαίους της εποχής εκείνης στην Ελλάδα.

—Δυστυχώς, ο Τσούτσουρας είναι στο νοσοκομείο για εγχείρηση προστάτη (να δεις που κάνουν κι οι αδερφές προστάτη!), της εξήγησε ταπεινά το αφεντικό.

Η σταρ σήκωσε τα χέρια ψηλά.

—Α, όλα κι όλα, είπε. Όλα κι όλα! Η συμφωνία έλεγε τη φωτογράφιση θα την κάνει ο Τσούτσουρας. Μ' αυτό το σκεπτικό δέχτηκα. Σιγά να μην αρχίσουμε τώρα να εμπιστευόμαστε το κάθε μαθητευόμενο παιδάριο!

Α, δεν θα τα πηγαίναμε καλά! Το αφεντικό ωστόσο με κάλυψε.

—Ο Μπάμπης, χρυσή μου, δεν είναι το «κάθε μαθητευόμενο παιδάριο», της είπε. Μιλάμε για κανονική ιδιοφυΐα εδώ πέρα. Μάγος αληθινός! Για να μην σου πω ότι είναι και δυο κλάσεις ανώτερος του Τσούτσουρα. Ο Μπάμπης, κορίτσι μου, θ' αφήσει εποχή και να μου το θυμηθείς, εγώ στο εγγυώμαι.

Αλλά εις μάτην.

—Δεν ξέρω εγώ κανένα Μπάμπη, τον αποστόμωσε η θεά. Εγώ τον Τσούτσουρα ξέρω κι αυτόν θέλω, πάει τελείωσε. Με τα λόγια χάνουμε τον καιρό μας. Δεν πρόκειται να εμπιστευθώ εγώ το κορμί μου σ' ένα τίποτα, ότι και να μου λέτε εσείς.

Το «τίποτα» είχε αρχίσει να παίρνει ανάποδες στροφές στο μεταξύ. Με μια υπεράνθρωπη προσπάθεια κατάφερα να επιβληθώ στον εαυτό μου.

—Έχω να κάνω μια πρόταση, είπα όσο πιο ήρεμα μπορούσα.

Γύρισε και με κοίταξε όπως κοιτάζουν τη μύγα που μόλις έπεσε στη σούπα.

—Δεν έχω ώρα για προτάσεις, αγοράκι, με αποπήρε. Δεν ξέρω για σας εδώ, αλλά για μένα time is money. Φέρτε μου τον Τσούτσουρα και μετά ξαναμιλάμε.

—Ακούστε με πρώτα και με φτύνετε μετά, της κάνω, έτοιμος για το μπαμ —που θα μου πει εμένα, η τσοντού!

Η σταρ έβαλε τα χέρια της στη μέση —ο Λάμπης γκρεμοτσακίστηκε ξανά— και με αντιμετώπισε δίκην κατσέρ που ετοιμάζεται να τσαταλιάσει τον άτυχο αντίπαλο.

—‘Ντάξει, ρίχ’ τα να ξεθυμάνεις, αλλά σβέλτα, γιατί δεν θα ξημερωθούμε κουβεντιάζοντας για μαλακίες, μου είπε.

Το κατάπια κι αυτό, αλλά το σημείωσα στα «υπόψιν» για αργότερα, όταν θα γύριζε ο πούστης ο τροχός.

—Έχω να προτείνω το εξής, είπα. Αφήστε με να σας κάνω μια σειρά δοκιμαστικών στα γρήγορα. Σας τα δείχνω κι αν κρίνετε ότι δεν σας αντιπροσωπεύουν ξεχνάμε την όλη ιστορία και περιμένουμε πότε θ’ ανανήψει ο Τσούτσουρας, να κάνει τη φωτογράφιση. Αν σας αρέσουν πάλι, προχωράμε.

Με ξανακοίταξε δίκην μύγας στη σούπα.

—Τι λες, ρε μαγκάκι; μου κάνει. Σαν πολύ εύκολα δεν μας τα παρουσιάζεις; Να τραβήξω εγώ όλη την ταλαιπωρία της φωτογράφισης για να μου κάνεις εσύ δοκιμαστικά; Και τι το πέρασες, ρε φίλε, το κορμί μου, για φροντιστήριο προετοιμασίας σε εισαγωγικές εξετάσεις στο πανεπιστήμιο; Κοίτα, ρε, κάτι ζύπνια παιδάκια που βγάζει ο τόπος!

Καλάααα!

—Δεν θα τραβήξετε καμιά ταλαιπωρία, τη διαβεβαίωσα. Ένα τέταρτο χρειάζομαι μόνο. Ένα τέταρτο και είμαστε εντάξει.

—Και θα καθίσω να σου ξεβρακωθώ εγώ για να μου αποδείξεις ότι ξέρεις να φωτογραφίζεις, ρε τυπάκο;

—Δεν καταλάβατε, βιάστηκα να της εξηγήσω. Θα σας βγάλω έτσι ακριβώς όπως είστε αυτή τη στιγμή. Ούτε θα ξεντυθείτε, ούτε μακιγιάζ θα κάνετε, ούτε τίποτα. Ένα τέταρτο και τελειώσαμε.

Εδώ τη βούλωσα! Το αφεντικό κουνούσε το κεφάλι του επιδοκιμάζοντας την πρωτοβουλία μου —δεν σήκωνε να χάσουμε τέτοια φωτογράφιση μέσα από τα χέρια μας.

—Έτσι όπως είμαι; απόρησε. Χωρίς γδυσίματα, χωρίς μακιγιάζ;

—Έτσι όπως είστε, επιβεβαιώσα.

Δίστασε.

—Ένα τέταρτο;

—Ούτε λεπτό παραπάνω.

Για πρώτη φορά έσκασε το χειλάκι της.

—Και τι είσαι εσύ, ρε αγόρι μου, το παιδί-λάστιχο;

—Ε, δεν είπαμε, ο Μπάμπης είναι μεγαλοφυΐα! με σεγοντάρισε το αφεντικό. Άμα λέει αυτός μια κουβέντα, πάει, αυτό είναι. Έτσι και πει ότι γίνεται, γίνεται.

Η σταρ εκάμφθη.

—Εντάξει, μέσα, είπε. Όχι τίποτ' άλλο, αλλά να μη λέτε ότι βεντετίζουμε κι από πάνω.

Τέτοιο πράγμα!...

Σε δέκα λεπτά η seance είχε τελειώσει. Και να σκεφτείς ότι χρειάστηκε να τα κάνω όλα μόνος μου, γιατί ο Λάμπης είχε πια τελείως αχρηστευθεί.

Κάθισα όλο το βράδυ να τυπώνω –το φόρτε μου!– και το επόμενο απόγευμα κατέθετα το αποτέλεσμα του μόχθου μου στα λαχταριστά πόδια της σταρ, στο καμαρίνι του θεάτρου όπου έπαιζε (σε μια απελπιστικά κακόγουστη ερωτική κωμωδία).

Και βέβαια η τύπισσα έπαθε την πλάκα της!

—Θεέ και Κύριε! ανέκραξε. Τι φωτογραφίες είναι αυτές! Αν είναι δυνατόν! Και μέσα σε δέκα λεπτά!... Τι λες, βρε παιδάκι μου!... Δηλαδή, να πιστέψουμε ότι είσαι όντως μεγαλοφυΐα;

—Επεικώς, απάντησα μετριόφρονα.

Ξεφύλλιζε τις φωτογραφίες παραζαλισμένη.

—Δηλαδή, χωρίς πλάκα... Μιλάμε ότι δεν μου έχουν ξανακάνει τέτοια δουλειά! αποθαύμαζε. Θεέ και Κύριε!

—Ε ναι, συμφώνησα σεμνά. Δεν κολλάμε μπρίκια κι εμείς.

Όπως ήταν επόμενο κανονίσαμε επιτόπου μέρα και ώρα για την «κανονική» φωτογράφιση.

—Αλλά μ' έναν όρο... να 'μαστε ξηγημένοι, μου είπε. Κατά τη διάρκεια της φωτογράφισης δεν θα βρίσκεται ψυχή στο στούντιο άλλος από σένα και μένα. Ούτε μακιγιέρ, ούτε βοηθοί, ούτε φωτιστές, ούτε κανέννας. Δεν θα δώσουμε τώρα δωρεάν παράσταση για τον κάθε λιγούρη!

Δεν είχα βέβαια περιθώρια παζαρέματος. Πάλι καλά που μας έκανε την τιμή να λέμε. Τώρα πώς θα τα κατάφερα είναι μια άλλη υπόθεση —μήπως δεν είχα περάσει κι από δυσκολότερα;

Στο διάστημα που μεσολάβησε μέχρι τη μεγάλη μέρα φρόντισα να επιμορφωθώ περί του αντικειμένου μου. Πρώτη μου δουλειά να πάω στο βιντεοκλαμπάδικο της γειτονιάς μου, να ζητήσω ότι κασέτες υπήρχαν διαθέσιμες της διάσημης πελάτισσας.

—Από τις συνηθισμένες ή από τις άλλες; με ρώτησε κλείνοντας το μάτι ο βιντεοκλαμπατζής.

Πήρα από τις συνηθισμένες, πήρα κι από τις άλλες και στρώθηκα στη μελέτη.

Από τις «συνηθισμένες» έμαθα ότι η ηθοποιία της λεγόμενης ήταν —επιεικώς— άστα να παν στο γέρο διάλογο. Στην πραγματικότητα η κοπέλα εκφραζόταν περισσότερο με τα βυζιά και τα μπούτια παρά με τον —έτσι κι αλλιώς απελπιστικό— διάλογο. Και δεν έφταιγε η φθηνή παραγωγή, το σενάριο που γράφτηκε στο γόνατο και η τραγική σκηνοθεσία. Απλά, η κοπέλα δεν. Κι όταν λέμε «δεν» είμαστε κάτω από την αμείλικτη πραγματικότητα. Τελείως νούλα, ρε παιδί μου, φελλός, ψάρι!

Οι άλλες όμως υπήρξαν αποκαλυπτικότερες —κυριολεκτικά και μεταφορικά. Γιατί τι Λίντα Λόβλες μου λέτε, τι Τερέζα Ορλόφσκυ, τι Βανέσα Ντελ Ρίο και Τσιτσιολίνα! Η δική μας τις έσβηνε όλες. Μιλάμε δηλαδή για το φαινόμενο των αιώνων! Το κορίτσι-λάστιχο! Μιλάμε για ΤΟ θαύμα! Εκεί να δεις μπρίο και ταμπεραμέντο! Όσο ταλέντο της έλειπε στα straight τόσο εδώ της ξεχείλιζε. Δηλαδή, έτσι και το αποφάσιζε το κορίτσι ν' ακολουθήσει εξειδικευμένη καριέρα σε καμιά από τις πολιτισμένες (πορνο)κινηματογραφικά χώρες θα γινόταν ίνδαλμα εν μια νυκτί! Νά, αυτές είναι οι αδικίες. Να έχεις τέτοια προσόντα και να σε ρίχνει η άσπλαχνη η μοίρα σου στην Ψωροκώσταινα! Τέλος πάντων.

Το οποίο, άριστα διαβασμένος κι ενημερωμένος, παρουσιάστηκα στο φωτογραφικό μας ραντεβού, ίνα προσθέσω κι εγώ ένα λιθαράκι στην αισθητική αθανασία του μοντέλου μου –που είχε βεβαίως ήδη επαρκώς εξασφαλιστεί.

Συνήθως αυτού του είδους τις δουλειές τις χαίρομαι –εξυπακούεται–, αυτή τη φορά όμως έπρεπε να κάνω τα πάντα μόνος μου –αφού η ντίβα, σε μια κρίση όψιμης σεμνότητας, είχε αποκλείσει κάθε άλλη παρουσία στο στούντιο– και σαν να μην έφτανε αυτό είχα επιπλέον και την αίσθηση ότι έδινα εξετάσεις και θα κρινόμουν αμείλικτα και χωρίς ίχνος επιείκειας. Βλέπεις είχα να παλέψω και κόντρα στη σκιά του αναθεματισμένου Τσούτσουρα. Πού μυαλό για διασκέδαση και τέτοια! Έτρεχα και δεν έφτανα.

Όταν μετά από δυο αγχώδεις, εφιαλτικές ώρες, ακούμπησα κάτω τις μηχανές και πήγα να φτιάξω καφέ ένιωθα σαν να με είχαν δείρει καμιά δεκαριά λυσσασμένοι μηχανόβιοι που τους είχα πειράξει τις γκόμενες. Ούτε που θυμόμουν τι τράβηξα και πώς. Βασιζόμουν πια στο καλό μου άστρο να έχω πετύχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Η Έλενα, οφείλω να ομολογήσω, αποδείχτηκε πολύ συνεργάσιμη. Ούτε καπρίτσια μου ‘κανε, όπως φοβόμουν, ούτε καψόνια, ούτε και μου ‘φερε την παραμικρή αντίρρηση σε ότι της ζήταγα να κάνει. Οπότε δεν είχα καμιά δικαιολογία αν κάτι πήγαινε στραβά. Κόλαση!

Πίνοντας τον καφέ μας συνοδεία του πρώτου απογευματινού τσιγάρου πιάσαμε την κουβέντα. Τίποτα το συνταρακτικό δηλαδή, τυπικά, συνηθισμένα πράγματα, έτσι, για να περνάει η ώρα. Αυτά μέχρι τη στιγμή που...

—Να σε ρωτήσω κάτι προσωπικό; μου πετάει ξαφνικά η σταρ.

—Και δεν ρωτάς; της κάνω εγώ ανυποψίαστος.

Και με ρώτησε.

—Ρε συ Μπάμπη, με συγχωρείς δηλαδή που στο θέτω έτσι ωμά, αλλά μήπως είσαι... αδερφή;

Πώς είπατε; Κόκαλο ο δικός σου!

—Εσύ τι λες; μπόρεσα να της πετάξω μόνο (ίνα μη ανοίξω το στόμα μου, παλιοβακέτα).

Έκανε μια κίνηση απορίας.

—Ξέρω ‘γώ; μου λέει. Δεν σου φαίνεται βέβαια, αλλά δεν ξέρεις ποτέ... Δεν φαντάζομαι να παρεξηγήθηκες;

—Τι λες, παιδί μου, τώρα! της κάνω. Αλίμονο! Ούτε να το σκέφτεσαι. Άλλωστε σάματι τι μου ‘κανες;... Απλά, πήγες να με βγάλεις αδερφή. Αυτά συμβαίνουν κάθε μέρα.

—Έλα, βρε Μπάμπη, μη θυμώνεις, με καλόπιασε. Έτσι το είπα...

—Ναι, βρε παιδί μου, συνέχισα εγώ στο ίδιο ύφος. Σιγά τώρα... Πούστη με είπες, δεν με είπες βουλευτή.

—Και καλά, εγώ φταίω; αμύνθηκε γελώντας τώρα η ντίβα. Αφού ούτε καν μου ρίχτηκες!

Μάλιστα!

—Δηλαδή, εσένα όποτε φωτογραφίζεσαι σου ρίχνονται; απόρησα.

Έφτιαξε τα μαλλιά της με μια φιλάρεσκη κίνηση.

—Ε, οι περισσότεροι..., είπε. Δηλαδή, όσοι έχουν τα κότσια και δεν είναι αδερφές.

—Άρα, συμπέρανα, αφού δεν είμαι αδερφή, πάει να πει ότι δεν έχω τα κότσια.

Έκανε μια εύγλωττη κίνηση.

—Εμ;

Ορίστε λοιπόν η ανταμοιβή σου, ηλίθιε Μπάμπη, για να είσαι κύριος κι εκατό τα εκατό επαγγελματίας! Άρπα τα τώρα, άρρωστε!

—Εχτός κι αν... δεν σου αρέσω, συμπλήρωσε κοκέτικα το προ ολίγου μοντέλο.

—Μωρέ, η καρδούλα μου το ξέρει! μουρμούρισα.

—Τότε;

—Τότε τι;

—Τότε, γιατί δεν μου τα ‘ρίζεις;

Βρε λύσσα!

—Τι να σου τα ‘ρίξω, βρε κορίτσι μου;! αναφώνησα. Τι να σου τα ‘ρίξω! Ίσα για να εισπράξω τη χυλόπιτα και να νιώσεις εσύ καλύτερα; Τι λέμε τώρα;

—Και ποιος σου είπε ότι θα εισέπραττες χυλόπιτα;

—Μα τώρα παίζουμε; της λέω. Εσύ είσαι περικυκλωμένη από το σύνολον του μάχιμου αρσενικού πληθυσμού της χώρας, εμένα θα κοιτάζεις;

—Είδες λοιπόν; κούνησε το κεφάλι της μελαγχολικά η βεντέτα. Ακριβώς το ίδιο σκέφτονται κι οι άλλοι, με αποτέλεσμα να βρίσκομαι μονίμως στα αζήτητα.

Τώρα, πείτε μου, ήταν ή δεν ήταν χρέος μου εμένα να πείσω το κορίτσι περί του αντιθέτου; Ήταν αυτές ώρες να μας δημιουργηθεί κανένα σύμπλεγμα κατωτερότητας και να μείνει η χώρα μας χωρίς επάξια εκπροσώπηση στο διεθνές καλλιτεχνικό γίγνεσθαι; Και μόνο πατριωτικά να το δει κανείς το ζήτημα καταλαβαίνει ότι δεν είχα πια και τις άπειρες επιλογές.

Κι εδώ είναι που αρχίζει το μπέρδεμα.

Τον παλιό, καλό καιρό, όταν ένας άντρας επιχειρούσε τέτοιου είδους ανυψώσεις του γυναικείου ηθικού, θεωρείτο δεδομένο ότι αυτομάτως αποκτούσε ορισμένα δικαιώματα επί της ανυψώσεως. Μια, έστω υποτυπώδης, σχέση ήταν το λιγότερο που θα μπορούσε, φυσιολογικά, να επακολουθήσει. Στην εποχή μας όμως, της ασάφειας και της αβεβαιότητας, κάτι τέτοιο δεν εξυπακούεται αυτομάτως. Και τρέχουν οι άνθρωποι και ψάχνονται κι άκρη δεν βρίσκουν.

Έτσι ακριβώς και χειρότερα έγινε και με τη δική μου περίπτωση.

Μετά την –εκτός προγράμματος, μά το Θεό– στενή επαφή τρίτου τύπου που μας προέκυψε σαν απόρροια της αισθησιακής φωτογράφησης –τα αποτελέσματα της οποίας, ειρήσθω εν παρόδω, υπήρξαν εκπληκτικά– πίστεψα ότι κάτι έγινε. Α, ρε Μπάμπη, ταλαίπωρα, κούνια που σε κούναγε!

Όταν την επόμενη της τηλεφώνησα στο –απόρρητο και άκρως προσωπικό– νούμερο που μου έδωσε βρέθηκα αντιμέτω-

πος με τη στυγνή πραγματικότητα του αυτόματου τηλεφωνητή που με παρακινούσε ν' αφήσω μήνυμα. Άφησα λοιπόν το μήνυμα και περίμενα παραπλεύρως του ακουστικού μου. Περίμενα μια μέρα, περίμενα δυο μέρες, περίμενα τρεις... Ξανατηλεφωνώ. Ξανά ο τηλεφωνητής, άλλο μήνυμα εγώ, νέα αναμονή, αλλά από Έλενα ούτε φωνή, ούτε ακρόαση. Τι να κάνω, τα μαζεύω, βάζω τη μούρη κάτω και πάω στο θέατρο.

Με υποδέχτηκε μετά φανών και λαμπάδων!

—Αγάπη μου! φώναξε αγκαλιάζοντάς με περιπαθώς εν μέσω ικανού πλήθους συναδέλφων της. Τι έγινες; Ανησύχησα! Έτσι κάνει ο κόσμος! Έρχεσαι στην Ελλάδα και δεν κάνεις ούτε ένα τηλέφωνο! Παλιόπαιδο!

—Μα...

—Σιωπή, με αποστόμωσε η σταρ. Ούτε λέξη.

Και με παρουσίασε στους έκθαμβους συναδέλφους, ο κύκλος των οποίων είχε διευρυνθεί εντωμεταξύ.

—Να σας γνωρίσω τον περίφημο Jason! φώναξε. Τον διάσημο φωτογράφο των σταρ του Χόλλυγουντ!

Τουλάχιστον ξεφορτωνόμουν επιτέλους αυτό το αντιαισθητικό και σπαστικότατο «Μπάμπης».

Με διέταξε να την περιμένω να ντυθεί και μετά με άρπαξε κι άρχισε να με γυρίζει από κλαμπ σε κλαμπ κι από μπαρ σε μπαρ. Και βέβαια δεν παρέλειπε να με παρουσιάζει, υπό τη νέα μου ιδιότητα, σε κάθε περίεργο και μη. Την άλλη μέρα απαξάπαντες οι σκανδαλοθήρες ωρύονταν για τον «νέο φλογερό έρωτα της Έλενας Καρουλά». Αυτό ήταν! Από χει και πέρα πού μ' έβρισκες, πού μ' έχανες, σ' όλα τα in στέκια, παρά το πλευρό της λαμπερής και λαλίστατης συντρόφου μου. Για πρώτη φορά βρισκόμουν κι εγώ από τη λάθος μεριά του φακού και γνώριζα τη γλύκα. Όχι ότι δυστυχούσα δηλαδή. Μέχρι συνεντεύξεις στις (αζήτητες) κοσμικές ρεπόρτερ έφτασα να δώσω. Αλλά το σημαντικό ήταν ότι —προς το παρόν τουλάχιστον— απολάμβανα της απολύτου και αμερίστου εύνοιας της διάσημης σταρ μας. Ρούπι δεν μ' άφηνε να κάνω μόνος μου. Λατρεία πια!

Μόνο χαμιά φορά, όταν έκρινε ότι παραβρισκόμουν στο επίκεντρο, με επανέφερε (μάλλον βίαια) εις την τάξη.

—Για μαζέψου λίγο, μου έλεγε. Εδώ είμαστε για να προωθήσουμε εμένα κι όχι τα μούτρα σου.

Αλλά δεν ήταν εύκολο.

Όταν δημοσιεύτηκαν οι φωτογραφίες —μετά από τέτοια διαφήμιση— έγινε πάταγος. Το περιοδικό εξαντλήθηκε μέσα σε τρεις μέρες κι αναγκάστηκε να βγάλει και δεύτερη έκδοση και αμέσως μετά και τρίτη. Ο... Jason εκτινασσόταν στο στερέωμα των επωνύμων με ιλιγγιώδη ταχύτητα.

Σαν φυσικό επακόλουθο, οι προτάσεις για δουλειά άρχισαν να πέφτουν βροχή, η εταιρία για να με κρατήσει μου διπλασίασε το μισθό, γνωστές και άγνωστες ψωνάρες του κόσμου του θεάματος έτρεχαν να τους φτιάξω portfolio, τα «τυχερά» φυσικά πήγαιναν σύννεφο και γενικά η επαγγελματική μου τουλάχιστον ζωή πήρε ανεπιστρεπτί την πάνω βόλτα.

Αλλά αυτό καθόλου δεν άρεσε της καλής μου, που άρχισε να παρουσιάζει ανησυχητικά κτητικά φαινόμενα στο μεταξύ.

—Για μαζέψου, δικέ μου, μου ‘λεγε κάθε τόσο. Για μαζέψου μην έχουμε τίποτα ντράβαλα. Γιατί η Έλενα δεν είναι από κείνα τα κοριτσάκια που μπορείς να παίζεις μαζί τους, έτσι, για να περνάει η ώρα.

Εγώ βέβαια τη διαβεβαίωνα για την αγνότητα και την ένταση των αισθημάτων μου, όμως, τι τα θες, όταν δοκιμάσεις χαβιάρι δύσκολα μπαίνεις σε δίαιτα δημητριακών ξανά.

Μετά, άρχισαν οι κόνξες.

Ξαφνικά κι απροειδοποίητα εξαφανιζόταν για κάνα-δυο μέρες κι όταν τη ρώταγα απαντούσε με αοριστίες ή δεν απαντούσε καθόλου. Μετά άρχισα να πέφτω όλο και πιο συχνά στον παλιό μου γνώριμο, τον αυτόματο τηλεφωνητή. Εντωμεταξύ οι φυλλάδες είχαν αρχίσει τα σου, ξου, μου, του. «Νέο φλερτ για την Έλενα», «Γνωστός επιχειρηματίας αντικαθιστά τον φωτογράφο στην καρδιά της Καρουλά», «Νυχτοπερπατήματα της Έλενας», το όλον αρτίως εικονογραφημένο βέβαια. Η «αγαπημένη μου» έκανε νερά.

Και να ‘ταν μόνο αυτό.

Ένα βράδυ που γύριζα σπίτι μου, μετά από μια κατ' ιδίαν «συνέντευξη» με μια πρόσφατη πελάτισσα, μου την πέφτουν από δίπλα τρεις φουσκωτοί, δυο φορές σαν τον Σουγλάκο ο καθένας.

—Ο κύριος Ιάσων; με ρωτάει ευγενικά ο πιο φαρδύς απ' αυτούς.

—Μάλιστα.

Δεν πρόλαβα να πω τίποτ' άλλο, γιατί εν ριπή οφθαλμού είχα γίνει μπαλάκι του πινγκ-πονγκ σε παρτίδα τριών άνευ ρακέτας. Όταν καμιά φορά μ' άφησαν να ακουμπήσω στο έδαφος με καληνύχτισαν με τα εξής εμπνευσμένα λόγια:

—Ο κύριος Ντένης σου στέλνει χαιρετισμούς και σεβάσματα και σου λέει, να πούμε, μακριά από τη γκόμενα καθόσον υπάρχει προσωπικό ενδιαφέρον. Γκέγκε;

Ο κύριος Ντένης, απ' ότι ήξερα, ήταν ο φημολογούμενος αντίζηλός μου στην καρδιά της Έλενας.

Η προειδοποίηση ήταν σαφής, αλλά έλα που εγώ είχα πειστώσει! Όχι ότι είχα καμιά έγκαψη για το τσουλί —το μοναστήρι να 'ναι καλά...— αλλά πώς να το κάνουμε, το είχα πάρει πατριωτικά και ήθελα να 'χω εγώ την τελευταία λέξη.

Την επομένη, μπανταρισμένος, κάργα μερκιουροχρώμ και ράμματα, μια και δυο την κάνω για το θέατρο.

Να με δει στην κατάσταση αυτή η ντίβα έφριξε.

—Βρε Μπάμπη (πίσω στο «Μπάμπη», αν προσέξατε), μου κάνει. Πώς είσαι έτσι, γλυκέ μου; Πού έπεσες, σε νταλίκα;

—Σε τρεις νταλίκες για την ακρίβεια, την πληροφορώ.

Και της εξήγησα τα χθεσινοβραδυνά καθέκαστα χαρτί και καλαμάρι.

Να τ' ακούσει αυτά η Έλενα έφριξε έτι περισσότερο.

—Α, τα καθάρματα! φώναξε. Α, τους τραμπούκους! Όμως, βρε Μπάμπη μου, δεν φαντάζομαι να πιστεύεις, αγάπη μου, ότι έχω τίποτα με τον Ντένη...

—Εγώ να σκεφτώ τέτοιο πράγμα;! φώναξα. Αλίμονο! Δεν ξέρω με τι βράχο ηθικής έχω να κάνω;

Αγνόησε την αιχμή.

—Αλλά πάλι, είπε σκεπτική. Είσαι σίγουρος ότι τους έβαλε ο Ντένης; Αυτός είναι πολύ κύριος για να κάνει κάτι τέτοιο.

—Ε, δεν μου άφησαν και την κάρτα του, σάρκασα πάλι εγώ. Πάντως το μήνυμα ήταν σαφέστατο.

Εξακολουθούσε να έχει αμφιβολίες.

—Τώρα βέβαια, υπάρχει τρόπος να μάθουμε, μου κάνει σε μια στιγμή.

Και πιάνει το τηλέφωνο.

—Τον κύριο Ντένη, διατάζει επιτακτικά. Τι θα πει ποιος τον θέλει, ρε τσόλι; Λογαριασμό θα σου δώσω; Τσακίσου φώναξέ τον.

Περιμέναμε λίγο και μετά ο Ντένης απαντούσε στην άλλη άκρη της γραμμής.

—Έλα, Ντένη... Ναι αγάπη, εγώ είμαι... Ναι... (γελάκια, χαριεντισμοί). Παλιόπαιδο! (άλλα γελάκια). Ναι, ναι... κι εγώ! (λιγώματα). Καλά... Θα τα πούμε απόψε... (ακουστική σιγή). Αλήτη! (κακαρίσματα). Δεν ντρέπεσαι!... Ναι... Ναι... Είπαμε, δεν είπαμε;... Ναι, κατά τις έντεκα... Α, ναι... παραλίγο να το ξεχάσω... (ματιά με νόημα σε μένα). Κοίτα, Ντένη... Έχω εδώ τον φωτογράφο μου... Ναι, τον Jason, μωρέ... Τι; Δεν τον ξέρεις; Καλά, καλά, δεν πειράζει... άλλο θέλω να πω εγώ... Λοιπόν, ήρθε το παιδί πριν από λίγο, σε κακή κατάσταση... Όχι μωρέ, όχι ψυχολογικά... Σπασμένα μούτρα και τέτοια... Τι σε νοιάζει εσένα;... Τι θα πει τι σε νοιάζει, ρε αγάπη; Ο ανθρωπάκος μου λέει ότι τον δείραν κάτι φουσκωτοί που έβαλες εσύ... Πώς;... Καλά του κάνανε;... (γελάκια γάργαρα). Έλα, ρε καρδιά μου τώρα, μην κάνεις πλάκα... (άλλα γελάκια). Τι θα πει «καλό θα του κάνει»;... Έλα, ρε Ντένη... Το σακάτεψαν το παιδί σου λέω... (γέλια). Όχι μωρέ... Έλα τώρα... Δεν τα χουμε πει;... Δουλειά δεν έχουν οι φυλλάδες, γράφουν... Όχι, όχι... Τίποτα... Σου ορκίζομαι...

Στράφηκε προς το μέρος μου και μου 'κλεισε το μάτι με συ-
νενοχή.

—Άλλωστε, συμπλήρωσε, ο άνθρωπος είναι... αδερφή...
Συγγρού και έτσι... Γνωστό τοις πάσι.

ΕΙΧΕ ΤΙΣ ΩΡΑΙΟΤΕΡΕΣ, τις πιο καλλίγραμμες, τις πιο επιθετικά σεξουαλικές γάμπες που συνάντησα ποτέ στη ζωή μου. Τι Μαρλέν Ντήτριχ, τι Μπέττυ Γκραίημπλ και Άντζυ Ντίκινσον... Αλέκα! Αλέκα, και τις έσβηγε όλες μονοκοντυλιά –και λίγα που λέω!

Αλλά καλύτερα να πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά, γιατί εύκολα κινδυνεύουμε να πέσουμε εδώ σε τίποτα λυρικές παραφορές, κι άντε μετά να βρεις άκρη και ειρμό.

Λοιπόν, μετά τη θλιβερή εκείνη υπόθεση –που με ωφέλησε όμως στο έπακρο– με την Έλενα, τη σταρ του κώλου, τα πράγματα πήραν την πάνω βόλτα για μένα. Επαγγελματικά εννοώ. Και πρώτα απ’ όλα αποφάσισα ότι είχε έρθει η ώρα να πετάξω πλέον με δικά μου φτερά –το ξένο το ψωμί είναι πικρό και τέτοια Ξανθοπούλεια. Αυτή τη φορά μ’ έπαιρνε, δεν ήταν σαν άλλοτε που βάδιζα ξυπόλυτος στ’ αγκάθια. Τώρα και τα φόντα είχα, και τα αναγκαία κεφάλαια, αλλά, το σημαντικότερο, τις γνωριμίες και διασυνδέσεις που αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο κάθε επαγγελματικής επιτυχίας. Άνοιξα λοιπόν δικό μου στούντιο, έψαξα και βρήκα τους κατάλληλους συνεργάτες –έτσι λένε τώρα τους υπαλλήλους– τύπωσα κάρτες και διαφημιστικά και ξαμολήθηκα. Κι όπως ήταν φυσικό κι αναμενόμενο, τους πήρα τα σώβρακα ολωνών. Μέσα σ’ ένα χρόνο είχαμε τόση δουλειά ώστε διώχναμε κόσμο. Μας παρακαλούσαν σου λέω γονατιστοί και λέγαμε «όχι». Δόξα τω Θεώ.

Στη φάση που μας ενδιαφέρει είχα αναλάβει όλες τις φωτογραφίσεις της καινούργιας καμπάνιας μιας μεγάλης πολυεθνικής φίρμας καλσόν. Τα λεφτά ήταν πολύ καλά, είχα απόλυτη ελευθερία κινήσεων (ότι νόμιζα εγώ καλύτερο), αλλά τα χρονικά περιθώρια ήταν κομμάτι στενά. Δυο βδομάδες για τα δείγματα και μετά ένα μήνα για το τελικό αποτέλεσμα.

Όπως είναι φυσικό ήθελα να κάνω καλή δουλειά, να τους κουφάνω όλους, ν' ακούνε «Ιάσων» (καθόσον πλέον καθιερώθηκε το καλλιτεχνικό), ρε παιδί μου, και να σταυροκοπιούνται πλήρεις κατανουκτικής ευλάβειας. Τα ήθελα όλα τέλεια, τίποτα στην τύχη, τίποτα στο άρπα-κόλλα και με λύσεις της τελευταίας στιγμής «εκ των ενόντων».

Το πρώτο μέλημα μου βέβαια ήταν η επιλογή των μοντέλων που θα χρησιμοποιούσα. Κι εδώ ήταν που συνάντησα το πρώτο πρόβλημα.

Γιατί, η εύκολη λύση θα ήταν βέβαια η χρησιμοποίηση των γνωστών tops του χώρου, κείνες τις άχαρες τις δίμετρες με τα κανιά από 'δώ μέχρι τη Λαμία. Σίγουρη συνταγή και δοκιμασμένη, όλοι αυτό κάνουν –μια ματιά στις διαφημίσεις και τις γιγαντοαφίσες θα σας πείσει. Έλα όμως που εμένα δεν μου καθόταν καλά η φάση. Γιατί, εντάξει, γούστα είναι αυτά... δεν τα πήγαινα, ρε παιδί μου, τα κρουόκωλα τα τηλεγραφόξυλα. Τα πόδια τους ειδικά –που μας ενδιέφεραν εν προκειμένω–, αυτά τα λιπόσαρκα καλαμάκια με τα άδεια μπούτια, καλύτερη έκδοση μιας σύγχρονης Νταχάου φάσιον, μ' έκαναν να παθαίνω ίκτερο. Και δεν ήταν μόνο το σχήμα –χιλιοειδωμένο και χιλιοαναγνωρίσιμο–, τους έλειπε και η προσωπικότητα, η μιλιτιά, το τσαγανό, ρε φίλε μου! Εξαρτήματα πασαρέλας ήταν, τα άτιμα. Υποστηρίγματα για τις κινούμενες κρεμάστρες, πάνω στις οποίες κρεμάμε τα προς επίδειξη σκουτιά. Αλλά τα πόδια, μάγκα μου, μετά το στήθος, είναι το πιο σημαντικό –και μεταφυσικά να το πάρουμε– εξάρτημα της γυναικείας ανατομίας. Τα πόδια πρέπει να μιλάνε, να διηγούνται περιπέτειες και bedtime stories, δεν είναι μόνο για σουλάτσο κι αποτρίχωση. Πρέπει να σε φωνάζουν, να σε καλούν και να υπόσχονται, αλλιώς εντάξει, τη βγάζεις και μ' ένα ζεύγος μορταδέλες και λες κι ευχαριστώ.

Τις μοντέλες που μου πρότειναν οι αλαφιασμένοι μου συνεργάτες τις απέρριπτα, ασυζητητί και μετά βδελυγμίας, τη μια μετά την άλλη. Οι μέρες έτρεχαν όμως και οι προθεσμίες γίνονταν όλο και πιο στριμώκωλες. Και βέβαια, τα νεύρα μου εμένα στην τσίτα.

—Κόφτε το λαιμό σας να μου βρείτε γάμπες, ρεμάλια, φώναζα στο προσωπικό. Μα θα μου φέρετε την αδερφή σας, τη

γκόμενά σας, τη μάνα σας ή τη μπακάλισσα της γωνίας, δεν δίνω δεκάρα, αρκεί να 'ναι γάμπες γυναικείες. Γκέγκε;

Και να δεις που πήραν τις προτροπές μου κατά γράμμα, τα τσόλια. Το τι λάχανο παρήλασε από το έρμο το στούντιο δεν λέγεται!

Μέχρι που μια μέρα, τελείως στο ξαφνικό κι αναπάντεχο, η Λίτσα, η στυλίστα μου, είχε μια εκλαμψία!

—Μωρέ θυμήθηκα μια που μπορεί να σου κάνει, είπε. Αλλά δεν είναι επαγγελματίας, δεν ξέρω αν θα δεχτεί να ποζάρει.

—Άσε, άμα είναι σαν τα άλλα τα κελεπούρια που μου φέρατε καλύτερα να ξυρίσω τις δικές μου τις γάμπες, να τελειώνουμε, μουρμούρισα κακόκεφα —γιατί είχα αρχίσει ν' ανησυχώ στα σοβαρά πια.

—Όχι, όχι, διαμαρτυρήθηκε η Λίτσα. Αυτή που λέω εγώ είναι περίπτωση. Μιλάμε ότι βγαίνει στο δρόμο με μίνι και γίνεται διαδήλωση. Δύσκολο όμως το βλέπω να την πείσουμε... Έχει και τη δουλειά της, δεν θα ευκαιρεί...

—Και τι δουλειά κάνει, το φαινόμενο, ρε Λίτσα, καλντεριμιτζού; την ειρωνεύτηκα.

—Κομμώτρια. Έχει ένα κομμωτήριο εκεί στη γειτονιά μου, στη Νέα Ιωνία. Αυτή με χτενίζει. Αλλά δεν το βλέπω...

—Για κάνε μια προσπάθεια, την προέτρεψα. Τι έχουμε να χάσουμε;

Η Λίτσα κόμπιασε.

—Για γάμπες τη χρειαζόμαστε όμως, έτσι; είπε.

—Αμ για τι μιλάμε τόση ώρα, ρε μανάρι μου; αγανάκτησα εγώ (και με το δίκιο μου).

Η Λίτσα σήκωσε τους ώμους της.

—Το σιγουρεύω για να μη μου λέτε μετά..., είπε.

Κατάλαβα τι εννοούσε την επομένη το απόγευμα.

Γιατί τελικά —ω, ευτυχία!— η Αλέκα, η κομμώτρια της Λίτσας, φωτίστηκε από το Άγιο Πνεύμα το ζωοποιό και είπε το «ναι».

Αφήστε με τώρα να κάνω μια περιγραφή, έτσι κάπως ειδική, μήπως βρω λόγια κι εκφράσεις, γιατί καμιά φορά η ελληνική γλώσσα στερεύει και μας κρεμάει, η άτιμη, τη στιγμή που τη χρειαζόμαστε το περισσότερο.

Λοιπόν...

Απογευματάκι, κατά τις έξι κι εγώ βρίσκομαι παρέα με τον Λάμπη, τον βοηθό μου (που με ακολούθησε από την προηγούμενη δουλειά), κι επιθεωρούμε μια παρτίδα σλάιντς πάνω στο φωτεινό τραπέζι. Ανταλλάσσαμε καλλιτεχνικές απόψεις και ιδέες επί του πρακτέου όταν ακούσαμε τη φωνή της Λίτσας να αναγγέλλει την άφιξη των... ποδιών.

—Κύριε Ιάσων, η Αλέκα που λέγαμε...

—Μισό λεφτό, γρύλισα, χωρίς να σηκώσω το κεφάλι από το φωτεινό τραπέζι.

Την επόμενη στιγμή ακούω ένα ρόγχο αγωνίας που έβγαινε από το στήθος του Λάμπη δίπλα μου και συγχρόνως νιώθω έναν οξύ σφάχτη από διπλή αγκωνιά στην περιοχή του μυώδους μου στέρνου, μεταξύ πέμπτης κι έκτης πλευράς –αν ήταν ξιφολόγχη τώρα θα σας έστελνα χαιρετισμούς απ’ τον Παράδεισο. Στράφηκα προς το μέρος του έτοιμος να του τραβήξω καρατιά, αλλά τον είδα, κάτασπρο και πελιδνό, να μου κάνει απελπισμένα νοήματα να κοιτάξω προς τη κατεύθυνση της πόρτας.

Παραξενεμένος, ανέβαλα προσωρινά τις εκδικητικές μου διαθέσεις, κι έστρεψα το βλέμμα μου προς τα κει.

A!!!

Και είδον πυρίνην ρομφαίαν στροβιλιζομένην υπεράνω του στερεώματος και τάγματα φοβερά χερουβείμ και σεραφείμ και λάμψιν μεγάλην και ορυμαγδόν, και σύννεφον μέγα και αντάρα, και τους τέσσαρες ιππότας της Αποκαλύψεως να καλπάζωσιν αύτανδροι κραδαίνοντες ακτινοπίστολα, και από βορράν και νότον αστραπαί και βρονταί και από ανατολήν και δύσιν βροχή χαλάζης και πίσσας, και ανεύχθησαν οι ουρανοί και επρόβαλεν εν τω μεγαλείω του και εν τη δόξη του το Πνεύμα του Πονηρού περιβαλλόμενον λάμψιν μεγάλην... Και ηννόησα πλήρης δέους και κοπετού ότι, ιδού, έφθασεν το πλήρωμα του χρόνου και ήρξατο ο Αρμαγεδδών!

Δηλαδή...

Ααααααα!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Ένα ζευγάρι γόβες στιλέτο –ταχούνιον μεταξύ εννέα και δεκατριών πόντων. Εντός των γοβών κάτι αλαβάστρινες καμάρες που κατέληγαν στους λεπτότερους αστραγάλους που φιλοτέχνησε ποτέ μερακλής Δημιουργός. Από κει ξεκινούσαν οι ασυλλήπτου μαεστρίας γάμπες, δουλεμένες σε ουράνιο τόρνο και γυαλισμένες στο έπακρο με θείο σμυριδόχαρτο. Πρώτος σταθμός οι δίδυμοι και πανομοιότυποι λόφοι των πορσελάνινων κομψοτεχνημάτων, που το φτωχό λεξιλόγιο των θνητών ονομάζει «γόνατα». Εδώ χρειάζεται μια βαθιά ανάσα συνοδευόμενη –ει δυνατόν– από μια χούφτα καρδιοτονωτικών, καθόσον μπαίνουμε στα δύσκολα. Γιατί, αυτούς τους απίστευτους μηρούς (δεν λέω «μπούτια», άξεστοι νταλικιέρηδες) πώς να τους αντέξει ανθρώπινο βλέμμα και πώς να τους περιγράψει η ελλιπής μας γλώσσα; Μόνο με μουσικές νότες –ή αναρθρες κραυγές– μπορεί κανείς ν' ανταπεξέλθει και πάλι...

—Η Αλέκα, ξανάρθε κάπου από το υπερπέραν η φωνή της Λίτσας.

Την ίδια στιγμή ο Λάμπης γκρεμίστηκε στην καρέκλα του, έχοντας φτάσει στα όρια της αντοχής του, ως αρσενικό και άνθρωπος, ενώ εγώ αντελήφθην αμυδρά ότι έκαιγα αράδα σλάιντς με την καύτρα του ξεχασμένου στα παράλυτα δάχτυλά μου τσιγάρου.

Το παιδί που μπήκε μέσα ήταν, το είπαμε, πέραν πάσης περιγραφής.

Εγώ, που κι αν έχω δει γχομενάρες τριφασικές πια, και τα 'παιξα τελείως! Τέτοιες γάμπες μόνο με φωτομοντάζ μπορεί να πετύχει ο άνθρωπος την σήμεραν ημέραν, virtual reality σε spark station και πάλι θα χρειαστεί τύχη για να φτάσει σε τελειότητα το πρωτότυπο που είχα μπροστά στα έχθαμβα μάτια μου. Και δεν ήταν μόνο οι γάμπες. Η συνέχεια ήταν το ίδιο συναρπαστική. Ένα κορμί φιδίσιο, με προδιαγραφές που θα 'καναν το πιο top από τα top models να τα παρατήρει και να πάει να πλένει σκάλες στην Καρδίτσα, με σασμάν και διαφορικά ενισχυμένα, με διπλά καρμπυρατέρ, με αυτόματο κιβώτιο ταχυτή-

των... Να χτυπήσει μπιέλα κι ο πιο σκληροτράχηλος ραλλυτζής, ο πιο πωρωμένος από τους πωρωμένους μηχανόβιους οπαδούς του γυναικείου οχήματος! Κι όλα αυτά πλαισιωμένα από έναν απίθανο καταρράκτη, στο χρώμα της σκουριάς, που έλαμπε σαν φωτοστέφανο!

Στοπ.

Μέχρι εδώ.

Τελεία, παύλα –ενός λεπτού σιγή– και βήξ απορία ψάλτου. Τέλος της παράστασης.

Καθόσον...

Φαίνεται ότι ο Πλάστης τέτοιο λούκι πέρασε κατά τη δημιουργία αυτού του ανεπανάληπτου καλουπιού, ώστε κάπου εκεί, ξεθεωμένος, τ' άφησε και πήγε για μπύρες, να πάρει μια ανάσα και δυνάμεις για τη συνέχεια. Όμως, ξέρετε πώς είναι αυτά... Ξεκινάμε για μια μπύρα στο πόδι και μετά μπλέκουμε με τις παρέες και τα κεράσματα, “πιάσε μια τελευταία, μάστορα”, ανοίγουμε κουβέντες και για γκόμενες, αυτοκίνητα και τα χάλια του Ολυμπιακού, το ένα ποτήρι φέρνει τ' άλλο και καταλήγουμε να κατεβάσουμε ολόκληρο βαρέλι –εβδομήντα στάσεις για κατούρημα. Έτσι την έπαθε φαίνεται κι ο Δημιουργός το βράδυ εκείνο κι όταν πήγε να ξαναπιάσει δουλειά στο εργαστήριο, δεν μπορούσε να βγάλει όχι τις σημειώσεις που είχε κρατήσει, αλλά ούτε τα μάτια του. Κι εδώ είναι το δράμα το μεγάλο. Γιατί, αντί να τ' αφήσει, ο ξεφτιλισμένος άντρας, για αύριο που θα ξελαμπιχάριζε, αυτός έπεσε να τελειώσει το έργο «κατά το δοκούν» (το αιώνιο ελληνικό «εκ των ενόντων» –η πένσα εργαλείο για όλες τις δουλειές!). Και βέβαια, τη νύφη την πλήρωσε το άμοιρο το πρόσωπο.

Ένα μόνο θα σας πω και δεν θα ξαναμιλήσω. Τη θυμόσαστε τη Φωφώ τη Σαλονικιά; Ε, σε σύγκριση με τούτη εδώ, η Φωφώ ήταν θεά. Είπαμε, το κλείνω και δεν θα ξαναμιλήσω.

Είναι όμως αδικίες αυτές –στο Θεό που πιστεύετε– ή δεν είναι; Δηλαδή, κορμί Ρίκα Διαλυνά (τότε μιλάμε) και φάτσα Γεωργία Βασιλειάδου! Αυτοκτονείς για να γλυτώσεις μια και καλή από τον άθλιο ετούτο κόσμο ή δεν αυτοκτονείς;

Τέλος πάντων, μετά το πρώτο σοκ, κι αφού συνεφέραμε όπως-όπως τον Λάμπη –που πάει για έμφραγμα καραμπινάτο έτσι που δεν χαλιναγωγείται– πιάσαμε ν’ ασχοληθούμε με την ημίθεα κομμώτρια Αλέκα.

Αυτή δέχτηκε με αυτοκρατορική συγκατάβαση την πολυθρόνα που της πρόσφερε η Λίτσα, αφέθηκε με χάρη και σταύρωσε αφελέστατα τα απίστευτα εργαλεία της.

—Σας είπε η Λίτσα περί τίνος πρόκειται υποθέτω, τραύλισα προσπαθώντας ν’ ανάψω ένα φρέσκο τσιγάρο –απ’ τα βαριά που φύλαγα για κάτι δύσκολες στιγμές σαν ετούτη.

Δεν το ‘πιασε με το πρώτο.

—Περί τίνος τι; έκανε.

—Εννοώ για τη δουλειά που σας χρειαζόμαστε, διευκρίνισα.

—Μα... έχω δουλειά, ήρθε η απρόσμενη απάντηση.

Φαίνεται τελικά ότι ο Θεός εκείνο το βράδυ το παράκανε με τις μπύρες.

—Το ξέρω ότι έχεις δουλειά, παιδάκι μου, μουρμούρισα αγριοκοιτάζοντας τη Λίτσα (που απεχδύοταν των ευθυνών της με μια κίνηση που έλεγε «εγώ σας το ‘πα, δεν σας το ‘πα;»). Για τη δουλειά τη δικιά μας μιλάω.

Πάλι δεν...

—Ε, η δουλειά η δικιά σας τι;

Πήρα μια βαθιά ανάσα και της εξήγησα τα πάντα, με υπομονή και επιμονή. Καλσόν, διαφήμιση, φωτογράφιση, μοντέλα, γάμπες... ΓΑΜΠΕΣ!

Μου χάρισε ένα ανεπανάληπτο, αστραφτερά αλογίσιο χαμόγελο.

—Και θέλετε να... ποζάρω;

Κανονικά εδώ έπρεπε ν’ ανοίξουμε σαμπάνιες, να εορτάσουμε το χαρμόσυνο γεγονός, αλλά δεν μας βρισκόταν καμιά πρόχειρη στο ψυγείο κι έτσι τη γλυτώσαμε.

—Ναι, γεια σου!

Άλλαξε θέση στις γάμπες, σταυρώνοντάς τες στην αντίθετη φορά –πράγμα που προκάλεσε δεύτερο εγκεφαλικό στον Λάμπη και κάποια συμπτώματα ταχυκαρδίας σε μένα– και το πέταξε.

—Α... δεν ξέρω...

Τρελάθηκα!

—Τι θα πει δεν ξέρεις; γάβγισα. Δεν ξέρεις, θα μάθεις. Αλίμονο, εμείς τι είμαστε εδώ; Άλλωστε κανείς δεν γεννήθηκε μαθημένος, όλοι κάπου στη διαδρομή μορφωνόμαστε.

—Θέλω να πω... δεν ξέρω αν μπορώ...

Έριξα μια λοξή δολοφονική ματιά στη Λίτσα που έσπευσε να εξαφανιστεί από προσώπου γης.

—Δεν ξέρεις αν μπορείς; επανέλαβα αργά-αργά, για να κερδίσω χρόνο, μην εκραγώ.

—Ε, ναι... Ξέρετε τώρα... Τι θα πουν τ' αδέρφια μου;

—Τι θα πουν τ' αδέρφια σου; θέλησα να μάθω εγώ.

—Τι θα πουν; Τίποτα δεν θα πουν, απλά θα με σκοτώσουν.

—Θα σε σκοτώσουν επειδή ποζάρισες σε μια διαφήμιση για καλσόν;!!! απόρησα εγώ –που τελευταία είχα αρχίσει να χάνω την επαφή μου με την ελληνική πραγματικότητα.

—Ε ναι... Να μάθουν ότι ποζάρισα γυμνή!...

—Ποιος σου 'πε ότι θα ποζάρεις γυμνή, βρε παιδάκι μου; ξέσπασα εγώ. Διαφήμιση για καλσόν φωτογραφίζουμε, γιατί να ποζάρεις γυμνή;

Τώρα διέκρινα κάποια αδιόρατη απογοήτευση στο απλανές βλέμμα της θεϊκής –πλην φάτσας– κομμώτριας ή μου φάνηκε;

—Α, δεν θα ποζάρω γυμνή;

—Ούτε καν ημίγυμνη.

Το σκέφτηκε λίγο.

—Πάλι δεν ξέρω, είπε τέλος. Γυμνή ή ντυμένη, αν το μάθουν τ' αδέρφια μου ότι ποζάρισα σε φωτογράφο θα με σφάζουν.

—Ε τότε να μην το μάθουν, πρότεινα απηυδισμένος. Πόσων χρονών είσαι;

—Εικοσιοχτώ.

—Άρα ενήλικος, είπα. Ούτε εισαγγελέας, ούτε τίποτα.

Τι το 'θελα;

—Τι εισαγγελέας; ήρθε η απορία.

Ε, μα πας γυρεύοντας, βούρλο!

—Σε περίπτωση που σε αποπλανήσουμε, της σκάω το σαρδόνιο εγώ.

—Γιατί να με αποπλανήσετε; απόρησε αυτή και με εκτέλεσε πια εν ψυχρώ.

Για να μην τα πολυλογούμε, πες-πες, βοήθησε και η ένοχη Λίτσα, την καταφέραμε να πει το «ναι». Αρχίζαμε δουλειά από την επομένη, πρωί-πρωί με τη δροσούλα, που θα 'λεγε κι ο αθάνατος Τσιτσάνης.

Βέβαια μετά την αναχώρηση της οπτασίας στάθηκε αδύνατο να επιστρέψουμε στα καθημερινά και τετριμμένα. Το στούντιο είχε πάθει τέλεια αποδιοργάνωση.

—Εγώ πάντως δεν κρατιέμαι, μάγκες, σας το λέω, θα της μουντάρω κι ας μου ρίξουν δεκάκις εις θάνατον και στέρηση των πολιτικών μου δικαιωμάτων, δήλωνε και ξαναδήλωνε ο σε έξαλλη κατάσταση Λάμπης.

Για να τον σεγοντάρει από κοντά ο άλλος ο καλός, ο Τόλης, ο λαμπαδόρος.

—Πωπωπωπώ μια γχομενάρα, μάνα μου!

Στους οποίους επενέβαινε πλήρης νουθεσιών η Λίτσα.

—Καθίστε καλάααα... Έχει αδέρφια χασαπάκια και δεν σηκώνουν αστείαααα!

Αλλά ποιος είχε μυαλό να υπολογίσει αδέρφια, κουνιάδια, μπρατίμια και τον Θεό τον ίδιο τέτοιες στιγμές; Εδώ εγώ και είχα κομπλάρει τελείως. Κι ας ήταν η μάπα τρίο καρό και το μυαλό μπαχτσές για βρούβες. Με τέτοια πόδια και τέτοιο κορμί ποιος δίνει σημασία στις λεπτομέρειες;

Τελικά, αφού είδα κι απόειδα ότι κανείς δεν έδειχνε έφεση

για δημιουργική εργασία τους ξαπόστειλα και κάθισα να συμμαζέψω κάτι εκκρεμότητες, να κοιτάξω τους λογαριασμούς και τα τοιαύτα.

Κατά τις εννιά χτύπησε το τηλέφωνο.

—Γεια σου, ακούω μια άγνωστη γυναικεία φωνή από την άλλη άκρη της γραμμής. Τι κάνεις;

Αν μου τη σπάει κάτι, αν με κάνει τελείως έξαλλο, είναι ακριβώς αυτού του είδους η εισαγωγή, χωρίς να πεις ποιος είσαι και γιατί ενοχλείς τον κόσμο νυχτιάτικα.

—Μόλις τελείωσα μια πρόσθεση και λέω να περάσω στον πολλαπλασιασμό, μούγκρισα.

Γέλια γάργαρα στο ακουστικό.

—Καλέ, δεν με κατάλαβες;

Άλλο που με κάνει Τούρκο.

—Έτσι φαίνεται, γρύλισα.

—Έλα, εγώ είμαι, η Αλέκα.

Για μια στιγμή το μυαλό μου έκανε στάση εργασίας. Απελπισμένα έψαξα στα μνημονικά μου αρχεία για καρτέλα φέρουσα την καταχώρηση «Αλέκα», αλλά δεν βρήκα τίποτα. Ακαταχώρητη. Άγνωστη διεύθυνση. No information available.

—Ποια Αλέκα; αναγκάστηκα να ρωτήσω στο τέλος.

—Α, έτσι; Ακόμα δεν γνωριστήκαμε και με ξέχασες;

Και ξαφνικά είχα μια αναλαμπή. Η Αλέκα! ΟΙ ΓΑΜΠΕΣ! Το αμαρτωλό όραμα του απογεύματος!

Κομπλάρισα πια εντελώς.

—Α, συγγνώμη, τραύλισα. Δεν σε κατάλαβα... Με συγχωρείς...

—Σε συγχωρώ, ήρθε η γενναιόδωρη δήλωση. Δεν φαντάστηκα όμως ότι δεν θα με καταλάβαινες...

—Πώς αυτό; μουρμούρισα (τα 'χα παίξει τελείως είπαμε).

Γελάκια.

—Ε, νά... Είδα πώς με κοιτάζεις πριν, που είχα έρθει...

Τόμπολα, μπίγκο, εφτά στο κόκκινο, όλα τα λεφτά στη μπάνκα και merci pour les employés!

—Ε, δικαιολογημένα, κατάφερα να αρθρώσω σε κατάσταση μεγίστης συγχύσεως.

Άλλα γελάκια.

—Είσαι ένας εσύ!...

—Αμ εσύ!...

Σιγά-σιγά άρχισα να ξεθολώνω. Τσιμπήθηκα κιόλας μ' ένα χαρτοκόπτη για να βεβαιωθώ ότι δεν μου 'παιζε τίποτα παιχνίδια η ταλαιπωρημένη μου λίμπιντο και πήρα να λειτουργώ στις συνηθισμένες μου στροφές. Εδώ είχαμε εξελίξεις και γεγονότα κοσμοϊστορικά!

Η τύπισσα παρεξήγησε τη σιγή ασυρμάτου που μεσολάβησε.

—Μήπως σ' ενοχλώ; ρώτησε.

—Μακάρι πάντα τέτοια ενόχληση, λέω εγώ, ο γάτος.

Γέλια.

—Δηλαδή, δεν σε πειράζει που σε πήρα;

—Τι λες, ψυχή μου; διαμαρτυρήθηκα. Να με πειράξει ο πρώτος αριθμός του λαχείου; Μην το ξαναπείς.

—Δίστασα να σε πάρω, μην με παρεξηγήσεις.

Τώρα μάλιστα!

—Ευτυχώς που δεν δίστασες πολύ.

—Είμαι εδώ κοντά ξέρεις, σε μια φίλη μου, έπεσε σαν βόμπα η επόμενη δήλωση.

Όπα!...

—Και δεν έρχεσαι από 'δώ, να βλεπόμαστε κιόλας κουβεντιάζοντας; πρότεινα έτσι, ασυναισθήτως (δήθεν).

Μικρή σιγή. Ρε μήπως το παράκανα;

—Έρχομαι, έσκασε η δεύτερη ομοβροντία και μ' άφησε σέκο στο πεδίο της τιμής (ή της ατιμίας, όπως το πάρετε).

Η συνέχεια υπήρξε κάτι το φυσικό κι επόμενο —εδώ που φτάσαμε.

Η απίθανη κατέφθασε ταχέως, ξεπετάξαμε τις συμβατικότητες και τις φιλοκουβέντες της επανασυνάντησης μέσα σε πέντε λεπτά και περάσαμε πάραυτα στο παρασύνθημα.

Τώρα αν πω ότι αυτή ήταν η πιο αξέχαστη εμπειρία της ζωής μου μάλλον θα σας δουλεύω. Γιατί, εντάξει, σώμα θείο και παρουσία υπερθετική, αλλά... Τι αλλά δηλαδή... Δυο ώρες παιδεύομουν και το μόνο που κατάφερα να αποσπάσω ήταν κάτι «αχ, αχ», από κείνα που κουβαλάνε πάντα στο τσαντάκι τους οι κυράτσες για ώρα ανάγκης. Ρε τι ακροβατικά δεν έκανα, τι κόλπα, τι επινοήσεις... Δεν βαριέσαι, μόνος μου κέρναγα, μόνος μου έπινα. Άνθρακες ο θησαυρός! Κρίμα το περιτύλιγμα!

Φυσικό ήταν λοιπόν την επομένη στη φωτογράφιση να είμαι κάπως κουμπωμένος. Περισσότερο πρόσεχα τον Λάμπη και τον Τόλη μην κάνουν καμιά πατατιά, έτσι που είχαν γλαρώσει οι χάνοι, παρά αυτό που έκανα.

Το ίδιο βράδυ αργότερα... «ντριν ντριν»...

—Γεια σου, τι κάνεις;

—Μόλις έβαλα μπουγάδα τις κάλτσες μου.

Γελάκια.

—Είμαι πάλι στις φίλης μου...

—Α!...

—Εδώ κοντά...

—Βεβαίως.

Βαριά σιγή στη γραμμή.

—Είσαι μόνος σου εκεί; ήρθε η σε υποψiάριχους τόνους εκφρασμένη ερώτηση.

—Ως συνήθως.

—Είσαι σίγουρος;

—Ε τι, παιδιά είμαστε τώρα;

—Μήπως μου λες ψέματα;

—Να μην σώσω.

—Δεν σε πιστεύω.

—Κακώς.

—Έρχομαι να σε δω.

Και πριν προλάβω να διαμαρτυρηθώ χτύπαγε κιόλας το κουδούνι.

Μπήκε μέσα με φούρια κι άρχισε να ερευνά με το βλέμμα τα πέριξ. Στο τέλος, αφού ικανοποιήθηκε ότι δεν είχα κρύψει καμιά παράνομη ύπαρξη στα ντουλάπια και τα συρτάρια μου έδωσε άφεση.

—Για μια στιγμή νόμισα ότι μου ‘κανες λαδιά, είπε χαμογελώντας.

Μου χάρισε μια προειδοποιητική δαγκωματιά στον σβέρκο κι άραξε σε μια πολυθρόνα. Πάλι αυτά τα θεϊκά πόδια, Άγιε μου Σπυρίδωνα! Μα να θέλει ν’ αγιάσει ο άνθρωπος και να μην τον αφήνουν τα τελώνια!

—Αλήθεια, μου κάνει σε μια στιγμή η... κατάκτησή μου. Δεν σε ρώτησα... Είσαι παντρεμένος;

Κοίτα τώρα κάτι καθυστερημένες απορίες το κορίτσι!

—Μοιάζω για παντρεμένος, κοριτσάκι μου; διαμαρτυρήθηκα εγώ για την έμμεση ύβρη.

Χαμογέλασε ναζιάρικα.

—Α, δεν ξέρω, είπε. Εσύ θα μου πεις...

Κι έτσι ανέλαβα για μια ακόμη φορά, παρά τις ειλημμένες αποφάσεις μου, να την πείσω ότι δεν υπήρχε άλλη γυναίκα στη ζωή και την κλίνη μου.

Αυτή τη φορά όμως, μετά το πέρας των διαδικασιών, η Αλέκα δεν έδειξε πρόθεση να επιστρέψει στην οικογενειακή της εστία και τη θαλπωρή που τόσο ανιδιοτελώς της πρόσφεραν τ’ αδέρφια της, οι χασαπάδες. Αντίθετα, προς μεγάλη μου απελπι-

σία, παρουσίαζε συμπτώματα βολέματος, που δεν γνώριζε περιορισμούς νυχτερινής κυκλοφορίας και συσκότισης. Άνοιξε μάλιστα και την τηλεόραση και βάλθηκε να παρακολουθεί με περίσσια κατάνυξη ένα μπουζουκοσόου με κάτι σκυλούδες που πρώτη μου φορά τις έβλεπα. Απελπίστηκα. Μια-δυο απόπειρες που έκανα να συμβουλευτώ επιδεικτικά το ρολοί μου πέρασαν εντελώς απαρατήρητες.

—Δεν θ' ανησυχούν τ' αδέρφια σου; αποτόλμησα στο τέλος. Είναι περασμένες έντεκα.

—Μπα, δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση, μου απάντησε χωρίς να αποσπάσει την προσοχή της από τις σκυλούδες. Είναι ταξίδι στα Γιάννενα, ν' αγοράσουν κρέατα.

Ω θεοί!

—Και οι γονείς σου; επέμεινα διακριτικά πλην ελπίζοντας.

—Έχουν πάει στο χωριό, δεν υπάρχει κανείς στο σπίτι.

Στράφηκε και μου χάρισε ένα απ' αυτά τα αλησμόνητα χαμόγελά της, τα όλο δόντια φορβάδας.

—Μπορούμε να μείνουμε μαζί απόψε, δήλωσε.

Χαρά εγώ!

—Α! μπόρεσα να αρθρώσω μόνο.

Συνοφρυώθηκε.

—Δεν φαίνεσαι ενθουσιασμένος...

Τι να κάνω, αναγκάστηκα δια μίαν εισέτι φορά να της αποδείξω εμπράκτως την ειλικρίνεια των αισθημάτων μου –τουλάχιστον γλυτώσαμε από την τηλεόραση.

Μας ξύπνησαν δυνατά χτυπήματα στην πόρτα γύρω στις δύο το πρωί.

—Τ' αδέρφια σου! φώναξα, παράλυτος στη σκέψη μιας τέτοιας προοπτικής.

—Μην ανοίξεις, με συμβούλεψε κι αυτή αλαφιασμένη.

Μια κουβέντα ήταν όμως αυτή, γιατί οι νυχτερινοί επισκέπτες κόντευαν να γκρεμίσουν την πόρτα από τους μεντεσέδες.

Σε λίγο θα μας την πέφταν τα παληκάρια των ΕΚΑΜ έτσι και συνέχιζα να παριστάνω τον ψόφιο κοριό.

Έτσι, τι να ‘κανα, έδεσα μια πετσέτα γύρω από τη μέση μου, άρπαξα κι ένα φλας που βρέθηκε μπροστά μου, για παν ενδεχόμενο, και με κάτι γόνατα που δεν με βαστούσαν βάδισα μοιρολατρικά προς τον Γολγοθά μου.

Ο τύπος με το παχύ μουστάκι και τα σμιχτά φρύδια, μπορεί να ήταν ένα κεφάλι κοντύτερός μου, αλλά ήταν διπλός από μένα στο φάρδος και το πλάτος.

—Ο κύριος Ιάσων, να πούμε; ενδιαφέρθηκε ο επισκέπτης.

Τώρα τι να του ‘λεγα, “Όχι, απλά περνούσα, είδα φως και μπήκα”;

—Ο ίδιος, απάντησα, προσπαθώντας να φανώ ενοχλημένος.

—Σαλαμούρας, μου συστήθηκε ο τυπάκος.

“Ο εκ των χασαπάδων αδερφών της λεγάμενης” συμπλήρωσα εγώ νοερά.

—Γνωρίζομαστε, κύριε; του κάνω —με όσο θράσος μπόρεσα να επιστρατεύσω.

—Θα γνωριστούμε, υποσχέθηκε ο τύπος.

—Στις δύο το πρωί; ανέκραξα αγανακτισμένος.

Ο τυπάκος χαμογέλασε πικρά.

—Ε, τι να κάνουμε; Οι περιστάσεις ένεκα, βλέπεις.

—Ποιες περιστάσεις; (την κορόϊδα εγώ).

—Ήρθα για την δεσποινίς Αλέκα, αν έχετε ακουστά, με πυροβόλησε ο Σαλαμούρας.

—Ποια δεσποινίς Αλέκα; επιχειρήσα να κερδίσω εγώ χρόνο.

Άλλο πικρό χαμόγελο από τον Σαλαμούρα.

—Την δεσποινίς Αλέκα που τραβιέσαι, να πούμε..., μου υπενθύμισε.

—Δεν καταλαβαίνω τι μου λέτε, κύριε! (το βιολί μου εγώ, την παλαβή).

—Ε, όχι και δεν καταλαβαίνεις... Όχι και δεν καταλαβαίνεις. Απ' τις εννιά την έχω στημένη απέναντι και περικολουθώ.

—Σας λέω...

—Μη μου πεις τίποτις, φιλάρα, μου αγρίεψε ο τύπος. Είδα το πρόσωπο να μπαίνει και να μην ξαναβγαίνει, πάει και τελείωσε. Εξόν κι αν θες να το χοντρύνουμε...

Εκείνη τη στιγμή διάλεξε να κάνει την εμφάνισή της και η «δεσποινίς Αλέκα», τυλιγμένη μεγαλοπρεπώς σ' ένα πανωσέντονο, δίκην Ρωμαίας πατρικίας —να 'χε και το ανάλογο ταμπεραμέντο τι ωραία που θα 'μασταν!

—Στράτο! ανέκραξε αντικρίζοντας τον απρόσμενο επισκέπτη μας. Τι θες εσύ εδώ;

Ο Στράτος της έριξε μια επιτιμητική ματιά και χαμογέλασε με κείνο το πονεμένο, πικρό του χαμόγελο.

—Είμαστε εδώ, δεσποινίς Αλέκα, επειδής εμείς έχουμε καρδιά και αγαπάμε, να πούμε, δήλωσε. Επειδής ο πόνος της ψυχής είναι αβάσταχτος και σφάζει σαν μαχαίρι, να βλέπω τις πομπές σου και να υποφέρω σιωπηλά κι αντρίκια, να πούμε.

Όπα της!

—Ποιες πομπές, μωρέ, ποιες πομπές; ξέσπασε η Αλέκα. Συγκοινωνείς με τον εγκέφαλό σου ή τρελάθηκες; Τι μου λες εκεί πέρα;

—Το ότι τρελάθηκα για την πάρτη σου, Αλέκα, μάθε ότι είναι γεγονός, απάντησε (πάντα πικραμένα) ο Στράτος. Αυτό το δεδομένο το ξέρεις πολύ καλά, να πούμε, και δεν χρειάζεται να το επαναλαμβάνουμε κατ' επανάληψη. Πλην όμως, όχι και να κάνεις την πάπια, κυρία μου, καθόσον έχουμε και μεις μάτια και βλέπουμε. Νομίζω;

—Και τι βλέπεις δηλαδή, μπορούμε να μάθουμε κι εμείς; συνέχισε με απίστευτο θράσος η κομμώτρια-μοντέλο.

Ο τυπάκος μας σκούπισε αμφοτέρους μ' ένα εύγλωττο όσο και περιφρονητικό βλέμμα.

—Δηλαδή, ώρες είναι να μας πεις ότι διαβάζατε την Κοκκίνοσκουφίτσα τώρα..., σχολίασε.

Αλλά σιγά να μην πτοούσε τη δαιμόνια Αλέκα!

—Τι θες να πεις; φώναξε. Δεν πιστεύω να νομίζεις ότι ο κύριος Ιάσων κι εγώ;...

—Μπορεί να μην είμαστε πανεπιστήμονες, ρε Αλεκάκι, απάντησε ο Στάμος, μπορεί να μην είμαστε κυριλέδες και έτσι, αλλά πλην όμως τη ζωή τη σπουδάξαμε στο μεγαλύτερο σχολείο, που είναι το πεζοδρόμιο, να πούμε. Μέχρι εκεί μας κόβει, μη νομίζεις...

Αποφάσισα να επέμβω.

—Ρε παιδιά, τους κάνω, με συγχωρείτε δηλαδή, αλλά δεν νομίζετε ότι είναι ώρα να συστηθούμε;

—Ναι, «από δω η κυρία μου, από κει το αίσθημά μου», σχολίασε πικρά ο Στράτος.

Η Αλέκα τον αγνόησε.

—Ο κύριος Στράτος Σαλαμούρας, ο... αρραβωνιάρης μου, ο κύριος Ιάσων Παλαιολόγος, ο φωτογράφος μου, έκανε τις συστάσεις.

Άρα δεν είχαμε να κάνουμε με αδερφό!

—Δεν μπορώ να πω ότι χάρηκα κάργα, πέταξε με κακία ο Στράτος.

—Παρομοίως, απάντησα.

Η Αλέκα επέλεξε να αγνοήσει αυτή την ανταλλαγή φιλοφρονήσεων κι άρπαξε τον δύστυχο Στράτο άλλη μια φορά από τα μούτρα.

—Να δούμε πότε θα βάλεις μυαλό εσύ πια, του φώναξε. Που μ' έχεις χτικιάσει πια με την παθολογική σου ζήλια! Κι αν θες να ξέρεις, πριν βιαστείς να βγάλεις συμπεράσματα με το βρώμικο κεφάλι σου, ο κύριος Ιάσων, μου κάνει φωτογραφίες για τη διαφήμιση. Κατάλαβες;

—Έτσι το λένε τώρα; σχολίασε πικρόχολα ο Στράτος.

Εκεί η Αλέκα έγινε έξαλλη. Τον άρπαξε από το γιακά κι άρχισε να τον ταρακουνάει.

—Δεν θα μας πεις και πουτάνες στα τελευταία, ούρλιαξε.
Άκουσες;

Ο ανθρωπάκος σάστισε.

—Μα...

—Δεν έχει μα και ξεμά. Ή μου έχεις εμπιστοσύνη ή το διαλύουμε αυτή τη στιγμή. Διάλεξε.

—Εγώ...

Η Αλέκα γύρισε σε μένα.

—Κύριε Ιάσων, μου κάνει. Δείξε στον αρραβωνιάρη μου τις φωτογραφίες. Όχι τίποτις άλλο, αλλά να μην μας βγάλει και κανένα όνομα.

Είναι τελικά ή δεν είναι να θαυμάζει κανείς, κάτι τέτοιες στιγμές, το γυναικείο μυαλό;!!!

Πήρα λοιπόν τον κλονισμένο Στράτο Σαλαμούρα και τον ξενάγησα κανονικά, δείχνοντάς του την πρόσφατη παραγωγή φωτογραφιών της αρραβωνιάρας του. Ο άνθρωπος τα είχε πια τελείως φτυσμένα. Κοίταζε τις φωτογραφίες και κούναγε το χοντρό του κεφάλι με συντριβή.

—Τι να πω; έλεγε και ξανάλεγε. Τι να πω;... Πού να το ξέρω;... πού να το φανταστώ!...

—Για να ξέρεις, θριαμβολόγησε η Αλέκα. Πρώτα να ρωτάς και μετά να μιλάς.

—Μα, βρε Αλέκα μου, απολογήθηκε ο τυπάκος. Σε είδα να μπαίνεις στις εννιά και πήγε δύο η ώρα και δεν ξαναβγήκες... Ε, πήγε ο νους μου στο κακό.

Ποιος θα βρεθεί τώρα να κατηγορήσει τον καλό αυτό άνθρωπο για το στιγμιαίο αυτό ολίσθημα;

—Περίμενε να ντυθώ και φύγαμε, τον διέταξε η Αλέκα.

Σε δυο λεφτά οι ιλιγγιώδεις γάμπες της ξεπρόβαλαν και πάλι, σε όλη τους τη λάγνα μεγαλοπρέπεια, κάτω από το απειροελάχιστο, δερμάτινο μίνι.

Ο Στράτος μου έδωσε το χέρι του συγκινημένος.

—Κι αν είπαμε καμιά κουβέντα, κύριε Ιάσων, νερό κι αλάτι, να πούμε, ψιθύρισε.

—Συχωρεμένος, αναστέναξα εγώ με ανακούφιση.

—Εμείς θα τα πούμε αύριο πάλι, με αποχαιρέτησε η Αλέκα κλείνοντάς μου το μάτι με σημασία.

Η φωτογράφιση τελείωσε εντός των συμπεφωνημένων προ-θεσμιών και υπήρξε μια επιτυχία άνευ προηγουμένου. Σπάσαν τα τηλέφωνα οι συνάδελφοι προσπαθώντας να μου εκμαιεύσουν το όνομα της θεάς που ποζάρισε.

Η Αλέκα συνέχισε τις ξαφνικές της επισκέψεις για κάμποσο καιρό ακόμη και μετά άρχισε να αραιώνει σιγά-σιγά ώσπου την χάσαμε πια –επιτέλους!– τελείως.

Έμαθα ότι παντρεύτηκε. Όχι τον Στράτο, αλλά τον ιδιοκτήτη μιας αλυσίδας σκυλάδικων της Εθνικής Αθηνών-Λαμίας. Έκανε τρία ή τέσσερα παιδιά κι απ' ότι με πληροφορεί η Λίτσα, φάρδυne, μπατάλεψε και νοικοκυρεύτηκε. Από τις θρυλικές της γάμπες, μόνο η ανάμνηση μένει και οι πολύτιμες φωτογραφίες στο αρχείο μου.

Ε, ναι.

ΟΛΟΙ ΕΧΟΥΝ ΝΑ ΔΙΗΓΟΥΝΤΑΙ ιστορίες από τον στρατό. Είναι αδύνατον να καθίσεις σε μια συντροφιά και να μην ακούσεις πώς ο Νώντας την έμπαινε στον λοχία του (“Και του λέω: ‘Αντε και γαμήσου, χοντρομαλάκα!”), τι λούφα ξηγιόταν ο Ανέστης (“Μιλάμε μάγκες, εικοσιτέσσερις μήνες στο Τάγμα, μόνο για κατούρημα σηκωνόμουν απ’ την καρέκλα!”), πόσο αγαπούσε ο λοχαγός τον Θανάση (“Σαν παιδί του με είχε, ρε! ‘Χωρίς τον Θανάση’ έλεγε ‘εγώ δεν πάω πουθενά’”) ή τι επιτυχία είχε ο Βάγγος στις γυναίκες των αξιωματικών (“Τώρα να πω ότι τσατάλιασα κανονικά ολόκληρη τη φρουρά Κοζάνης; Λίγο θα ‘ναι. Ένα μόνο σας λέω: Βάγγος!”).

Τώρα κατά πόσο ανταποκρίνονται στην αλήθεια όλα αυτά τα ηρωικά κατορθώματα, ε, όποιος πήγε φαντάρος ξέρει. Η ιστορία όμως η δικιά μου –αν θέλετε το πιστεύετε– είναι αλλιώς, ξεχωριστή και παρμένη εκατό τοις εκατό μέσα από τη ζωή και τον τίμιο μόχθο που χαρακτηρίζει τα ένδοξα πλην παραγνωρισμένα στρατευμένα νιάτα, τα οποία η πατρίς έταξε σε επάλλξεις αναλόγους εκείνων των Θερμοπυλών και των Μαραθώνων.

Την κανονική μου στρατιωτική θητεία την εξέτισα –κατά το «εκτίω ποινή φυλάκισης»– μάλλον αναίμακτα κι αθόρυβα. Στην αρχή με στείλαν βέβαια σε κάτι κατσάβραχα στα βουλγαρικά σύνορα, με ειδικότητα σκαπανέα –λόγω σπουδών στο εξωτερικό που με καθιστούσαν αυτομάτως «εθνικώς ύποπτο», όπως έμαθα αργότερα– αλλά μετά πάροδο ολίγων μηνών και του θείου Κλέοπα βοηθούντος, με κάτι ψευτογνωριμίες που είχε, μετατέθηκα στη Γεωγραφική Υπηρεσία και η ειδικότητά μου μετετράπη εις αυτήν του «αναλυτού αεροφωτογραφιών». Πράγμα που σημαίνει ότι διήνυσα το υπόλοιπον σεβαστό μέρος της θητείας μου ως

μόνο κατ' όνομα φαντάρος. Όλα ωραία και καλά λοιπόν και τίποτα δεν θα είχα να θυμηθώ από την σκοτεινή εκείνη περίοδο της ζωής μου –αν εξαιρέσεις τα καψόνια που μας έκαναν κάτι βλαχαδερά καθίκια στο Κέντρο Εκπαίδευσης– αν δεν υπήρχε η απρόβλεπτη συνέχεια μετά από μια δεκαετία.

Κόντευα να ξεχάσω την εμπειρία του στρατού λοιπόν όταν μια ωραία ημέρα μου έρχεται ένα χαρτί από τη Στρατολογία που έλεγε ορθά-κοφτά –και με την παροιμιώδη ευγένεια που χαρακτηρίζει αυτού του είδους τα κρατικά ντοκουμέντα– πως όφειλα εντός τριών ημερών να παρουσιαστώ στο Μεγάλο Πεύκο προκειμένου να εκπαιδευτώ στα... νέα όπλα. Τώρα σε τι «νέα όπλα» σκόπευαν να εκπαιδεύσουν έναν αναλυτή αεροφωτογραφιών και τέως σκαπανέα ήταν κάτι που με ξεπερνούσε.

Δεν μπορώ να πω ότι ανησύχησα στην αρχή.

“Μπα” σκέφτηκα “κάποιο λάθος θα ‘χει γίνει, δεν μπορεί. Γιατί πού με θυμήθηκαν εμένα μετά από δέκα χρόνια, να μ’ εκπαιδεύσουν και μάλιστα στο Μεγάλο Πεύκο, με τους λοκατζήδες! Μάλλον για συνωνυμία θα πρόκειται.”

Αλλά ο χοντρός ανθύπας στον οποίον απευθύνθηκα στη Στρατολογία είχε αντίθετη γνώμη.

—Δεν ξιέρου τι μι λίες ισύ, είπε, αλλά ιδώ του λιέει καθαρά. Πιτσαρής Χαράλαμπους. Ισύ δεν ίσι ου Πιτσαρής Χαράλαμπους;

—Εγώ είμαι, απάντησα υπομονετικά. Αλλά είμαι σίγουρος πως πρόκειται περι λάθους.

Ο ανθύπας μου ‘ριξε ένα σκοτεινό βλέμμα.

—Λάθους; είπε. Λάθους ου στρατός; Τι λίες, ρε ριμάλ’ι! Κάν’ει λάθους πουτές ου στρατός;

Αυτό να μου πεις!

—Εδώ γράφει να παρουσιαστώ στο Μεγάλο Πεύκο, του εξήγησα. Εγώ όμως υπηρέτησα στη Γεωγραφική Υπηρεσία. Αναλυτής αεροφωτογραφιών. Γι’ αυτό σας λέω...

Ο ανθύπας έσκασε κακό χαμόγελο.

—Αμ έτσ'ι πε μ'! αναφώνησε. Έτσ'ι πε μ'! Πε μ' ότ'ι ήσαν λουφαδόρους να του καταλάβου! Ουρίστι, τώρα ιξηγείτι. Η πατρίδα σι καλεί να σι σπιάσ'ει τον τσαμπουκά. Τι νόμ'ζις δηλαδή, μια ζουή λούφα κι παραλλαγή;

—Δεν γράφει πατρώνυμο όμως! είπα θριαμβευτικά. Οπότε μπορεί να πρόκειται περί συνωνυμίας, που είμαι σίγουρος εκατό τα εκατό δηλαδή.

—Ικατό τα ικατό, ε; ειρωνεύτηκε ο γραφιάς. Λοιπόν να μην είσι. Να μην είσι καθόλ'. Κι θα στ' απουδείξου ιγώ αυτό αμέσους. Τι ΙΣΣΟ είσι;

Του είπα την ΕΣΣΟ, αυτός κατέβασε κάτι χοντρά, σκονισμένα κιτάπια, έψαξε για λίγο στις καταστάσεις και μετά μου ανήγγειλε θριαμβευτικά.

—Ιδώ είμαστι! Στρατιώτ'ς που ζου Πιτσαρής Χαράλαμπους κι στρατιώτης που ζου Πιτσαρής Χαράλαμπους.

—Νά η συνωνυμία, ανέκραξα πασιχαρής.

Ο ανθύπας έσκασε ανθυποχαμόγελο.

—Τουν πατέρα σ' τουν λιεν Λιουνίδα; με ρώτησε.

Αλληλούια! Αλληλούια! Αλληλούια!

—Όχι, φώναξα έξαλλος από τη χαρά μου. Δεν τον λένε Λεωνίδα.

Ο ανθύπας κούνησε το κεφάλι του.

—Αυτό είναι ιφτύχημα, είπε μουλωχτά. Γιατί αν τουν λιέγαν Λιουνίδα ισύ τώρα που μιλάμι θα 'σαν στ'ν Αυλώνα, έγκλειστους «δια σουβαρά πειθαρχικά παραπτώματα».

Πώς εξανεμίζεται όμως η χαρά του ανθρώπου απ' τη μια στιγμή στην άλλη!

Κοίταξα τον ανθύπα σαν χαμένος.

—Ορίστε;

—Του γράφ'ει ιδώ καθαρά κι ξάστιρα, συνέχισε αυτός ατάραχος. Ου στρατιώτης που ζου Πιτσαρής Χαράλαμπους τ' Λιουνίδα ικτίει ποινή φυλακίσιους τισσάρουν ιτών κι δέκα μη-

νών. Όταν θ' απουληθεί αυτούνους θα 'χ'ει ξιχάσ'ει απού πια μπάντα έχουν τον κώλου οι γ'ναίικις!

Απόμεινα να τον κοιτάζω άλαλος. Ο ανθύπας εκνευρίστηκε.

—Δηλαδή, ρε φιλάρα, τι, δεν είσι ιφχαριστημένους που δεν είσι μαντρουμένους πίσ' απ' τα σίδιρα;

Σε τρεις μέρες παρουσιαζόμουν με το ηθικό σε κακά χάλια στο Κέντρο Εκπαίδευσης Αλεξιπτωτιστών στον Ασπρόπυργο.

Τα πράγματα φάνηκαν πως δεν θα 'ταν πολύ εύκολα από την πύλη κιόλας. Οι δυο λοκατζήδες αλφαμίτες με υποδέχτηκαν με τα εξής φιλόξενα λόγια:

—Για πού το βάλαμε νέους;

Τους εξήγησα εν συντομία τον λόγο της επισκέφειώς μου και οι νταγλαράδες ξεκαρδίστηκαν στα γέλια.

—Τι λε, ρε φλίκουρο; Εδώ είναι λοκατζήδικη περιοχή, δεν είναι για τσόλια.

—Είσαι σίγουρος, ρε, ότι δεν γίνηκε κανένα λάθος;

—Είμαι σίγουρος ότι γίνηκε λάθος, απάντησα πικαρισμένος από την υποδοχή.

Οι αλφαμίτες γέλασαν πάλι με την καρδιά τους.

—Ε, τότε θα φας καλά, μου είπαν και με ξαπόστειλαν στον αξιωματικό υπηρεσίας.

Εκεί είχαμε επανάληψη της ανωτέρω στιχομυθίας με μερικές καινούργιες προσθήκες.

—Γιατί σε έστειλαν εδώ, ρε; με ρώτησε ο δόκιμος μελετώντας τα χαρτιά μου. Τι έκανες;

—Δεν έχω ιδέα, ομολόγησα.

Ο τύπος μου 'ριξε ένα κακό βλέμμα.

—Δεν μπορεί... Όλο και κάτι θα 'κανες.

—Τίποτα δεν έκανα, ανέκραξα. Τίποτα απολύτως. Δεν μπορώ να καταλάβω με ποια λογική μ' έστειλαν εδώ.

Ο δόκιμος έσκασε άλλο ένα κακό χαμόγελο.

—Καλά, ρε φιλάρα, είπε. Εσύ δεν πήρες πρέφα ακόμα ότι εκεί που σταματάει η λογική αρχίζει ο στρατός;

Και μ' αυτά τα ενθαρρυντικά λόγια μ' έστειλε να ντυθώ φαντάρος —για μια ακόμη φορά— και μετά να παρουσιαστώ στον αρχιλοχία που ήταν υπεύθυνος για την εκπαίδευση των εφέδρων.

—Θα φας καλά, μου είπε ξεπροβοδίζοντάς με μ' ένα τελευταίο κακεντρεχές χαμόγελο.

Με ηθικό κάτω από το μηδέν πήγα στον Εφοδιασμό, ντύθηκα με κάτι φόρμες που έπλεαν πάνω μου, παρέλαβα και οπλισμό —ένα μυστήριο ντουφέκι που δεν είχα ξαναδεί στη ζωή μου— κι άρχισα να ψάχνω για τον αρχιλοχία της εκπαίδευσης. Τελικά, με τα πολλά, ξετρύπωσα το γραφείο του, σε κάτι ανεκδιήγητες παράγκες πίσω από το Γραφείο Κινήσεως και χτύπησα την πόρτα.

—Έλα, ήρθε η τραχιά απάντηση από μέσα.

Άνοιξα την πόρτα και μπήκα με χτυποκάρδι.

Κι... έμεινα κάγκελο!

Γιατί πίσω από το άθλιο μεταλλικό γραφείο του αρχιλοχία με κοίταζε —σαν κουνούπι εννοείται— μια... γυναίκα! Με κοίταζε αυτή, την κοίταζα εγώ... είχα χάσει και τ' αυγά και τα πασάλια. Γιατί όλα τα περίμενα, αλλά αυτό!...

—Τι γίνεται, νέους; Έτσι θα τη βγάλουμε τη μέρα, χάσκο-ντας;

—Με συγχωρείτε...

Η αρχιλοχίας χτύπησε την παλάμη της με δύναμη πάνω στο γραφείο και πάτησε τις φωνές.

—Ανάφερε, μωρέ!... Ανάφερε!

Κλαρίνο εγώ, χαιρετούρα...

—Στρατιώτης πεζικού Πιτσαρής Χαράλαμπος, ειδικότητας αναλυτής αεροφωτογραφιών.

Η αρχιλοχίας μου 'ριξε μια θανατερή ματιά.

—Και τι σε φέρνει από τα μέρη μας, νέους; σφύριξε ανάμεσα από τα δόντια της. Πώς από 'δώ;

Της εξήγησα όσο καλύτερα μπορούσα και είχε κι εκείνη την ίδια αντίδραση με όλους τους άλλους.

—Τι λε, ρε βλήμα, ονειρεύεσαι; Για φέρε τα χαρτιά...

Της έδωσα τα χαρτιά κι αυτή τα μελέτησε επισταμένως.

—Δεν το πιστεύω! έκανε μετά. Δεν το πιστεύω! Μα τι διάολο!... σαλτάρισαν όλοι εκεί στα επιτελεία;

—Εκεί που σταματάει η λογική αρχίζει ο στρατός, είπα διδακτικά.

Σήκωσε το κεφάλι της από τα χαρτιά και μου χάρισε ένα κακό χαμόγελο.

—Έτσι, ε; Όστε είμαστε και τσαμπουκάδες, νέους, ε; Τσαμπουκάδες. Αλλά, εδώ που έπεσες, εγώ στο εγγυούμαι, θα βλαστημήσεις την ώρα και τη στιγμή που γεννήθηκες... Αυτό στο υπόσχομαι προσωπικά. ΚΑΤΑΛΑΒΑΜΕ;

—Μάλιστα.

—«Μάλιστα» τι;

—Μάλιστα, κυρία αρχιλοχία.

—Δεν άκουσα...

—ΜΑΛΙΣΤΑ, ΚΥΡΙΑ ΑΡΧΙΛΟΧΙΑ.

Σηκώθηκε από το γραφείο της και ήρθε να με περιεργαστεί από κοντά.

Λοιπόν να δεις που, αν δεν ήταν έτσι μεταμφιεσμένη σε φαντάρο, θα μπορούσε να περάσει για πρώτης τάξεως κομμάτι —αν και έτσι που ήταν πάλι την πρόσεχες. Ύψος πάνω από ένα εβδομήντα πέντε, μ' ένα στήθος που ταλαιπωρούσε άσπλαχνα το τσιτωμένο αμπέχονο κι ένα πρόσωπο από κείνα που διαφημίζουν καλλυντικά, η αρχιλοχίας των καταδρομών Τσιμπλοκούκου Ευανθία, ήταν σίγουρο υλικό για υγρά όνειρα.

Άναψε τσιγάρο και μου φύσηξε τον καπνό στα μούτρα.

—Φλίκουρο είσαι, πανάθεμα σε, είπε με αηδία στη φωνή. Μισή μερίδα άντρας. Τι θέλαν και σ' έστειλαν εδώ, στον σίγουρο —αλλά αργό— θάνατο;

—Ούτε εγώ θέλω να βρίσκομαι εδώ, κυρία αρχιλοχία, είπα.

Σήκωσε το αριστερό της φρύδι (τέλειο φρύδι, για βραβείο) και τίναξε τη στάχτη του τσιγάρου πάνω στο άρβυλό μου.

—Α, μπα..., έκανε. Έχουμε και προτιμήσεις, νέους; Κριτικάρουμε τώρα τις αποφάσεις των ανωτέρων μας;

Οι βυζάρες τέντωναν επικίνδυνα τα κουμπιά του χιτώνιου...

Ξαφνικά η αρχιλοχίας πάτησε τα ούρλα.

—Πώς στέκεσαι έτσι, μωρέ; Ε; ΠΡΟΟΟΟΣ'ΧΕ! ΗΜΙ-ΙΣ! ΠΡΟΟΣ'ΧΕ! Τίποτα, τίποτα... Δεν το χτυπάς το ποδαράκι! Δεν το χτυπάς.

Κλαρίνο εγώ.

Έκανε μια στροφή γύρω μου και ήρθε και πάλι να σταθεί μπροστά μου.

—Και δε μου λες, νέους..., είπε. Τι δουλειά κάνεις στην πολιτική ζωή, να 'χουμε το καλό ρώτημα;

—Φωτογράφος, κυρία αρχιλοχία.

Η τύπισσα γέλασε.

—Δηλαδή τι, ρε; Γάμους, βαφτίσια κι έτσι;

—Όχι, κυρία αρχιλοχία. Είμαι φωτογράφος μόδας.

Η αρχιλοχίας σήκωσε και τα δυο υπέροχα φρύδια της τώρα σε μια έκφραση ψεύτικου θαυμασμού.

—Α, μπα...! έκανε. Τι μου λες! Φωτογράφος μόδας, ε; Δηλαδή, μιλάμε, εσύ θα 'χεις πήξει στα μανεκέν κι έτσι, ε; Δεν θα 'χεις αφήσει μοντέλα για μοντέλα αγάμητη, μιλάμε.

Τώρα τι να 'λεγα;

—Ε, έχουμε κι εμείς τα τυχερά μας, ψιθύρισα μετριοφρονα.

Η αρχιλοχίας κούνησε το κεφάλι της.

—Αχ, κατακαημένε! είπε. Αχ, κατακαημένε, τι σου 'μελλε να πάθεις! Γιατί, εγώ στο εγγυούμαι, όταν θα βγεις από 'δώ μέσα... αν βγεις... ούτε στον ύπνο σου δεν θα σου σηκώνεται.

Μάλιστα.

Αυτή ήταν η πρώτη τρυφερή ανταλλαγή απόψεων που είχα με την Ευανθία. Ακολούθησαν κι άλλες, αλλά καλύτερα να τις αποσιωπήσω λέω.

Οι μέρες που ακολούθησαν ήταν κόλαση. Ξεκινούσαμε τα γυμνάσια χαράματα και τελειώναμε αφού είχε πέσει για τα καλά ο ήλιος. Πώς άντεξα κι εγώ δεν ξέρω. Κι εγώ δεν θυμάμαι πόσες φορές βρέθηκα στο τσακ να καταρρεύσω ή να την κάνω νύχτα πάνω από τα συρματοπλέγματα, να σωθώ απ' το μαρτύριο. Και δεν ήταν μόνο η εκπαίδευση. Φαίνεται πως η αρχιλοχίας, για κάποιο ανεξιχνίαστο λόγο, με είχε βάλει στο μάτι κι έτσι δεν υπήρχε αγγαρεία που να μην είμαι μέσα, άσε τα γερμανικά νούμερα στη σκοπιά!... Ήμουν έτοιμος να παραδώσω το πνεύμα όταν ένα απόγευμα που είχαμε ρεπό ήρθαν να μου πουν να τσακιστώ να παρουσιαστώ στο γραφείο της αρχιλοχίας.

Τη βρήκα με το φανελάκι να κάνει push-ups στο πάτωμα, με το ένα χέρι! Ο ιδρώτας έτρεχε ποτάμι πάνω της και τα βυζιά έλεγεγες τώρα θα πεταχτούν έξω... τώρα θα πεταχτούν έξω...

Μ' άφησε να περιμένω κάμποσο και μετά σταμάτησε τα γυμνάσματα και σηκώθηκε.

—Εσύ πόσα κάνεις, νέους; με ρώτησε με κείνο το κακό χαμόγελο που της πήγαινε τόσο.

—Τι να σας πω;..., δίστασα. Δεν έχω δοκιμάσει ποτέ.

Κούνησε το κεφάλι της.

—Το φαντάστηκα, είπε.

Πήγε να πέσει σε μια πολυθρόνα κι άναψε τσιγάρο.

—Φωτογράφος λοιπόν, ε;

—Τέως φωτογράφος, διόρθωσα. Νυν πτώμα.

Γέλασε.

—Έχουμε και χιούμορ, νέους, ε!... Έχουμε και χιούμορ!

Τράβηξε μια ακόμα ρουφηξιά και φύσηξε τον καπνό στο ταβάνι.

—Κάτσε, είπε.

Κοίταξα γύρω μου για καρέκλα, δεν βρήκα, κάθισα στο πάτωμα. Άμα σου λένε στον στρατό να καθίσεις κάθεται, δεν το συζητάς.

Η Ευανθία ακούμπησε την πλάτη στον τοίχο και με ζύγιασε με το βλέμμα.

—Πιτσαρή, εσύ δεν κάνεις για λοκατζής, μου πέταξε ξαφνικά.

Δόξα τω Θεώ που το κατάλαβαν!

—Αμ τι σας λέω τόσον καιρό, κυρία αρχιλοχία; αναθάρρησα εγώ.

—Σχασμός, ψάρακλα! φώναξε η αρχιλοχίας. Που θ' ανοίξουμε και διαλογική συζήτηση!... Εγώ μιλάω, εσύ ακούς κι αν είναι απολύτως απαραίτητο λες «μάλιστα». Καταλάβαμε;

—Μάλιστα, κυρία αρχιλοχία.

Συνεννοηθήκαμε;

—Μάλιστα, κυρία αρχιλοχία.

—Λαμπρά.

Έκανε μερικά βήματα πάνω-κάτω στο μικρό δωμάτιο ενώ εγώ, ακόμα και στη δύσκολη θέση που βρισκόμουν, που μου 'χε πιαστεί ο σβέρκος να κοιτάω κατά πάνω, δεν μπορούσα να μη θαυμάσω το δυναμικό παράστημα και κείνες τις βυζάρες που ταιπωρούσαν αλύπητα το άμοιρο φανελάκι το μουσχεμένο στον ιδρώτα. (Πρώτα βγαίνει η ψυχή του ανθρώπου και μετά το χούι!)

Η Ευανθία ήρθε και στήθηκε μπροστά μου με τα χέρια στη μέση.

—Δε μου λες, ρε ρεμάλι, γραφή κι ανάγνωση ξέρεις; μου πέταξε ξαφνικά.

Πήγα να διαμαρτυρηθώ.. Αν είναι δυνατόν!... Με σπουδές στο Παρίσι, να με ρωτάει αν ξέρω ανάγνωση και γραφή!!! Αλλά θυμήθηκα τον προηγούμενο πάγο που μου 'βαλε και κρατήθηκα.

—Μάλιστα, κυρία αρχιλοχία.

—Καλά, όλοι έτσι λένε... Γλώσσες;

—Μάλιστα, κυρία αρχιλοχία.

—Τι μάλιστα, ρε βλήμα, τι μάλιστα; Τι γλώσσες ξέρεις σε ρώτησα.

—Γαλλικά κι Αγγλικά, κυρία αρχιλοχία.

Κούνησε το κεφάλι της.

—Με το πιάνο του και με τα Γαλλικά του, γρύλισε. Καλός φλώρος είσαι κι ελόου σου!

—Μάλιστα, κυρία αρχιλοχία.

Η τύπισσα έβαλε τα γέλια. Πρώτη φορά την έβλεπα να γελάει.

—Πλάκα έχεις, ρε, μου κάνει. Μου φαίνεται ότι μας δουλεύεις όλους ψιλό γαζί εδώ μέσα. Γραφομηχανή, ξέρουμε;

—Εδώ με βρήκατε αδιάβαστο, κυρία αρχιλοχία, ομολόγησα.

Η Ευανθία έκανε μια αόριστη κίνηση.

—Μωρέ ποιος τη γαμεί..., είπε. Στο κάτω-κάτω βάζουμε κάποιον από τους ψάρακλες και τα χτυπάνε...

Με άρπαξε από τον γιακά και μ' έστησε όρθιο μπροστά της. Μου 'ριξε μια επιτιμητική ματιά από πάνω μέχρι κάτω και κούνησε το κεφάλι της.

—Λέτσος είσαι, πανάθεμα σε! είπε. Λέτσος κανονικός. Πώς σουλουπώνεσαι εσύ τώρα; Να βρούμε καμιά φόρμα δικιά μου... μπας και γίνεις άνθρωπος!...

Ξεροκατάπια. Έριξα μια ματιά στα τιτάνια μπαλκόνια της λοκατζούς...

—Με συγχωρείτε, κυρία αρχιλοχία, είπα διστακτικά. Αλλά μήπως... μήπως λέω... η φόρμα η δική σας μου 'ρχεται λίγο... λίγο τελοσπάντων... εννοώ...

Με κοίταξε ξαφνιασμένη. Μετά έπιασε τη ματιά μου κι έβαλε τα γέλια.

—Α, θες να πεις... τούτα εδώ, είπε χουφτώνοντας τις μυθικές βυζάρες. Ε, τι να κάνουμε, ρε Πιτσαρή, όταν μας έφτιαχνε ο Θεός δεν τσιγκουνεύτηκε.

Αυτό πια να λέγεται!

—Καλά, θα τη μεταποιήσουμε αν χρειαστεί, συμπλήρωσε μετά. Θα δεις, θα σε κάνω εγώ φιγουρίνι! Θα περπατάς στο δρόμο και θα σε σφυρίζουν τα δουλικά!

Είδε την έκφραση απορίας στο πρόσωπό μου κι ανέλαβε να με διαφωτίσει.

—Αποφάσισα να σε πάρω εδώ, στο γραφείο, μου ανακοίνωσε ανάβοντας τσιγάρο. Μιας και δεν φτουράς για τίποτ' άλλο τουλάχιστον να με γλυτώσεις απ' το χαρτοβασιλείο. Θα λέμε και καμιά μαλακία για να περνάει η ώρα... Θα δεις, θα τη βγάλουμε φίνα!

Δεν πίστευα στ' αυτιά μου! Είχε γυρίσει επιτέλους η σκρόφα η τύχη μου και μου χαμογελούσε ή ονειρευόμουν;

Η αρχιλοχίας είδε την έκπληξή μου και χαμογέλασε.

—Σου 'φεξε πάλι, κουφάλα Πιτσαρή, μου πέταξε. Σου 'φεξε! Άντε τώρα, πάγαινε να μαζέψεις τα συμπράγκαλά σου και φέρ' τα εδώ. Ακόμα εδώ είσαι;

—Εδώ;!!!

—Ναι ρε. Δεν σου 'πα ότι σου 'φεξε; Θα σου βάλω ένα ράντζο να κοιμάσαι εδωπά. Εξόν κι αν σου πέφτει άβολα...

—Αλίμονο, κυρία αρχιλοχία! βιάστηκα να πω. Αλίμονο! Ευχαρίστησή μου!

Η αρχιλοχίας έβαλε τις φωνές.

—Νέους!... αργείς χαρακτηριστικά.

Χαιρέτησα όπως-όπως κι όρμησα προς την πόρτα. Την άνοιξα και κοντοστάθηκα. Ο διάολος με τσίγκλαγε.

—Κυρία αρχιλοχία... μου επιτρέπετε;

—Λέγε.

—Να χαμογελάτε πιο συχνά, της λέω. Δεν φαντάζεστε πόσο σας πάει.

Την ισοπέδωσα! Τράβηξε μια ρουφηξιά από το τσιγάρο της και φύσηξε τον καπνό καταπάνω μου χαμογελώντας.

—Μωρέ σε κατάλαβα εγώ τι μάρκα είσαι, από την πρώτη στιγμή! είπε.

Κι έμπηξε αμέσως τις φωνές.

—ΑΚΟΜΑ ΕΔΩ ΕΙΣΑΙ, ΝΕΟΥΣ;... ΕΞΑΦΑΝΙΣΟΥ!
ΚΑΙ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗ!

Εξαφανίστηκα φυσικά εν τω άμα.

Έτρεξα στον θάλαμο, μάζεψα τα πράγματά μου, τα έχωσα στον σάκο κι επέστρεψα σαν σίφουνας στο γραφείο της αρχιλοχίας. Το βρήκα άδειο. Ακούμπησα τον σάκο σε μια γωνιά, άραξα στην καρέκλα της, έβαλα τα πόδια στο γραφείο κι άναψα τσιγάρο. Τώρα το παιχνίδι παιζόταν στη δική μου περιοχή. Με λίγη προσοχή όλα θα πήγαιναν κατ' ευχήν. Ή μάλλον με πολλή προσοχή. Κάτι μέσα μου ψιθύριζε ότι έμπλεκα πάλι, αλλά ο βρεγμένος τη βροχή τη φοβάται; Στο κάτω-κάτω, από τα λοκατζήδικα γυμνάσια ό,τι και να με περίμενε εδώ πέρα ήταν σίγουρα χιλιάδες φορές προτιμότερο.

Όταν ξαναφάνηκε η αρχιλοχίας τρόμαξα να την αναγνωρίσω! Είχε βγάλει τη στολή και φορούσε πολιτικά. Ένα εφαρμοστό λαστέξ μαύρο φόρεμα που αγκάλιαζε τις ιλιγγιώδεις της καμπύλες σαν γάντι και ταχούνια στιλέτο, που ζωγράφιζαν τις μυώδεις, πλην τورνευτές, γάμπες της, ως την παραμικρή τους λεπτομέρεια. Επιπλέον είχε βαφτεί και είχε αφήσει τα μαλλιά της λυτά στους ώμους και γενικά ήταν να σου κόβει την ανάσα.

—Τι έγινε, νέους; Εγκατασταθήκαμε;

Τα 'χα τόσο χαμένα που το μόνο που βρήκα να κάνω ήταν να ρίξω μια προσοχή μετά χαιρετούρας. Μιλιά δεν έβγαине από τον ξεραμένο μου λαιμό.

Η θεά των Καταδρομών έβαλε τα γέλια —και με το δίκιο της!

—Τι γίνηκε, νέους; Είδαμε γυναίκα και τα παίξαμε;

Πλησίασε και μου 'δωσε ένα χαρτί.

—Διανυκτέρευση μετά δημοσίων θεαμάτων, μου εξήγησε. Σου ‘φεξε πάλι, κουφάλα!

Πήρα το χαρτί και προσπάθησα να ανακτήσω την ψυχραιμία μου –και ει δυνατόν την αξιοπρέπειά μου.

—Μα... μα...

—Μαμούνια, μ’ έκοψε. Πού ‘σαι... Έχεις φέρει μαζί σου κάνα κουστουμάκι... τίποτις πολιτικά;

Κουστουμάκι!

—Αυτά που παρουσιάστηκα.

Αναστέναξε.

—Φαντάζομαι! είπε. Καλά, άσε... θα το βολέψουμε... Λοιπόν... Εγώ την κάνω τώρα κανονικά. Εσύ τσιμπάς τη διανυκτέρευση, βάζεις το πολιτικό σε μια σακούλα και περνάς την πύλη σαν κύριος. Βρες κάνα χωράφι, βγάλε τα φανταρίστια, βάλε τα πολιτικά κι έλα όπως είσαι στο μπακάλικο του Τσουρέλα, γωνία. Θα σε περιμένω εκεί απίκο.

Τώρα πια κι αν τα ‘φτυσα τελείως!

—Θα... θα με περιμένετε!...

—Ναι, ρε μάνα μου! Πάρε και καμιά στροφή, γαμώ το κέρατό μου! Τι λέμε τόση ώρα; Απόψε σε περπατάει κανονικά η αρχιλοχίας σου.

Ακολούθησα τις εντολές της αρχιλοχίας μου κατά γράμμα, ρώτησα, έμαθα πού βρισκόταν το μπακάλικο του Τσουρέλα κι εκεί τη βρήκα να με περιμένει στο τιμόνι ενός μικρού Φιάτ.

—Σάλτα μέσα, με διατάζει.

Σαλτάρισα μέσα, τρακαρισμένος μέχρι κει που δεν παίρνει και κάθισα σεμνά, άκρη-άκρη στο κάθισμα του συνοδηγού. Μια λοξή ματιά κατά την Ευανθία μου ‘κοψε την ανάσα. Το κολλητό φουστανάκι είχε τραβηχτεί μέχρι τη μέση των δυνατών της μεριών και θου Κύριε φυλακή τω στόματί μου!

Η αρχιλοχίας έβαλε ταχύτητα και σε λίγο ξεχυνόμασταν ιλιγγιωδώς στη λεωφόρο με κατεύθυνση βόρεια.

—Απόψε είσαι για να ‘σαι, νέους! με πείραξε σε μια στιγμή. Μέχρι μπουζούκια θα σε περπατήσω! Να δούμε τι θα μας ζητήσεις ακόμα!

Τι να ζήταγα εγώ στην κατάσταση που βρισκόμουν; Ήμουν για να ζητάω;

—Μάλιστα, κυρία αρχιλοχία, μουρμούρισα.

—Εύη, με διόρθωσε μ’ ένα χαμόγελο η λοκατζού. Άπαξες και είμαστε εκτός υπερεσίας, Εύη σκέτο. Σακούλα;

—Μάλιστα, Εύη.

Η Εύη γέλασε.

—Καλά, είπε. Θα συνηθίσεις. Πού ‘σαι... Στο πίσω κάθισμα θα βρεις κοστουμάκι σένιο, ποκαμισάκι, σκαρπίνι, γραβατιά, τα δέοντα... Σουβενίρ ενού μονιμά δεκανέα που δεν φτούρησε.

Το κουστουμάκι του δεκανέα που δεν φτούρησε μου ‘πεφτε κομμάτι μεγάλο –σκέψου, αν δεν φτούρησε το ντερέκι, πόσο θα φτούραγα εγώ!– αλλά δεν ήταν αυτές ώρες να συζητάμε τις διαταγές της αρχιλοχίας Εύης, οπότε συμμορφώθηκα προς τας υποδείξεις, εισπράττοντας διάφορα σχόλια κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που, όπως δεν είναι και τόσο κολακευτικά δια το άτομόν μου, προτίθεμαι να αποσιωπήσω.

—Νέους, απόψε η αρχιλοχίας σου θα σε περπατήσει σε στέκια όμορφα και πονηρά, μου δήλωσε. Κοίτα ν’ ανοίξεις τα γκαβά σου, να μαθαίνεις. Και πρώτα απ’ όλα, πεινάς, ρε;

Φαντάρος και να μην πεινάει γίνεται; Δεν γίνεται. Ωστόσο, για να μην ξεφτιλιστούμε πια και τελείως, έκανα την ανάγκη φιλοτιμία.

—Όχι, ευχαριστώ, έφαγα συσσίτιο.

Με αγνόησε τελείως και σε λίγο βρισκόμασταν καθισμένοι σε μια ψησταριά της συμφοράς, σε μια περιοχή που δεν ξέρω να σας πω πού βρίσκεται, γιατί ούτε είχα πατήσει το πόδι μου ποτέ εκεί, ούτε και προτίθεμαι να το ξαναπατήσω.

Η αρχιλοχίας άναψε τσιγάρο και φώναξε το αξούριστο γκαρσόνι, τέως κατσαπλιά στα παρθένα βουνά της Αλβανίας.

—Πιάσε μια μερίδα περιποιημένο κοκορέτσι για τον μικρό, διέταξε. Και φέρε και τίποτις μπύρες παγωμένες.

—Εσείς δεν θα φάτε; ρώτησα δειλά.

Μου 'ριξε μια λοξή ματιά και χαμογέλασε.

—Εγώ, αγόρι μου, θα φάω μετά, είπε και κάτι στον τόνο της φωνής της μου πάγωσε το αίμα.

Ήρθε το κοκορέτσι, ήρθαν και οι μπύρες, έφαγα, ήπιαμε, η Εύη παράγγειλε κι άλλα μπουκάλια, άρχισα να κάνω κεφάλι, έτσι ασυνήθιστος που είμαι στο πιοτί.

Τώρα στο διπλανό τραπέζι καθόταν μια παρέα φορτηγατζήδες, κάτι ντουλάπες δίφυλλες, αμπιγιέ με λερά φανελάκια και ναύλον σορτς. Τούτοι εδώ όλο κι έριχναν ματιές προς τα μας, προς την Εύη εννοείται, όλο πέταγαν σπόντες, όλο χαζογέλαγαν και ρεύονταν, μέχρι που ο πιο τριχωτός από δαύτους έκανε την κίνηση που φοβόμουν.

—Ψιτ, μανδαμίτσα..., φωνάζει της Εύης. Τον μικρό περίπατο τον βγάλατε;

Όπου η παρέα, ξέσπασε σε ηχηρά γέλια με το πνευματώδες αυτό χιούμορ του γίγαντα της εθνικής.

Η Εύη αναστέναξε, έσβησε το τσιγάρο στο πλαστικό τραπέζομάντιλο και σηκώθηκε.

—Σε τα μας μιλάς, φιλάρα; λέει του φορτηγατζή.

—Μανάρα μου, εσύ! γέλασε ο τύπος έκθαμβος μπροστά στο μεγαλείο της αντί για απάντηση.

Την επόμενη στιγμή η αρκούδα βρισκόταν με τα μούτρα στο τσιμέντο και τη θεά των ΛΟΚ από πάνω του να του στρίβει την χερούκλα στην πλάτη. Το θέαμα ήταν τόσο μεγαλειώδες κι απάντεχο ώστε οι άλλοι πιθηκάνθρωποι είχαν απομείνει να κοιτάζουν μ' ανοιχτό το στόμα, δεν ξέρω αν ο πεσμένος τους φίλος τους έκανε περισσότερη εντύπωση ή τα γυμνά μπούτια της αρχιλοχίας με τα μούσκουλα να διαγράφονται ανάγλυφα στην παραμικρή της κίνηση.

—Για ζήτα συγγνώμη στον μικρό..., προέτρεψε η Εύη τον πεσμένο φορτηγατζή.

—Ααααα! ούρλιαξε αυτός. Άαααααααα!

Η αρχιλοχίας κούνησε το κεφάλι της.

—Τίποτα, τίποτα, είπε. Για δοκίμασε πάλι...

—Ωχ! φώναξε ο φορτηγατζής. Το χέρι μου!... Ωχ!

—Δεν άκουσα...

—Συγγνώμη! Συγγνώμη...

Η Εύη τον άφησε, αφού του κοπάνησε μια τελευταία φορά το κεφάλι στο χώμα και σηκώθηκε. Οι φορτηγατζήδες την κοίταζαν με δέος και με το στόμα ανοιχτό. Τους αγνόησε και ήρθε να με μαζέψει από το τραπέζι.

—Άντε, εγέρθητι νέους, με διέταξε. Είχες δεν είχες μας ανακάτεψες. Να δούμε τι άλλο μας περιμένει με σένα που μπλέξαμε!

—Εγώ τι έκανα; διαμαρτυρήθηκα.

Αλλά η Εύη μου ‘δωσε μια σπρωξιά και μ’ έχωσε στο αυτοκίνητο.

—Σχασμός, ψάρακλα. Άντε μη σε βάλω να κάνεις κάμψεις!

Με το στομάχι γεμάτο κοκορέτσι κάμψεις δεν έλεγε κι έτσι, κάνοντας την ανάγκη φιλοτιμία, για άλλη μια φορά, το ‘κλεισα κι άφησα το βλέμμα μου να ταξιδεύει απλανές πάνω στην άσφαλτο. Ρε πού έμπλεξα!

Η αρχιλοχίας έκλεισε επιδέξια έναν συνταξιούχο, που κόντεψε να στουκάρει πάνω σ’ ένα περίπτερο, πέρασε ένα φανάρι με κόκκινο, φασκέλωσε μια γριά που προσπαθούσε να περάσει τη διάβαση, μπήκε στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, έκανε επιτόπου στροφή και ξεχύθηκε με ιλιγγιώδη ταχύτητα προς νέα, άγνωστη κατεύθυνση.

—Άναψέ μου τσιγάρο, νέους, με διέταξε καθώς έκανε σλάλομ ανάμεσα σ’ ένα πυροσβεστικό κι ένα λεωφορείο.

—Δεν... δεν καπνίζω..., κατάφερα να ψιθυρίσω άσπρος σαν το χαρτί.

Γέλασε.

—Να δούμε τι άλλο δεν κάνεις, είπε και ψάρεψε ένα πακέτο Camel άφιλτρα κι έναν αναπτήρα Zippo από την τσάντα της.

Το τσιγάρο ήταν στούκας σκέτο και κόντεψα να πνιγώ, αλλά το πήρε ανάμεσα στα δόντια της και τράβηξε μια βαθιά ρουφηξιά.

—Αυτή είναι ζωή, παλιοσειρά! γέλασε. Καλά φάγαμε, καλά ήπιαμε, να ‘χαμε κι από μια, ε;

Και ξεσπώντας σε χάχανα με το αστείο της μου ‘ριξε μια με το χέρι της στο γόνατο που αν δεν μου προκάλεσε μηνίσκο, σίγουρα κάποια αναπηρία μου άφησε.

Στράφηκε να με κοιτάξει.

—Αλήθεια, ρε φιλάρα, είπε. Δεν σε ρώτησα... Από γυναίκες πώς πάμε;

Ξεροκατάπια.

—Το κατά δύναμιν, μουρμούρισα. Το κατά δύναμιν.

—Κατάλαβα, γέλασε η Εύη. Φάτε μάτια ψάρια και κοιλιά περιδρομο. Όμως δεν μπορεί... Φωτογράφος άνθρωπος, όλο και κάποια μοντέλα θα ξεμένει και για την πάρτη σου. Μιλάω σωστά;

—Μωρέ, εσείς σωστά τα λέτε, αλλά ποιος σας ακούει! αναστέναξα.

Η αρχιλοχίας γέλασε πάλι και μου ‘ριξε μια ξανάστροφη στο στήθος.

—Α, ρε Πιτσαρή, μεγάλε! Όλο με το σεις και με το σας μου είσαι... Γι’ αυτό σε πάω... Αλλά για πε... Λένε τίποτις οι μοντέλες ή μόνο μόστρα κι από ουσία μηδέν;

Μάλιστα! Τώρα πιάσαμε φανταρίστικη κουβέντα!

—Ε, άλλες λένε, άλλες δεν λένε..., προσπάθησα να ξεφύγω εγώ διπλωματικά.

Κούνησε το κεφάλι της.

—Μπα, ψόφιες είναι, απεφάνθη. Μόνο κανιά και κόκαλα. Τα να σου φτουρήσουν; Άμα δεν έχει πιασίματα η γυναίκα, ρε φιλάρα, λέει; Δεν λέει.

—Ε, είναι και το ταμπεραμέντο, διακινδύνευσα διακριτικά.
Μου ‘ριξε μια λοξή ματιά.
—Δηλαδή τι; Να βράζει το αίμα, που λέμε;
—Κάπως έτσι...
Γέλασε.
—Σαν και μένα δηλαδή, ρε Πιτσαρή;
Κύριε ελέησον!
—Ακριβώς σαν κι εσάς, κυρία αρχιλοχία.
—Εύη είπαμε, αγρίεψε η Εύη.
—Ακριβώς σαν κι εσάς, Εύη.
Μ’ έναν επιδέξιο χειρισμό έστειλε έναν πιτσαδόρο να μετρήσει το χορτάρι του διαζώματος.
—Δηλαδή, σαν να λέμε, σου γυάλισα, νέους; μου πέταξε.
Τώρα;
—Ε, το κατά δύναμιν, κυρία, ε... Εύη.
Γέλασε και μου ‘ριξε άλλη μια σκουντιά που με βρήκε στα πλευρά τη φορά αυτή.
—Μπράβο, ρε νέους! φώναξε. Μπράβο! Έχεις γούστο, πανάθεμα τα μουστάκια σου!... δεν μ’ απογοήτευσες!
Εντωμεταξύ είχαμε φτάσει στον προορισμό μας και η Εύη παρέδινε τα κλειδιά στον παρκαδόρο ενός απερίγραπτου σκυλάδικου της Ιεράς Οδού που έφερε την ευρηματική επωνυμία: «Η Καψούρα».
—Είπαμε, απόψε θα σε περπατήσω πονηρά, νέους, μου είπε η συνοδός μου και μ’ έσπρωξε μέσα στο χάος του ναού αυτού της νύχτας.
Φαίνεται δε ότι εδώ ήταν από τους τακτικούς, γιατί μόλις μας είδε να μπουκάρουμε ένας απερίγραπτος λίγδας που έπαιζε τον ρόλο του μαιτρ βάρεσε γενικό συναγερμό. Πρώτο τραπέζι πίστα για την κυρία αρχιλοχία, το ουίσκι της κυρίας αρχιλοχίας, γρήγορα λελουδικό για την κυρία αρχιλοχία, ότι θέλει η κυρία αρχιλοχίας.

—Έχουμε και μια άλφα μούρη στην κενωνία, πώς να το κάνουμε, μου εξήγησε εκείνη όταν κόπασε κάπως η λαίλαπα γύρω μας.

Στην πίστα, μια απερίγραπτη σκυλού, ξέσχιζε αλύπητα ένα ακόμα πιο απερίγραπτο «λαϊκό ρεπερτόριο», ενώ οι θαμώνες, κάτι τυρέμποροι, κάτι μεγαλοτζομπαναράιοι και χασαπάδες την έραιναν με άνθη. Η μεγαφωνική εγκατάσταση ήταν απερίγραπτη, ο δε αντίλαλος ήταν το κάτι άλλο. Η σκυλού τελείωσε το πρόγραμμα, βγήκε μια άλλη, με ιλιγγιώδη μίνια και το μισό βυζί στον αέρα, που έγινε δεκτή με ουρανομήχεις ζητωκραυγές, πλάκωσε τα βαριά και τα θανατερά, μερακλώθηκαν οι τυρέμποροι, πήραν να ρίχνουν τις βόλτες τους, μερακλώθηκε και η δικιά μου, άρχισε να χτυπάει παλαμάκια.

—Να απονθάνει ο Χάρος, νέους! φώναξε.

—Μέσα, Εύη.

Η Εύη φώναξε μια λουλουδού, τις πήρε όλα τα πανέρια και την κάθισε στα γόνατά της.

—Δεν μου λες, μανάρι μου, η Λίτσα πότε βγαίνει; τη ρωτάει.

—Μετά από τούτην εδώ, κυρία Εύη.

Η Εύη της έδωσε ένα χαϊδευτικό μπατσάκι.

—Έτσι, γειάσου. Πού 'σαι... Πήγαινε και πες της... το δικό μου, έτσι κούκλα μου;

—Ότι πείτε, κυρία Εύη.

Η κυρία Εύη της έχωσε ένα δεκαχίλιαρο πουρμπουάρ στο ντεκολτέ και την ξαπόστειλε.

—Μπα, δεν λέει πολλά πράγματα, μ' ενημέρωσε. Όλο «αχ, αχ» κι από ουσία μηδέν, εγώ στο λέω.

—Και πώς το ξέρετε; μου ξέφυγε.

Η αρχιλοχίας μου 'ριξε ένα σαρκαστικό πλάγιο βλέμμα.

—Εσύ πού λες να το ξέρω, ρε ψάρακλα; με πρόγkηξε. Λες να το διάβασα στις εφημερίδες;

Εδώ δηλαδή μιλάμε για την απελευθέρωση!

Η Εύη γέμισε τα ποτήρια μας –εβίβα το δεύτερο!– ήδη είχα αρχίσει να ξεσέρνω... κάτι οι συγκινήσεις της οδήγησης, κάτι το περιστατικό στην ψησταριά, βάλε και το νταβαντούρι του σκυλάδικου, συν το πιοτί –που δεν το αντέχω με κανένα Χριστό!– ήρθα κι έγινα. Έτσι, όταν σηκώθηκε η κυρία αρχιλοχίας να χορέψει «το δικό της», που της το ‘ψελνε η περίφημη Λίτσα στο αυτί, ακολουθώντας την κατά πόδας, σηκώθηκα κι εγώ να βαράω παλαμάκια γονατιστός στην πίστα, όπως είχα δει να κάνουν στα ελληνικά έργα.

Η Εύη έριξε κανονικά τις βόλτες της μέσα σε μια πανδαισία λουλουδικών και θραυσμάτων από σπασμένα πιάτα –το φιλοθεάμον κοινό είχε αφηνιάσει– και μετά έπιασε να άδει αγκαλιά με τη Λίτσα, πρίμο-σεκόντο, ένα φοβερό γαβ-γάβ που σήκωσε ακόμα μεγαλύτερη θύελλα ενθουσιασμού στην μπαρουτοκαπνισμένη αίθουσα. Κει πάνω, μερακλώθηκα κι εγώ –είπαμε... λιώμα!– και πιάνω τα τσαλίμια στην πίστα. Μιλάμε για την ασχετίλα τη μαύρη, αλλά τέτοιες ώρες, τέτοια λόγια. Η κυρία Εύη αφιέρωνε εξαιρετικά!

Και κει που έφερνα ωραία και καλά τις βόλτες μου παραπατώντας έρχεται και σκάει μια καρέκλα μπροστά στα πόδια μου καθώς πήγαινα να κάνω ένα ιδιαίτερος τεχνικό τσάκισμα. Πολύ δεν ήθελα, περδικλώνομαι στο κάθισμα, πάρ’ τον κάτω.

Σταματάει το άσμα η λοκατζού, σταμάτησαν και τα όργανα.

—Ποια λουλού το ‘κανε αυτό; απευθύνεται στο ανώνυμο ακροατήριο η Εύη.

—Ίσα, μωρή κότα! ακούω μια γνωστή φωνή από κάπου κοντά.

Γυρνάω –χωρίς να σηκωθώ εννοείται– και τι να δω! Η μυθική δισκοβόλος Αντιγόνη, γνωστή Νέμεσις κι από προηγούμενες περιπέτειες στεκόταν στα πέντε βήματα με τα χέρια στη μέση και τα μούσκουλα να διαγράφονται απειλητικά μέσα στην κάπνα.

Η Εύη τη ζύγισε με το μάτι κι έφτυσε στην πίστα. Η ροχάλα με βρήκε, κατά λάθος, πάνω από το δεξί φρύδι –ακόμα έχω το σημάδι.

—Το σκέφτηκες καλά, μωρή παντόφλα;

—Ποια είπες παντόφλα, μωρή ντουλάπα δίφυλλη;

Κι έγινε, όπως είναι φυσικό το σώσε! Πρώτη φορά πλακώνονταν γυναίκες για την πάρτη μου και σας διαβεβαιώνω πως η εμπειρία θα ήταν ανεπανάληπτη, αν στην αρχή κιόλας της σύρραξης δεν μ' έβρισκε ένα σουτ-βολέ από τακούνι στιλέτο στο δοξαπατρί, που με ξαπόστειλε αδιάβαστο.

Όταν συνήλθα, ώρες αργότερα, βρισκόμουν στο κρεβάτι της αρχιλοχίας μου με την ίδια στο προσκέφαλό μου να μου βάζει κομπρέσες.

—Τι γίνηκε, ρε νέους; μου πέταξε μ' ένα μισοχαμόγελο. Πάλι ελεύθερος ιατρού;

Η ίδια, όπως διαπίστωσα αργότερα, δεν έφερε ούτε καν μώλωπες και εκδορές.

Η Εύη μ' έβγαλε «δικαιολογημένο» την επομένη κι όταν επέστρεψε από το στρατόπεδο μου 'φτιαξε φιδέ και μου 'βαλε βεντούζες. Σε μια βδομάδα είχα συνέλθει επαρκώς από τα επακόλουθα του νυχτοπερπατήματος, αλλά ο οργανισμός μου βρισκόταν στα πρόθυρα της κατάρρευσης για άλλους λόγους —αν εννοείτε τι εννοώ.

Τελικά, ένα απόγευμα η Εύη κατέφθασε με το απολυτήριο ανά χείρας.

—Νέους, απολύεσαι! μου φώναξε. Μάζευτα και δρόμο. Κουφάλα! Μ' όλες αυτές τις γχομενίτσες που σε περιμένουν εκεί έξω!

—Μα εγώ καλά-καλά δεν μπορώ να σταθώ στα πόδια μου! διαμαρτυρήθηκα.

Η Εύη γέλασε.

—Καλά, είπε. Δεν ήξερες, δεν ρώταγες; Αμ τα μεταξωτά τα βρακιά, θέλουν κι επιδέξιους κώλους, ρε φιλάρα, πώς να το κάνουμε!

—Μήπως θα μπορούσα να μείνω γι' απόψε και να φύγω πρωί-πρωί; αποτόλμησα.

Η Εύη ήρθε να καθίσει δίπλα μου στο κρεβάτι. Με μια τρυ-

φερή κίνηση μου ανακάτεψε τα μαλλιά και μου 'δωσε ένα μπατσάκι που παραλίγο να με στείλει.

—Δεν γίνεται, ρε αγόρι μου, είπε. Δεν γίνεται. Βλέπεις, όπου να 'ναι καταφτάνει ο αντικαταστάτης σου... Η επόμενη ΕΣΣΟ, να πούμε!

Σηκώθηκα, ντύθηκα με χίλια ζόρια, ήπια και μια ποτηρούκλα πολυβιταμίνες, που μου ετοίμασε η στοργική αρχιλοχίας μου κι ετοιμαζόμουν για τους αποχαιρετισμούς όταν χτύπησε το κουδούνι της πόρτας.

Στο κατώφλι, τεράστια κι επιβλητική, μ' ένα στρατιωτικό σάκο στον ώμο, με ατένιζε χαμογελαστή η πάλαι ποτέ φίλτατη... Αντιγόνη!

—Άντε και καλός πολίτης, ήταν η τελευταία κουβέντα που άκουσα πριν κλείσει η πόρτα πίσω μου.

ΠΡΙΝ ΓΡΑΨΩ έστω και μια λέξη παραπάνω θεωρώ υποχρέωσή μου να εξομολογηθώ μια μου αμαρτία. Λοιπόν, ομολογώ ευθέως και εν γνώσει των συνεπειών του νόμου, ότι είχα ανέκαθεν μια κάποια αδυναμία για τις ώριμες γυναίκες. Δεν ξέρω τι συμπεράσματα θα βγάλουν ενδεχομένως οι έγκυροι ερασιτέχνες ψυχαναλυτές, αλλά αυτή είναι η καθαρή αλήθεια. Οι ώριμες γυναίκες ασκούσαν ανέκαθεν μια περίεργη γοητεία, μια ακατανίκητη έλξη πάνω μου. Σε σημείο που, έχοντας περιθώρια επιλογής μεταξύ μιας δεκαοχτάρας λολίτας και μιας σαραντάρας ζουμερής, στη σαραντάρα θα ‘πεφτα, με κλειστά τα μάτια και χωρίς δεύτερη σκέψη. Δεν ξέρω πού οφείλεται αυτό, ίσως στα πρώτα μου εκείνα ξεπετάγματα με την αλήστου μνήμης κυρία Νίτσα, ίσως πάλι να πήρα τοις μετρητοίς τη λαϊκή σοφία που μας διδάσκει ότι: «Η γριά κότα έχει το ζουμί», όπως και να ‘χει όμως το πράγμα το αποτέλεσμα είναι το ίδιο: με τις ώριμες απογειώνομαι. Δεν είναι τυχαίο που, όσες φορές βρέθηκα να σκέφτομαι και να νιώθω κάπως πιο σοβαρά για μια γυναίκα, αυτή ήταν πάντα μεγαλύτερή μου –βλέπε Έφη, για παράδειγμα.

Και είναι και λογικό αν το καλοεξετάσουμε το πράγμα. Για θυμηθείτε λίγο την αλησμόνητη, πλην ανεπιστρεπτί μακρινή, εποχή της εφηβείας σας και πείτε μου, έτσι με το χέρι στην καρδιά, ποια ήταν η προσφιλέστερή σας φαντασίωση; Να το κάνετε με καμιά από τις σπαστικές (“μη, μη, δεν κάνει...”), ασχημάτιστες και τελείως άσχετες συμμαθήτριές σας ή με κείνη τη λαχταριστή καρασαραντάρα, την κυρία Βούλα ντε, από το διπλανό διαμέρισμα, που σας έλεγε «καλημέρα» στο ασανσέρ κι έπρεπε να τρέξετε μετά να κλειστείτε κατεπειγόντως στην τουαλέτα; Ειλικρινά.

Βέβαια, μετά ξεπεταχτήκατε κι εσείς, αποκτήσατε εμπειρίες, μερικοί μάλιστα περάσατε δια πυρός και σιδήρου, περπατήσατε πονηρά, ξενοκοιμηθήκατε, αγαπήσατε και πονέσατε, παρατήσατε, παρατηθήκατε, κυκλοφορήσατε, μ' άλλα λόγια, στα στριφογυριστά κι απότομα μονοπάτια της ζωής (γεια σου, ρε Ξανθόπουλε, με τα ωραία σου!). Ήρθατε σε μια ηλικία τέλος πάντων από κείνες που δεν ανεβαίνεις πια στο λεωφορείο, αλλά το οδηγείς ο ίδιος, δεν σε παίρνουν επιβάτη, παίρνεις εσύ. Και βλέπεις μια μέρα την κυρία Βούλα των εφηβικών σου χρόνων στο δρόμο και σε πιάνει ταράκουλο. “Μα είναι δυνατόν;” αναρωτιέσαι με φρίκη. “Είναι δυνατόν εγώ κάποτε να... τέλος πάντων... γι' αυτό το χούφταλο;” Και τρέχεις αμέσως να τη στήσεις έξω από κάνα γυμνάσιο θηλέων –πάνε κι αυτά– να φλασάρεις πορτοφόλι φουσκωμένο, μπας και συγκινηθεί κάνα βλαχάκι μικρό και πεταχτό, να βολευτείς κι εσύ καταλλήλως ως σαραντάρης και ως άνθρωπος.

Και ρίχνεις και πάλι το ίδιο φτύσιμο στις συνομήλικες σου, όπως τότε στο σχολείο, μόνο που τώρα κοιτάς προς την αντίθετη κατεύθυνση, ενδιαφέρεσαι πια για τα «εισερχόμενα» κι όχι για τα «εξερχόμενα». Και την πατάς, θλιβερέ φουκαρά, έντεκα φορές στις δέκα, και τρέχεις και δεν φτάνεις και ρεζιλεύεσαι και γίνεσαι σούργελο (για θυμήσου λίγο την περίπτωση του Αντρίκου –αυτού, ντε, του «βαθιά συγκινημένου» με το ζιβάγκο) και σε φτύνουν γνωστοί και φίλοι (άστους αυτούς όμως, από ζήλια το κάνουν) κι αναρωτιέσαι: “Μα να το πάθω εγώ αυτό, ο περπατημένος, η γάτα, από το νιάνιαρο;”. Και δεν μπορεί να το χωρέσει το μυαλό σου, χοντρομαλάκα (κυριολεκτικά και τα δυο συνθετικά του επιθέτου), ότι το τεκνό που εσύ δίδαξες, που εσύ του άνοιξες τα μάτια και το ‘κανες γυναίκα, που εσύ αποκατέστησες –ηθικά και υλικά (υλικά κυρίως), σου τράβηξε ένα μεγαλοπρεπέστατο φτύσιμο μια ωραία εσπέρα και την έκανε με κείνον τον παιδαρά, τον μπασκετμπολίστα της Νήαρ Ήστ, που εκτός του ότι βγάζει τα διπλά από σένα, νούμερο, σου ρίχνει και είκοσι χρονάκια (προς τη σωστή κατεύθυνση) και πηδάει και (ασυζητητί) καλύτερα.

Γιατί τα λέω όλα αυτά; Γιατί έχω μπαφιάσει, ρε παιδιά, να βλέπω τους φίλους μου, τέως τσακάλια και νυν (πρώωρους) απόμαχους της ζωής, να βολοδέρνουν μεταξύ φθοράς κι αφθαρσί-

ας και να ξεφτιλίζονται κατ' επανάληψη, μόνο και μόνο επειδή δεν εννοούν να το πάρουν απόφαση ότι δεν μπορεί να τα 'χει όλα, σε τελευταία ανάλυση, ο πούστης ο άνθρωπος. Και κοινωνική υπόσταση, και οικογενειακή θαλπωρή, και ρουτίνα, και σιγουριά, αλλά και τα ζόρικα, τα ωραία και ανήλικα. Δεν τους μπορώ πια, τους χοντρόκωλους, να καμαρώνουν που χτύπησαν «δεκαεξάρι» και «δεκαοχτάρι» και γίνονται το σούργελο της πιάτσας. Γιατί, πού πας, ρε ταλαίπωρα, ξυπόλυτος στ' αγκάθια, αφού το ξέρεις και το ξέρουμε ότι στην πραγματικότητα δεν σε παίρνει, ρε ζώνε! Και πώς να σε πάρει, έρμε, με τη ζωή που κάνεις και το τρεχαλητό για όλο και πιο πολλά, όλο και πιο ψηλά, όλο και πιο δυνατά, μέχρι που τσιμπάς ένα ξαφνικό εμφραγματάκι και την κάνεις γραμμή για πιο λίγα, πιο σιγά, πιο χαμηλά (δυο μέτρα επί ογδόντα εκατοστά είναι το τελευταίο σου οικόπεδο και το τελικό σου επίτευγμα, ρε πουλάκι μου) –και να πεις ότι πήγες τουλάχιστον με τη σημαία ν' ανεμίζει «υπερηφάνως επί του ιστού»... , μεσίστια την είχες, άμοιρε, τζάμπα το χρήμα και τα κοκορέματα.

Τέλος πάντων, εγώ θ' αλλάξω τώρα τον κόσμο; Σιγά να μη με νοιάζει κιόλας στα τελευταία. Πάει που πάει φούντο το καράβι, τα σωσίβια μας έλειπαν μεσοπελαγίς!

Αλλά αλλού το πήγαινα κι αλλού μ' έβγαλε η παλίρροια. Έλεγα λοιπόν για την εκτίμηση και το σέβας που έτρεφα ανέκαθεν για τα θηλυκά των ώριμων ηλικιών. Κι έκανα αυτή τη βαρυσήμαντη ανακοίνωση για να δώσω στον καλόπιστο αναγνώστη να καταλάβει ότι, κάτω απ' αυτό το οπτικό πρίσμα, η ιστορία που ακολουθεί ήταν φυσικό και αναπόφευκτο επακόλουθο της κοινωνικοφιλοσοφικής μου τοποθέτησης στο μέγα μυστήριο της ζωής.

Η κυρία Στεφανία ήταν από τις παλιές караβάνες του «γαλιού». Πόσοι και πόσοι από μας δεν έθρεψαν υγρά όνειρα κι ανομολόγητες φαντασιώσεις παρακολουθώντας την να μας αναλύει το δελτίο καιρού ή περιγράφοντας το πολύνεκρο δυστύχημα στην Εθνική Αθηνών-Κορίνθου, πάντα με κείνο το διφορούμενο, γεμάτο υποσχέσεις και κρυμμένα μυστικά, χαμόγελο στην άκρη των καλοσχεδιασμένων της χειλιών; Ναι, η κυρία Στεφανία δεν ήταν απλά μια ιστορική προσωπικότητα των τηλεοπτικών και

δημοσιογραφικών μας πραγμάτων, ήταν πολύ παραπάνω –ένας θεσμός! Τα τελευταία χρόνια δεν πολυέβγαινε βέβαια στις οθόνες μας, έχοντας πατημένα πια γερά τα -ήντα, προτιμούσε να κινείται πίσω από τις κάμερες, κινώντας τα νήματα και προσφέροντας τις πολύτιμες εμπειρίες της σαν διευθύντρια σύνταξης των ειδήσεων στο κανάλι που εργαζόταν.

Την είχα σχεδόν ξεχάσει (μάτια που δεν βλέπονται...) όταν προέκυψε αυτή η παρουσίαση που της έκανε γνωστό κυριλέ και μάλλον καλόγουστο γυναικείο περιοδικό και με φώναξαν για τη φωτογράφιση. Όπως έμαθα αργότερα το είχε απαιτήσει η ίδια. “Η τον Ιάσονα ή κανέναν” είχε τελεσιγραφήσει στους αρμόδιους –πράγμα που δείχνει, αν μη τι άλλο, την πλατιά απήχηση που είχε το μαγικό μου πλέον όνομα στους in κύκλους.

Έτσι, φόρτωσα κάμερες και spots στον Λάμπη και στον Τόλη και μαζί με την απαραίτητη Λίτσα για το styling κουβαληθήκαμε στο ρετιρέ της Γλυφάδας, όπου διέμενε η κυρία, δια τα περαιτέρω.

Πρώτη φορά την έβλεπα από κοντά –στο γυαλί οι εκφωνητές δεν έχουν πόδια– και ήταν ομολογώ μια ευχάριστη έκπληξη. Ψηλή και λεπτή, πολύ λεπτή, με μακριά πόδια και –ω της αντίθεσης!– γεμάτο στήθος, με πρόσωπο εντέχνως τανυσμένο με μια σειρά από liftings, μαλλιά οξυζεναρισμένα στο έπακρο και μάτι που έλαμπε με κείνη τη γνωστή ζωηράδα, τη γεμάτη ανομολόγητες υποσχέσεις. Ήταν κάτι παραπάνω από μια χαρά για τα χρόνια της. Το μάτι ειδικά δεν έλεγε να καθίσει ήσυχο. Αφού μέχρι κι ο Λάμπης, που δεν είχε κι αυτός ταμπού με ηλικίες, το πρόσεξε.

—Μεγάλε, το πουρό έχει τσαγανό, μου σφύριξε καθώς ετοιμάζαμε τα συμπράγκαλα. Δεν ξέρω αν το πιάνεις το μήνυμα που εκπέμπεται στα δεξιά των FM... “Κύριε”, σου λέει, “κοίτα να δεις... εγώ εδώ το παίζω κυρία στον υπερθετικό βαθμό και με πιστοποιητικό κορνιζαρισμένο εις περίοπτον θέσιν, πλην όμως, έτσι και μου τύχει σε καμιά απότομη στροφή, παίρνω και νταλικιέρη, να πούμε, και το φχαριστιέμαι. Περικαλώ, φερθείτε μου με το γάντι, αλλά την κατάλληλη στιγμή μην ξεχάσετε και τα δέοντα μπινελίγια γιατί χάσατε”... Περίπτωση, δικέ μου, εγώ στο λέω.

Περίπτωση ήταν σίγουρα η λεγόμενη, αλλά όχι έτσι όπως το εννοούσε ο λάγνος κι οφθαμοπόρνος συνεργάτης μου.

Από πού ν' αρχίσω και πού να τελειώσω; Ν' αρχίσω που μας έβγαλε το λάδι στη φωτογράφιση; "Πάρτε αυτή τη λάμπα από τα μάτια μου... Όχι, όχι αυτό το προφίλ, το άλλο... Δεν φαντάζομαι να βγουν τίποτα ρυτίδες;... Αυτή η γωνία λήψης δεν είναι σωστή... Το background είναι χάλια... Προσέξτε τον φωτισμό... Αλλάξτε φακό, αυτός είναι πολύ «σκληρός» για πορτραίτα...". Στο τέλος πήγα και της έβαλα την κάμερα στο χέρι.

—Ορίστε, της κάνω. Φωτογραφηθείτε μόνη σας.

Με κοίταξε σαστισμένη.

—Γιατί το λέτε αυτό;

—Μα, απ' ότι φαίνεται τη δουλειά την ξέρετε καλύτερα από μας, της κάνω. Πιάστε λοιπόν την κάμερα, να σας φέρω κι ένα καθρέφτη, τσακ, τσακ, να τελειώνουμε.

Φάνηκε να συνειδητοποιεί το λάθος της.

—Συγγνώμη, μουρμούρισε. Δεν είχα την πρόθεση να σας κάνω υποδείξεις...

—Δεν κάνατε όμως και τίποτ' άλλο, μαντάμ.

—Ζητώ συγγνώμη, δεν θα ξανασυμβεί.

Και κράτησε τον λόγο της, για πέντε λεπτά.

—Μισό λεπτό ν' αλλάξω ρούχα, είπε σε μια στιγμή. Αυτά με παχαίνουν.

—Να καθίσετε εκεί που καθόσαστε, μούγκρισα εγώ. Τα ρούχα σας είναι μια χαρά.

—Μα...

—Παρακαλώ.

Η τύπισσα λούφαξε. Κάτι σκυλάκια, απ' αυτά που χρησιμοποιούν οι κυρίες του φουράματός της σαν υποκατάστατα των παιδιών που δεν απέκτησαν, άρχισαν να με γαβγίζουν.

Αλλά δεν ήταν μόνο αυτό. Αφού τελειώσαμε —με χίλια ζόρια— τη δουλειά μας, μας έβαλε να τακτοποιήσουμε το σπίτι

όπως το είχε πριν ενσκήψουμε εμείς, σαν λαίλαπα. Μέχρι που έβαλε τη Λίτσα να πλύνει τα φλυτζάνια του καφέ που μας είχε προσφέρει. Μιλάμε δηλαδή για μεγάλη ξεφτίλα.

—Μωρέ το θες εσύ το παλούκι σου, αλλά πού θα βρεθεί ο ήρωας να σου το χορηγήσει! μουρμούραγε ο Λάμπης καθώς ξεσκόنيζε τραπεζάκια και καρέκλες.

Φύγαμε τελικά με τις καλύτερες εντυπώσεις. Εγώ βέβαια είχα σημειώσει τα πάντα στο τεφτέρι του «δούναι και λαβείν». Γιατί δεν είχα καμιά πρόθεση να το αφήσω αυτό το κάζο να περάσει έτσι.

Δυο-τρεις μέρες αργότερα –κι αφού είχε στο μεταξύ σπάσει τα τηλέφωνα δίνοντάς μας οδηγίες για το πώς έπρεπε να κάνουμε τις εκτυπώσεις– παρουσιάζονται και πάλι στο ρετιρέ της Γλυφάδας, να της δείξω τ' αποτελέσματα της ταλαιπωρίας.

Δεν ενθουσιάστηκε καθόλου φυσικά.

—Αυτή εδώ με παχαίνει φριχτά... Ετούτη μου κάνει μάγουλα... Πωπώ τι καχός φωτισμός!... Χάλια!... Μα καλά, έτσι είμαι εγώ;... Εδώ πάλι... τι είναι αυτό το προγούλι;...

Τούτη μακριά, η άλλη κοντή, μου τις έβγαλε όλες σκάρτες.

Ε, δεν κρατήθηκα κι εγώ άλλο...

—Συγγνώμη, της πετάω σε μια στιγμή. Να σας κάνω μια προσωπική ερώτηση;

Ξαφνιάστηκε.

—Είναι απαραίτητο; μου κάνει.

—Εντελώς.

—Ε, τότε, ορίστε... σας ακούω.

—Δεν μου λέτε, μαντάμ... και μ' όλο το θάρρος, της λέω. Πότε παρθήκατε για τελευταία φορά, ενθυμείστε;

Η κυρία τσιτώθηκε.

—Τι εννοείτε;

Οπότε, εκεί φρόντισα να της εξηγήσω τι ακριβώς εννοούσα, επισταμένως κι ενδελεχώς, με παραδείγματα κι επαναλήψεις, κι

έτσι, όταν ξεπόρτιζα την άλλη μέρα το πρωί δίκην γάτου –μην μας πάρουν είδηση οι γείτονες και μας βάλουν πόστα, που δεν τους αφήσαμε να κλείσουν βλέφαρο όλη νύχτα– άφηνα πίσω μου μια εντελώς καταρτισμένη κι ενημερωμένη (τέως) θεά του γυαλιού. Το ίδιο βράδυ μετακόμιζα τα Αρμάνι μου στη φιλόξενη ντουλάπα της Γλυφάδας κι ένα νέο κεφάλαιο άνοιγε στο συναρπαστικό μυθιστόρημα της ζωής μου.

Λοιπόν, οι «ώριμες» –λίγο πριν από την ημερομηνία της οριστικής απόσυρσης– είναι τριών ειδών.

Στην πρώτη κατηγορία υπάγονται αυτές που έχουν ξεχάσει πια πώς γίνεται και κατέβασαν τα ρολά λόγω τέλους εποχής. Δεν ασχολούνται πλέον με την ευγενή τέχνη της τριβής του πιπεριού, όπως αυτή εδιδάχθη υπό των μυθικών εκείνων καλογήρων του γνωστού άσματος, αλλά το έχουν πάρει απόφαση και περιμένουν τον Χάρο σπαταλώντας τις τελευταίες τους ικμάδες ενέργειας σε τίποτα κουμκάν με άλλες απόμαχες μισοτρελαμένες, τίποτα αγαθοεργίες του κώλου –κουβέντα να γίνεται– τίποτα φιλοζωικά, τέτοια. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία άκαπνες ήταν και τότε (προ αμνημονεύτων χρόνων), όταν θεωρούνταν «μάχιμες». Ως επί το πλείστον κακογαμημένες και ανοργασμικές υποδέχτηκαν το θείο δώρο της εμμηνόπαυσης με δάκρυα ευγνωμοσύνης στα μάτια... επιτέλους, μια σωστή δικαιολογία για ν' απαλλαγούν –και με τη βούλα– από τις αραιές μεν πλην επίμονες οχλήσεις των εσαεί ανικανοποίητων –κι επίσης κακογαμημένων– συμβίων τους! Στοπ, κύριε, ως εδώ και μη παρέχει! Στάση πληρωμών. Η εταιρία δηλώνει πτώχευση.

Η δεύτερη κατηγορία συμπεριλαμβάνει εκείνες που, αφού αλώνισαν το σύμπαν στα νιάτα τους, κατελήφθησαν υπό δέους ιερού βλέποντας τη γραμμή του τερματισμού να πλησιάζει αδυσώπητα. Και –μέσα στον δικαιολογημένο πανικό τους– ξεσάλωσαν πια τελείως. Έτρεξαν σε ινστιτούτα, έτρεξαν σε λιφτάδικα (από το *lifting*, αγράμματοι), έτρεξαν σε «στυλίστες» και ιδού το αποτέλεσμα, κάτι παιδούλες τσιτωμένες και τανημένες, μέσα σε κάτι κοντούλια και στενούλια, να πιλαλούν ξέφρενες δεξιά κι αριστερά, χτυπώντας ότι τεκνό πετύχουν εύκαιρο και βολικό, πρόθυμες να καταθέσουν και την τελευταία δραχμή από το παχυλό μηνιαίο εισόδημα που φρόντισε να τους αφήσει ο μακαρίτης

πριν δραπετεύσει σε άλλους κόσμους, πιο ελαφρούς και άνετους, προκειμένου να απολαύσουν τα προνόμια εκείνα που ο πανδαμάτωρ χρόνος έβαλε σκοπό να τους στερήσει.

Η τρίτη κατηγορία βρίσκεται κάπου ανάμεσα στις δυο προηγούμενες. Κατεβάζει δηλαδή τα ρολά η κυρία, αγοράζει σκυλάκια, τρέχει στα φιλανθρωπικά τέϊα και γενικά το ξεχνάει μέχρι που κάτι γίνεται, σπάει ο διάλογος το ποδάρι του και το ξαναθυμάται. Είναι η πιο αξιοπρεπής και πλέον συγχινητική περίπτωση και –μια πρόταση κάνω– αξίζει της αμέτρου κατανόησης και αρωγής μας (όποτε είναι αυτό βολετό).

Η Στεφανία ανήκε ακριβώς στην τελευταία αυτή κατηγορία.

Πάνω που πήγαινε «να κλείσει σαν γυναίκα» (γεια σου αθάνατη παππουδοφόνισσα βυζού από την Ελευσίνα!), τσάααακ, ανοίγουν τα ουράνια και βλέπει το φως το αληθινό!

Τώρα, μεταξύ μας, πιστεύω ότι, παρά τα φαινόμενα, που πάντα απατούν, αυτή η θρυλική εμπνεύστρια αρσενικών (και όχι μόνο) ονειρώξεων μάλλον δεν ήταν και τόσο μάχιμη όσο πάσχιζε να μας πείσει. Μάλλον η τσαχπινιά και το αστραφτερό μάτι με το υπονοούμενο ήταν προπέτασμα καπνού, μια μπλόφα δηλαδή που κάλυπτε επιτυχεστάτα ένα αρκετά ήσυχο –έως σφόδρα υποτονικό– ταμπεραμέντο. Γιατί δύσκολα μπορώ να φανταστώ τη Στεφανία να χάνει τον έλεγχο και ν' απογειώνεται στο διάστημα, προς εξερεύνηση πλανητοειδών, κομητών, μετεωριτών και άλλων αστρικών σωμάτων που θα πετύχαινε στην παραβολική τροχιά της. Δεν ξέρω, έτσι μου φαίνεται, την αμαρτία μου εξομολογούμαι –πάλι μπορεί να κάνω και λάθος.

Από την πρώτη μας intimate συνέντευξη κιόλας αντελήφθη ότι, για μια ακόμη φορά, όλη τη δουλειά εκαλούμην να τη διεκπεραιώσω μόνος μου. Δηλαδή, όχι ότι στο όχημα είχε κολλήσει η νεκρά (ταχύτητα) κι ούτε μπρος, ούτε πίσω... Όχι, και δεύτερη έβαζε και τρίτη, και στην ανηφόρα μια χαρά, αλλά σου 'δινε την εντύπωση, ρε παιδί μου, ότι χρειαζόταν γερανό. Μη ο γερανός να το τραβήξει, να το οδηγήσει στον δρόμο τον σωστό και τον πεπατημένο, το 'βλεπες να κωλώνει το άτιμο το μηχάνημα κι έψαχνες μετά για κατηφόρα, να πάρει μπροστά η μηχανή.

Κι εντάξει, περί ταμπεραμέντου ουδείς λόγος. Αφού το αμάξιμα, το διαφορεικό, τα εξαρτήματα, οι ταπετσαρίες ήταν σε

καλή κατάσταση τι πείραζε που υπήρχαν ελαττωματάκια στο ηλεκτρικό σύστημα; Μην τα θέλουμε κι όλα δικά μας. Στο κάτω-κάτω ο οδηγός ο σωστός, ο έμπειρος και κιμπάρης κι έτσι την έβρισκε, τι θέλουμε και ψάχνουμε τώρα;

Κατά τα άλλα η ζωή κυλούσε όμορφα κι ωραία.

Πρωί-πρωί με τη δροσούλα ανεβαίναμε έκαστος εφ' ω ετάχθη, κάναμε τι είχαμε να κάνουμε –το μερίδιό μας στην πολιτιστική ανόρθωση αυτού του τόπου– και το βράδυ, πάλι μαζί, στην «ερωτική φωλιά μας», για ξεκούραση, χαλάρωμα και ό,τι ήθελε προκύψει.

Δεν είχα παράπονο γενικά, ειδικά μόνο.

Κι εξηγούμαι.

Η Στεφανία, καθώς είπαμε και πιο πάνω, κουμαντάριζε τη σύνταξη ειδήσεων του καναλιού της. Ως εκ τούτου την ενδιέφερε να παρακολουθεί και να ενημερώνεται για οτιδήποτε είχε σχέση με τη δουλειά της. Έγραφε λοιπόν στο βίντεο (είχε τρία-τέσσερα από δαύτα) ό,τι δελτίο ειδήσεων περνούσε από το γυαλί, όχι μόνο των δικών μας σταθμών, αλλά μέχρι BBC και CNN, και το βράδυ καθόταν και τα μελετούσε με τις ώρες. Το κακό ήταν ότι η ενασχόληση αυτή δεν της άφηνε ελεύθερο χρόνο –μπροστά στην τηλεόραση τσιμπάγαμε κάθε βράδυ. Και καλά να είναι η δουλειά σου, εγώ όμως τι χρώσταγα να τρώω όλη την κατάθλιψη, τη μιζέρια και την κακομοιριά των καναλιών στη μάπα και μάλιστα σε άπειρες διαφορετικές εκδοχές; Και καλά αυτό, αλλά με το άλλο τι γίνεται; Και υπονοώ βεβαίως αυτό που πολύ σωστά αντιλαμβάνεσθε ότι υπονοώ, το κατάπτυστον και κατακριτέον πλην απαραίτητον δια την ορμονική ισορροπία του κάθε υγιούς οργανισμού.

Περιμένοντας πότε θα τελειώσει η «ενημέρωση» να ενημερώσουμε κι εμείς τα κατάστιχα μας κατέληγα ν' αποκοιμιέμαι στον καναπέ. Άντε μετά την άλλη μέρα να κάνεις δουλειά –και τέτοια δουλειά– με το ηθικό καταρρακωμένο! Έκανα υπομονή μια βδομάδα, έκανα δυο, στο τέλος άρχισα να παίρνω ανάποδες.

Η μισή ντροπή δική μου, η μισή δική της, της το χτύπησα.

Η Στεφανία με κοίταξε σαστισμένη, με κάτι μάτια γεμάτα κατανόηση και συμπόνια.

—Μα, αγάπη μου, γιατί δεν μου το ‘λεγες πιο πριν; ανέκραξε αγκαλιάζοντάς με. Γιατί δεν μου ‘δωσες να καταλάβω;

Τώρα τι να της έλεγα; Ότι έτσι και χρειάζεται να δώσεις στον άλλο να καταλάβει, πάει, πέταξε το πουλί;

—Ε, αφού έβλεπα ότι απασχολείσαι, μουρμούρισα. Τι να σου πω, άσε τη δουλειά σου κι έλα να κάνουμε τρέλες;

Γέλασε ανοιχτόκαρδα.

—Μα έπρεπε, με μάλωσε. Αυτά είναι πράγματα που πρέπει αμέσως να κουβεντιάζουν (να κουβεντιάζουν!!!) τα ζευγάρια. Εντάξει, η δουλειά μου είναι πολύ σημαντική για μένα, κι εκτιμώ την κατανόηση και τη διακριτικότητά σου, αλλά δεν υπάρχει λόγος να στερείσαι κι εσύ από κάποια σου δικαιώματα που θεωρώ, χμμμ..., αυτονόητα. Άλλωστε το ένα δεν εμποδίζει το άλλο...

Αυτό δεν το ‘πιασα πολύ καλά.

—Δηλαδή τι, θα βλέπουμε «Ειδήσεις των Εννέα» και θ’ απαυτωνόμαστε συγχρόνως; απόρησα.

Γέλασε πάλι.

—Βέβαια δεν το θέτεις με εξαιρετικά elegant τρόπο, είπε. Αλλά, γιατί όχι;

Σωστά. Έτερον εκάτερον, μ’ ένα σμπάρο δυο τρυγόνια κι άλλα τέτοια σοφά ρητά. Στο κάτω-κάτω θα ήταν αυτό μια καινούργια εμπειρία.

—Γιατί όχι; συναίνεσα κι εγώ. Σάματι τι έχουμε να χάσουμε;

Και βάλαμε αμέσως μπροστά.

Ο τύπος ή η τύπισσα να αναλύουν την πολιτική κατάσταση από το γυαλί, εγώ να αναλύω άλλα πράγματα, πιο απτά και γήινα και η Στεφανία –ως νέος Ναπολέον– να παρακολουθεί και τις δυο ετερόκλητες και άκρως ανόμοιες δραστηριότητες –σημειώνοντας κιόλας κάθε τόσο στο σημειωματάριό της.

Και δεν ήταν κι άσχημα εδώ που τα λέμε... Γιατί μια συνήθεια είναι όλα. Ανακάλυψα μάλιστα ότι τα δελτία επηρέαζαν θε-

τικά ή αρνητικά την απόδοσή μου, ανάλογα με την έμπνευση που μου πρόσφεραν. Έτσι και πέφταμε δηλαδή σε κάναν Τέρενς Κουίκ, κάναν Χατζηνικολάου (αυτόν ειδικά) ή κάναν Ευαγγελάτο, κλάφτα Χαράλαμπε –μας συγχωρείτε διακοπή κι αμέσως, κολλητά, διαφημίσεις. Όταν όμως είχαμε να κάνουμε με καμιά Μαρία Χούκλη (Παναγία μου!), καμιά Αλίχη Νικολοπούλου, καμιά Λίζα Δουκακάρου (αυτή ειδικά!), τότε βαρούσαν χαρμόσινα αναστάσιμες καμπάνες και τα βεγγαλικά φώτιζαν το σκοτεινό στερέωμα. Τι να κάνει ο άνθρωπος, είναι ζώο προσαρμοστικό! Πιάνει τις αντιξοότητες και τις κάνει να δουλεύουν σε όφελός του!

Πέρασε έτσι κάμποσος καιρός –εγώ να έχω γίνει εξπέρ της ενημέρωσης– κι όλα έδειχναν ότι η βαλίτσα είχε πολύ δρόμο να κάνει ακόμη, όταν ξαφνικά... προέκυψε το αναπάντεχο.

Ένα βράδυ βλέπω τη Στεφανία να επιστρέφει προβληματισμένη.

—Ξέρεις, μου λέει, πρέπει να μιλήσουμε.

Τώρα εγώ τον διάλογο δεν τον έχω αρνηθεί ποτέ σε κανένα. Καθίσαμε λοιπόν να μιλήσουμε, για μια φορά με την τηλεόραση σβηστή!

—Είχα μία σημαντική πρόταση σήμερα, μου εξήγησε η Στεφανία.

—Τι, γάμου; αστειεύτηκα εγώ.

—Πώς το κατάλαβες; αναφώνησε κατάπληκτη.

Κόκαλο ο δικός σου! Ορίστε;!!!...

—Δεν το κατάλαβα, πλάκα έκανα, κατάφερα να ψελλίσω.

—Δεν βλέπω πού βρίσκεται το αστείο, ήρθε αυστηρή η προειδοποίηση.

—Συγγνώμη, ψιθύρισα. Δεν είχα πρόθεση να σε θιξω. Για συνέχισε όμως...

Άρπαξε ένα από τα τσιγάρα μου και το άναψε –πρώτη φορά την έβλεπα να καπνίζει.

—Την πρόταση μου την έκανε ο κύριος Γεωργίου, πυροβόλησε μέσα από ένα σύννεφο καπνού η δημοσιογράφος.

Ο κύριος Γεωργίου ήταν καναλάρχης ενός μικρού καναλιού, πρόεδρος μιας ποδοσφαιρικής ομάδας, μεγαλομέτοχος εταιριών και διάολος τον πατέρα του. Δεύτερο πράγμα μεν, αλλά παράς με ουρά.

—Με τον κύριο Γεωργίου είχαμε παλιά ένα δεσμό, μου εξήγησε η κυρία. Και τότε μου είχε κάνει μια παρόμοια νύξη, αλλά εγώ ήμουν πολύ απορροφημένη από τη δουλειά μου, δεν είχα μυαλό για τέτοια.

Αμ δεν ξέρω;!

—Και τώρα είσαι απορροφημένη, παρατήρησα.

—Ναι, αλλά τα χρόνια περνούν. Ο άνθρωπος κουράζεται κάποτε... Φυσικό είναι. Αρχίζει να σκέφτεται οικογένεια, παιδιά...

Ορίστε; Δηλαδή μιλάμε εδώ πέρα για θαύματα της Φύσης ή για επιτεύγματα της εσαεί προοδεύουσας επιστήμης;

—Δηλαδή το σκέφτεσαι το πράγμα; έκανα.

—Όχι ακριβώς...

Α, ώστε υπάρχει ελπίς;!

—Τι, τον ξαπόστειλες κιόλας τον φουκαρά; γέλασα (πρωώρως) ανακουφισμένος.

—Δεν κατάλαβες, μ' έκοψε η Στεφανία. Δέχτηκα.

Οπότε, ξεκρεμάστηκαν τα Αρμάνι από την ντουλάπα, μπήκαν και πάλι στην ταλαίπωρη —και εν πολλαίς αμαρτίαις περιπεσούσα— βαλίτσα μου κι επέστρεψαν στο ταπεινό και γνώριμο στούντιο.

Ο γάμος τελικά δεν έγινε. Κάτι στράβωσε την τελευταία στιγμή κι ο φλογερός καναλάρχης προτίμησε νεαρά κι εντυπωσιακή —πλην τελείως βλήτο— ανερχόμενη τηλεπαρουσιάστρια. Με τη Στεφανία βλέπουμε ακόμη κάπου-κάπου. Περνάω κα-νένα βράδυ απ' το ρετιρέ της Γλυφάδας κομίζοντας πίτσες και

μπύρες, καθόμαστε εκεί, μπροστά στην τηλεόραση, τσιμπολο-
γάμε κάτι, όπως τον παλιό, καλό καιρό, και μετά η Στεφανία
επιδίδεται στο προσφιές της σπορ της ενημέρωσης ενώ εγώ στο
δικό μου. (Τελικά κανείς δεν χάνεται στον κόσμο αυτό).

TΗΝ ΕΙΔΑ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ στο αεροδρόμιο του Ελληνικού. Μη με ρωτάτε τι ήταν αυτό που τράβηξε την προσοχή μου πάνω της. Ήταν το παράστημα το αγέρωχο, που δέσποζε ένα κεφάλι πάνω από το μέσο ύψος των παρευρισκομένων γυναικών και αρκετά εκατοστά πάνω από το αντίστοιχο των ανδρών; Ήταν οι τέλειες αναλογίες, το φουσκωτό στήθος, η λεπτή μέση, οι καλλίγραμμοι γοφοί, οι αισθησιακές γάμπες; Ήταν το πανέμορφο, κλασσικό, πρόσωπο με τα μεγάλα, αμυγδαλωτά μάτια, την ίσια μύτη, τα τέλεια χείλη, ο χείμαρρος των μαλλιών που το πλαισίωναν σαν μαύρο φωτοστέφανο, ήταν η στάση που έμοιαζε να λέει: “Προσκυνάτε, σκλάβοι, ο κόσμος είναι δικός μου” ή μήπως ήταν η γοητεία της σκούρας στολής που αγκάλιαζε σφιχτά, κολλητά, το θείο της κορμί; Γιατί, η Πίτσα, ήταν αστυνομικίνα αποσπασμένη στο προσωπικό αεροδρομίου και πιο συγκεκριμένα στον έλεγχο επιβατών.

Δεν ξέρω να σας πω τι απ’ όλα αυτά μου ‘κοψε την ανάσα κείνο το βράδυ που την πρωτοαντίκρισα καθώς περίμενα πειθήνια στη σειρά μου να περάσω από τον έλεγχο. Ίσως να ήταν όλα, ο συνδυασμός όλων των χαρακτηρισμάτων που προανέφερα, ίσως πάλι να πρόσεξα υποσυνείδητα κάτι που πέραγε απαρατήρητο δια γυμνού οφθαλμού, ίσως να ήταν απλά το πεπρωμένο που μου κοπάνηγε για μια ακόμη φορά τη συμπαραλιασμένη από τα χτυπήματα πόρτα μου. Το κισμέτ των αρχαίων, ντε. Ό,τι και να ‘ταν πάντως κείνο που ξέρω εγώ είναι πως είχα μείνει άναυδος. Στήλη άλατος! Coup de foudre, που λεν οι σοφοί Γάλλοι, love on first sight, που λεν οι Αγγλοσάξονες –που δεν έχουν ιδέα βέβαια περί τίνος πρόκειται.

Τέτοιο πράγμα δεν μου ‘χε ξανασυμβεί όσα χρόνια ήμουν στο κουρμπέτι. Γιατί, άλλο να καψουρευτείς μια κυρία που μόλις

γνώρισες –ή σου γνώρισαν– κι άλλο να την πάθεις με μια τελείως άγνωστη, μια περαστική, φευγαλέα παρουσία, που ξέρεις μάλιστα ότι οι πιθανότητες να την ξανασυναντήσεις είναι απειροελάχιστες. Πόσο μάλλον όταν αυτή η περαστική και φευγαλέα τυχαίνει επιπλέον να εκπροσωπεί τον Νόμο και την Τάξη, ιδιότητα ικανή ν’ αποθαρρύνει και τον πιο διεστραμμένο φετιχιστή. Καθόσον, πού πας, ρε κύριε, ξεβράκωτος στη λαχαναγορά; Έχεις όρεξη δηλαδή για μπλεξίματα, τραβήγματα και “περάστε από το τμήμα να πιούμε καφέ”; Για τέτοια είμαστε τώρα;

Αλλά φαίνεται πως για τέτοια και χειρότερα ήμουν εκείνο το σημαδιακό πρωινό του ταξιδιού μου στη Θεσσαλονίκη, γιατί είχα αποβλακωθεί πια εντελώς, είχα χάσει την αίσθηση του τόπου και του χρόνου, της λογικής και του νόμου των πιθανοτήτων. Τι λέω!...

Είχα απομείνει και χάζεα την καταπληκτική αυτή αμαζόνα της ΕΛ.ΑΣ όπως στεκόταν ντούρα, με τα χέρια στη μέση, τα πόδια στέρεα στο έδαφος, ελαφρά σε διάσταση, το μάτι να παίζει πάνω από τα σκούρα πολαρόιντ γυαλιά της καθώς αναζητούσε πιθανούς βομβιστές και τρομοκράτες ανάμεσα στο ανώνυμο πλήθος των ανύποπτων ταξιδιωτών.

Ευτυχώς, το θρυλικό μου μυαλό δεν είχε παραλύσει ακόμη τελείως από το απροσδόκητο αυτό τράκο της μοίρας. Πάτησα το κουμπί και το βάλω να τρέξει στην κατάσταση τούρμπο, που χρησιμοποιώ μόνο σε εξαιρετικές και ακραίες περιστάσεις. Κι αυτό το άτιμο να δεις που, παρά το πρωινό του πράγματος, την έκανε τη δουλειά του μια χαρά!

Όταν ήρθε η σειρά μου να στείλω τη χειραποσκευή μου μέσα από το μηχάνημα των ακτίνων και να περάσω από το άλλο που ήταν για ανθρώπους –έστω και κατ’ όνομα– παρέκαμψα το τυπικό του πρωτοκόλλου κι έκανα νόημα στο αντικείμενο του πόθου μου (και όχι μόνον). Με κοίταξε παραξενεμένη, συνοφρυώθηκε (“Τι διάολο θέλει αυτός ο ξενέρωτος;” θα σκέφτηκε), δίστασε για μια στιγμή και μετά προχώρησε αργά προς το μέρος μου. Τώρα εγώ, κι αν έχω δει γυναίκες να περπατάνε! Τέτοια κίνηση όμως –νά, μα το Θεό– πρώτη φορά! Δηλαδή, τι μοντέλες και τι σταρ και τι θεές της πασαρέλας! Την αστυνομίνα να βλέπατε από καμιά μεριά κείνο το πρωί, να χτυπήσετε εγκεφαλικό καραμπινάτο.

—Τι θέλετε, κύριε;

Τι φωνή ήταν αυτή, Παναγία μου;!!! Τι Κάλλας, τι Ελευθερία Αρβανιτάκη και Κατερίνα Κούκα, τι Μαρλέν Ντήτριχ και τι Ελένη Τσαλιγοπούλου! Πίτσα! Πίτσα και σβήνουν όλες μονοκοντυλιά.

—Παρακαλώ, θα ήταν δυνατόν να ελέγξετε τη χειραποσκευή μου εσείς, γιατί περιέχει κάμερες και φιλμ και δεν θα 'θελα να διακινδυνεύσω το μηχάνημα, είπα όσο μελιστάλαχτα μπορούσα—τα μάτια καρφωμένα στα λεπίδια τα δικά της.

Δεν της άρεσε.

—Το μηχάνημα δεν επηρεάζει τα φιλμ, κύριε, μου απάντησε ξερά. Το γράφει και η ταμπέλα.

—Ναι, αλλά όποιος φυλάει τα ρούχα του έχει τα μισά, ανταπάντησα εγώ μειλίχια, χαρίζοντάς της επ' ευκαιρία ένα από τα πιο γοητευτικά μου χαμόγελα.

Δεν έπιασε.

—Δηλαδή δεν μας πιστεύετε; με αποπήρε.

Σιγά, Ιάσωνα. Με ρέγουλο, με τέχνη και διπλωματία. Επαφή πάμε να κάνουμε, όχι ν' ανοίξουμε ψυχροπολεμικό μέτωπο.

—Θα με υποχρεώνατε, εκλιπάρησα εγώ—όσο πιο χαριτωμένα μπορούσα—χωρίς να πάψω να χαμογελώ.

Ο προϊστάμενος γαλονάς που παρακολουθούσε από μακριά τη στιχομυθία πλησίασε κι αυτός.

—Τι συμβαίνει, Πίτσα; ρώτησε (έτσι πληροφορήθηκα τ' ονοματάκι της). Τι θέλει ο κύριος;

Του εξήγησε.

—Ε, εντάξει, είπε αυτός. Έλεγξε την τσάντα εσύ.

Και μ' έστειλε να περάσω από το μηχάνημα για τους ανθρώπους, πράγμα που έκανα αστραπιαία, για να βρεθώ δίπλα στη γυναίκα των ονείρων μου που είχε ακουμπήσει την τσάντα σ' ένα πάγκο και την άνοιγε. Ένα θεσπέσιο άρωμα ήρθε να χαϊδέψει τα εν εγρηγόρσει ρουθούνια μου θέτοντας πάραυτα όλες μου τις αισθήσεις σε συναγερμό. Άγιοι Πάντες μου!

Η Πίτσα έψαξε την τσάντα, άνοιξε όλες τις τσέπες και τα τσεπάκια κι αφού ικανοποιήθηκε ότι δεν κουβαλούσα χειροβομβίδες κι εκρηκτικά κούνησε το κεφάλι.

—Εντάξει, είπε. Περάστε.

Αχ, αν γινόταν να περάσω στη ζωή σου, έτσι, ως δια μαγείας, ένστολε άγγελέ μου!

Μάζεψα ό,τι κουράγιο ήμουν ικανός να μαζέψω εκείνη τη στιγμή και πάτησα τη σκανδάλη.

—Με συγχωρείτε, ψιθύρισα συνεσταλμένα. Να σας ρωτήσω κάτι;

Η Πίτσα, που ήταν έτοιμη να μου γυρίσει την πλάτη, σταμάτησε απότομα και με κοίταξε συνοφρυωμένη. Τι φρύδια όμως κι αυτά!

—Ορίστε, είπε.

Χαμήλωσα τα μάτια ντροπαλά και το ξεφούρνισα.

—Τι είναι αυτό το θεικό άρωμα που φοράτε;

Η αστυνομικίνα έμεινε ξερή. Για μια στιγμή την είδα να διαστάζει μεταξύ του θυμού και του χαμόγελου, τελικά κέρδισε το δεύτερο. Γιατί δεν υπάρχει περίπτωση, κύριε, να βρεθεί γυναίκα σ' ολόκληρο τον πλανήτη που να μην κολακευτεί επειδή πρόσεξες κάτι τέτοιες λεπτομέρειες.

—Είναι ένα καινούργιο, λέγεται «Police» του Gabardier, με πληροφόρησε.

—Έχει δημιουργηθεί για σας! της κάνω. Σας ταιριάζει καταπληκτικά.

—Ευχαριστώ, χαμογέλασε το πλάσμα —που ούτε κατά διάνοια δεν έπιασε το διαβολικό της μανούβρας μου— και γύρισε να πάει στη θέση του.

Contact! Αυτός είσαι, μεγάλε! Αποστολή εξετελέσθη. Το πρώτο σκέλος τουλάχιστον. Και τώρα... σοβαροί και σένιοι, μην μας πάρουν και με τα λεμόνια.

Μάζεψα λοιπόν την τσάντα μου, ευχαρίστησα τον υποχρεωτικό αστυνομικό προσωπικό —η Πίτσα μ' έκοβε με την άκρη του

ματιού της ή ήταν η ιδέα μου;— και πήγα με τους άλλους επιβάτες. Σ' όλη τη διάρκεια της διαδρομής δεν μπόρεσα να τη βγάλω από το μυαλό μου. Το ίδιο και στη Θεσσαλονίκη. Τι κακό ήταν αυτό που με βρήκε πάλι, στα καλά καθούμενα;

Τέλος πάντων, έκανα τη δουλειά μου όπως-όπως (κάλυψη μιας παρουσίας μόδας του σκοτωμού) κι αφού τελείωσα πήγα να κλειστώ στο ξενοδοχείο, να σκεφτώ. Μέχρι εδώ καλά, η επόμενη κίνηση όμως δεν μπορούσε ν' αφηθεί στην τύχη, είχε μεγάλη σημασία.

Ευτυχώς ο κύκλος των γνωριμιών μου είχε τα τελευταία αυτά χρόνια διευρυνθεί σημαντικά. Ένας από τους πολλούς και σημαντικούς μου φίλους τύχαινε να κατέχει περίοπτη θέση στο Αρχηγείο της Αστυνομίας στην Αθήνα. Άρπαξα το τηλέφωνο και ζήτησα να με συνδέσουν μαζί του.

—Σωτηράκη, χρειάζομαι κατεπειγόντως τη βοήθειά σου, του είπα αμέσως μόλις μου τον έβγαλαν στη γραμμή.

—Τι έκανες πάλι, σε κυνηγάν τίποτις απατημένοι σύζυγοι; γέλασε αυτός.

—Μην κάνεις πλάκα και πρόκειται για κάτι σοβαρό, τον μάλωσα.

Ο άνθρωπος ανησύχησες.

—Σε πιάσαν με τίποτις χόρτα, ρε;

—Μη λες μαλακίες, ρε Σώτο, τον αποπήρα. Αφού ξέρεις ότι με ζαλίζει. Για άλλο πρόκειται. Για μια γυναίκα.

—Α, είπα κι εγώ! γέλασε ο άλλος.

—Σωτήρη μιλάω σοβαρά. Την είδα σήμερα το πρωί κι έπαθα την πλάκα της ζωής μου. Μιλάμε χτύπησα μπιέλα! Μεγάλη ζημιά!

—Κι εγώ τι θες να κάνω, ρε φιλάρα, απόρησε ο άνθρωπος. Να ξαμολήσω τα λαγωνικά να τη συλλάβουν και να στη φέρουν;

—Πληροφορίες θέλω, του πέταξα.

—Γιατί, ανησύχησε ο άλλος, έχει φάκελο; Πού έπεσες πάλι, βρε ταλαίπωρα, σε καλντεριμιτζού ή σε ανάρχα;

—Τίποτα από τα δυο, του λέω εγώ ήρεμα-ήρεμα. Σε μια δικιά σας.

—Ρε δεν πας να γαμηθείς, σκατομαλάκα, που έχεις όρεξη να μου κάνεις πλάκα νυχτιάτικα! πάτησε τις φωνές ο Σώτος.

Είδα κι έπαθα να τον πείσω περί του αντιθέτου. Του είπα, του είπα, στο τέλος ο άνθρωπος άφησε έναν εξουθενωμένο αναστεναγμό.

—Δηλαδή, μιλάμε εσύ τη δάγκωσες για τα καλά! σχολίασε.

—Και λίγο που λες.

—Και πώς θα τη βρούμε τη λεγάμενη, ρε μαλάκα, μέσα στο πλήθος του προσωπικού της υπερεσίας; Έχεις κανένα στοιχείο;

—Θεικό πρόσωπο, κορμί αγαλματένιο, πρώτο ύψος, γάμπες τρομερές, στήθος ιλιγγιώδες, φωνή να πέφτεις κάτω και να ομολογείς εγκλήματα που δεν έχεις καν σκεφτεί να διαπράξεις, μελαχρινή και μ' ένα μάτι λεπίδι, τον πληροφόρησα.

—Έχουμε τέτοιο πράγμα στο Σώμα και δεν έχω πάρει πρέφα, ο μαλάκας;! θαύμασε ο Σώτος.

—Και λίγα που σου λέω.

—Κανένα άλλο στοιχείο, έτσι λιγότερο λυρικό και περισσότερο ουσιαστικό; ρώτησε ξανά ο φίλος μου. Όπως, για παράδειγμα, πού υπερετεί;

—Στο αεροδρόμιο! ανέκραξα θριαμβευτικά. Στο Ελληνικό. Και τη λένε Πίτσα!

Ο Σώτος σημείωσε τα στοιχεία και υποσχέθηκε να μου τηλεφωνήσει το συντομότερο. Και πράγματι, σε μια ώρα μ' έπαιρνε πίσω.

—Θες τα καλά νέα πρώτα ή τα άσχημα; ρώτησε χωρίς προλόγους και περιττές εισαγωγές.

—Ρίξε τα καλά, να γλυκαθώ λίγο πριν από το παλούκι, αναστέναξα.

—Τα καλά νέα είναι ότι η λεγάμενη, Πίτσα Πιτσούλη, είναι αρραβωνιασμένη...

—Αρραβωνιασμένη!!! ανέκραξα με απελπισία.

—...μ' έναν Αστυνόμο Α' της Δίωξης, συμπλήρωσε ο Σώτος απτόητος.

—Είπες ότι αυτά είναι τα καλά νέα; κλαψούρισα.

—Ακριβώς. Τα κακά νέα είναι ότι παντρεύονται τον μήνα που μας έρχεται, έχω και πρόσκληση. Άντε, περαστικά κι όνειρα γλυκά.

Περιττό να πω ότι βυθίστηκα στην πιο βαθιά απελπισία. Μια γυναίκα ερωτεύτηκα κι εγώ ο άμοιρος και την έχανα πριν ακόμα την αποκτήσω. Είναι να τρελαίνεσαι ή δεν είναι;

Αλλά δεν το 'βαλα κάτω. Τέτοια πλάκα για γυναίκα είχα να πάθω από την πέμπτη Δημοτικού, δεν ήμουν καθόλου διατεθειμένος να καταθέσω τα όπλα έτσι, αμαχητί. Βέβαια, ο αγώνας προμηνυόταν σκληρός κι αμφίβολου, αλλά δεν είχα άλλα περιθώρια επιλογής. Είπαμε, είχα πάθει μεγάλη ζημιά.

Επιστρέφοντας στην Αθήνα πρώτη μου δουλειά ήταν βέβαια να τρέξω μέχρι τις Αναχωρήσεις με την κρυφή ελπίδα να τη δω. Αλλά η τύχη μου γύριζε την πλάτη φαίνεται. Η Πίτσα έλαμπε δια της απουσίας της στον έλεγχο επιβατών. Την επομένη ξανά στο αεροδρόμιο ο δικός σου. Και πάλι τζίφος. Τελικά, στην τρίτη απόπειρα με λυπήθηκε φαίνεται ο Θεός γιατί η ονειρεμένη γυναίκα ήταν εκεί, στο πόστο της!

Και τώρα; Τώρα τι κάνουν;

Μια λύση ήταν να πάω στα ίσια και να πέσω στα πόδια της, ικέτης —μπορεί να με λυπόταν και να μου τράβαγε καμιά κλοτσιά, κάτι θα 'χα να θυμάμαι. Η άλλη...

Έτρεξα αλαφιασμένος στην έκδοση εισιτηρίων.

—Πότε φεύγει η επόμενη πτήση; ρώτησα την υπάλληλο.

—Για πού δηλαδή; απόρησε αυτή.

—Για όπου να 'ναι, της κάνω.

Η κοπέλα με κοίταξε περίεργα, αλλά δεν είπε τίποτα. Συμβουλευτήκε τον πίνακα πτήσεων και μου ανακοίνωσε ότι η επόμενη πτήση ήταν σε μισή ώρα, για τα Γιάννενα.

—Και τι θα κάνω εγώ στα Γιάννενα; βόγκηξα απελπισμένος.

—Δεν σας είπα εγώ να πάτε στα Γιάννενα, κύριε, ήρθε η πληρωμένη απάντηση.

Τι να κάνω όμως, αγόρασα ένα εισιτήριο μετ' επιστροφής, έβγαλα κάρτα επιβίβασης κι έτρεξα με την ψυχή στο στόμα στον έλεγχο επιβατών. Εκεί συνειδητοποίησα ότι δεν είχα τίποτα μαζί μου, ούτε τσάντα, ούτε κάμερα ούτε τίποτα που να μου δίνει το δικαίωμα προσέγγισης στη μακρινή κι απρόσιτη Πίτσα. Γρήγορα, έπρεπε να βρω τρόπο να της μιλήσω. Μια κουβέντα έστω... Ολόκληρο ταξίδι θα 'κανα για χάρη της...

Κι εκεί, επιτέλους, η τύχη αποφάσισε να μου χαμογελάσει.

Είδα ότι η θείκή μου αστυνομικήνα είχε πάρει θέση αυτή τη φορά κοντά στο μηχανήμα ελέγχου επιβατών. Θα πέραγα απαραιτήτως από δίπλα της!

Δuo βήματα, σε απόσταση αναπνοής από την αγαπημένη μου...

Κοντοστέκομαι, της χαμογελάω...

—«Police»; της κάνω.

Μου έριξε μια ματιά λες και ήμουν κώνωψ ο ανωφελής.

—Obviously, sir, μου απαντάει.

Δεν με αναγνώρισε!

—Εννοώ... το άρωμα..., της διευκρίνισα —πάντα με κείνο το δειλό, το δήθεν και το τάχαμου χαμόγελο.

Ξαφνιάστηκε.

—Πού το ξέρετε;

—Το θυμάμαι από την προηγούμενη φορά, της εξήγησα με αγωνία.

—Ποια προηγούμενη φορά;

Σίγουρα δεν με θυμόταν.

—Τέλος πάντων..., μουρμούρισα συντετριμμένος. Ήθελα να σας πω ότι σας ταιριάζει πολύ... Το άρωμα...

—Καλοσύνη σας, γρύλισε η Πίτσα και μου γύρισε την πλάτη.

Να μην περιγράψω τώρα το ταξίδι μου και τη διαμονή στα Γιάννενα. Ούτε την κατάσταση στην οποία βρισκόταν το ηθικό μου.

Να πω μόνο ότι δεν το 'βαζα κάτω.

Κάθε μέρα κατέβαινα στο Ελληνικό και τσεκάριζα αν ήταν η Πίτσα υπηρεσία στον έλεγχο. Αν ήταν, ακολουθούσα τη γνωστή, απέλπιδα διαδικασία. Εισιτήριο για την επόμενη πτήση και δρόμο για την Καβάλα, τη Σάμο, το Αγρίνιο, την Κέρκυρα, μέχρι στα Χανιά έφτασα. Κόντευα να γίνω σούργελο μεταξύ των κοπελών της έκδοσης εισιτηρίων, που μου 'κάναν κάθε φορά θερμή υποδοχή.

—Μια από τα συνηθισμένα, κύριε Πιτσαρή; (καθόσον το «Παλαιολόγος» ήταν καλλιτεχνικό και δεν πέρναγε).

—Τι έχει το μενού σήμερα, κορίτσια;

—Και του πουλιού το γάλα! Διαλέγετε και παίρνετε. Ζάκυνθο, Μυτιλήνη, Ρόδο, Καλαμάτα, Φλώρινα...

—Τυλίξτε μου τότε μια Ζάκυνθο περιποιημένη.

—Έφτασεεεε!

Τι να κάνουμε; Κάναμε χιούμορ με την κατάντια μου!

Αλλά, είχαμε και κάποια αποτελέσματα.

Στην τρίτη απόπειρα η Πίτσα μου απηύθυνε πρώτη το λόγο!

—Και μην τολμήσετε να μου πείτε πάλι για το άρωμα γιατί θα ουρλιάξω, με προειδοποίησε.

Ευτυχία! Με θυμήθηκε, επιτέλους!

—Με θυμάστε! τραύλισα.

—Αν είναι δυνατόν! ειρωνεύτηκε εκείνη. Λες κι έχουμε πολλούς που κάνουν το ίδιο σχόλιο κάθε φορά που ταξιδεύουν!

Και μου γύρισε, κατά την παράδοση, την πλάτη.

Την επόμενη φορά δεν μιλήσαμε, αλλά ανταλλάξαμε ένα

βλέμμα αναγνώρισης και συνεννόησης –απελπισμένο το δικό μου, προειδοποιητικό το δικό της.

Στο έκτο ή το έβδομο όμως ταξίδι ο τροχός γύρισε. Μόλις είχαμε περάσει από τον έλεγχο όταν τα μεγάφωνα ανακοίνωσαν ότι η πτήση μας –ούτε θυμάμαι για πού– θα είχε μιάμιση ώρα καθυστέρηση. Εξουθενωμένος και τελείως αποκαρδιωμένος, γιατί έβλεπα ότι αυτή η τακτική δεν έβγαζε πουθενά, βρήκα μια απόμερη θέση και σωριάστηκα, να κλάψω τη μοίρα μου και το ριζικό μου.

Ένωσα πρώτα το άρωμά της και μετά κατάλαβα ότι είχε καθίσει στο διπλανό κάθισμα.

—Θα ‘χετε καθυστέρηση, είπε.

Μου μίλησε!

—Δεν πειράζει, κατάφερα να ψελλίσω.

Με κοίταξε παραξενεμένη.

—Πρώτη φορά ακούω επιβάτη να μην τον πειράζει που έχει καθυστέρηση η πτήση του, σχολίασε.

Και πού να ‘ξερες!

—Έτσι είμαι εγώ, αναστέναξα. Προσαρμόζομαι εύκολα.

Κούνησε το κεφάλι της.

—Ταξιδεύετε πολύ όμως, παρατήρησε. Για δουλειές;

Τώρα τι να σου πω;

—Μάλλον για προσωπικούς λόγους, απάντησα.

Στράφηκε, με κοίταξε με κείνο το λοξό, το διαπεραστικό της βλέμμα και μετά, τελείως αναπάντεχα, μου... χαμογέλασε.

—Πάλι καλά που είστε ειλικρινής, είπε.

Αυτό πάλι τι ήταν; Και γιατί τα πόδια μου πήραν να μουδιάζουν έτσι ξαφνικά;

—Δεν σας καταλαβαίνω, κατάφερα ν’ αρθρώσω.

Συνέχισε να χαμογελάει.

—Βλέποντάς σας να ταξιδεύετε τόσο συχνά και χωρίς αποσκευές παραξενευτήκαμε, μου εξήγησε. Κάναμε μια αναφορά, να διερευνήσουμε την περίπτωσή σας, γιατί, πώς να το κάνουμε, οφείλετε να παραδεχτείτε ότι κομμάτι ύποπτα όλα αυτά.

—Να διερευνήσετε; επανέλαβα ξέψυχα.

—Ακριβώς. Εκεί ήταν που μπήκε στη μέση ο φίλος σας, ο κύριος Χελιδονόπουλος (ο άθλιος Σώτος) και μας εξήγησε ότι ουδείς λόγος ανησυχίας συντρέχει και να μην ασχοληθούμε περαιτέρω γιατί εγγυάται ο ίδιος δια το ποιόν σας.

Εδώ τα πράγματα γίνονταν πολύ στριμόκωλα.

—Καλοσύνη του, μουρμούρισα.

—Όμως...

Έχει και «όμως»;

—Όμως, συνέχισε αμείλικτα η αστυνομικήνα, σ' εμένα είπε και κάτι άλλο, ο κύριος Χελιδονόπουλος.

Άτιμε, ρυπαρέ και πανάθλιε Σώτο! Μπασκίνα του κιαρατά, ρουφιάνε της δεκάρας, ξεσκισμένε άντρα, επίορκε!

—Δηλαδή; πέταξα εγώ στο όσο μπορούσα πιο αδιάφορο.

Η Πίτσα χαμογέλασε.

—Δηλαδή δεν μου το είπε αυθορμήτως, διευκρίνισε. Απλά, υπέκυψε κατόπιν ικανής πιέσεως που άσκησα πάνω του.

—Εσείς, γιατί; απόρησα εγώ (δήθεν).

—Γιατί δεν είμαστε και τόσο ηλίθιοι, εμείς οι μπάτσοι, όπως ενδεχομένως νομίζετε, κύριε Πιτσαρή-Παλαιολόγε, ήρθε η αυστηρή απάντηση. Βλέπετε, κάτι είχα μυριστεί εγώ σε όλη αυτή την περίεργη ιστορία του σούρτα-φέρτα. Ρώτησα στην έκδοση εισιτηρίων και τα κορίτσια με πληροφόρησαν σχετικά με τις... χμμ, αυθόρμητες επιλογές σας. Απλά, ο κύριος Χελιδονόπουλος επιβεβαίωσε τις υποψίες μου.

Τώρα εμένα γιατί δεν ανοίγει η γη να με καταπιεί;

Έπεσε μια βαριά σιωπή, απ' αυτές που είναι προάγγελοι κακών ειδήσεων.

—Δεν μπορώ να πω βέβαια ότι μια τόσο διακριτική όσο και επίμονη, αφοσίωση —σπάνιο πράγμα στην εποχή μας— δεν με κολακεύει, έσπασε πρώτη την σιωπή η Πίτσα. Όμως...

Όμως;

—Πρέπει να σας ξεκαθαρίσω κάτι ευθύς εξ' αρχής, για να τελειώνουμε μ' αυτή την ιστορία. Είμαι αρραβωνιασμένη, κύριε Πιτσαρή, και καθώς σας πληροφόρησε ο φίλος σας τον επόμενο μήνα παντρεύομαι. Οπότε, κάθε περίεργη σκέψη που ενδέχεται να κάνετε στο μυαλό σας καλύτερα να την ξεχάσετε. Σας τα λέω αυτά γιατί σας λυπάται η ψυχή μου να σας βλέπω να ταλαιπωρείστε και να ξοδεύετε έτσι, για το τίποτα.

—Δεν είστε «τίποτα», δεσποινίς, διαμαρτυρήθηκα.

Η Πίτσα αναστέναξε υπομονετικά.

—Αμ, αυτό προσπαθώ να βάλω στο ξερό σου το κεφάλι, πουλάκι μου, είπε. Έτσι που έχουν τα πράγματα είμαι τίποτα. Για σένα απλά δεν υπάρχω. Τουλάχιστον με τον τρόπο που εσύ βλέπεις το όλο θέμα.

Χυλόπιτα μεγαλοπρεπέστατη και άψογα σερβιρισμένη, αλλά... Αλλά και μ' ένα μικρό, τοσοδούλικο παραθυράκι.

—Λυπάμαι αν σας δημιούργησα, άθελά μου, πρόβλημα, απολογήθηκα —δίκη σουπιάς. Έχω την εντύπωση ότι οι προθέσεις μου παρεξηγήθηκαν. Το ενδιαφέρον μου για σας δεν έχει, πιστέψτε με, χαμηλά κίνητρα. Στην πραγματικότητα, αυτό που μπορεί να φαίνεται εκ πρώτης όψεως σαν... ερωτικό ενδιαφέρον δεν είναι παρά η αισθητική αποδοχή από τον καλλιτέχνη μιας ομορφιάς που είναι τόσο σπάνια στην εποχή μας όσο και τα ειλικρινή αισθήματα.

Τη μπέρδεψα την κοπέλα. Γύρισε και με κοίταξε ξαφνιασμένη.

—Δεν είμαι σίγουρη ότι το κατάλαβα αυτό, είπε.

—Κι όμως, είναι απλό, ξεθάρρεψα εγώ. Σας βλέπω σαν το τέλειο μοντέλο ομορφιάς. Ένα μοντέλο που θα 'θελε να 'χει στη διάθεσή του ο κάθε καλλιτέχνης. Αυτό είναι όλο.

Είδα τα σχιστά της μάτια να στενεύουν επικίνδυνα.

—Δηλαδή, όλα αυτά τα ταξίδια, όλος αυτός ο χτυπημός, οφείλεται μόνο και μόνο σε... καλλιτεχνικά αίτια;

—Ακριβώς.

—Θες να πεις ότι... δεν είσαι τσιμπημένος μαζί μου;

Εδώ, κορίτσι μου, το παιχνίδι παίζεται και πάλι στην έδρα μου. Πιάνομαι εγώ εκεί; Δεν πιάνομαι!

—Μα, δεν έχω αυτό το δικαίωμα, ανέκραξα.

Τα 'χασε.

—Γιατί δεν το 'χεις το δικαίωμα; απόρησε.

Είπαμε, δεν πιάνομαι.

—Μα, πριν από λίγο δεν μου ξεκαθαρίσατε ότι δεν είσαστε ελεύθερη;

Η Πίτσα άρχισε να θυμώνει ή μου φάνηκε;

—Και τι σχέση έχει αυτό με τα αισθήματα που μπορεί να τρέφεις εσύ για μένα; με αποπήρε. Από πότε υπάρχει λογική στον έρωτα; Και πώς είναι δυνατόν ν' απαγορεύσεις σε κάποιον να ερωτεύεται;

Όπα της!

—Είπαμε, δεν θέλω να σας δημιουργήσω προβλήματα, είπα.

—Και πώς θα μου δημιουργήσεις προβλήματα, αγόρι μου, αν δεν το θελήσω κι εγώ η ίδια; μου μπήκε η Πίτσα. Δεν σου 'μαθε η μαμά σου ότι γι' αυτά τα πράγματα χρειάζονται δύο;

—Αμ, ακριβώς γι' αυτό το λόγο φυλάγομαι, πέταξα εγώ τη θανατερή κουβέντα. Ακριβώς γι' αυτό. Επειδή χρειάζονται δύο και στη συγκεκριμένη περίπτωση θα είχαμε —αν είχαμε— μόνο έναν, εμένα.

Τώρα θύμωσε.

—Και πώς προεξοφλείς εσύ τα δικά μου αισθήματα; Και πού ξέρεις τι θέλω εγώ και τι δεν θέλω;

Μάλιστα.

—Μα εσείς η ίδια μου δηλώσατε πριν από λίγο ότι δεν είσα-
στε ελεύθερη, πέταξα αθώα. Τον άλλο μήνα παντρεύεστε.

Με άρπαξε από τα μούτρα.

—Δεν θα μου πεις εσύ τι θα κάνω και τι δεν θα κάνω, σφύρι-
ξε μέσα από τα (τέλεια) δόντια της. Ούτε θα με παντρεύεις με
το ζόρι. Και σταμάτα να μου μιλάς στον πληθυντικό γιατί φρι-
κάρω.

Δεν ταξίδεψα κείνο το βράδυ, ευτυχώς, αλλά κάθισα να κου-
βεντιάζω με την Πίτσα μέχρι το τέλος της βάρδιας της. Δεν της
πρότεινα καν να τη συνοδεύσω μετά.

—Τουλάχιστον μπορούμε να ‘μαστε φίλοι; τη ρώτησα απο-
χαιρετώντας την.

—Ε, αυτό δεν είναι παράνομο, χαμογέλασε εκείνη.

Έφυγα πετώντας (για μια φορά χωρίς τη βοήθεια της
«Ολυμπιακής»). Δεν λέω ότι η υπόθεση ήταν στο σακί, αλλά
πάντως είχα κάνει γιγάντιες προόδους. Μέχρι που δέχτηκε να
της δώσω τον αριθμό του τηλεφώνου μου! Δηλαδή τι παραπάνω
χρειάζεται ένας ερωτευμένος (ναι, ρε ρεμάλια, ερωτευμένος) άν-
θρωπος για να ‘ναι ευτυχισμένος;

Την Πίτσα την είδα μερικές μέρες αργότερα. Βγήκαμε να
φάμε —μιας κι ο καλός της είχε νυχτερινή υπηρεσία— πήγαμε
μετά να χορέψουμε, ήπιαμε τα τελευταία μας σφηνάκια σ’ ένα
από τα in μπαράκια και τέλος τη συνόδευσα μέχρι την εξώπορτα
του σπιτιού της κι εκεί (τέλειος τζέντελμαν, ρε λιγούρια) την κα-
ληνύχτισα, αδερφικά και πολιτισμένα.

—Πέρασα καταπληκτικά, μου είπε εκείνη. Σ’ ευχαριστώ.

—Εγώ σ’ ευχαριστώ. Ομόρφυνες τη βραδιά μου, απάντησα
εγώ —πάντα δίκην σουπιάς.

—Να το επαναλάβουμε καμιά φορά, πρότεινε.

—Και αύριο ακόμη. Τηλεφώνησέ μου κι έρχομαι τρέχοντας.

Αλλά ήταν γραφτό να μου τηλεφωνήσει πολύ νωρίτερα.

Δύο το πρωί ήταν όταν την άφησα σπίτι της, στις τρεις το
τηλέφωνο θρυμμάτιζε ένα από τα ωραιότερα όνειρα που έβλεπα

εδώ και πολλά χρόνια. Στην άλλη άκρη της γραμμής μια αγνώριστη Πίτσα, κλαμένη και σε κακή κατάσταση.

—Με συγχωρείς που σε ανησυχώ τέτοια ώρα, αλλά δεν είχα ποιον να πάρω, είπε κομπιάζοντας (έκλαιγε;).

Τρελάθηκα. Τι έπαθε η ακριβή μου μέσα στην άγρια νύχτα;

—Τι σου συμβαίνει; Έγινε τίποτα; τη ρώτησα με φωνή που την έπνιγε η αγωνία.

—Μπορείς να με φιλοξενήσεις απόψε στο σπίτι σου; ήρθε η αναπάντεχη αίτηση.

Κατέφθασε σε κακά χάλια. Κλαμένη, απελπισμένη, αναμαλλιασμένη... Έπεσε σε μια πολυθρόνα και δέχτηκε ευχαρίστως ένα δυναμωτικό κονιάκ που της ετοίμασα.

Και μου εξήγησε. Επιστρέφοντας στο σπίτι βρήκε τον Γεράσιμο (τον αρραβωνιάρη, ντε) να την περιμένει. Αυτός της έκανε μια φοβερή σκηνή (“Πού γύριζες;... Με ποιον;...” και τα τοιαύτα), τα πράγματα χόντρυναν, της φανέρωσε ότι είχε βάλει ανθρώπους να την παρακολουθούν και ήξερε καταλεπτώς τις «πονηρές» της κινήσεις «μ’ αυτό το τσόλι τον φωτογράφο», αυτή φρικάρισε, τα πράγματα χόντρυναν ακόμα περισσότερο, έπεσαν και κάτι ψιλές, πετάχτηκαν βέρες αρραβώνων και η Πίτσα έφυγε τρέχοντας μέσα στη νύχτα, γιατί δεν ξέρεις ποτέ τι γίνεται,μπιστόλια κυκλοφορούν στο σπίτι, ε, πολύ θέλει το κακό να γίνει;

Δεν τολμούσα να πιστέψω στην καλή μου τύχη! Για μια φορά όλα μου έρχονταν δεξιά! Ούτε παραγγελία! Ορίστε τώρα, με τον Γεράσιμο εκτός νυμφώνος, το παιχνίδι έπαιρνε διαφορετική τροπή. Αυτό δεν σήμαινε βέβαια ότι ήταν και κερδισμένο κιόλας, αντίθετα τώρα ήταν που χρειαζόταν η μεγαλύτερη αυτοσυγκέντρωση και προσοχή. Όχι να βάζουμε τα τρίποντα και να χάνουμε τα καλάθια εξ’ επαφής!

Της έστρωσα να κοιμηθεί στο κρεβάτι μου κι εγώ την έπεσα στον καναπέ. Κύριος και ανώτερος. Γιατί δεν πηγαίναμε απλά να κερδίσουμε μια μάχη και να χάσουμε τον πόλεμο. Είπαμε, αυτή εδώ η υπόθεση παραήταν σημαντική για να στραβώσει στις λεπτομέρειες.

Αποφασίσαμε ότι, μέχρι να ξεκαθαρίσει τελείως η υπόθεση με τον Γεράσιμο, να πάρει τα πράγματά του και να ξεκουμπιστεί από το σπίτι της, καλό θα ήταν να μένει εδώ. Όχι, όχι, καμιά ενόχληση. Τι λέμε τώρα! Αντίθετα.

Και πέρασε η πρώτη βδομάδα σαν σε όνειρο. Ξεκινούσαμε τη μέρα μας μαζί, έφευγε μετά για τη δουλειά της, εγώ έκανα τη δική μου, το μεσημέρι συναντιόμασταν έξω, τρώγαμε κάτι και ή κατεβαίναμε στη θάλασσα για μπάνιο –ήταν καλοκαίρι– ή για κανένα περίπατο στην εξοχή, μετά το βράδυ τότε κανένα ταβερνάκι, τότε κανένα θερινό σινεμά, τότε πάλι πηγαίναμε να χορέψουμε, αχώριστοι, σαν αληθινοί ερωτευμένοι –συχνά χέρι-χέρι, αλλά χωρίς πονηριές και στραβοτιμονιές–, και τελειώναμε πάλι κλασικά, “Καληνύχτα” κι ο κάθε κατεργάρης στον ξεχωριστό του πάγκο.

Μετά...

—Θέλω να κοιμηθώ μαζί σου, μου δήλωσε η Πίτσα ξαφνικά ένα βράδυ.

Κοκάλωσα. Αυτό που ονειρευόμουν από την πρώτη στιγμή γινόταν πραγματικότητα! Επιτέλους! Προσπάθησα να μην λιποθυμήσω.

—Είσαι σίγουρη; κατάφερα να πω.

Αντί γι’ απάντηση με αγκάλιασε και με φίλησε. Το πρώτο μας «ένοχο» φιλί.

Δυστυχώς...

Δεν ξέρω τι έγινε. Ίσως να ‘φταιγε η υπερβολική συγκίνηση, ίσως η μακροχρόνια αναμονή... Πάντως, όταν τα πράγματα έφτασαν στο αμήν... Τζίφος! Κι όταν λέω «τζίφος» εννοώ τζίφος. Το μεν πνεύμα υπερπρόθυμο, το δε σώμα, το πούστικο, να μην λείει να πειθαρχήσει.

Βέβαια η Πίτσα έδειξε άπειρη κατανόηση και παρέθεσε όλες αυτές τις εξηγήσεις-δικαιολογίες που παραθέτουν οι πονόψυχες γυναίκες σε κάτι τέτοιες φοβερές στιγμές. Παρηγοριά στον άρρωστο όμως! Τι τα θες...

Την επομένη επανάληψη του ίδιου σκηνικού. Μια φοβερή επιθυμία που όμως, όταν έφτανε η κρίσιμη στιγμή, έμενε χωρίς αντίκρισμα. Πήγαινα να τρελαθώ.

Όταν και την τρίτη φορά συνέβη το ίδιο άρχισα πια να τα χρειάζομαι. Εδώ τα πράγματα ήταν σοβαρά. Για μια φορά στη ζωή μου που έπεσα στην τέλεια γυναίκα και να μην...

Αποφάσισα να διερευνήσω την κατάσταση.

Κείνο το πρωί έστειλα τον Λάμπη και τον Τόλη σε μια εξωτερική εργασία και πήρα τη Λίτσα ιδιαιτέρως.

—Καλά, σου έχω πει εσένα, μανάρι μου, τι φοβερό πλάσμα είσαι; της λέω.

Η Λίτσα τα ‘χασε.

—Έλα, ρε Ιάσων τώρα, μου κάνει. Κόφ’ την πλάκα.

—Πάντα περίμενα τη στιγμή που θα μέναμε μόνοι μας, κορμάρα μου εσύ ατελείωτη! της δήλωσα κάνοντας συγχρόνως και τις ενδεδειγμένες κυκλωτικές κινήσεις.

Η Λίτσα άρχισε να τα παίζει.

—Τώρα δηλαδή, μιλάς σοβαρά;

Οπότε, επιτόπου, της απέδειξα πόσο σοβαρά μιλούσα.

Και να δεις που, ω του θαύματος, μηδέν πρόβλημα! Όλα ωραία και στρωτά, όπως τον παλιό, καλό καιρό! Άρα, το πρόβλημα ήταν καθαρά ψυχολογικό. Άρα, ξεπεριόταν πανεύκολα. Ήταν τέτοια η πρεμούρα μου, η λαχτάρα μου, για την Πίτσα φαίνεται ώστε πάθαινα τραχ και κυριολεκτικά παρέλυα. Όμως, τώρα που η αιτία επισημάνθηκε ο ασθενής ανένηψε. Δεν είχα παρά να περιμένω το βράδυ για την επιβεβαίωση.

Το τηλέφωνο χτύπησε στις εφτά.

—Ιάσονα, μην με περιμένεις απόψε, δεν θα ‘ρθω, ακούστηκε η φωνή της Πίτσας.

Δεν πήγε ο νους μου στο κακό.

—Τι, έχεις υπηρεσία; ρώτησα.

Υπήρξε ένας μικρός δισταγμός.

—Όχι, απλά δεν θα 'ρθω.

Μ' έζωσαν τα φίδια.

—Μήπως μπορώ να μάθω το γιατί; ρώτησα.

—Κοίτα, Ιάσωνα... Το βλέπεις κι εσύ... Με μας δεν πάει... Εντάξει, περάσαμε όμορφα οι δυο μας, πάντα θα σε νιώθω φίλο μου, αλλά...

Αλλά αποφάσισε να ξαναγυρίσει στον Γεράσιμο. Το σκεφτόταν δηλαδή εδώ και λίγο καιρό και νά, σήμερα που τον συνάντησε –τελείως τυχαία δηλαδή, μην νομίζω...

Άρπα τα, άρρωστε!

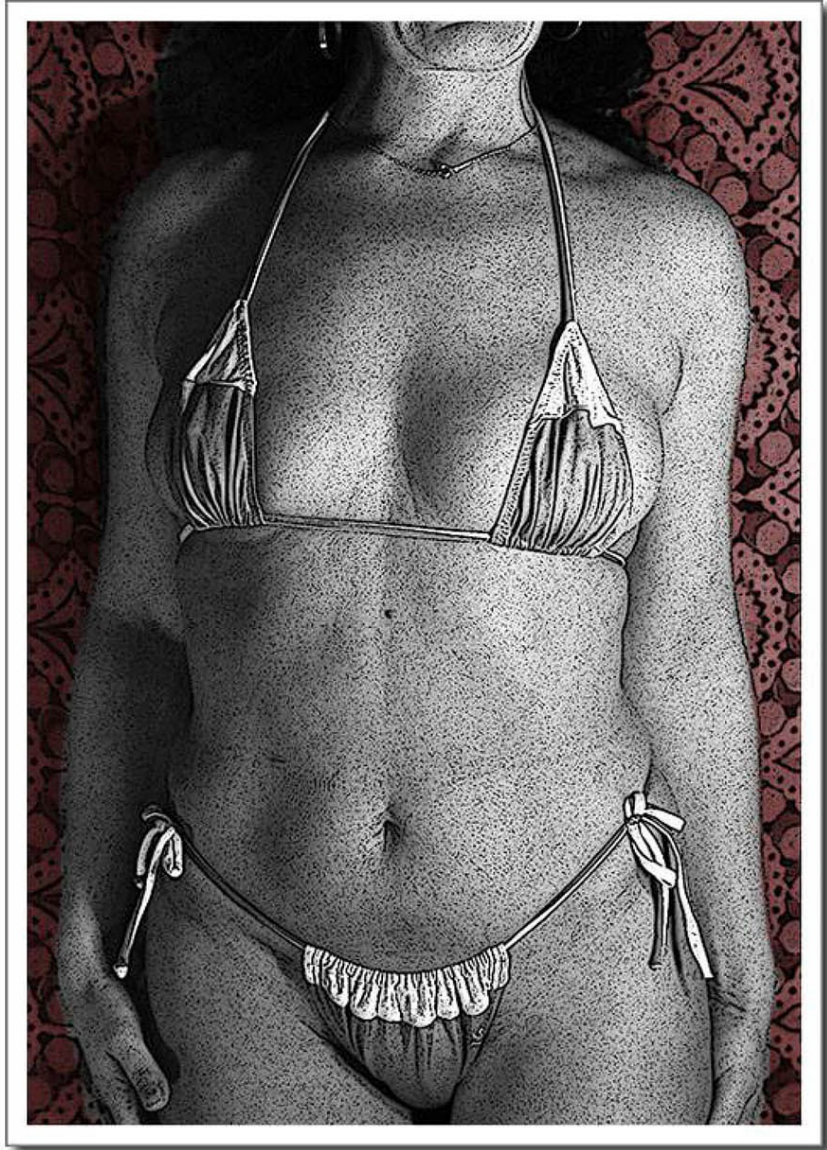
Ήταν γραφτό φαίνεται. Τη μοναδική γυναίκα που μπορώ να πω ότι αγάπησα, πέρα από τη συγκεκριμένη φυσική λειτουργία, δεν...

Τελικά ο γάμος έγινε, όπως είχε προγραμματιστεί, τον επόμενο μήνα. Και ζήσαν αυτοί καλά –μέχρι το διαζύγιο που χτύπησαν στα τρία χρόνια επάνω– κι εμείς απείρως χειρότερα.

Και δεν είναι μόνο αυτό, έχω και τη Λίτσα που με κοιτάζει περίεργα τώρα τελευταία.

ΑΥΤΟ ΗΤΑΝ ΛΟΙΠΟΝ, φτάσαμε στο τέλος.

Είπα αυτά που είχα να πω, έβγαλα πράγματα από πάνω μου, πράγματα που με πλάκωναν και με ταλαιπωρούσαν, άλλα υπογράμμισα, άλλα τα πέρασα στο ντούκου, μερικά τα αποσιώπησα τελείως, κάπως αλάφρωσα.

Οι γυναίκες υπήρξαν πάντα μεταξύ των κορυφαίων ενδιαφερόντων μου στη ζωή. Αυτές και η δουλειά μου –πράγματα αλληλένδετα κι αλληλοσυμπληρούμενα. Άλλωστε, αν δεν υπήρχαν γυναίκες, πολύ αμφιβάλω αν θα ‘πιανα ποτέ κάμερα στα χέρια μου.

Δεν μπορώ να πω ότι τις αγάπησα τρελά ή ότι τις εκτίμησα στο έπακρο. Με ελάχιστες εξαιρέσεις –δεν μπορώ να θυμηθώ καμιά τώρα πρόχειρα– όλες μου οι εμπειρίες μαζί μάλλον σαν αρνητικές μπορούν να χαρακτηριστούν. Τι έγινε; Δεν τις καταλάβαινα; Δεν με καταλάβαιναν; Και τα δυο νομίζω. Ώρες-ώρες έχω την εντύπωση ότι ψάχνω στα FM κι αυτές εκπέμπουν στα βραχέα. Προσπάθησα; Προσπάθησαν; Να μου επιτρέψετε ν’ αμφιβάλω. Υποπτεύομαι ότι ο καθένας μας κοίταγε την πάρτη του, πώς θα τη βγάλει αλώβητος ο ίδιος, πώς θα περάσει απέναντι βρέχοντας τα πόδια του όσο γινόταν λιγότερο κι αδιαφορώντας μεγαλοπρεπώς για το βούλιαγμα, το ναυάγιο του άλλου.

Τι ήταν λοιπόν οι σχέσεις μου με τις γυναίκες; Περίπατος σε ανθισμένους αγρούς ή πόλεμος χαρακωμάτων, με τη λάσπη να φτάνει μέχρι το γόνατο και τη βροχή να πέφτει ανελέητα και να μουσκεύει το σύμπαν; Δεν έχω ιδέα. Εκείνο που ξέρω εγώ, η μεγάλη αλήθεια που αποκόμισα, είναι ότι όλα ξεκίναγαν μια χαρά κι όμορφα στην αρχή και σιγά-σιγά εκφυλιζόνταν σ’ έναν εφιάλτη, από κείνους που μας κάνουν να πεταγόμαστε κάθιδροι στη μέση της νύχτας ουρλιάζοντας.

Τι ζήτηγα εγώ από τις γυναίκες; Τι ζητούσαν εκείνες από μένα; Μυστήριο. Ούτε το ένα κατάφερα να ξεκαθαρίσω, ούτε το άλλο –όχι ότι κατέβαλα και καμιά ιδιαίτερη προσπάθεια δηλαδή. Το σεξ ήταν πάντα βέβαια ένα ισχυρό κίνητρο, σε ότι με αφορά. Εννιά φορές στις δέκα όλα από κει ξεκίναγαν (και στου διαόλου τη μάνα κατέληγαν). Και για κείνες; Εδώ, ειλικρινά, δεν μπορώ να πω, ρε παιδιά. Πάντως, κάπου τις υποψιάζομαι, έτσι αχνά και ξώφαλτσα, ότι γι' αυτές δεν είναι το ίδιο πράγμα όπως για μας. Δεν ξέρω, αλλά έχω την εντύπωση ότι, σε τελευταία ανάλυση, μπορεί και να μην το χρειάζονται –ίσως, απλά, να το χρησιμοποιούν. Πάλι, τίποτα δεν είναι απίθανο, αφού σίγουρα έχουμε να κάνουμε με δυο διαφορετικά ζωικά είδη κι όχι για διαφορετικά φύλα, όπως προσπαθούν χιλιάδες χρόνια τώρα να μας πείσουν ζωολόγοι και θεολόγοι.

Τι μου έχει μείνει απ' όλη αυτή την περιπέτεια;

Ταλαιπωρία, είναι η λέξη που μου 'ρχεται αμέσως στο μυαλό. Ταλαιπωρία κι αγχομαχητό. Πέντε μέρες κουπί ζόρικο για πέντε λεφτά συζητήσιμης ευχαρίστησης. Μάλλον ακριβά δεν έρχεται η ταρίφα;

Συμπερασματικό ερώτημα: Αξιζει τον κόπο, ρε παιδιά;

Με λίγη τύχη η απάντηση στην επόμενη ζωή –αν υπάρξει επόμενη ζωή δηλαδή, να εξηγούμεθα.

Άντε γεια και περαστικά μας.

Τ Ε Λ Ο Σ

Το εκ βαθέων πόνημα «Αχ, Γυναίκες!» άρχισε να γράφεται
στην Κέρκυρα στις 11 Μαρτίου 1996
και τελείωσε στην Ύδρα στις 12 Δεκεμβρίου 2001.